

**OKO DO SVĚTA
DIVOČINY**

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA
OLOMOUC
VÝROČNÍ
ZPRÁVA 2016**

ZOOLOGICAL
GARDEN OLOMOUC
THE ANNUAL REPORT 2016

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

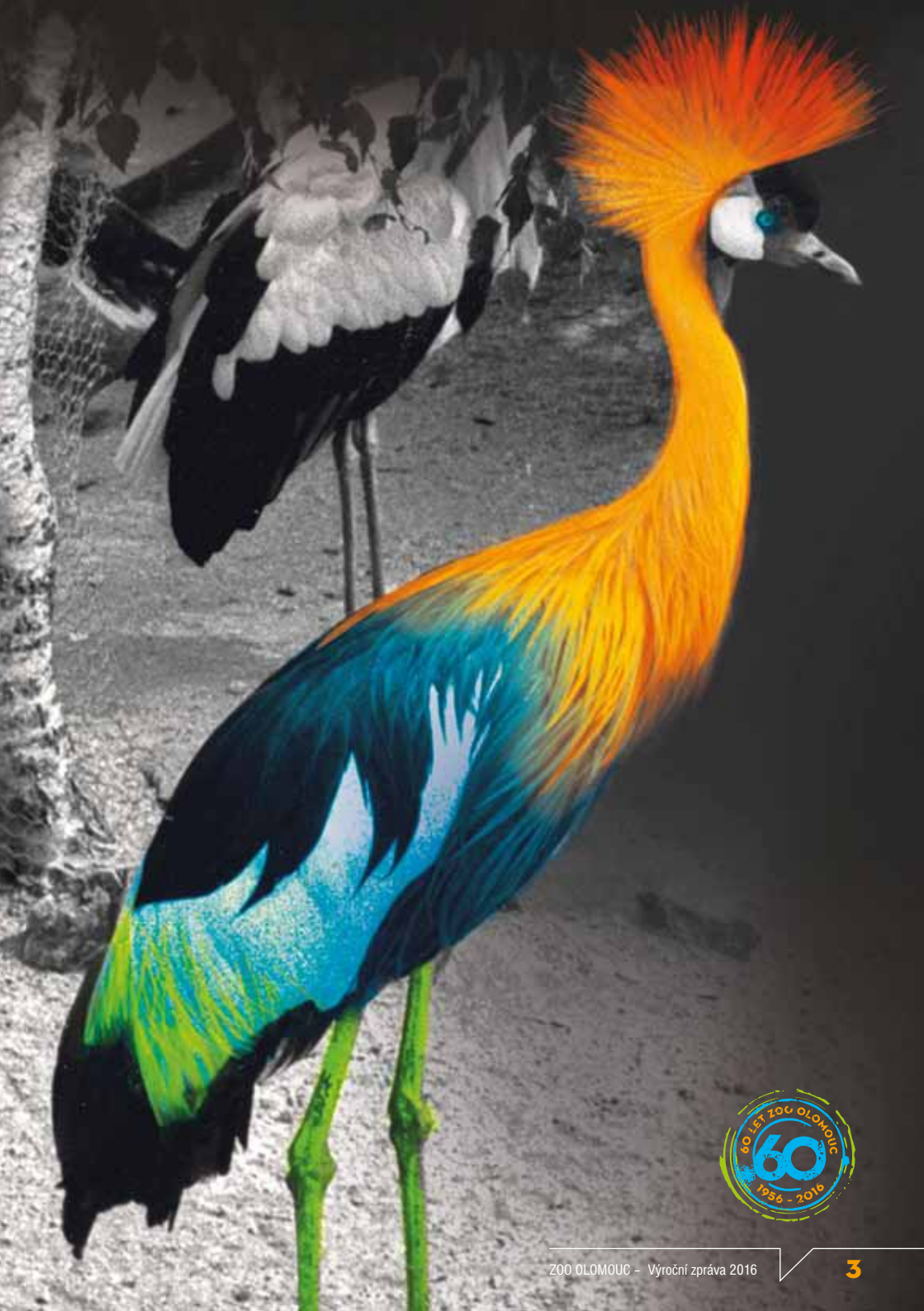
Vážení přátelé,
již od roku 1995 se vám každoročně dostává do rukou výroční zpráva, ve které je podrobně shrnut uplynulý rok. Loňský byl ve znamení oslav 60. výročí otevření naší zoologické zahrady. K této příležitosti jsme vydali knihu pod názvem Zoo Olomouc rok za rokem, která postupně shrnuje významné události od počátku zoo až po současnost. V rámci oslav jsme slavnostně zahájili provoz nové expozice pro mravenčíky a lenochody pod názvem Orinoko. Nově zrekonstruované mořské akvárium získalo nové obyvatele, a to rejnoky siby atlantské a trnuchy modroskvrnné. Součástí oslav bylo i zahájení stavby nového afrického pavilonu Kalahari pro surikaty, damany a další nové druhy zvířat – hrabáče a medojedy, kteří v naší zoo nebyli dosud chováni. Pro zpestření prohlídky zahrady byla pro návštěvníky připravena i hra, která se ukázala jako velmi populární.

V loňském roce naši zoo navštívilo 339 506 návštěvníků. Není to sice návštěvnícký rekord, ale vzhledem k příznivému počasí, které provázelo celou návštěvníckou sezónu, zahradu navštívilo o necelých 14 tisíc návštěvníků více než v roce 2015. Zoologická zahrada Olomouc chová 397 druhů zvířat, což je mírné navýšení

oproti předchozímu roku. Došlo ke zvýšení druhů ptáků, ryb a bezobratlých. Celkový počet chovaných zvířat v zoo je 1 811 a přibližně se drží na stejné úrovni jako v předchozích letech. Narodilo se nám 251 mláďat, což je nižší číslo než v předchozím roce, ale u některých druhů zvířat se nerodí mláďata každoročně z důvodu dlouhodobější mateřské péče, takže chovatelský rok mohu z tohoto pohledu zhodnotit jako úspěšný.

Od roku 2011 Zoo Olomouc provozuje gastronomii svými silami a neustále se snažíme služby zlepšovat. K ideálnímu stavu bude sice ještě cesta dlouhá, ale naše snaha je odměněna každoročně se zvyšujícím zájmem ze strany návštěvníků o služby a zboží na tomto úseku. Závěrem chci poděkovat návštěvníkům za jejich přízeň a našemu zřizovateli Statutárnímu městu Olomouc za spolupráci a podporu naší zoo. Rád bych poděkoval také Ministerstvu životního prostředí, sponzorům a v neposlední řadě i svým spolupracovníkům, kteří zajišťují každodenní chod zoologické zahrady a mají nemalý podíl na spokojenosti návštěvníků. Věřím, že i v dalších letech si udržíme pozici jednoho z významných turistických cílů ČR a nejnavštěvovanějšího turistického cíle v našem kraji.

Dr. Ing. Radomír Habáň
ředitel Zoo Olomouc

ZOO OLOMOUC

NÁZEV

Zoologická zahrada Olomouc

SÍDLO

Darwinova 29
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Czech Republic

PRÁVNÍ FORMA

Příspěvková organizace
IČO: 000 96 814
Tel.: +420 585 151 601
GSM brána: +420 774 450 419
E-mail: info@zoo-olomouc.cz
reditel@zoo-olomouc.cz
zoolog@zoo-olomouc.cz
Internet: www.zoo-olomouc.cz

ZŘIZOVATEL

Název: Statutární město Olomouc
Sídlo: Horní náměstí 583
779 11 Olomouc
Právní forma: Obec
IČO: 002 99 308

PRIMÁTOR STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE

/Mayor/
Jméno: doc. Mgr. Antonín Staněk, Ph.D.
Datum narození: 2. 3. 1966
Bydliště: Olomouc

ŘEDITEL – STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ZOO OLOMOUC

/Director/
Jméno: Dr. Ing. Radomír Habáň
Datum narození: 5. 5. 1971
Bydliště: Brodek u Přerova
Telefon: 585 151 605, 774 450 413

VEDENÍ ZOO

Ekonomický náměstek /Assistant director/
Ing. Jan Hüttner
Tel.: 585 151 603, 774 450 412

Vedoucí údržby

/Construction and maintenance/
Ing. Radek Dvořák
Tel.: 585 151 607, 774 450 423

Vedoucí návštěvnického servisu

/Visitor service/
Hana Kliková

Tel.: 774 450 425

Sponzorování, asistentka ředitele

/Sponzoring/
Bc. Markéta Steinerová, DiS.
Tel.: 585 151 600, 774 450 013

Vedoucí gastro provozu

/Catering service/
Mgr. Adéla Tomečková
Tel.: 585 151 636, 774 450 014

Vedoucí péče o zeleň

/Care of greenery/
Robert Nádvořník, DiS.
Tel.: 585 151 607, 774 450 414

ZOOÚSEK

Zoolog /Zoologist/
RNDr. Libuše Veselá
Tel.: 585 151 634, 774 450 417
Ing. Jitka Vokurková
Tel.: 585 151 608, 774 450 415

Krmivářka /Nutritionist/
Ing. Sylva Procházková
Tel.: 585 151 608, 774 450 418

Privátní veterinářka /Veterinary/
MVDr. Lenka Chrástínová
Tel.: 585 151 634, 603 360 312

TISKOVÁ MLUVČÍ A KONTAKT S VEŘEJNOSTÍ

/Public relations/
Ing. Karla Břečková
Tel.: 585 385 382, 774 450 411
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců
za rok 2016 činil 78 osob.

REDAKCE VÝROČNÍ ZPRÁVY

Milan Kořínek, Ing. Karla Břečková,
RNDr. Libuše Veselá, Ing. Jitka Vokurková
FOTO: Milan Kořínek, RNDr. Libuše Veselá,
Ing. Jitka Vokurková, Ing. Karla Břečková, Josef
Drtil, Eva Šlosarčíková, Ing. Lucie Čizmarřová

OBSAH

ZOOOLOMOUC

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	2
INFORMACE O ZOO OLOMOUC	6
OBSAH	9
CHOVATELSKÁ ČINNOST	
V ROCE 2016	10
SAVCI	11
ŠELMY	11
PRIMÁTI	18
KOPYTNÍCI	23
OSTATNÍ SAVCI	31
ODCHOV MIRIKINY BOLIVIJSKÉ	35
ODCHOV SERVALŮ STEPŇÍCH	36
ODCHOV KLOKANA RUDÉHO	37
PTÁCI	39
REINTRODUKČNÍ PROGRAM	
JEŘÁBŮ	44
TERÁRIA	47
ODCHOV CHAMELEOLISŮ	
VOUSATÝCH	53
ODCHOV KROKODÝLŮ	
ČELNATÝCH	55
AKVÁRIA	57
PŘESTAVBA AKVÁRIA	
PRO SIBY ATLANTSKÉ	60
TRNUCHA MODROSKVRNNÁ	63
DALŠÍ AKTIVITY	
CHOVATELSKÉHO ÚSEKU	65
VÝZKUM	65
SPOLUPRÁCE SE STUDENTY	65
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	66
SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“	66
PROJEKT KUKANG	67
SVOPAP VZDĚLÁVACÍ	
CENTRUM, S. R. O., V OLOMOUCI	68
DOBROVOLNÍCI	
V ZOO OLOMOUC	69
SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ	
A MLÁDEŽE OLOMOUC	70
STANICE PRO	
HANDICAPOVANÁ ZVÍŘATA	71
EXPOZICE DRAVCŮ	72
VETERINÁRNÍ PÉČE	74
VÝŽIVA A KRMENÍ	77
MARKETING ZOO	80

NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC	
V ROCE 2016	80
PROPAGACE ZOO	82
60. VÝROČÍ OTEVŘENÍ	
ZOO PRO VEŘEJNOST	82
ZOO OLOMOUC ROK ZA ROKEM	86
NEJVÝZNAMNĚJŠÍ AKCE	
V ROCE 2016	87
KALENDÁŘ AKCÍ V ZOO	
V ROCE 2016	90
SPOLUPRÁCE S MÉDII	110
VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC	112
SPONZOŘI ZOO OLOMOUC	114
ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE	117
GASTRO	121
VÝSTAVBA A ÚDRŽBA	125
PÉČE O ZELEŇ	128
KONFERENCE	
A SEMINÁŘE V ROCE 2016	131
ODBOURNÉ SEMINÁŘE	132
ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ	
UCSZOO	133
TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY	
NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC	141
THE ANNUAL REPORT 2016 -	
ENGLISH VERSION	142
PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ	
ZVÍŘAT V ROCE 2016	157
SAVCI (MAMMALIA)	157
PTÁCI (AVES)	161
PLAZI (REPTILIA)	165
RYBY (OSTEICHTHYES)	167
PARYBY (CHONDRICHTHYES)	169
BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)	169
PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH	
DRUHŮ ŽIVOČICHŮ	173
ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA	179

CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2016

Ke dni 31. 12. 2016 chovala Zoologická zahrada Olomouc celkem 397 druhů a 1 811 kusů zvířat v celkové evidenční hodnotě 8.010.577,34 Kč. V porovnání s hodnotami z předchozího roku je to o 4 druhy více, ale o 36 jedinců méně.

Také rok 2016 můžeme považovat za rok chovatelsky úspěšný. Narodila se nám celá řada mláďat, po mnoha letech se opět podařilo odchovat mláďata mirikin bolivijských, tamarinů vousatých, krokodýlů čelnatých, makaků červenolících a servalů. Poprvé jsme odchováli chameleolise vousaté a papoušky černotemenné. Opakovaně se rozmnožili kosmani běločelí, kosmani stříbřití, levharti mandžuští, oryxí jihoafričtí, kozorožci sibiřští i kavkazští, ibisové skalní, mravenečníci čtyřprstí, zoborožci kaferští, krajty vodní a řada dalších druhů.

PŘEHLED DRUHŮ A KUSŮ ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO OLOMOUC K 31. 12. 2016

	Druhů	Kusů	Deponovaná zvířata [kusů]	Cena [Kč]
Savci (<i>Mammalia</i>)	90	624	132	6.133.306,21
Ptáci (<i>Aves</i>)	63	363	50	1.031.068,60
Plazi (<i>Reptilia</i>)	27	104	11	196.371,00
Ryby (<i>Osteichthyes</i>)	117	363	0	159.057,51
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	4	6	0	479.479,00
Bezobratlí (<i>Evertebrata</i>)	101	351	1	11.295,02
Celkem	397	1 811	194	8.010.577,34

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SAVCI - ŠELMY

U psovitých šelem došlo k několika přesunům a změnám. Přesunem dvou jedinců do Zoo Jihlava jsme ukončili chov vlků iberských. I přesto, že se jedná o ochránářsky velmi zajímavý druh, tak nás dlouhodobě trápily chovatelské problémy s tímto druhem spojené. Nezáměr dalších chovatelů o odchovaná mláďata vedl k potyčkám mezi zvířaty s následným řešením zdravotních problémů. Ze smečky vlků arktických odcestovala větší část odchovaných mláďat do jiných zoologických zahrad a nakonec u nás zůstal starý chovný pár, který se již nerozmnožuje a mladá vlčice, pro niž se chystáme přivést samce pro dopárování z Dánska. Smečka vlků Hudsonových fun-

Vlk arktický (*Canis lupus arctos*)
/North American Arctic Wolf/

Vlci arktičtí ve výběhu
/Arctic Wolves in outdoor enclosure/

guje bez potíží, a stejně jako v předešlých letech se i letos podařil odchov tří mláďat. Propojením všech tří výběhů získala skupina větší prostor, který vlci plně využívají. U fenků nám v průběhu roku jeden uhynul, a tak jsme ho nahradili samečkem odchovaným v pražské zoo. Soužití fenků je bezproblémové, ale prozatím se nám u tohoto páru mláďata nenarodila.

V pavilonu z konce 60. let na počátku prohlídkové trasy (hned vedle pavilonu opic) chováme velmi starou medvědice malajskou. Jedná se o zvíře dovezené jako mládě v roce 1988 z Vietnamu. Její partner uhynul v roce 2014 na vysoký věk a s ním spojené zdravotní problémy. Samici je minimálně 29 roků, což je věk, kterého se tento druh v přírodě nedožívá. Rozhodli jsme se tedy ponechat ubikaci v původním stavu, abychom ji s ohledem na vysoký věk nestresovali transporty a přesuny. Druhým druhem medvěda chovaného v naší zoo je baribal. I v roce 2016 se mladé medvědice narodilo

Vlk Hudsonův s mláďaty (*Canis lupus hudsonicus*)
/Hudson's Wolf with their young/

Odstřelí mládě vlků Hudsonových
/A grown cub of Hudson's Wolf/

mládě, ale bohužel záhy uhynulo. Do chovu tohoto druhu vkládáme relativně velké naděje. Přesto, že se jedná o druh nedoporučený pro chov v rámci EAZA, je o medvěďata velký zájem z řad zoologických zahrad, které stejně jako my tento druh drží, protože geograficky se do expozice jiný druh nehodí. Mladý pár je velmi aktivní a pravidelně baví návštěvníky svými roztodivnými kousky. Stará medvědice Mary musela být koncem roku utracena z důvodu imobility zadní části těla. U medvědice se dlouhodobě řešila silná artróza, se kterou do naší zoologické zahrady přišla již z Itálie. Vyšší věk, vyšší hmotnost a problémy s klouby byly nakonec limitujícím faktorem.

Mývalové, zástupci medvědkovitých šelem, jsou chováni ve výběhu vedle medvěďů malajských pouze expozičně. Dle vyhlášky se jedná o invazivní druh a jeho chov není žádoucí. Aktuálně se v lidské péči v EU žádní jedinci odchovávat nesmí. V současné době máme samce a dvě samice pouze k expozičním účelům.

U charz žlutohrdých nám během roku uhynul samec a aktuálně chováme pouze samici. Dalšího samce se nám nedaří sehnat, odchovy u tohoto druhu jsou velmi ojedinělé i v dalších zoologických zahradách. Jedná se o velmi aktivní a vynalézavá zvířata. Plánujeme výběh obohatit o enrichmentové prvky, aby se charza nenudila.

Největší cibetkovité šelmy binturongy chováme v pavilonu šelem. Téměř každým rokem se nám tento druh rozmnožuje. V tomto roce si na rozmnožení nevybrali příliš vhodnou dobu. Od ledna probíhala v pavilonu šelem rekonstrukce druhého největšího akvária a s tím zvýšený pohyb řemeslníků a ruch používané techniky, které jsme se snažili v době porodu a odchovu mláďat co nejvíce minimalizovat. Samici se nakonec podařilo odchovat jedno ze dvou narozených mláďat. Samička Dorotka na konci roku odcestovala do francouzské Zoo Tregomeur.

Další druhy cibetkovitých šelmiček chováme ve spodní části zoo. Máme dvě skupiny suri-

Vlk iberský (*Canis lupus signatus*)
/Iberian Wolf/

Chov vlků iberských jsme ukončili
/We finished breeding Iberian Wolves/

Medvěd baribal (*Ursus americanus*)
/Black Bear/

Medvědice Tracy
/A female Black Bear named Tracy/

Přesun samce medvěda baribala zpět do medvědice
/The transportation of a male Black Bear/

Charza žlutohřdlá (*Martes flavivula*)
/Yellow-throated Marten/

Nosál červený (*Nasua nasua*)
/Brown-nosed Coati/

Binturong (*Arctictis binturong*)
/Binturong/

Mládě binturonga Dorotka
/A young Binturong named Dorotka/

Mladý binturong odcestoval do Francie
/A young male Binturong was sent to France/

Rodina surikata (*Suricata suricatta*)
/A family of Meerkats/

Surikata s mládětem
/Meerkat with her young/

Mangusta liščí (*Cynictis penicillata*)
/Yellow Mongoose/

Mangusta tmavá (*Crossarchus obscurus*)
/Long-nosed Cusimanse/

Mangusta trpasličí (*Helogale parvula*)
/Dwarf Mongoose/

Serval stepní (*Leptailurus serval serval*)
/Serval/

Samice servala stepního s mláďaty
/A female Serval with her young/

Samec servala stepního
/A male Serval/

Rys karpatský (*Lynx lynx carpathicus*)
/European Lynx/

Gepard štihlý (*Acinonyx jubatus*)
/Cheetah/

Spojování gepardů štihlých
/The process of cohabitation of Cheetahs/

Levhart mandžuský (*Panthera pardus orientalis*)
/Amur Leopard/

Mláďě levharta mandžuského
/A young Amur Leopard/

Sameček levharta mandžuského Kryšpín
/A young male Amur Leopard named Kryšpín/

Samice jaguára (*Panthera onca*) Intí
/Intí - a female Jaguar/

Černý samec jaguára Perry
/Perry - a black male Jaguar/

Lev berberský (*Panthera leo leo*) Šimon
/Barbary Lion named Šimon/

Portrét Ivice Lilly
/A portrait of a female Barbary Lion/

Lvi se v této sezóně bohužel nerozmnožili
/Unfortunately, this season Barbary Lions did not rear young/

Samec tygra ussurijského (*Panthera tigris altaica*) Amur
/A male Amur Tiger named Amur/

Krmení mladých tygrů ussurijských
/Feeding young Amur Tigers/

Mladí tygři ussurijské ve výběhu
/Young Amur Tigers in the outdoor enclosure/

kat. Starší již mláďata sama neodchovává. Nově sestavená mladá skupina je složena ze samců odchovaných v naší zoo a samičky dovezené z Liberce. Za asistence ošetřovatele se i ve starší skupině podařilo odchovat dva samečky. Asi od věku 1 týdne byli ještě 3x denně přikrmováni, protože samice ve svém vyšším věku neměla již dostatek mléka pro odchov mláďat. Doufáme, že v roce následujícím se bude úspěšně množit i nově sestavená mladá skupina. Skupina mangust liščích odchovála pět mláďat (4 samečky a 1 samičku). Koncem roku chovná samice uhynula a skupina zůstala ve složení pět samců a jedna mladá samička. Jednáme s koordinátorem o umístění přebytečných jedinců. Novým druhem, který doplnil kolekci cibetek, jsou mangusty tmavé, dovezené z Plzně a Liberce. Přesto, že jsou příbuzné se surikatami i mangustami liščími, jsou na nich patrně značně odlišnosti.

Chov kočkovitých šelem byl v roce 2016 úspěšný. Po mnoha letech se podařilo rozmnožit servaly stepní. Přes počáteční komplikace se v červnu narodila dvě zdravá mláďata, která samice – prvoroďička – bez problémů odchovála. Mláďata jsou pár a již jsou rezervována do jiných zoologických zahrad k dalšímu chovu. Jedná se o geneticky cenná zvířata, oba jejich rodiče pocházejí přímo z Afriky. Již pravidelně množíme jednu z nejzácnějších kočkovitých šelem – levharta mandžuského. Ke konci roku se narodilo mládě samčího pohlaví, kterému ošetřovatelé říkají Kryšpín. Odchov probíhal a probíhá bez komplikací. Přestože jsou již oba rodiče vyššího věku, máme povolený chov i na další rok, jelikož náš pár je geneticky velmi cenný. Druhou mladou samici Suyanu ze zoo v Ústí se pokoušíme skrze našeho samce socializovat a případně také rozmnožit. Její chování se stále zlepšuje a pevně doufáme, že se náš záměr podaří. U dalších kočkovitých šelem k rozmnožení nedošlo z různých důvodů. Patří mezi ně

V rámci enrichmentu dostali mladí tygři dýně /Young Amur Tigers got pumpkins/

i pozastavení reprodukce ze strany koordinátora chovu, což se týká hlavně jaguárů a tygrů ussurijských. Dalším důvodem je neúplný pár jednotlivých druhů, u koček krátkouchých již několik let sháníme samici k našemu samci, u koček evropských je jedinec příliš vysokého věku a nemá cenu pár doplňovat o mladý kus. Posledním důvodem jsou zdravotní problémy spojené s odchovem mláďat u lvů berberských a gepardů. Lvi porodili dvě živá mláďata, která však v důsledku infekce nakonec velmi brzo uhynula. U gepardů samice neměla dostatek mléka k odchovu mláďat, proto došlo k jejich úhynu. O rozmnožení největší evropské kočkovité šelmy, rysa karpatského, se pokoušíme i nadále. Náš 16 let starý samec již mláďata mít nemůže, proto jsme k liberecké samici dovezli samce ze Zoo Hluboká. Pevně doufáme, že se malých rysích koťat dočkáme v příštím roce.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Stěhování mladé tygřice /The transportation of a young female Amur Tiger/

PRIMÁTI

ZOOLOMOUC

Na úseku chovu primátů se odchovy dařily převážně u druhů, kde to koordinátoři povolili. Část druhů nemá povoleno se rozmnožovat z důvodu nedostatku prostoru pro umišťování odchovaných jedinců.

Aktuálně mezi tyto druhy patří všechny rodiny gibbonů. Samice mají pod kůží antikoncepční implantát, který po nějaké době přestane fungovat, pak budeme moci pokračovat v chovu. U dvou samic gibbonů zlatolících se po aplikaci implantátu projevila změna zbarvení. Tímto zajímavým jevem se zabývá již několik vědeckých pracovníků na univerzitách a veterinárních institucích. U siamangů máme otce a syna. Jakmile mládě dosáhne pohlavní dospělosti, dostaneme k samci, který je jedním z geneticky nejcennějších jedinců v chovném programu, novou nepřibuznou samičku. Rodina gibbonů larů vychovává druhé mládě, samečka. Je tu velmi živo, takže i návštěvníci se u výběhu zdržují dlouhou dobu.

U lemurů se nám tradičně daří rozmnožovat lemury kata. 4 odchovaná mláďata v následujícím roce obohatí chovy v dalších zoologických zahradách. Tentokráte každá ze samic porodila pouze jedno

Gibbon zlatolící (*Nomascus gabriellae*)
/Yellow-cheeked Gibbon/

mládě; dvojčata budou snad v příštím roce. Pět mláďat z předešlého roku odcestovalo do Zoo Berdyansk a Zoo Praha. U lemuru běločelých se chov delší dobu nedaří, proto jsme se pokusili doplnit pár ještě o jednu samici, která byla doposud v Zoo Praha, ale nedařilo se ji tam zařadit do skupiny. V naší skupině se cítí dobře a my doufáme, že by to mohlo pomoci. U lemuru tmavých máme pouze čtyři samice. Samec Kiwi v průběhu roku uhynul na echinokokózu. Vzhledem k tomu, že jsme v chovu tohoto druhu byli v minulosti velmi úspěšní, naši odchovaní jedinci jsou v mnoha institucích, a tak nám byl chov dočasně pozastaven. Můžeme se však pochlubit jednou zajímavostí. Samička Janyne je jednou z nejstarších samic aktuálně chovaných v lidské péči. V následujícím roce se dožije 35 let. Stále se těší dobrému zdraví a je při chuti. Společnost jí dělá samice Saxana, narozená v roce 2014. U vari černobílých se odchov mláďete nepodařil. Důvodem pravděpodobně bylo přetrvávání mladých samic z předešlého roku v rodině. V přírodě i ve většině zoologických zahrad je tento způsob chovu zcela běžný. Důvodem je hlavně to, aby mladí jedinci získali dostatek zkušeností, které jim během odchovu dalších mláďat předají rodiče. Matka však sama nebyla tímto způsobem odchována a rozhodla se tentokrát o další mládě přestat pečovat a věnovat se raději ročním samičkám. Na podzim mladé samice Antana a Alika odcestovaly do Zoo Brno. V chovu drápkatých jihoamerických opiček se v loňském roce odchov podařil u tří druhů. Kosmani běločelí měli mláďata dvakrát. První byl odchov trojčat a na podzim odchovali dvojčata. Aktuálně rodina čítá deset jedinců. Na výchově mláďat se podíleli i starší sourozenci. Tyto zkušenosti se jim budou v budoucnu hodit při péči o svá vlastní mláďata. Dalším druhem, u kterého se nám po mnoha neúspěších podařil odchov, jsou kosmani stříbřítí. Pevně doufáme, že nabyté zkušenosti

Siamang (*Hylobates syndactylus*)
/Siamang/

rodiče zúročí a v příštím roce se rodina opět rozroste. Dalšími mláďaty, kterých si velmi ceníme, jsou tamaríni vousatí. Mláďata se narodila na Štědrý den a udělala nám velkou radost. Samice byla držena na antikoncepci a poslední odchovaná mláďata měla v roce 2011. Vzhledem k jejímu relativně vysokému věku 13 let a dlouhé pauze v reprodukci jsme už ani nedoufali. K samotnému samci lvíčka zlatého byla dovezena samička Joia ze Zoo Basilej. Pár se velmi rychle sžil a my se budeme těšit na výsledek. U kosmanů zakrslých jsme dovezli ze Švýcarska zcela nepřibuzného samce a spojením se samicí, která se u nás narodila, jsme založili novou rodinu těchto nejmenších primátů. Pár kalimik chováme pouze expozičně. Obě zvířata jsou již starší a nikdy se nerozmnožovala. Dalšími velmi zajímavými primáty z jihoamerického kontinentu, kteří nás potěšili odchovem mláďat, jsou mirikiny. Jedná se o noční primáty. Díky velkým očím jsou

Gibon lar (*Hylobates lar*)
/White-handed Gibbon/

Lemuři kata (*Lemur catta*) s mláďaty
/Ring-tailed Lemur with their baby/

Lemuři kata ve výběhu
/Ring-tailed Lemur in the outdoor enclosure/

Lemur běločelý (*Eulemur albifrons*)
/White-fronted Lemur/

Lemur vari (*Varecia variegata*)
/Black-and-white Ruffed Lemurs/

Lemur vari s dýní
/Black-and-white Ruffed Lemurs with a pumpkin/

Kosman stříbřitý (*Mico argentatus*) s mláďaty
/Silvery Marmoset with their baby/

Pár kosmanů stříbřitých
/A pair of Silvery Marmoset/

Tamarin vousatý (*Saguinus imperator*) s mláďaty
/Emperor Tamarin with their baby/

Lviček zlatý (*Leontopithecus rosaria*)
/Golden Lion Tamarin/

Kosman zakrslý (*Callithrix pygmaea*)
/Pygmy Marmoset/

Miríkina bolivijská (*Aotus azarae boliviensis*)
/Bolivian Night Monkey/

Kotul veverovitý (*Saimiri sciureus*)
/Common Squirrel Monkey/

Mláďata kočkodana husarského (*Erythrocebus patas*)
/Young Patas Monkey/

Mladý kočkodan husarský
/A young Patas Monkey/

Makak červenolící (*Macaca fuscata*)
/Japanese Macaque/

Makak červenolící s dárkem
/Japanese Macaque with a present/

Mládě makaka červenolícího
/A baby Japanese Macaque/

také nazývány sovými opicemi. Nějakou dobu se nám nedařilo sestavit nový chovný pár. Tento druh je velmi málo zastoupený v evropských chovech, proto je problém sehnat nepříbuzné jedince. Zároveň se rodí mnohem více samic než samců. O to větší radost máme z toho, že mládě je samčího pohlaví. Dalším dobře prosperujícím primátem řádu malpovití je v naší zoo kotul veverovitý. V roce 2016 se koncem kalendářního roku narodila 2 mláďata. Na příští rok plánujeme výměnu chovného samce s jinou zoologickou zahradou, abychom v chovu mohli ponechat i u nás narozené mladé samičky. V zoo máme již delší dobu pouze dva druhy starosvětských primátů. Makakové červenolící obývají průchozí výběh v odlehlejší části zoologické zahrady kousek od levhartího výběhu. I letos měli návštěvníci možnost procházet výběhem po visuté lávce přes roklinu přímo mezi makaky. Trochu byla zkrácena doba,

kdy byl výběh pro návštěvníky otevřený, z důvodu zachování dostatku klidu pro chovnou skupinu makaků. Podařilo se odchovat i jednu mladou samičku tohoto v přírodě nejseverněji žijícího primáta vůbec. Výběh obývají celoročně. Ve vedlejším výběhu je odděleno 5 samců, kteří by jinak narušovali chod chovné skupiny. Přes drobné potíže fungoval výběh makaků společně s návštěvníky dobře. Dalším druhem našich starosvětských primátů jsou kočkodani husarští, kde se snažíme o rozmnožení geneticky velmi vzácného samce Patashona. V letošním roce zabřezla pouze samice Kryšpína, ale v průběhu březosti potratila. Pro chovného samce není snadné zplodit potomky, protože část skupiny do páření zasahuje a samce od samic v říji odhání. Velkým iniciátorem těchto aktivit je mladý sameček Lenon.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

KOPYTNÍCI

ZOOLOMOUC

Hrošíka liberijského chováme ve stejném pavilonu jako medvědici malajskou.

I hroší samice Blanka patří již věkem mezi seniory; v roce 2016 dosáhla věku třiceti let, přesto se těší relativně dobrému zdraví. Neplánujeme ji nikam přesunovat, starší zvířata se novým podmínkám velmi těžko přizpůsobují.

Podstatně se nám podařilo zkvalitnit kolekci jelenovitých v Safari Euroasie.

K samici daňka mezopotámského jsme doplnili samce ze Zoo Springe a do stáda siků vietnamských jsme dovezli sedm laní ze Zoo Montpellier, která s chovem těchto vzácných zvířat končila, a pár ze Zoo Ostrava. Všechna zvířata byla přemístěna na základě doporučení koordinátorů. K osamělé losici jsme dovezli ještě jednu mladou z chomutovského zooparku a v nadcházejícím roce doplníme skupinu také o samce.

Ve stádě zubrů se narodila dvě zdravá telátka. Obě mláďata jsou samičky a obě samice se o ně vzorně staraly. Jejich o rok starší sestra Arya odcestovala na základě doporučení koordinátora do Zoo Karlsruhe. Nakládání a transport takto velkého zvířete s sebou samozřejmě nesou spoustu komplikací. Vše se podařilo bravurně zvládnout a Arya si užívá pobyt v novém stádě.

U koz bezoárových se narodilo 6 mláďat, ale pouze 4 byla odchována a koncem roku odcestovala do chovu v Polsku. Soužití tohoto druhu s dalšími zvířaty v této části safari je bezproblémové, ačkoli kozy bezoárové se k ostatním zvířatům chovají jako dominantní druh. U kozorožců sibiřských se po samci z Tallinnu narodilo mláďat 9. Chovatelsky se tento jedinec dá považovat za jednoho z neplodnějších; již několik let po sobě zabřezly vždy všechny

Daněk mezopotámský (*Dama mesopotamica*)
/Mesopotamian Fallow Deer/

Sika vietnamský (*Cervus nippon pseudaxis*)
/Indochinese Sika Deer/

Samice siky vietnamského
/A female Indochinese Sika Deer/

Los evropský (*Alces alce*)
/European Elk/

Samice ve stádě. Z devíti narozených mláďat se podařilo odchovat osm. Vysokou úspěšnost odchovu u horských kopytníků dosahujeme podáváním nízkých dávek kokcidostatik během jara až podzimu přímo v granulovaném krmivu. V průběhu léta tak řešíme nesrovnatelně méně zdravotních problémů u mláďat a ta jsou na podzim ve velmi dobré kondici, díky čemuž bez problémů zvládnou i náročnou zimu. Koncem roku uhynul chovný samec a nahradil ho samec dovezený ze Zoo Brno. U kozorožců kavkazských jsme se letos po roční přestávce dočkali osmi narozených mláďat. Mláďata se rodila zhruba s měsíčním zpožděním. Důvodem je zařazení do chovu mladého chovného samce, který se v první vlně říjí nedokázal prosadit nad statnými samci, u kterých byla již dříve provedena vasktomie. Narození mláďat pro nás bylo příjemným překvapením. Do konce roku sice dvě mláďata uhynula, přesto je odchov tohoto vzácného druhu velkým bonusem pro chovný program. Jeden mladý nadějný samec od nás odcestoval do Zoo Sababurg. Na výroční konferenci CITES na podzim v Johannesburgu byl tento druh (i díky intervenci naší zoologické zahrady prostřednictvím koordinátora a pracovníků AOPK v ČR) zařazen do přílohy II. Muflonům se ve velkém společném výběhu daří již dlouhodobě a všech osm mláďat narozených časně na jaře se na konci roku těší dobrému zdraví. Stádo žiraf Rothschildových patří dlouhodobě k nejvýraznějším celebritám mezi zvířaty v zoologické zahradě Olomouc a v posledních letech jsme si zvykli, že u nich v průběhu roku vždy dojde k řadě různých událostí. V roce 2016 však mezi těmito zvířaty mnoho změn nenastalo. Chov žiraf je v současné době svázán pravidly evropského záchranného programu. Aby se zpomalila reprodukce, oba samci jsou dlouhodobě odděleni od samic, žádná samice proto není březí a v uplynulém roce se tedy nenarodilo žádné mláďe. O mladé

Samice zubra evropského (*Bison bonasus*) s mládětem
/A female European Bison with her calf/

Stádo zubrů evropských
/A herd of European Bison/

Mládě zubra evropského
/A calf European Bison/

Nakládání mladého zubra na transport
/Loading a young European Bison/

Kozorožec sibiřský (*Capra sibirica*)
/Siberian Ibex/

Samci kozorožce kavkazského (*Capra caucasica*)
/West Caucasian Tur males/

Kozorožci kavkazští s mláďaty
/West Caucasian Tur with their kids/

Žirafy Rothschildovy (*Giraffa camelopardalis rothschildi*)
/Rothschild's Giraffes/

Žirafy ve venkovním výběhu
/Rothschild's Giraffes in their enclosure/

Samice žirafy Rothschildovy s mládětem
/Rothschild's Giraffe females with a young one/

Adax náubijský (*Addax nasomaculatus*)
/Addax/

Nakládání adaxů na transport
/Loading of Addaxes to the crate/

Oryx jihoafrický (*Oryx gazella gazella*)
/Gemsbok/

Vypouštění mláděte oryxu
/Releasing a young Gemsbok/

Oryxi jihoafričtí ve výběhu
/Gemsboks in the enclosure/

Pakůň běloocasý (*Connochaetes gnou*)
/White-tailed Gnu/

Mládě pakoně běloocasého
/A young White-tailed Gnu/

Zebra Chapmanova (*Equus quagga chapmanni*) s mládětem
/A Chapman's Zebra with her foal/

Kozy šrouborohé (*Capra falconeri*)
/Markhor/

Samec kozy šrouborohé
/A male Markhor/

Kamzík horský (*Rupicapra rupicapra*)
/Chamois/

Samice kamzika horského s mládětem
/A Chamois with her kid/

Lama alpaka (*Vicugna pacos*)
/Alpaca/

Pižmoň severní (*Ovibos moschatus*)
/Muskox/

žirafy odchované v letech 2014 a 2015 měly zájem některé zoologické zahrady v rámci organizace EARAZA, případně některé subjekty, které nejsou členy EAZA, přesun těchto mladých zvířat ovšem nebyl povolen. Jedinou – avšak bohužel smutnou – událostí v této skupině byl úhyn mladé samice Zainabu, která měla určité neobjasněné zdravotní problémy už před časem. V současné době chováme skupinu celkem 18 žiraf, z toho 12 samic různého věku, počínaje momentálně nejstarší 17letou Zairou a konče dvěma samičkami narozenými 2015, dále dva nepřibuzné chovné samce Marca a Kumbuka a čtyři dospívající samečky z roku 2014 a 2015, kteří byli chemicky kastrováni a jsou se samicemi ve skupině. Stádo je rozděleno na dvě části, z nichž jedna chodí v létě do společného výběhu se zebry a druhá do nového výběhu u vjezdu do Safari Afrika.

Ze tří druhů antilop, které v olomoucké zoo chováme, jsou nejvzácnější v přírodě kriticky ohrožení adaxi, jejichž početní stavy se dramaticky snižují. V zoologických zahradách se jim daří a jejich chov řídí velmi dobře fungující evropský záchranný program. V rámci tohoto programu jsme v roce 2016 odeslali dvě mladé samičky, Vanilku a Lentilku, narozené v roce 2014, do Sóstó Zoo v Maďarsku. Mláďata se nám v uplynulém roce nenarodila, protože jsme z důvodu zpomalení reprodukce nepři-pouštěli samce k samicím. Tento rok jsme zakončili se skupinou, ve které je chovný

Velbloud dvouhrbý (*Camelus bactrianus*)
/Bactrian Camels/

samec se čtyřmi samicemi, z nichž dvě starší si už jen užívají zaslouženého adaxiho důchodu a dvě mladší jsou doporučené k dalšímu chovu.

Oryxi jihoafričtí – na rozdíl od adaxů – jsou v oblasti svého přirozeného výskytu vcelku hojní, a z tohoto důvodu nepatří k druhům nejvíce doporučovaným pro chov v zoologických zahradách. Jsou však velmi atraktivní a ukázalo se, že jsou i velmi vhodným druhem pro naše africké safari. V uplynulé sezóně se od nich podařilo odchovat 5 mláďat. Uhyňuly dvě starší samice, u kterých jsme řešili dlouhodobé zdravotní problémy, takže jejich úhyn nebyl překvapením. Třetí druh antilopy jsou pakoně běloocasí, démoničtí tvorové s obranným mechanismem spočívajícím ve vytváření chaosu, jejichž chov se jeví jako zcela bezproblémový ze zdravotního hlediska, avšak jednoduchý není z důvodu jejich chování. Rok 2016 byl pro tento druh velmi nešťastný. Hned v lednu se narodila tři mláďata, ale v prvních týdnech jedno utrpělo ve stáji úraz páneve. Při vypouštění stáda do výběhu se dvěma mláďaty nastal problém, se kterým jsme se dříve nesetkali. Došlo k úplnému přerušení vazby mezi oběma mláďaty a jejich matkami a k následnému úhynu mláďat z důvodu úrazu. Obě matky přítomné již měly předchozí zkušenosti s odchovem a vypouštění do výběhu nebylo prováděno žádnými zvláštními okolnostmi. V červnu se narodilo ve výběhu další mládě, které se podařilo odchovat. Při narkotizaci tohoto mladého zvířete, prováděné za účelem kontroly pohlaví a značení, došlo ke komplikacím, které se však nakonec podařilo zvládnout. Jedna dospělá samice, která se dostala na poslední příčku v hierarchii, uhyňula následkem úrazu, způsobeným jinými členy stáda. Chovu pakoňů běloocasých se chceme dále věnovat, protože stejně jako s oryxi jihoafrickými, i s těmito zajímavými obyvateli jihoafrických stepí se návštěvníci mohou setkat jen v málokteré zoologické zahradě.

Expozice velkých afrických kopytníků by nebyla kompletní bez zebber. V naší zoo máme v současné době velmi harmonické stádečko vedené samcem Tylerem, ve kterém jsou dále dvě samice – Dáša a Tabby – a jejich hříbata. Samička Tiombe byla odchovaná matkou Tabby v roce 2016. Z menších druhů sudokopytníků si zaslouží pozornost kozy šrouborohé, jejichž sezóna 2016 se podobala roku předchozímu. V posledních dvou letech jsou tyto poměrně náročné vysokohorské kozy ve velmi dobré kondici. Letos opět bez problémů odchovaly šest kůzlat, ale i tentokrát s nepříznivým poměrem pohlaví 5,1. Naštěstí je o tento druh velký zájem a uplatnění v oborových chovech se nachází lehce i pro nadbytečné kozlíky. U kamzíků alpských hledáme nového nepřibuzného samečka; jednak proto, že si potřebujeme ponechat na obnovu stáda mladé samičky, a také proto, že jsme na konci roku neočekávaně ztratili chovného samce, který byl ve vynikající chovné kondici, a náhle uhynul následkem kýly. V roce 2016 jsme odchováli párek mláďat. Méně optimistické konstatování se váže k pižmoňům. Po úhynu staré samice v roce 2015 chováme jen jednoho dospělého samce a v rámci evropského záchranného programu se nedaří sehnat do chovu další zvířata, což je problém všech českých zoologických zahrad, které se chovem těchto „seveřanů“ chtějí zabývat. Vzácné lamy vikuně nyní chováme jen jako expoziční zvířata v počtu 2,1. Zoologická zahrada Olomouc chová i exotické druhy domácích zvířat. Ve srovnání s předchozími roky se výrazně změnilo chování samce velblouda dvouhříbého, u kterého se především v lednu 2016, ale i dále během roku projevovala jistá sexuální aktivita. Vzhledem k dlouhé době březosti si však na výsledek musíme počkat. Nový samec lamy alpaky, kterého jsme přivezli z ostravské zoo, zasáhl výrazně do reprodukce a ke konci roku 2016 se od něj narodilo již 5 mláďat.

Samec soba polárního (*Rangifer tarandus*)
/A male Reindeer/

Pro návštěvníky je jednou z nejoblíbenějších atrakcí volně přístupný kozí výběh. V uplynulém roce jsme zůstali bez kůzlat, protože nově zařazený nepřibuzný kozel byl neplodný. Ze soukromého chovu se podařilo získat nového, mimořádně malého kozlíka, kterého jsme do chovu zařadili na podzim. Pokud se mu technicky podaří zvládnout páření s většími kozami, mohli bychom ještě zmenšit rámec zakrslých koz, což by pro nejmenší návštěvníky byl přínos. Pěkné a početné odchovy máme u zakrslých kamerunských ovcí. Poníky, oslci jménem Blue a několik oveček valašek chováme jen pro marketingové a expoziční účely.

Sobi jsou již delší dobu specialitou naší zoo. Chovat tyto severské kopytníky se speciálními potravními nároky v podmínkách evropských zoologických zahrad není jednoduché. V minulých letech vzbuzoval velkou pozornost laické i odborné veřejnosti sobí samec pocházející z Tierparku Ber-

Koza zakrslá (*Capra hircus*)
/Dwarf Goat/

Shetlandský pony (*Equus caballus*)
/Shetland Pony/

lin, který byl velmi urostlý, a kvalitní výživa se odrazila na jeho paroží, které připomínalo rozvětvenou jabloň. V roce 2016 mělo jeho paroží hmotnost 14,4 kg. Tento samec ale neměl v období říje dostatečný zájem o samice, byl ochoten pářit vždy jen jednu nebo dvě a k ostatním se choval spíš agresivně. V uplynulém roce byla březí jen mladá samička zvaná Baytrilka, mládě se však narodilo mrtvé. Na konci léta 2016, těsně před vytloukáním paroží, nám tento chovný samec uhynul. Ve skupině zbyl jen jeho jediný potomek, sameček narozený v roce 2015, který ihned uchopil situaci vzniklou v období říje. Ke konci roku se z chování samic dalo usuzovat, že byly odpářeny, ale teprve na jaře následujícího roku se ukáže, zda byl tento sobík při páření skutečně úspěšný, nebo zda půjde ve šlépějích svého otce. V prosinci jsme provedli biochemickou kontrolu krevního séra u několika vybraných sobů, protože naše stádo je od roku 2008 krmeno

vysokoproteinovou dietou. Mezi hodnotami u mladých a starých zvířat jsme neshledali žádné odchylky. Zvířata jsou klinicky zdravá a ve výborné kondici – včetně naší nejstarší, osmnáctileté samice; potvrdila se tedy vhodnost této speciální diety pro daný živočišný druh.

*Zpracovaly: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá*

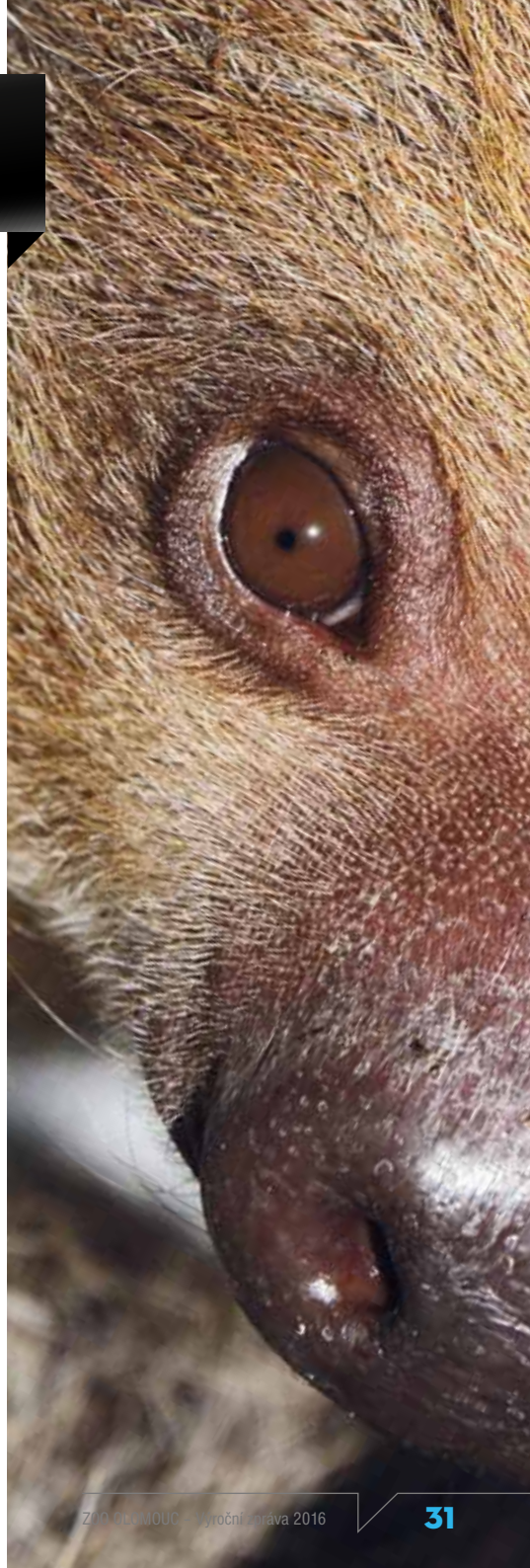
OSTATNÍ SAVCI

Dvěma samicím klokáneků králíkovitých jsme na základě doporučení nového koordinátora dovezli nepříbuzného samce a po krátké přestávce se pokusíme tento druh znovu množit. Aktuálně došlo k poklesu počtu chovaných jedinců v lidské péči, proto dochází spolu se změnou koordinátora k mnoha novým chovatelským doporučením.

Mladá samička mravenečníků velkých Romy, narozená v roce 2015, odcestovala na základě rozhodnutí EEP koordinátora v červenci do Dudley Zoo v Anglii, kde na ni již čekal samec. V nadcházejícím roce se opět pokusíme tento velmi zajímavý druh zvířat rozmnožit. Na základě doporučení dalších zahraničních zoologických zahrad jsme jim částečně upravili krmnou dávku vyloučením mléčných výrobků. Nově tato zvířata chováme na štěpce, jejich reakce je pozitivní a ubikace má mnohem lepší vzhled.

Mravenečníci čtyřprstí se znovu rozmnožili 18. 10. Otcem mláďete je samec Chaco, jehož je to první potomek. Ošetřovatelé mu dali jméno Kryštof a zbarvením se více podobá matce Taře. Zařazením nového samce do chovu se celkově vylepšila genetická variabilita jedinců chovaných v evropských zoologických zahradách. Dlouhodobě se tento druh v mnoha zoo vůbec nedaří odchovávat. Olomoucká zoo patří mezi velmi úspěšné chovatele. V polovině roku bohužel uhynula dlouhodobě léčená samice Ellie, která se k nám vrátila ze Zoo Lešná. V roce 2017 bychom rádi získali novou mladou samici výměnou za loni odchovaného samce. Koordinátorka přislíbila doporučení vhodného jedince v nejbližší možné době. Lenochodím samicím byl dovezen mladý

Mravenečník velký (*Myrmecophaga tridactyla*)
/Giant Anteater/

nadějný samec z Varšavy. Doufáme, že se i on brzy zařadí do chovu. Od léta jsou lenochodi dvoupřstí opět umístěni v jihoamerickém pavilonu společně s mravenečníky čtyřprstými. Na jejich vnitřní ubikaci navazuje nově zrekonstruovaný přírodní venkovní výběh, atraktivní nejen pro oba druhy zvířat, ale i pro návštěvníky. V pavilonu netopýrů již dlouhou dobu chováme relativně velké množství kalonů zlatých. I tento druh je řízen chovným programem. Zajímavostí je, že majitelem všech jedinců držených v lidské péči je vláda ostrova Mauricius. O přesunech zvířat v rámci chovného programu rozhoduje koordinátor, který musí spolupracovat s majitelem a musí respektovat jeho požadavky. V roce 2016 se narodilo 8 mláďat (4 samci a 4 samičky). Vzhledem k tomu, že v pavilonu chováme větší množství druhů, z nichž každý má odlišnou krmnou dávku, čelíme několika komplikacím. Kaloni se rádi přizívají na krmivu, které připravuje-

me výřečkům malým. Toto krmivo není pro kaloně nejvhodnější, tak se je ošetřovatelé snaží všemožně přelstít, aby výřečkům krmivo nebrali. Dalším druhem letounů chovaných v naší zoo jsou listonosí světlí. V jihoamerickém pavilonu se jim letos narodila čtyři mláďata.

Ke dvěma samicím aguti středoamerických jsme dovezli nového nepřibuzného samce ze Zoo Gdaňsk. Aguti během letní sezóny pobývají v jihoamerickém pavilonu ve výběhu kotulů veverovitých; na zimní sezónu se stěhují do pavilonu netopýrů ke kalonům, klokánkům a výřečkům.

U damanů skalních došlo v roce 2016 k mnoha změnám. Několik kusů odcestovalo do zahraničí – dvě samičky do Košic, zatímco sameček až na Ural. Jedna samice porodila mláďata, ale porod byl pravděpodobně předčasný, protože životaschopná byla jen jedna samička. Tři dospělá zvířata bohužel z různých příčin uhynula. Damany v současné době chováme v zázemí zoo,

Transport mladého mravenečníka velkého
/The transportation of a young Giant Anteater/

Mládě mravenečníka čtyřprstého při vážení
/A young Southern Tamandua at weighing/

Odchyt uniklého lenochoda
/Capturing an escaped Southern Two-toed Sloth/

Dikobraz srstnatonosý (*Hystrix indica*)
/Indian Crested Porcupine/

Mládě mravenečníka čtyřprstého (*T. tetradactyla*)
/A young Southern Tamandua/

Lenochodí dvourstří (*Choloepus didactylus*)
/Southern Two-toed Sloth/

Psoun prériový (*Cynomys ludovicianus*)
/Black-tailed Prairie Dog/

Urzon kanadský (*Erethizon dorsatum*)
/North American Porcupine/

Klokan rudý (*Macropus rufus*)
/Red Kangaroo/

poněvadž pro ně nemáme vhodné zařízení v expozici. Jejich „bytová otázka“ bude vyřešena po dokončení stavby pavilonu Kalahari, kde budou jako jeden z jihoafrických druhů zvířat představeni veřejnosti. V současné době chováme pár pásovců štětinatých, z nichž zvláště samička Růžena je velmi vhodná k tomu, aby veřejnost zblízka a osobně poznala tento opravdu exotický druh. V průběhu sezóny proto právě ona našla výrazné uplatnění při vzdělávacích akcích.

Ze dvou velkých druhů hlodavců chováme dikobrazy v ubikaci na velmi rušném místě vedle cesty na vyhlídkovou věž, kde je žádný návštěvník nemůže přehlédnout. Přes velký zájem veřejnosti se v průběhu roku třikrát rozmnožili, takže jsou v této expozici neustále k vidění mláďata různé velikosti. Na přelomu roku jsme těchto pichlavých hlodavců měli devět. Podobným, ale mnohem méně známým druhem jsou urzoni kanadští, od kterých jsme opět odchovali

Klokan parma (*Macropus parma*)
/Parma Wallaby/

mláďě. V prosinci odjel pár těchto zvířat do zoo v ruském Jekatěrinburgu, čímž se nám otevřela cesta k získání nových zvířat v rámci spolupráce v organizaci EARAZA. Ve výběhu klokanů, který je pro návštěvníky průchozí, chováme dva druhy těchto typických představitelů vačnatců. Klokan parma se v roce 2016 nerozmnožili, protože nám na začátku roku uhynul sameček a určitou dobu trvalo, než se podařilo skupinu doplnit o nového nepřibuzného samce. Zatímco klokan parma jsou drobní, plášť a nenápadní, klokan rudí patří k nejvýraznějším druhům chovaným v naší zahradě. Stádo je poměrně početné, skládá se ze tří velmi statných samců a ze samiček s mláďaty na různém stupni vývoje. V průběhu celého roku se početní stavy průběžně měnily, zaznamenali jsme řadu přírůstků, počínaje mláďaty, která opustila vak v lednu a stala se tak prvními mláďaty roku 2016. V lednu také z nejasných důvodů předčasně opustila vak samička Amálka a musela být následně dokrmována ošetřovatelkou. Ve druhé polovině roku jsme sledovali krotkou samičku Emily, která měla mláďě ve vaku, avšak utrpěla úraz kolenního kloubu na pravé noze a podstoupila nepříjemnou veterinární léčbu, což se podepsalo na množství mateřského mléka. Intenzivní péčí ošetřovatelů se podařilo mláďě ve vaku udržet. Několik klokanů odjelo do jiných zoologických zahrad a bohužel došlo taky ke třem úhynům, způsobeným víceméně nešťastnou náhodou.

Zpracovaly: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá

ODCHOV MIRIKINY BOLIVIJSKÉ

Zoo Olomouc začala s chovem těchto velice zajímavých zvířat v roce 1996, kdy jsme ze Zoo Praha získali první pár mirikín. Tito jedinci zástupci jihoamerických nočních primátů se vyznačují velmi přátelským vzhledem i chováním. V tuto dobu byly mirikiny chovány v pavilonu opic. Zde se narodilo i první mládě Mirka, které muselo být odchováno uměle, neboť se o něj rodiče nezajímali. Samec se dožil šestnácti let, avšak dalšího potomstva od tohoto páru jsme se již nedočkali. Podmínky v pavilonu byly přizpůsobeny především pro chov drápkatých opic, kterých tu byla většina, ale mirikínám příliš nesvědčily. Proto jsme tento druh začali chovat v pavilonu netopýřů, kde jim podmínky vyhovovaly mnohem více. Po úhynu samice v roce 1999 jsme dovezli novou samici Petru ze Dvora Králové, která se narodila v roce 1986 na univerzitě v Tübingenu. Přestože nebyla nejmladší, narodilo se jí v naší zoo deset mláďat. V roce 2010 odešla užívat zaslouženého důchodu ve věku 24 roků do soukromého chovu v Německu. Tady ji pojmenovali „Babuška“ a narodila se jí ještě další tři mláďata, která také úspěšně odchovala. Dožila se krásných třiceti let. V letech 2010 až 2014 se nedařilo sestavit vhodný chovný pár a některá zvířata provázely zdravotní problémy. V druhé polovině

Rodina mirikín bolivijských
/A family of Bolivian Night Monkey/

roku 2014 se nám podařilo sestavit nový mladý pár těchto tajemných primátů (samice Fifi a samec Míra). Po jeho spojení koncem roku 2014 jsme měli možnost pozorovat, že pár společně velmi dobře kooperuje, spí na jednom místě a celé jejich soužití je bezproblémové. Nicméně během více než 1,5 roku jsme se mláďete nedočkali. Bylo pro nás tedy velkým překvapením, když v červnu roku 2016 měla matka na sobě mládě. I přes několikátýdenní problémy se správným a bezpečným nošením mláďete se situace vylepšila a v současné době se mládě těší dobrému zdraví a již se samostatně pohybuje po celé ubikaci. Velkou radost máme také z toho, že mládě je sameček. Tento druh chováme v nočním pavilonu v samostatné ubikaci. Dalšími zde chovanými druhy jsou: kaloni zlatí, klokánci králikovití, fenci, výřečci a sezónně aguti. Všechny druhy se v pavilonu postupně rozmnožily. Máme zde obrácený světelný režim – tak, aby návštěvníci mohli pozorovat zvířata v době, kdy jsou aktivnější. Délka světelného dne i noci je 12 hodin. Odchovu si velmi ceníme hlavně z důvodu velmi malého počtu chovaných jedinců tohoto druhu v EAZA institucích – a v mnoha zoologických zahradách se tento druh ani nedaří rozmnožovat. Jejich chov se také vyznačuje tím, že se rodí mnohem více samic na úkor samců. Je tedy velkým problémem sestavit vhodné páry. Jsme rádi, že můžeme navázat na úspěšný chov, který zde u předešlého páru fungoval až do roku 2006.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Samice mirikiny bolivijské s mláďetem
/A female Bolivian Night Monkey with her baby/

ODCHOV SERVALŮ STEPNÍCH

ZOOLOMOUC

Po úhynu starého chovného páru Kellyho a Zuzany, který odchoval poslední mláďata v roce 2001, jsme sestavovali nový chovný pár v letech 2013–2014. V roce 2013 jsme obdrželi dvě zvířata původem z Afriky. Bohužel se jednalo o dva samce, a tak v dalším roce došlo k výměně jednoho z nich za samici. Naneštěstí v roce 2015 došlo ke zranění samce na levé zadní končetině v oblasti kolene. Léčení bylo zdlouhavé, ale výsledek se nakonec dostavil a my mohli koncem roku 2015 přistoupit k postupnému spojování zvířat. I toto se zpočátku jevilo jako velký problém. Samec zpočátku samici zcela ignoroval a nechoval se vůči ní vůbec vstřícně. Chování samce jednak během léčení končetiny, jednak během spojování bylo zaznamenáváno na fotopast a následně kontrolováno. Specifikem našeho samce je raději se před ošetřovateli neprojevat vůbec. Veškeré chování bylo snadnější pozorovat jako návštěvník, ale pokud se v blízkosti objevil ošetřovatel, tak se schoval do boudy a dělal, že tam ani není. V březnu byl na fotopasti zaznamenán pokus o páření. Samice během březosti změnila chování a my začátkem června oddělili samce, aby měla samice dostatek

Samice servala stepního s mláďaty
/A female Serval with her young/

Mláďata servalů stepních
/A youngs Serval/

času připravit se na porod. 6. června se narodila dvě mláďata. Matka je zpočátku nosila ven a schovávala je za kmenem. Po nějaké době sama usoudila, že budou více v bezpečí, pokud se s nimi přestěhuje do vnitřní boudy. Tady se s nimi zdržovala nejčastěji. Zhruba měsíc po porodu už bylo možné mláďata vidět ve venkovním výběhu. Při první kontrole, kdy se mláďata odčervovala a vakcinovala, jsme zjistili, že se jedná o pár. V druhé polovině července jejich váha byla kolem 1 kg. Mláďatům se dařilo velmi dobře, kromě preventivní péče spočívající v odčervování a vakcinaci nebylo potřeba je nijak léčit. Začátkem roku 2017 bude samička cestovat do Zoo Ostrava a sameček do Zoo Opole.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Odrostlé mládě servala stepního
/A grown young Serval/

ODCHOV KLOKANA RUDÉHO

Na začátku ledna 2016 jsme pozorovali, že u klokanů rudých se jedno velmi malé mládě často objevovalo mimo vak matky. Nevíme, jaká byla příčina, avšak 14. ledna byla malá samička Amálka nalezena prochládlá definitivně mimo vak matky a nejevila výrazné známky života. Nejprve jsme ji prohřáli na elektrické vyhřívací dečce, a protože se její stav velmi rychle zlepšil, mohli jsme se pokusit o její záchranu. Jako náhradní potravu jsme použili osvědčené neslazené kondenzované 9% mléko Tatra, ředěné v poměru 2 : 1 převařenou vodou, které jsme mláděti podávali nejprve injekční stříkačkou, ale brzy bylo možné přejít na kojeneckou láhev. Do krmení

Dva odchovaní klokaní – Amálka a Emily
/Two hand reared Red Kangaroos/

jsem přidávali v poměrně velkém množství probiotické přípravky s obsahem bakterií *Lactobacillus* sp., což se nám v minulosti velmi osvědčilo. Průběžně jsme neustále kontrolovali trus mláděte, který by měl mít přibližně konzistenci i barvu medu. Mládě bylo velmi životaschopné a dobře snášelo náhradní výživu. Množství spotřebovaného mléka a hmotnostní přírůstky jsou zaznamenány v tabulce. Asi po dvou měsících jsme mládě začali učit přijímat potravu

Amálka se využívala i k propagaci
/Amálka was used for promotion/

Datum	Doba po opuštění vaku [týdny]	Hmotnost mláděte [g]	Objem jednoho krmení [ml]	Počet krmných dávek za den	Celkový objem krmení [ml/den]	Poznámka
14. 1.		1 300	5-10	8	60	Podání antibiotika Engemycin.
21. 1.	1		20	5	100	Nepravidelný příjem potravy, někdy chce pít a jindy ne.
4. 2.	3	1 430	30	5	150	Začala pít z láhve, ale stále nepravidelný příjem.
14. 2.	4	1 624	50	5	250	Větší chuť k příjmu potravy.
20. 3.	9	2 394	75	4	300	Přikrmování - bílé pečivo v mléku.
9. 4.	12	3 250	100	3	300	Přikrmování i zeleninou.
21. 4.	14	3 550	100	3	300	
14. 5.	18	4 250	150	2	300	Pod dozorem běhá po výběhu.

dospělých, což obvykle není jednoduché. Dařilo se nám to pomocí pečiva rozmočeného v mléku, později jsme přidávali ovesné vločky, nastrohanou mrkev, jablka a nakonec i listovou zeleninu. Vrácení mláděte zpět do výběhu je u klokanů jednoduché, v našem případě komplikací byli emu hnědí, kteří poznali, že malá samička je nově zařazená, a napadali ji. Proto se Amálka mohla pohybovat po výběhu zpočátku jen pod dozorem a vracela se do náhradního vaku, který definitivně opustila v červenci. Odchov mláděte klokana je vždy velmi náročná práce s velmi nejistým výsledkem, a proto jsme rádi, že se Amálku podařilo odchovat a zařadit do skupiny.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

Zooklub se seznamuje s malou Amálkou
/Familiarizing Zooklub with Amalka/

PTÁCI

ZOOOLOMOUC

Zoologická zahrada Olomouc nemá v současné době dostatek vhodných chovatelských zařízení pro ptáky, přesto se zde však nachází řada opeřených obyvatel, kteří jsou velmi vzácní a atraktivní pro návštěvníky. Jako každoročně, i v roce 2016 se podařilo odchovat množství vzácných ptačích mláďat. Náš nejcennější ptačí odchov uplynulé sezóny však proběhl na místě vzdáleném od zoo několik tisíc kilometrů. Jedná se o mláďata dvou druhů jeřábů, mandžuského a bělošijho, která se vylíhla z vajec vyvezených v rámci reintrodukčního programu do oblastí jejich přirozeného výskytu. Chov obou ohrožených druhů jeřábů se v naší zoo poslední dobou vyvíjí velice dobře. Ptáci zde odchovaní byli přínosem i pro chovy v rámci evropských záchranných programů, kdy samička jeřába bělošijho odcestovala do Zoo Zlín a samička jeřába mandžuského byla zařazena do chovu v zoo v Bojnicích. Pro další mladé jedince zatím v rámci evropských záchranných programů není umístění. V roce 2016 jsme se však za podpory obou koordinátorů EEP poprvé zapojili do programu reintrodukce.

Mezi širokou veřejností jsou z ptáků nejoblíbenější papoušci. V uplynulém roce se pokusil o rozmnožení mladý pár arů vojenských, a i když jejich snůška napoprvé nebyla oplozená, tato

Jeřáb mandžuský (*Grus japonensis*) s mláďátem
/Red-crowned Crane with their young/

Mládě jeřába mandžuského (*Grus japonensis*)
/A young Red-crowned Crane/

harmonizující dvojice je určitým příslibem do další sezóny. Ze Zoo Zlín jsme přivezli novou samičku k samečkovi arakangy, který si s předchozí partnerkou příliš nerozuměl, a přijetím samičky ze soukromého chovu jsme potěšili i samečka ararauny. O odchovu tří mláďat papoušků černotemenných se zmiňujeme především proto, že tento druh se v Zoologické zahradě Olomouc rozmnožil poprvé. První papoušci černotemenní se do naší zoo dostali v roce 2004. Jednalo se o ptáky importované ze země původu, ale jak jsme zjistili, šlo o dva samečky. Tito středně velcí papoušci se poměrně hojně vyskytují na velkém území severní části jihoamerického kontinentu a pro svůj velmi atraktivní vzhled mají mnoho příznivců. V zajetí se poměrně dobře množí, ale mezi odchovaným potomstvem je velká převaha samečků. Proto se naše geneticky cenné ptáky podařilo dopárovat až v letech 2014 a 2015 samičkami ze soukromých chovů. Zajímavé je, že jedna z nich zahnídla již ve druhém roce svého věku. Pravidelné odchovy máme u agapornisů hnědohlavých a růžovohlavých nebo u papoušků

Jeřáb panenský (*Anthropoides virgo*)
/Demoiselle Crane/

mniších, kdy ani uplynulý rok nebyl výjimkou. Vrubozobé a brodivé vodní ptáky máme v současné době v provizorních podmínkách, protože rybník se stal zázemím pro staveniště nového pavilonu, voliéra zvaná „bábovka“ nutně vyžaduje důkladnou opravu a v obří voliére u pavilonu šelem chybí vyhovující ubikace k zazimování ptactva. Přesto se v „bábovce“ po mnoha letech znovu rozmnožily volavky popelavé, které odchovaly čtyři mláďata. Bohužel jsme však přišli o chovného nelétajícího samce čápa černého, kterého má na svědomí škodná, volně se pohybující po areálu zoo. Velmi významný je odchov mláděte kriticky ohroženého ibisa skalního v obří voliére u pavilonu šelem. Hejno ibisů by bylo schopné odchovat mláďat více, v roli škodné však v tomto případě byla přistižena samice hadilova písaře, která objevila tuto příležitost a s velkým požitkem konzumovala vejce vzácných ibisů. Proto bude v následující sezóně třeba udělat změny ve složení obyvatel voliéry. Mezi vrubozobými ptáky nám radost udělalo i běžné hnízdění kachniček mandarňských. Nový druh v olomoucké zoologické zahradě je skupina husiček dvoubarvých, které jsme získali ze Zoo Dvůr Králové. Tyto husičky by měly být oživením jedné z velkých voliér. K naší velké lítosti jsme přišli o chovný pár čají obojkových z důvodu jejich vysokého věku. V naší zoo jsme si však ponechali mláďata této velmi úspěšné dvojice a doufáme, že půjdou ve šlépějích svých rodičů, protože tento druh se v zoologických zahradách příliš často nerozmnožuje. Bohužel jednoho ze samečků má taktéž na svědomí škodná. Neúspěchem letošní sezóny je skutečnost, že se ani nepokusili zahnídít plameňáci. Příčinou nezdaru je zřejmě řada změn a zásahů v období bezprostředně před hnízděním, s čímž se tyto velmi citliví ptáci těžko vyrovnávají.

Z hrabavých ptáků se v olomoucké zoo poprvé podařilo rozmnožit koroptve polní, které jsme pořídili v předchozím roce s tím záměrem, že budou součástí plánované expozice evropské fauny. Druhy naší fauny jsou mnohdy chovatelsky velmi náročné, proto si vážíme například i dvou odchovaných mláďat křivky obecné;

Skupina plameňáků růžových (*Phoenicopterus ruber roseus*)
/A group of Greater Flamingo/

Mláďata sov pálených (*Tyto alba*)
/Young Barn Owl/

Mláďě sýčka obecného (*Athene noctua*)
/A young Little Owl/

Mláďě sovice sněžní (*Nyctea scandiaca*)
/A young Snowy Owl/

Čája obojková (*Chauna torquata*)
/Southern Screamer/

Odchov kachniček mandarínských (*Aix galericulata*)
/Rearing of Mandarin Ducks/

Ošetřovatelka s malými kachničkami mandarínskými
/A keeper with young Mandarin Ducks/

Čáp černý (*Ciconia nigra*)
/Black Stork/

Volavka popelavá (*Ardea cinerea*)
/Grey Heron/

Mláďata volavek popelavých na hnízdě
/Young Grey Heron in the nest/

Kondor krocanovitý (*Cathartes aura*)
/Turkey Vulture/

Kakadu bílý (*Cacatua alba*)
/White Cockatoo/

Papoušek šupinkový (*Pionus maximiliani*)
/Maximilian Parrot/

Papoušek černotemenný (*Pionites melanocephalus*)
/Black-headed Parrot/

Papoušek nádherný (*Polytelis swainsonii*)
/Superb Parrot/

Páv korunkatý (*Pavo cristatus*)
/Indian Peafowl/

naopak krasky rudozobé se pokusily hnízdit několikrát za sezónu, ale jejich snůšky jim pravidelně likvidovaly užovky.

Mláďata od orlů stepních jsme v uplynulém roce nechtěli, protože nám v zoologické zahradě zůstávalo šest neumístěných mláďat, odchovaných v předchozích sezónách, takže jsme jim neposkytli materiál ke stavbě hnízda. V průběhu roku se podařilo zrealizovat dlouho plánovaný transport a tři mladí orlí odcestovali do USA. Pro další odchované orly hledáme vhodné umístění. Bílé sovice sněžní jsou velmi populární a o jejich mláďata je velký zájem. V uplynulém roce jsme dvě mladé sovice darovali do zoo ve Spišské Nové Vsi, jedno mládě bylo odprodáno soukromému chovateli a další dvě mladé sovice čekají na dokumenty potřebné k přesunu. Pro dva druhy sov z fauny České republiky jsme v předchozím roce vybudovali nové chovatelské zařízení, ve kterém se však ptáci dosud příliš neaklimatizovali. Odchováno bylo jedno mládě sýčka a v původní voliéře tři sovy pálené. Tato mláďata jsme vrátili do přírody prostřednictvím záchranné stanice v Bartošovicích.

Zoologická zahrada Olomouc v předchozích letech pravidelně odchovávala zoborožce šedolící, avšak v uplynulém roce měli tito ptáci čistá vajíčka. Chovný pár, který byl doposud velmi úspěšný, již nepatří k nejmladším chovancům zoo; rozhodli jsme se tedy ponechat si do dalšího chovu jejich dceru a spárovali jsme ji s geneticky cenným samečkem nepříbuzným k našim ptákům. Stejně jako v předchozích letech jsme dosáhli odchovu u zoborožců kaferských, kteří si svá vejce sami vyseděli, ale mládě bylo odchováno ošetřovatelkou. U zoborožců malajských jsme dosud odchovu nedocílili a nenapomohla tomu ani výměna samečka za mladšího. Nově sestavený pár se chová vcelku harmonicky, ale obáváme se, že samička je již za zenitem svých reprodukčních možností.

Zpracovali: RNDr. Libuše Veselá,
Lubomír Veselý

Zoborožec tmavý (*Anthracoceros malayanus*)
/Black Hornbill/

Zoborožec šedolící (*Ceratogymna brevis*)
/Silver-cheeked Hornbill/

Zoborožec kaferský (*Bucorvus leadbeateri*)
/Southern Ground Hornbill/

Naše prezentace na výstavě Exota
/Our presentation at the Exota exhibition/

REINTRODUKČNÍ PROGRAM JEŘÁBŮ

V nejnižnější části Archarinské oblasti na Dálném východě chrání amurské stepi Khinganská státní přírodní rezervace. V této oblasti jsou hlavní hnízdiště dvou ohrožených druhů jeřábů – mandžuského a bělošíjho. Jeřábi jsou typičtí ptáci mokřadů. Nacházejí v nich nejen pro sebe, ale i pro své potomstvo dostatek potravy, kterou tvoří měkkýši, drobné žáby a ryby, červi a další organismy převážně živočišného původu. Na začátku 80. let v rámci rozvoje zemědělství docházelo v této oblasti k vysoušení bažin a k jejich přeměně na zemědělskou půdu, kdy tito velmi plaší a ostražití ptáci zároveň neměli dostatek křidu. V důsledku negativních změn životního

prostředí zbývalo pro jeřáby stále méně míst vhodných ke hnízdění a k výchově mláďat, až jejich počty klesly na kritické hodnoty. Myšlenka založit Khinganskou rezervaci vznikla už v 80. letech minulého století. Cílem této ochranné aktivity bylo zvýšit počet obou druhů jeřábů, a to jakoukoliv cestou, i dovozem vajec jeřábů chovaných v zoologických zahradách. Byla vypracována metodika, podle níž jeřábi nejsou odchováni ve voliérách, ale vyrůstají na svobodě pod dozorem ochránců a už od raného věku se učí získávat sami potravu. Na jaře následujícího roku – v období, kdy na hnízdiště přilétají ostatní jeřábi ze zimovišť – jsou mladí odchovaní ptáci vypouštěni na svobodu. Ročně se takto vrací do přírody 3 až 16 ptáků. Za úspěch se dá považovat, že jeřábi ze záchranné stanice byli zachyceni na zimovištích v Koreji a v Japonsku, a že se s nimi ochránci setkávají i na hnízdištích, kde už vychovávají své vlastní potomstvo. V roce 2016 se do reintrodukčního programu obou

Pár jeřábů mandžuských (*Grus japonensis*) u hnízda
/A pair of Red-crowned Cranes with their nest/

Hnízdo jeřábů mandžuských se snůškou
/A nest of Red-crowned Cranes with eggs/

druhů jeřábů v rámci organizace EARAZA zapojila i Zoologická zahrada Olomouc spolu s brněnskou a chomutovskou zoolozií a se Zoo Veldhoven. Zoologická zahrada Brno spolupracovala na tomto programu již v předchozím roce a z jejich vejce byl odchován samec jeřába mandžuského. Zdaleka největší zásluhy na realizaci celé velmi náročné akce měl zoolog brněnské zoolozií RNDr. Petr Suvorov. V olomoucké zoolozií snůška obou druhů byla u nás snesena ve dnech 24.–26. 3. 2016. Bylo však nutno počkat na vyřízení transportní dokumentace (především na CITES dokumenty z ruské strany) a zkoordinovat hnízdění s ostatními jeřáby. Vejce jsme tedy museli odebrat, čímž jsme jeřáby přinutili k náhradní snůšce. Odebraná vejce byla použita jako vzor k výrobě forem do inkubátoru, ve kterých posléze nasezená vejce s vejci jeřábů z brněnské zoolozií a kolegou Suvorovem cestovala letadlem přes Moskvu do Chabarovska a dále na místo určení. Vzhledem k tomu snůška byla k transportu vybrána vejce jeřábů mandžuských ze Zoo Brno a všechna

Vejce jeřábů v přenosném inkubátoru
/Eggs of Cranes in a mobile incubator/

vejce olomouckých jeřábů. Aby se zabránilo tomu, že by na Dálný východ odcestovala vejce neoplozená, očekávali nás v brněnské zoolozií zahradě odborníci z Veterinární a farmaceutické univerzity se speciálním přístrojem ke zjištění, zda je ve vajíčku živý zárodek. Jedno z vajec jeřába bělošíjího bylo nahrazeno již bez vyšetření vejcem ze Zoo Chomutov, ze kterého se však nakonec mládě nevylíhlo. Za několik dnů jsme dostali potěšující zprávu, že líhnutí olomouckých vajec bylo 100% úspěšné. Velmi milá zpráva ze stanice pro reintrodukcii vzácných druhů ptáků v Khinganské rezervaci dorazila také na konci roku 2016, kdy jsme se dověděli, že všechna tři kuřata byla odchována. O tom, že kolegové z Dálného východu mají k ptákům velmi citlivý přístup, svědčí i skutečnost, že mladí jeřábi mají jména. Z vajec našich jeřábů mandžuských byli odchováni dva samečci, Charga a Aldikon, a z vajec jeřába bělošíjího vyrostl taktéž samec, jménem Giant. Z brněnských vajec jeřábů mandžuských byl odchován pár Gar a Tulungin a ze dvou vajec ze stanice v Khingangu taktéž pár Neja a Mogot.

Data snůšek obou druhů jeřábů v Zoo Olomouc v předchozích letech:

Rok	Jeřáb mandžuský	Jeřáb bělošíjí
2011	1. 4. a 3. 4.	1. 4. a 3. 4.
2012	31. 3. a 1. 4.	31. 3. a 1. 4.
2013	27. 3. a 29. 3.	27. 3. a 29. 3.
2014	23. 4. a 25. 4.	22. 4. a 24. 4.
2015	23. 4. a 25. 4.	24. 4. a 26. 4.
2016	23. a 25. 3., 25. a 27. 4., 27. a 29. 5	24. a 26. 3., 20. a 22. 4., 4. a 6. 6.

RNDr. Petr Suvorov kontroluje oplozenost vajec
/RNDr. Petr Suvorov inspecting eggs fertility/

Průběh sezóny 2016 u jeřábů mandžuských a bělošijích:

23. a 25. 3. první snůška jeřábů mandžuských.

24. a 26. 3. první snůška jeřábů bělošijích.
8. 4. odebrání obou snůšek 8. až 11. den po snesení.

20.-22. 4. druhá snůška jeřábů bělošijích
27 dnů po první snůšce a 12 dnů po odebrání.

25. a 27. 4. druhá snůška jeřábů mandžuských 33 dnů po první snůšce a 17 dnů po odebrání.

12. 5. odebrání vajec a odvoz do Brna – jednotlivá vejce mezi 22. a 15. dnem inkubace.

Zprávu o tom, že se z našich 3 vajec už vyklubala kuřata, jsme dostali 25. 5., což v případě jeřábů mandžuských je 30. den od začátku inkubace.

Mláďata jeřábů na Dálném východě
/Young Cranes in the Far East/

27. a 29. 5. třetí snůška jeřábů mandžuských; vejce byla snesena 32. den po snesení předchozí snůšky a 15 dnů po odebrání.

4. a 6. 6. třetí snůška jeřábů bělošijích, to je 44 dnů po předchozí snůšce a 23 dnů po odebrání vajec.

25. 6. vyklubané mládě jeřába mandžuského po 29 dnech inkubace v zoo. Druhé vejce bylo také oplozené, ale vyklubané mládě bylo nalezeno 30. 6. na hnízdě mrtvé.

3. 7. vyklubané mládě jeřába bělošijího po 29 dnech inkubace; 4. 7. se ztratilo – patrně zásahem škodné. Druhé vejce bylo neoplozené.

Za posledních 6 let, kdy tyto jeřáby odchováváme, se dá říci, že oba druhy přicházejí do toku poměrně brzy a u obou druhů je rozmnožování dokonale synchronizované.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

TERÁRIA

ZOOOLOMOUC

Rok se s rokem sešel a je čas připomenout si, co všechno se v uplynulých 365 dnech stalo. Musím říct, že to byl klidný a spořádaný rok. Samozřejmě jsme ale neusnuli na vavřínech a ti, co jsou již zvyklí na změny v expozicích či doplnění o nové druhy herpetofauny, si i v tomto roce přišli na své. Velkou radost jsme měli ze spousty podařených odchovů. Především u nových druhů, jako jsou chameleolisi vousatí nebo felsumy madagaskarské, kteří byli návštěvníkům představeni teprve v roce 2015. Tradicí už pomalu začíná být i snůška našich krajů Macklotových (*Liasis mackloti*). Ty se stejně jako v loňském roce držely data 14. 2. – tedy Valentýna. Tentokrát jsme to ale měli trochu komplikované. Samice se rozhodla naklást vejce mimo přichystanou „snůškovou bednu“ a kladla je na širší římsu, což ztížilo dosažení požadované vlhkosti v okolí vajec. Krajty se ale už v minulosti osvědčily jako výborní rodiče, proto jsme se rozhodli ponechat vejce v expozici. Pokusili jsme se jim pomoci tím, že jsme zvýšili frekvenci rosení a hlídali teplotu. Zvláštní bylo, že v době, kdy samice vejce opustila, samec ihned zastal funkci strážce a omotal se kolem snůšky sám. Musím ale podotknout, že ještě pár chvil před vylíhnutím prvního hádčete jsme nepředpokládali, že se některé z mláďat dovyvine, natož přežije. Vejce byla hodně scvrklá, místy suchá a jinde plesnivá. K úžasu nás všech jsme po drobné pomoci vytáhli 11 životaschopných krajiček. Co víc, malí hadi se během měsíce perfektně naučili přijímat myší holata a dobře rostli. Stejně jako v uplynulém roce, i letos se nám podařilo odchovat mláďata agam západoafrických (*Agama africana*), která od nás odcestovala nejen do Zoo Ostrava, ale i do

Krajty Macklotovy (*Liasis mackloti*)
/Macklot's Python/

Lhnoucí se krajty Macklotovy
/Macklot's Pythons hatching/

Tilikva obrovská (*Tiliqua gigas*)
/Giant Bluetongue Skink/

Agama límcová (*Chlamydosaurus kingii*)
/Frisled Dragon/

zoo v Lipsku. Z dalších zajímavých odchovů lze jmenovat rozmnožení největších z našich svěfenců, tedy krokodýlů čelnatých (*Osteolemus tetraspis tetraspis*) a velmi zajímavých kubánských endemitů – chameleolisů vousatých (*Chameleolis barbatus*); oba odchovy jsou podrobně popsány v dalších článcích.

V expoziční části v teráriu „Austrálie, Nová Guinea“ se nám podařilo úspěšně spojit pár agam límcových (*Chlamydosaurus kingii*) – Paula Wolker a Mi. Doufáme tedy, že i u tohoto nádherného ještěře se nám v budoucnu bude dařit odchovávat mláďata. Agamy prostor rozměrného terária sdílí s párem tilikví obrovských (*Tiliqua gigas*). Zvířata spolu žijí v přátelském vztahu a jsou naučena na podávání krmiva z pinzety. Částečně tím také předcházíme šarvátkám při krmení.

Díky tomu, že jsme během dvou let dost rozšířili druhovou rozmanitost, nastal menší problém s nedostatkem místa v zázemí. I proto bylo rozhodnuto upustit od chovu pro návštěvníka méně atraktivních druhů plazů, a to hroznýšků pestrých (*Eryx colubrinus loveridgei*), felsum (*Phelsuma nigristriata*) a dvojjazyčníků haitských (*Celestus wareni*), které jsme nedokázali vhodně umístit do expozičních tak, aby se jimi mohl kochat i samotný návštěvník zoo. Poslední jmenovaní odcestovali, stejně jako mláďata agam osadních, do zoo v Lipsku. Výměnou za ně jsme dostali mladé trio leguánek modrých (*Sceloporus cyanogenys*) a tím doplnili kolekci o další zajímavý druh ještěře. Ti v budoucnu obydlí kombinované terárium „Amerika“ v expoziční části Jeden svět. Leguánek modrý (*Sceloporus cyanogenys*) je menší druh ještěře (v dospělosti mává délku těla něco málo přes 30 cm), kterého byste ve volné přírodě hledali v jižním Texasu a některých lokalitách státu Mexiko. Využívá dobře osvětlená stanoviště, kde tráví čas vyhříváním se. Terárium, ve kterém naše trio chováme, je osvětleno silnější tepelnou zářivkou a nechybí ani lampa s UV osvětlením.

V budoucnu leguánky přemístíme do ubikace s množstvím skal, kde se budou moci ukrýt. V současné chvíli jim jako místa klidu slouží kusy kůry a větší kameny. Jde sice o plašší druh, ale ve chvílích, kdy se cítí bezpečně a po tom, co si zvyknou na nové prostředí, tráví i oni čas na vyvýšených místech, kde je lze pozorovat. Jako potrava slouží krmný hmyz v podobě cvrčků a sarančat, vždy obalená v minerálních a vitamínových prostředcích. Nesmí chybět ani miska s pitnou vodou. Občas jim terárium i narosíme.

Srpen byl tím měsícem, kdy naše zahrada přivítala dlouho očekávaný nový druh hada – krajty zelené (*Morelia viridis*). Jedná se o menší druh škrtiče s maximální délkou těla 160 cm. Díky svému světlivě zelenému zbarvení patří mezi klenoty v teráriích. Zvláštní je i to, že tito hadi tráví den v typické poloze, omotání kolem vodorovné větve. První měsíc po dovozu byl náročný. Grinč, jak byl pojmenován, zpočátku odmítal přijímat jakoukoli potravu. Zkoušeli jsme různé velikosti myši, nicméně had odmítal, i když jsme s potravou v peánu čekali i několik desítek minut. Nakonec jsem vymyslela metodu: ponechat mu myš na větvi a nechat ho, ať si ji vezme sám, až uzná za vhodné. Toto konečně zabralo! Od této chvíle byla stydlivá krajta krmena vždy až naposledy. Po přestěhování hada do expoziční části však nastala změna. Bylo vidět, že je již zvyklá na naši přítomnost i ruch kolem ní. Nyní již obratlovce přijímá chvíli po tom, co jí je odložíme na větev. Jelikož expozičních terárií v naší zoo není mnoho a my jsme chtěli tento zvířecí skvost návštěvníkům představit co nejdříve, byl náš pár felsum madagaskarských (*Phelsuma madagascariensis grandis*) přesunut do zázemí. Terárium prošlo očistou a dostalo nový, svěží vzhled. A z „Madagaskaru“ se stala „Nová Guinea“; krajty zelené bychom totiž ve volné přírodě našli právě v deštných pralesích na tomto ostrově. Tento druh hada naše zoo umístila i na nové propagační materiály a je jednou z hlavních tváří nového designu, který mohou návštěvníci obdivovat

Agama západoafrická (*Agama africana*)
/West African Rainbow Lizard/

Trnorep skalní (*Uromastyx acanthinura*)
/North African Mastigure/

Felsuma (*Phelsuma grandis*)
/Madagascar Giant Day Gecko/

Felsuma Standingova (*Phelsuma standingi*)
/Standing's Day Gecko/

Chameleolis vousatý (*Chameleolis barbatus*)
/Western Bearded Anole/

Leguánek modrý (*Sceloporus cyanogenys*)
/Blue-spiny Lizard/

Korovec jedovatý (*Heloderma suspectum*)
/Gila Monster/

Želva ostruhatá (*Geochelone sulcata*)
/African Spurred Tortoise/

nejen na propagačních předmětech a panelech, ale i na webu zoo.

Poslední novinkou loňského roku je trošku nečekaný a zvláštní druh zvířete. Začátkem prosince se složení olomouckých terárií rozrostlo o okouzující druh hmyzu, kudlanky orchidejové (*Hymenopus coronatus*). Když se mě někdo zeptá, proč jsme pořídili právě je, jednoduše odpovím, protože jsou neskutečně krásné a zvláštní! Kudlanky jsou přesnou kopií květů tropických orchidejí. Své tělo tak přizpůsobily proto, že tráví čas na květech a splývají s nimi. Tím k sobě přilákají hmyz, kterým se pak živí. U nás dostávají menší druh létavých švábů (*Shelfordella tartara*) v různém stádiu vývoje a sem tam i cvrčka. Kudlanky byly do zoo přivezeny dvě, obě samice. Na konci roku byly ještě stále mladé. Do adultního věku se svlékly až v lednu 2017, kdy jim plně dorostla i křídla. Jelikož jsou (stejně jako jiné druhy kudlanek) kanibalky, musíme je chovat odděleně. Se samci je u tohoto druhu malinko problém, pohlavní dospělosti dosahují dřív než samice, a také dříve umírají. Proto je teď naší hlavní starostí sehnat samce a pokusit se o odchov tohoto zajímavého druhu. Na rozdíl od svých příbuzných jsou na podmínky chovu dost choulostivé; i proto je jejich chov spíše raritou. Vyžadují větší ubikace, ve kterých se mohou prolétnout, vyšší teplotu a dobrou hygienu. Terária musí být dobře větraná. Při páření se pár většinou pouští v místnosti na volno a samička si samce k sobě přiláká. Je důležité samce po kopulaci oddělit, aby neskončil na jídelníčku své nevěsty. Největší problém nastal, když jsme je chtěli představit veřejnosti. Takto malý hmyz není snadné umístit tak, aby byl ve velkém teráriu viditelný – zvláště když posedává skrytý na jednom místě a vypadá jako rostlina. Volili jsme proto malou skleněnou nádobu o rozměrech 40 × 40 × 40 cm, která byla shora zasíťovaná. Nazdobili jsme ji do tropického stylu a umístili ji do terária krajty zelené, přímo pod bambus, na kterém had odpočívá. Tomu to nikterak nevadilo, a jelikož jsou obě

Želva nádherná (*Trachemys scripta elegans*)
/Red-eared Turtle/

Stražilka (*Diaperodes gigantea*)
/Stick Insect/

Stražilka australská (*Extatosoma tiaratum*)
/Giant Prickly Stick Insect/

Lupenitka obrovská (*Phyllium giganteum*)
/Leaf insect/

Kudlanka orchidejová (*Hymenopus coronatus*)
/Malaysian Orchid Mantis/

Krab halloweenský (*Gecarcinus quadratus*)
/Halloween Crab/

Skliplan Emilii (*Brachypelma emilia*)
/Orange Knee Tarantula/

Mládě veleštitra Petersova (*Heterometrus petersii*)
/A young Black Forest Scorpion/

terária jemná a vzdušná, celé seskupení působí jako galerie se skvosty uvnitř. Vznikla tak další, trošku netradiční kombinovaná expozice.

Větší risk jsme ale podstoupili, když se zrodil nápad na kombinovanou ubikaci „Velký Madagaskar“. Toto terárium již dříve obývalo trio hrozných psohlavých (*Sanzinia madagascariensis*). Vzhledem k tomu, že hadi se drželi pouze ve spodní části ubikace a vrchní část byla zcela nevyplněna, přemýšleli jsme, jak to změnit.

Jako přijatelný druh plazů jsme zvolili felsumy Standingovy (*Phelsuma standingi*), které jsme již v zoo chovali. Musím přiznat, že jsem si tímto spojením zcela jistá nebyla, jelikož je známo, že v mládí se tyto hadi živí právě gekony. Bylo tedy velmi důležité naučit felsumy, aby se držely v horní části terária. Tomu jsme dopomohli tím, že širší bambusové tyče jsme umístili svisle tak, aby se na nich gekoni vyhřívali pod světly a hadům tím zneprístupnili cestu k nim. Bambus hadům klouže, a tudíž na něj nemohou vylézt. Oba felsumí samce jsme učili přijímat potravu z pinzety vždy v nejvyšší části terária. Měli jsme štěstí, že oba chovanci byli téměř krotcí a dobře s námi spolupracovali. V této chvíli kombinace dvou druhů funguje perfektně a gekoni mohou chodit i do blízkosti hadů.

To se stává našťástě jen velmi zřídka. Jsem ráda, že se myšlenka stala skutečností. Tuto netradiční kombinaci jen tak někde neuvídníte, takže i ona je malou raritou naší zoo. Riskovat se hořt někdy opravdu vyplatí.

Druhou změnou, tou podstatnější, byl nový výběh pro želvy ostruhaté (*Centrochelys sulcata*), vzhledem k tomu, že původní výběh vedle pavilonu šelem se stal nevyhovujícím. Zejména kvůli chovu koz šrouborohých, které rády přeskakovaly plot k želvám, a také proto, že byl návštěvníkům trošku stranou. Bylo nutné najít nové místo ještě po ukončení zimního období, aby mohly želvy koncem jara na sluníčko ven. Již v minulosti jsme přemýšleli, jak využít volné místo vedle výběhu plameňáků, růžových. Je to trojúhelníkový prostor, kde jsou vysázeny pouze trnité keře. Místo není zcela pouštní, ráno je zde chladnější, ale jinak se zdálo ideálním. Slovo dalo slovo a díky pomoci

kolegů z úseku šelem, zahradníků a našeho stolaře jsme během dvou dnů přestěhovali velký domek, plot i vyhřívání a vše umístili na nové místo. Nebylo to nic lehkého! Ještě to chtělo pár úprav proti útěku malých druhů želv, které obývají výběh společně se samicemi želv ostruhatých Kálí a Párvatí, a také trošku estetických úprav, které spočívaly především ve vykopání několika keřů a oddělení výběhu dál od návštěvníků. Ten je situovaný přímo pod vyhlídkou, a chtěli jsme zabránit tomu, aby případné předměty návštěvníků nepadaly přímo k želvám. Jednou z nutných věcí bylo zapojení elektřiny kvůli vyhřevným panelům v přístřešku želv, kterou jsme vedli z ubikace plameňáků, a také vytvoření branky v plotě, aby výběh byl zpřístupněn i nám samotným. Myslím, že se výběh želvám líbí a jsou v něm spokojené. A z ohlasu návštěvníků bylo v letní sezóně znát, že jsou spokojeni i oni. Především při krmení, kdy samci běhají za ošetřovateli a snaží se do nich narážet. Samci Šalamoun a Ganesha už mají váhu téměř 24 kg, proto to pro nás až taková zábava není. V příštím roce se budeme snažit spojit samce se samicemi a učiníme pokusy o odchov těchto nádherných obrů.

Od prvních měsíců tohoto roku až do poslední chvíle jsme vítali nová mláďata. S odchovem agam západoafrických jsme v soutěži Bílý slon v kategorii „Ostatní“ vyhráli krásně třetí místo, což nám udělalo velkou radost! I číslo 13 bylo pro nás šťastným. Rozšířili jsme expozice o nové luxusní druhy, kterým se u nás daří dobře. Riskovali jsme, když jsme stáli u zrodu dvou nových expozic. A spadl nám kámen ze srdce, když obě dopadly výborně. Můžeme tedy říct, že jsme odvedli dobrou práci. Rok 2016 byl, jednoduše řečeno, hodně napínavý, usměvavý a zubatý.

Zpracovala: Eva Šlosarčíková

ODCHOV CHAMELEOLISŮ VOUSATÝCH

ZOOLOMOUC

Expozice terária v naší zoo prošla v dubnu roku 2015 rekonstrukcí a ubikace byly rozděleny podle kontinentů. Mezi nimi nesměla samozřejmě chybět ani karibská část, už jen z toho důvodu, že jsme chovali dvojazyčnický haitské (*Celestus warreni*). Jako druh vhodný do kombinované expozice jsme se tyto zemní ještěři rozhodli doplnit o stromové plazy. Samec chameleolisů vousatých (*Chameleolis barbatus*) byl do zoo přivezen koncem roku 2014 ze Zoo Wrocław, začátkem následujícího roku nám plzeňská zahrada poskytla dvě samice na dopárování. Jde o endemický druh ještěře z Kuby. Tito plazi si ihned získali naši přízeň svou milou povahou a prazvláštním zjevem. Typické znaky jsou přesnou kombi-

Odrostlý chameleolis vousatý
/A grown young Western Bearded Anole/

nací dvou druhů plazů, které mají zastoupeny ve jméně. Otáčivé oko a schopnost měnit barvu po chameleonech, protaženou hlavu a prsty s drápky a přísavnými lamelami po anolisech. Druhové jméno dostali podle výrůstků na bradě, podobajícím se vousům. Po těle mají různé velké šupinky, které připomínají kamínky. Díky své přátelské povaze proběhlo spárování samce se samicí i seznámení dvou odlišných druhů plazů zcela bez šarvátek. Jediná věc, na kterou jsme museli dávat pozor, bylo to, aby

Portrét chameleolise vousatého (*Chameleolis barbatus*)
/A portrait of a Western Bearded Anole/

Týden staré mládě chameleolise vousatého
/A week old Western Bearded Anole/

nám dvojjazyčníci nesbírali vejce chameleolisů a nepožírali je. Tento druh totiž zahrabává snůšku do rašeliny nebo je schovává pod kůru a jiné předměty na zemi.

Terárium „Karibik“, které mají k dispozici, je 1,2 m vysoké, 1,8 m dlouhé a 1 m široké, vybavili jsme je mangrovovými liánami, tropickými rostlinami a různě jsme je upravili tak, aby co nejlépe udržovalo nezbytnou vlhkost. Zálivka tohoto terária probíhá dvakrát denně a vysoká vrstva rašeliny se jednou týdně prolévá vodou. Osvětlení je rozmístěno do dvou částí, v jedné je UV světlo, ve druhé žárovka, která plní i výhřevnou funkci.

Druhý pár chameleolisů vousatých jsme umístili do terária v zázemí. Všechna zvířata krmíme třikrát týdně z pinzety, což umožňuje kontrolu množství krmné dávky i lehčí příjem vitamínů a minerálních látek. Potravu tvoří sarančata, oblovky, švábi, holata a ojedinele kousek papáji nebo melounu. Krmení bývá vždy obaleno v minerálních přípravcích. Jednou za měsíc plazům podáváme kapku vitamínového přípravku AD₃

Mládě chameleolise vousatého staré 10 týdnů
/A young Western Bearded Anole 10 weeks old/

na špičku tlamky. V teráriích mají umístěnou misku s čerstvou vodou, plazí ale pijí převážně jen při nebo po rosení expozice z listů rostlin či rovnou z rosičky.

K prvním snůškám došlo již zhruba po měsíci soužití zvířat. Vejce putovala do inkubátoru, který byl nastavený na teplotu 27–29 °C a vlhkost asi 85 %. Vejce byla uložena do hrubšího vermikulitu, který udržujeme vlhký. Již po pár dnech bylo vidět, že jsou neoplozená. Z dalších snůšek se nám podařilo inkubovat sedm vajec od páru z expoziční části. První dvě mláďata však nebyla životaschopná. Jedno se nedostalo z vejce, druhé mělo nevstřebaný velký žlutkový váček a druhý den uhynulo.

15. 3. v ranních hodinách jsme v inkubátoru našli mládě, které bylo v perfektním stavu! Inkubační doba trvala 48 dnů. V dalších týdnech se vylíhla ještě 4 další. Jelikož jde o druh, u kterého se nedá teplotou při inkubaci ovlivnit pohlaví, měli jsme o to větší radost, když 3 z 5 mláďat byly samice. Těch je v chovech podstatně méně.

Malí chameleolisi byli dáni do menších plastových boxů s umělou rostlinou, která se dala lehce omývat. Teplota v místnosti byla přes den 26 °C, v noci klesala asi o 3 °C, žádný jiný tepelný zdroj jsme nepoužili. Boxy byly jednou denně lehce roseny a nechyběla malá miska s vodou. Po necelém týdnu se mláďata začala přikrmovat cvrčím potěrem pořádně obalným ve vitamínových a minerálních přípravcích. Plazí až do odchodu ze zoologické zahrady výborně prospívali a dobře rostli. Nutno jen dodat, že jsme je při velikosti cca 6 cm museli jednotlivě rozdělit do malých terárií, protože mezi nimi začaly drobné roztržky.

Chov tohoto jedinečného plazího druhu není nikterak složitý, ale jak se už přesvědčila řada teraristů, musíte mít i trošku štěstí. Často se stane, že se v chovu jednoduše přestane dařit a zvířata nerozmnožíte. I přesto by to člověk vzdávat neměl. Myslím, že snad každý, kdo jednou propůjčí terárium těmto karibským krasavcům, jejich kouzlu jednoduše propadne!

Zpracovala: Eva Šlosarčíková

ODCHOV KROKODÝLŮ ČELNATÝCH

ZOOLOMOUC

Krokodýly čelnaté chová naše zoologická zahrada již mnoho let. V minulosti se nám i u prvního chovaného páru podařilo odchovat mláďata, samice však neměla zcela čistou krev západoafrického poddruhu *Osteolaemus tetraspis tetraspis*. Proto jsme se rozhodli deponovat ji do Zoo Dvorce a k stávajícímu samci byla v roce 2013 přivezena mladá samice ze Zoo Tilburg v Belgii. Spojení obou jedinců proběhlo zcela bez šarvátek (pomohlo k tomu zřejmě i to, že jsme krokodýly zhruba měsíc nechali oddělené a mohli se kontaktovat jen přes mříž z expozice do zázemí). Již na konci téhož roku samice nakladla první snůšku. Byla však ještě nezkušená, a tak několik vajec bylo mechanicky poškozeno a další pak nahrabala do bazénu. Zbylá vejce putovala do inkubátoru, byla však neoplozená.

V roce 2015 jsme se rozhodli krokodýlům malinko pomoci, proto jsme přistoupili k částečnému ochlazení expozice. Otevřeli jsme venkovní světlíky, vypnuli topný panel a ochladili vodu v průtokovém bazénu. Takto jsme nechali expozici po celé září. Následně jsme teplotu opět zvýšili na původní a vodu ohřáli téměř na 27 °C. Páření jsme však nepozorovali.

Překvapení přišlo až 15. května, kdy se v hnízdě objevilo 20 nepoškozených vajec, která jsme ihned přenesli do inkubátoru. U krokodýlích vajec lze během prvních týdnů rozeznat, zda jsou oplozená, či nikoli (na vejcích se objeví „prstýnek“ kolem jejich obvodu). Z inkubátoru byla odstraněna tři neoplozená vejce a zbylá se následující měsíce vyvíjela v pořádku. Teplota byla nastavena na nižší (vzhledem k tomu, že inkubátor sdílela vejce i jiných

Krokodýl čelnatý (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*)
/West African Dwarf Crocodile/

druhů plazů), tedy na 28–29 °C. Při této teplotě jsme tedy ani nemohli přesně určit délku inkubace, ani ovlivnit pohlaví mláďat. Část vajec jsme nechali na rašelině z původního hnízda, část jsme přesunuli na hrubší vermikulit. Důležité bylo označení vajec po snůšce, a to z toho důvodu, aby se s nimi neotáčelo a bylo tak zabráněno udušení zárodku ve vejci.

93. den inkubace se na jednom z vajec objevila prasklinka, ve které bylo vidět mláďe. Díky pohybu jsme věděli, že je živé, ale moc se mu na svět nechtělo. Až 106. den vystrčilo čenich a následně mu byla protrhnuta vaječná blána, aby mohlo dýchat. 110. den jsme mláďeti pomohli ven z vejce. Bylo zcela v pořádku, jen mělo drobnou kosmetickou vadu – malinko křivý ocas. Tento handicap jsme se pokusili opravit dlahou ze špejllí, které používají lékaři při prohlídkách krčních dutin a pevnou lepicí černou páskou. Museli jsme dávat pozor na nadměrné přiškrčení ocásku a na to,

Snůška krokodýlů čelnatých
/A clutch of West African Dwarf Crocodile/

Líhnutí krokodýlů čelnatých
/West African Dwarf Crocodile hatching/

Malí krokodýlci těsně po vylíhnutí
/Young Crocodiles after hatching/

Představení mláďat krokodýlů rodičům
/Presenting young African Dwarf Crocodiles/

Mláďe krokodýla čelnatého
/A young West African Dwarf Crocodile/

aby dobře rostl. I přes počáteční skepse má v tuto chvíli mláďe ocásek téměř rovný. Druhé naklubané vejce jsme pootevěřili také 110. den inkubace. Krokodýlek se bez pomoci dovylíhnul dva dny na to. Ostatní vejce však zůstávala v nezměněném stavu. Před námi byl víkend a těžké rozhodování, zda nechat mláďata do pondělí ještě ve vejcích a pokusit se o to, aby se vyklubala sama, nebo pootevěřit ještě jedno vejce a zjistit, jaká je situace. Naštěstí se o slovo přihlásila teraristická a možná i ženská intuice, takže jsme přistoupili k otevření dalšího z vajec. Bylo za pár vteřin dvanáct! Ze zbylé snůšky po našem pootevěření začala vyskakovat mláďata jedno po druhém, a tak jsme během 20 minut přivítali na světě všech 17 malých krokodýlků. Vzhledem k tomu, že ve vejcích setrvala delší dobu, tak jsme během krátké chvíle o čtyři mláďata přišli (byla již přidušená). Radosti ale bylo i tak dost a šťastná třináctka se měla čile k světu. Nebyl problém s rozkrmováním cvrčky a následně holaty myši. V prvním týdnu po vylíhnutí mláďat jsme se ještě vydali s částí mláďat k mámě do expozice, abychom jí mláďata ukázali a dali najevo, že jí končí starost o hnízdo. To se překvapivě povedlo, samice se během dne uklidnila a dále se věnovala běžnému životu. Malí krokodýlci v prvních týdnech obývali terárium společně, byl jim tam umístěn i bazén s teplou vodou. Následný měsíc byla skupinka rozdělena a část putovala do expozice v návštěvnické části. No a díky tomu, že poddruh tohoto trpasličího krokodýla obývá téměř dvě desítky států západní a střední Afriky, dostali – stejně jako jejich rodiče Sierra a Leone – jména podle těchto zemí. Přesně tak, jak přišli na svět: Angola, Benin, Burkina Faso, Gabun, Ghana, Kamerun, Libérie, Mali, Nigérie, Pobřeží Slonoviny, Senegal, Togo a Zair.

Zpracovala: Eva Šlosarčíková

V roce 2016 byla na akváriích v pavilonu šelem největší změnou bezesporu celková rekonstrukce našeho druhého největšího akvária, které se stalo domovem třem sibám atlanským (*Rhinoptera bonasus*), vévodícím této expozici. K rekonstrukci jsme byli donuceni vzniklou a stále se zvětšující prasklinou pohledového skla tohoto akvária.

Do ostatních expozičních akvárií nebylo potřeba nikterak zasahovat, neboť jejich osazenstvo je stále a nevyškyl se důvod ke změnám.

Co se týče našich svěřenců, přibylo nám několik nových a zajímavých ryb, a to především pilníkotrn třásnitý (*Chaetodermis penicilligerus*), klipka kapucín (*Heniochus varius*), šavlatka kopinatá (*Equetus lanceolatus*), písečník jazykoskvrnný (*Parapercis cephalopunctata*), sapínek Talbotův (*Chrysiptera talboti*), králíčkovec modropruhý (*Siganus puellus*), slizoun vlajkopruhý (*Meiacanthus grammistes*), vrubozubec paví (*Astronotus acellatus*) a tetra rostlinožravá (*Metynniss hypsauchen*).

Po delší době se nám podařilo sestavit chovný pár parmovce skvělého (*Pterapogon kauderni*), který se v pravidelných intervalech množí. Bohužel odchov mláďat tohoto nového páru se nám nepodařilo dovést ke zdárnému konci, i když dříve u jiných párů probíhal bez

Pilníkotrn třásnitý (*Chaetodermis penicilligerus*)
/Leafy Filefish/

Klipka kapucín (*Heniochus varius*)
/Horned Bannerfish/

Šavlatka kopinatá (*Equetus lanceolatus*)
/Donkey Fish/

Sapínek Talbotův (*Chrysiptera talboti*)
/Talbot's Demoiselle/

Králíčkovec modropruhý (*Siganus puellus*)
/Blue-lined Rabbitfish/

Slizoun vlajkopruhý (*Meiacanthus grammistes*)
/Creamy Striped Blenny/

Vrubozubec paví (*Astronotus acellatus*)
/Marble Cichlid/

Tetra rostlinožravá (*Metynnias hypsauchen*)
/Plain Metynnias/

Parmovec skvělý (*Pterapogon kauderni*)
/Banggai Cardinal Fish/

Denitrifikační sírový filtr v akváriu na vstupu
/Denitrification sulphuric filter in the aquarium at the entrance/

větších komplikací. Nemůžeme najít příčinu, proč je tomu tak. Po vylíhnutí rybiho potěru se nám podaří malé rybky rozkrmít žábřonážkou solnou bez větších ztrát (90% přežití) a vše je, jak má být, podle předchozích zkušeností. Rybky pěkně rostou a nemají žádný viditelný problém. Avšak v pátém týdnu života během několika dnů dojde k úmrtí většiny narozených jedinců. Ze zhruba sta rozkrmených ryb z pěti výtěrů nám bohužel přežilo pouze pět kusů. V každém výtěru jsme se snažili něco změnit a přijít na to, kde stala chyba. Vyzkoušeli jsme podat navíc vitamíny, přikrmovat žábřonážku před zkrmením, dřívější přechod na mraženou stravu, přesazování do filtrů a nádrží s více úkryty, ale nic nepomáhá. Doufáme však, že na důvod předčasného úhynu nakonec přijdeme.

Naše největší rífové mořské akvárium ve vstupní hale zoo funguje už pět let bez větších problémů. Kvalitu vody se nám stále daří držet na velmi dobré úrovni. Mírně zvýšené hodnoty NO_3 jsme vyřešili podáváním

přípravku pro stimulaci a výživu nitrifikačních bakterií firmy TMC-NP *Bacto Balance*. Koncem roku jsme také zkušebně nainstalovali denitrifikační sírový filtr, který by kromě snižování obsahu dusičnanů mohl pomoci zvýšit dlouhodobě velmi nízký obsah síry ve vodě. Stále provádíme pravidelné testování kvality vody odesíláním vzorků do laboratoří firmy TritonLab a na základě naměřených hodnot doplňujeme chybějící prvky. Vodu měníme i nadále pouze jednou za tři měsíce, a to 15–20% objemu akvária. Růst korálů je stále velmi intenzivní, takže jsme museli udělat větší zásah a několik velkých jedinců přemístit do jiných expozičních nebo zázemí. Nadále zásobujeme naše i zahraniční zoo a akvária námi namnoženými korálnatci. Společenství ryb je stabilizované, doplnili jsme zde pouze užitečného „doktora“ pyskouna rozpůleného (*Labroides dimidiatus*) a bodloka půvabného (*Naso elegans*).

Zpracovali: Tomáš Podhorka, Josef Drtil

PŘESTAVBA AKVÁRIA PRO SIBY ATLANTSKÉ

ZOOLOMOUC

Největší akcí na úseku akvárií byla v roce 2016 celková rekonstrukce naší druhé největší nádrže o objemu 17 000 litrů v pavilonu šelem. Tato mořská nádrž byla vybudována v roce 1998 a původně zde byli umístěni žraloci černo-ploutví (*Carcharhinus melanopterus*). Po jejich přemístění do nové větší expozice v roce 2003 jsme zde chovali několik let soltýny barakuda (*Sphyrna barracuda*) a od roku 2007 pak sibu skvrnitou (*Aetobatus narinari*). V roce 2013 došlo k prasknutí jedné vrstvy čelního skla a postupně také začala z nádrže prosakovat voda.

Proto jsme se v lednu rozhodli pro celkovou rekonstrukci. Ta spočívala ve vybourání celé čelní strany vysunutě do chodby, ve které bylo

umístěno vypouklé sklo. V původní nádrži byl odlit nový betonový bazén s novým nerezovým rámem pro rovné čelní sklo 300 × 100 cm. Došlo také k vybourání stropu nad nádrží. Nová střeška z polykarbonátu umožňuje vstup denního světla do nádrže a pro odvod vlhkosti jsme osadili velké střešní okno. Zrekonstruovali jsme také prostor pro filtraci a vytvořili přepadovou nádrž pro udržování výšky hladiny vody v nádrži. Filtrace vyžadovala jen mírné opravy. Proměnlivé proudění vody v nádrži zajišťuje nově doplněné silné pulsující čerpadlo. Jako vnitřní dekorace jsme použili stávající vápencové kameny. Pomocí nerezové kulatiny a cementu jsme se snažili vytvořit zajímavý vzdušný útes tak, aby nezabíral moc prostoru a bylo na něj možno umístit živé korály a saskanky. Dvě zářivková tělesa T5 6 × 80 W (se čtyřmi modrými a dvěma purpurovými zářivkami v každém) vytváří osvětlení s „hlubinným“ efektem. Celkový objem vody se rekonstrukcí snížil asi na 10 000 litrů. V květnu byla nádrž po důkladném vypláchnutí napuštěna čerstvou

Siba atlantská (*Rhinoptera bonasus*)
/Cow-nosed Ray/

Siba atlantská
/Cow-nosed Ray/

Stavba vápencových dekorací
/Construction of limestone decoration/

Akvárium pro siba atlantské po napuštění
/Aquarium for Cow-nosed Rays after being filled/

Přepavní nádrž na siba
/Transport container for Cow-nosed Rays/

Aklimatizace siba atlantských po transportu
/Acclimatization Cow-nosed Rays after transport/

Kanic tečkovaný (*Cromileptes altivelis*)
/Highfined Grouper/

Kanic modroskvrnný (*Cephalopholis miniata*)
/Blue-spotted Grouper/

Králíček zlatoskvrnný (*Siganus punctatus*)
/Gold-spotted Rabbitfish/

Pomoc plavoocasý (*Apolemichthys xanthurus*)
/Indian Yellow-tail Angelfish/

mořskou vodou, pomocí propojení smíchána s vodou ze žraločího akvária a spustili jsme filtraci. První měsíc jsme nechali obě nádrže propojené a po oživení filtračních materiálů jsme je zase rozpojili.

Do připravené funkční nádrže jsme vrátili ryby, které byly dočasně přesunuty do jiných expozic nebo karantény. Jsou tu tři druhy kaničů: žlutomodrý (*Epinephelus flavocaeruleus*), tečkovaný (*Cromileptes altivelis*) a modro-skvřnný (*Cephalopholis miniata*), chrochtal prasečí (*Anisotremus virginicus*), králíčkovec zlatoskvřnný (*Siganus punctatus*), pomoc plavoocasý (*Apolemichthys xanthurus*) a pyskoun rozpůlený (*Labroides dimidiatus*). Hlavní obyvatelé tohoto akvária – siby atlantské (*Rhinoptera bonasus*) – ovšem dorazily až v den slavnostního otevření 28. 6. Ten den ráno přivezla holandská firma De Jong Marinelife dva samce a jednu samici siby atlantské. Paryby byly v asi kubíkové nádrži se vzduchováním a filtrací. Po hodinové aklimatizaci jsme je opatrně přenesli v síti do expoziční nádrže a chvíli poté

bylo akvárium slavnostně otevřeno. Siby se jevily hned po přenesení klidné a po několika hodinách už ochotně přijímaly z ruky nabízenou potravu. Krmíme je několikrát denně na přiměřené kousky nakrájenou mraženou i čerstvou potravou. Nejraději mají krevety, ale přijímají i sépie, chobotnice, kalamáry, škeble nebo ančovičky. Jednou týdně do krmení přidáváme vitamíny pro paryby.

Siba atlantská (*Rhinoptera bonasus*) obývá mělké vody Atlantského oceánu od břehů západní Afriky po Mexický záliv, pobřeží Floridy a Brazílie. V přírodě jde o mírně ohrožený druh žijící ve skupinách. Dorůstá 90 cm a hmotnosti až 16 kg. Ocas může mít délku až 2 metry. Jedná se o živorodý druh, rodí po 11 měsících až 2 mláďata. Živí se škeblemi, ústřicemi a drobnými bezobratlými živočichy. Pro svou klidnou povahu je často chována v kontaktních nádržích, musí jí však být pravidelně zkracován jedový osten na kořeni ocasu.

Zpracoval: Josef Drtil

TRNUCHA MODROSKVRNNÁ

ZOOLOMOUC

Dalším novým druhem, kterým jsme obohatili naše akvária, je trnucha modroskvrnná (*Taeniura lymma*). Tento druh jsme se pokoušeli chovat už v minulosti, bohužel se nám je nedařilo přivyknout na naše podmínky, odmítaly přijímat potravu a po několika týdnech hynuly.

Trnucha modroskvrnná je druh mořské paryby z čeledi trnuchovitých, patřící mezi rejnoky. Jedná se o mírně ohrožený druh. Žije samotářsky nebo v malých skupinách v tropických vodách Indického a Tichého oceánu od Egypta po Japonsko. Obývá písčité mělčiny do 25 m hloubky. Je poměrně plachá a ráda se zahrabává do písku. Dorůstá velikosti až 70 cm a může vážit i 30 kg. V poslední třetině ocasu jí vyrůstají jedové ostny, které mohou způsobit bolestivá zranění. Trnuchy jsou živorodé, v dospělosti mohou rodit každé

čtyři měsíce několik mláďat. Živí se malými rybkami, krevetami, červy, kraby a měkkýši. V akvarijních chovech jde o velmi oblíbený druh pro své pestré zbarvení a mírnou povahu. Ve velkých akváriích v západní Evropě se je daří úspěšně chovat a rozmnožovat.

Nám se podařilo získat z přírody od firmy z ostrova Bali v Indonésii pár mladých jedinců, kteří k nám dorazili v červnu. Transport proběhl letecky do Vídně a potom autem do naší zoo. Trnuchy byly zabaleny v sáčcích s vodou a přídavným kyslíkem v polystyrenové přepravní bedně. Po tak dlouhém transportu jsme je museli několik hodin aklimatizovat, než jsme je mohli vypustit do připravené karanténní nádrže. V této nádrži o objemu 2 500 l jsme jim připravili přiměřený úkryt a na dno nasypali vrstvu písku, do kterého se ihned zahrabaly. Podle jejich velikosti, která byla kolem 15 cm bez ocasu, jsme usoudili, že jsou staré možná jen několik týdnů. Jako první krmení po příjezdu se nám osvědčily nakrájené malé sladkovodní akvarijní rybičky, jejichž čerstvé krvavé maso je okamžitě vylákalo z úkrytu a rády ho přijímaly. Samec byl už od příjezdu méně

Trnucha modroskvrnná (*Taeniura lymma*)
/Blue-spotted Stingray/

aktivní a o potravu měl menší zájem. Přes naši snahu po čtyřech týdnech uhynul. Samici se nám postupně podařilo přivyknout na běžná mražená krmiva, nakrájená na průměrně malé kousky – ančovičky, kalamáry, krevety a míže mandlovy. Jednou týdně krmení obohacujeme o speciální vitamíny pro paryby. Zatím však tato trnucha zůstává stále v zázemí, než doroste do velikosti, kdy bude moci být vypuštěna do expozice mezi ostatní ryby.

Odchované a odeslané korály v roce 2016

Druh	[ks]
Větevník <i>Acropora</i> sp.	1
Větevník <i>Acropora elegans</i>	1
Větevník <i>Acropora simplex</i>	1
Větevník <i>Acropora valida</i>	3
Větevník útlý <i>Acropora tenuis</i>	5
Větevník <i>Acropora tumida</i>	3
Laločnick <i>Anthelia</i> sp.	6
Útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	5
Útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i> green	14
Stolon zelený <i>Clavularia viridis</i>	3
Dendrofyta vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	6
Útesovník bodavý <i>Echinopora lamellosa</i>	3
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> green	4
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> red	1
Turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	18
Houbovník <i>Fungia</i> sp.	5
Okulína kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i>	5
Rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	6

Druh	[ks]
Laločnick <i>Heteroxenia</i> sp.	1
Útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	2
Útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	4
Trsovnik <i>Menella</i> sp.	1
Merulína <i>Merulina</i> sp.	1
Montipóra <i>Montipora capricornis</i>	2
Montipóra <i>Montipora confusa</i>	4
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i>	8
Turbinatka <i>Nemanzophyllia</i> sp.	1
Houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	6
Houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	7
Papírník lékařský <i>Pectinia paeonia</i>	1
Laločnick <i>Pinnigorgia</i> sp.	7
Pórovnik <i>Pocillopora</i> sp.	4
Korálovnik <i>Rhodactis</i> sp.	3
Pórovnik úhledný <i>Seriatopora caliendrum</i>	8
Pórovnik bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i>	5
Laločnice dura <i>Sinularia dura</i> green	3
Laločnice <i>Sinularia</i> sp. green	7
Pórovnik různotvarý <i>Stylophora pistillata</i>	4
Varhanitka červená <i>Tubipora musica</i>	2
Dendrofyta <i>Turbinaria</i> sp.	2
Sasankovec <i>Zoanthus</i> sp. red	1
Celkem	174

Zpracoval: Josef Drtil

DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU

Studenti SVOPAP při řešení úkolu
/SVOPAP students working on a task/

VÝZKUM

Zoologická zahrada Olomouc spolupracuje na výzkumu s mnoha univerzitami a dalšími institucemi na území ČR i dalších států. Řada studentů v naší zoo zpracovává bakalářské, diplomové i doktorandské práce a někteří tu získávají praktické zkušenosti během praxí.

Výzkum vnitrostátní:

- Spolupráce při řešení problémů s vnitřními parazity u exotických zvířat (Ústav parazitologie VFU Brno)
- Flexibilita vokalizace u gibbonů zlatolících (Petra Bolechová, Michal Hradec; ČZU)

Výzkum zahraniční:

- Genetická studie rysa karpatského (*Lynx lynx carpathicus*) (Branislav Tám; Zoo Bojnice)
- Observational studies on wolves (Simona Cafazzo; Wolf Science Centre)
- Conservation of cranes of Eurasia (Tatiana Kashentseva; Zoo Moskva)

SPOLUPRÁCE SE STUDENTY

Bakalářské práce:

- Etologické pozorování kosmanů zakrslých a tamarínů pinčích (Věra Možná; VFU)
- Hodnocení pohody zool zvířat v průchozích výbězích v zoologických zahradách České republiky (Aneta Podhorná; VFU)

Diplomové práce:

- Alternativní komponenty v krmných dávkách drápkatých opic jako prevence vzniku makrosomie, diabetu mellitu a porodu mrtvých mláďat (Martina Polívková; ČZU)

- Alternativní komponenty v krmných dávkách lemurů jako prevence obezity (Miroslava Strašilová; ČZU)
- Postnatální péče o mláďata kozorožců sibiřských v Zoo Olomouc (Anežka Štěpánková; ČZU)
- Sociální vztahy v rámci tlupy u kočkodana husarského a Dianina (Andrea Garguláková; Ostravská univerzita)
- Stanovení stravitelnosti živin v krmné dávce losů v zoologických zahradách (Aneta Čechová; ČZU)
- Termografická analýza teploty povrchu těla a teploty okolního prostředí u různých druhů zvířat (Kristýna Pretschová; UP Olomouc)
- Neinvazivní monitoring hormonů z trusu gepardů samic (Pavla Konečná; ČZU)

Dizertační práce:

- Vokalizace u gibbonů rodu *Nomascus* a její změny v závislosti na hladině pohlavních hormonů během dospívání (Michal Hradec; ČZU)
- Sledování hladin pohlavních hormonů z trusu u rozdílných věkových kategorií druhu *Nomascus leucogenys*, *Nomascus siki* a *Nomascus gabriellae* spojených se změnou barvy srsti (Jana Petrášová, Petra Bolechová, Michaela Korytálová; VFU Brno, Zoo Liberec)
- Welfare zool zvířat při přepravě (Martina Malíková; VFU Brno)

Další práce:

- Lemur káta - dcery a synové slunce, závěrečná práce (Jan Pospíchal; VOŠ publicistický v Praze)

Praxe studentů v Zoo Olomouc:

- VFU Brno, obor ochrana zvířat a welfare – 2 studentky
- UP Olomouc, obor aplikovaná ekologie – 1 student, 10 dní
- UP Olomouc, obor hydrobiologie – 2 studenti, 1 týden
- ČZU, obor speciální chovy – 2 studenti, 2 týdny
- Mendelova univerzita Brno – 1 student, 1 týden
- SVOPAP Praha – 12 studentů, teoretická výuka a praxe, 3 dny
- SVOPAP Praha – 1 student, 1 týden
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre – 2 studenti, 2 měsíce
- Tauferova střední odborná škola veterinární v Kroměříži – 6 studentů, 2 týdny
- Střední škola zemědělská v Přerově – 2 studentky, 1 týden
- Střední škola zahradnická a technická Lito-myšl – 4 studenti, 1 týden
- Střední škola zemědělská a zahradnická Olomouc – 25 studentů, 1 týden

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V roce 2016 olomoucká zoologická zahrada vydala dvě odborné publikace. Jednou je sborník odborné komise UCSZ00 pro poloopice. Jednalo se v pořadí o 17. sborník, ve kterém je spousta odborných článků, překlady ze zahraniční literatury a stavy poloopic v členských zoo UCSZ00. Všechny zoologické zahrady, které chovají poloopice, ji obdržely v tištěné i elektronické podobě na zasedání v Jihlavě. Druhou publikací je plemenná kniha pro kozorožce kavkazské, vedená v rámci EAZA. Tentokrát bylo vydáno výroční 20. číslo. Všichni členové chovného programu jej obdrželi na výroční konferenci v Belfastu.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“

Občanské sdružení Česká zoo vyhlásilo 20. dubna 2016 vítěze již 22. ročníku soutěže

Sborník komise UCSZ00 pro chov poloopic
/An anthology of prosimians in the UCSZ00/

European Studbook for West Caucasian Tur

Zoologická zahrada Olomouc

No.20 (2015)

Ing. Jitka Vokurková

Evropská plemenná kniha kozorožců kavkazských
/The European Studbook of West Caucasian Tur/

„Bílý slon“ o nejzajímavější odchov roku a stavbu roku v českých a slovenských zoo. Vyhlášení se konalo v prostorách bývalého kapucínského kláštera ve Fulneku. Zoologická zahrada Olomouc získala třetí místo v kategorii „Ostatní“ za odchov agamy západoafrické. Cenu převzala ošetřovatelka Eva Šlosarčíková.

1. místo v kategorii „Savci“: kunovec tečkovaný, Zoo Jihlava.

1. místo v kategorii „Ptáci“: kakadu palmový, Zoo Praha.

1. místo v kategorii „Ostatní“: krokodýl siamský, Zoo Plzeň.

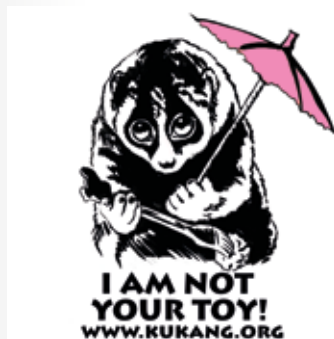
V kategorii „Stavba roku“ se umístila Zoo Brno se svou orlí voliérou.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PROJEKT KUKANG

V roce 2016 došlo ke stavebním úpravám záchranného centra pro outloně váhavé na Sumatře, a to k výstavbě skladu a vstupní brány. Centrum bylo také nově oploteno. V tomto roce byla dokončena i rekonstrukce pronajatého domu pro hosty. Nyní se na chodu centra podílí indonéský tým, který se skládá z 6 členů – 3 ošetřovatelé, koordinátorka osvětových aktivit, asistent a stavbyvedoucí. Já a vedoucí programu jsme byli přijati do komunity místních tzv. „karo lidí“ a získali jsme tak jména Lucie Čižmářová Ginting a František Příbrský Bangun. Díky tomuto přijetí je pro lidi, žijící v našem okolí, jednodušší přijmout aktivitu programu a zapojit se do nich.

Po získání potřebných povolení došlo v tomto roce k příjmu šesti outlonů, kteří nyní podstupují rehabilitační proces. Všechna zvířata mají zuby, takže i velkou šanci být vypuštěni zpět do volné přírody. Vše ale ukáže až rehabilitační proces. Jedna ze samic byla zabavena přímo naším týmem společně s indonéskou policií, jež je zodpovědná za konfiskaci zvířat. Další samice k nám byla převezena z úřadu zodpovědného za zabavování zvířat, zbytek zvířat byl našemu programu dobrovolně odevzdán soukromými osobami, které měly

outloně jako domácí mazlíčky. Uvědomění si, že outloně není vhodným domácím mazlíčkem, a jeho odevzdání se často děje díky aktivitám našeho vzdělávacího týmu, kdy se v naší lokalitě konají přednášky na školách o ochraně outlonů a dalších zvířat. V tomto roce proběhlo na školách v okolí záchranného centra 7 přednášek, několik i na území ČR. Probíhá také výuka angličtiny v nově zrekonstruované škole, kterou navštěvuje 32 žáků. Vzdělávání dětí podporujeme i v oblasti, kde dlouhodobě působíme kvůli přirozenému výskytu outlonů, a započali jsme zde i výstavbu knihovny. Kromě spolupráce se školami pracujeme také s farmáři, kteří hospodaří v blízkosti lesa a přicházejí tak do kontaktu s divokými zvířaty. V roce 2016 jsme navštívili 67 farmářů, kteří se zapojili do monitoringu zemědělských oblastí vyplněním připraveného formuláře, a každý z nich získal nálepkou ochránce outlonů. S vybranými farmáři spolupracujeme i nadále a připravujeme pro ně brožuru o divokých zvířatech s radami, jak ochránit

Indonéský Kukang tým
/Indonesian team Kukang/

Přednáška Kukang týmu v Indonésii
/Lecture of Kukang team in Indonesia/

svou farmu, aniž by tato zvířata zabýjeli. V rámci prací s farmáři byly vyrobeny 3 osvětové cedule, které informují o ilegalitě lovu chráněných druhů zvířat a trestech za porušení tohoto zákona. Tyto cedule byly umístěny na frekventovaná místa v okolí záchranného centra.

Stále také běží kampaň „I am not your toy!“ (v překladu „Nejsem tvoje hračka!“), která bojuje proti popularizaci outloňů na internetu. V rámci této kampaně vznikla facebooková stránka stejného názvu, která má více jak 4 000 příznivců, kteří společně s námi rozšiřují zprávu o nevhodnosti outloňů jako domácích mazlíčků. Do této kampaně se zapojila také skupina ABUN, což je umělecká skupina zabývající se ochranou přírody. Pod jejím vedením vzniklo několik uměleckých obrázků, z kterých vytvořili banner, podporující tuto kampaň.

Na podporu programu proběhlo také několik událostí v ČR, mezi které patří například „Běh Zoo Ostrava pro Kukang“, kterého se zú-

Samice outloňe váhavého v karanténě
/A female of Sunda Slow Loris/

častnilo více jak 800 běžců, kteří tak přiložili nohu k dílu a pomohli tím ochraně outloňů váhavých na Sumatře. Dne 26. 6. proběhl v Zoo Olomouc „Den pro outloňe“, jehož náplní bylo seznámit děti zábavnou formou s outloni a proč je nutná jejich ochrana. Této akce se zúčastnila více jak stovka dětí. Skupina ochranářů – zaměstnanců Zoo Olomouc se také jako „I am not your toy“ tým zúčastnila letošních zooher a získala krásné druhé místo. Více informací najdete na: www.kukang.org nebo facebooku **The Kukang Rescue Program** a **I Am Not Your Toy**.

*Zpracovala: Ing. Lucie Čizvářová, terénní
zoolog Zoo Olomouc*

SVOPAP VZDĚLÁVACÍ CENTRUM, S. R. O., V OLOMOUCI

Od pátku do neděle 8.-10. července v naší zoologické zahradě již druhým rokem probíhal výukový blok rekvalifikačního kurzu „Chovatel zvířat v zoo“. Tentokrát byl zaměřen na výživu zvířat v zoo, etologii, chov malých savců a chov psotvárných. Studenti měli možnost se seznámit se zvířaty jednotlivých kategorií podrobně i v praxi, a stejně tak i výuka výživy měla praktickou část. Během ní bylo připravováno krmení pro některé druhy, určovaly se jedovaté rostliny a podobně. Absolventi tohoto kurzu se mohou ucházet o místa v zoologických zahradách, stejně tak si stávající chovatelé ze zoo díky kurzu rozšiřují své znalosti. Někteří zase naopak mohou využít

Kurz SVOPAP probíhal již druhým rokem
/SVOPAP course took place for the second time/

získané vědomosti v soukromých chovech či v prodejnách se zvířaty. Na části výuky se podíleli i zaměstnanci naší zoologické zahrady. Jedna studentka kurzu pak v naší zoo absolvovala i praxi.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC

Dobrovolnická činnost zde začala v roce 2013 a přihlásilo se tehdy přibližně 40 osob. V současné době je evidovaných 19 dobrovolníků různých věkových kategorií, kteří pravidelně chodí na tyto akce. V letošním roce se dobrovolníci účastnili 8 akcí, což je oproti roku 2015 o 2 akce víc. Účast na jednotlivých akcích je kolem 10 lidí.

V roce 2016 se v rámci dobrovolnické činnosti uskutečnily tyto akce:

- 6. 3. tvorba malovaných velikonočních vajíček z papíru a škrobu. Poprvé jsme letos vyzkoušeli i plnění pomlázek z olistěného vrbového proutě pro primáty.
- 28. 3. předávání pomlázek a velikonočních vajíček naplněných dobrotami.
- 2. 4. sázení listnatých stromků v areálu zoologické zahrady.
- 8. 5. příprava okusu pro primáty na zimu.
- 26. 6. účast dobrovolníků na akci pro návštěvníky „Den pro outloně váhavé“.
- 23. 10. dlabání dýní na akci „Večer duchů“.
- 1. 12. výroba vánočních dáreků, ovocných řetězů a ovocných kornoutů pro zvířata. Vyzkoušeli jsme napéct i jätrové a tvarohové cukroví, které mělo u zvířat velký úspěch.
- 24. 12. nadělování vánočních dáreků s překvapením uvnitř zvířatům (s ovocem pro primáty a s masem pro šelmy). Zvířecí vánoční cukroví jsme dávali vlkům, nosálům a primátům.

Nejvyšší počet dobrovolníků byl na akci „Den pro outloně váhavé“. Hlavním cílem této akce bylo seznámení se s projektem „Kukang“ pro záchranu outloňů na Sumatře, jehož jedním z hlavních partnerů je olomoucká zoologická zahrada. Obsluhovali

Účastníci kurzu „Chovatel zvířat v zoo“
/Participants of the course titled 'Animal keeper' /

stanoviště, která byla rozmístěna po celé zoologické zahradě, a návštěvníci zde plnili různé úkoly, které byly zaměřené na tato zajímavá zvířata. Mimo dobrovolníků nám pomáhal i přírodovědný oddíl Duha – Rysi. „Den pro outloně váhavé“ byl velmi vydařený a rádi bychom ho zopakovali i v roce 2017.

Velký počet dobrovolníků bývá i na akcích zaměřených na tvorbu, kde jsou velice kreativní. Bývá to hlavně při výrobě velikonočních

Výroba dáreků pro zvířata
/The making of Christmas presents for animals/

Dobrovolníci dlabali i dýně na „Večer duchů“
/Volunteers hollowing pumpkins/

vajíček a vánočních dáreků. V roce 2017 zde budou samozřejmě opět vítáni a plánujeme zaměřit se i na výrobu enrichmentových prvků, které vylepšily welfare pro některá zvířata, zejména pro primáty a šelmy.

Věříme, že dobrovolníci budou i nadále podporovat olomouckou zoo, i v dalších letech bude jejich zájem vysoký a stanou se tak součástí akcí konaných v zoo. Tímto moc děkujeme všem zájemcům za pomoc a drahocenný čas, který věnují naší zoologické zahradě, a těšíme se na další spolupráci v roce 2017.

Zpracovala: Mgr. Dana Bräuerová

SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC

Také v roce 2016 pokračovala dlouholetá a velmi dobrá spolupráce s Domem dětí a mládeže Olomouc. Každý čtvrtek odpoledne se v zoo schází oblíbený kroužek „zooklub“, který navštěvuje asi 25 dětí. Ve školním roce 2016/2017 se více obměnilo složení a odrostlé členy vystřídal větší počet malých dětí. Tomu odpovídá program schůzek, na kterých se hraje spousta her, děti se dozvědí množství zajímavostí o zvířatech, ověří si získané informace v soutěžích, dostanou se do zázemí zoologické zahrady a seznámí se osobně s některými zvířaty i s pracovníky zoo. Kroužek vedou RNDr. Eva Havlická a Kateřina Havlická. V průběhu roku proběhlo také několik pravidelných akcí, kterých se zúčastňují a pomáhají je organizačně zajistit i bývalí

Zvířata si dárky vždy náležitě užívají
/Animals had a lot of fun with their presents/

členové „zooklubu“, někteří rodiče dětí, přátelé a jiní zaměstnanci DDM. Stěžejní akce pro návštěvníky zoologické zahrady pořádaná Domem dětí a mládeže byl Den země, zaměřený tentokrát na 60. výročí založení zoo. Na sedmi stanovištích návštěvníky provázel a na doby minulé si zavzpomínal plameňák Karel. Tato postavička byla pro akci vytvořena na základě skutečnosti, že někteří plameňáci jsou nejstaršími zvířaty chovanými v zoo. Pracovníci DDM a zoologické zahrady společně připravovali i různé soutěže a vzdělávací akce pro návštěvníky, například jarní a podzimní stezku, soutěž u příležitosti Dne s antilopou a Světového dne žiraf a další.

Uspořádali jsme dva výlety. 21. 5. to byl zájezd do Zoo Wrocław v Polsku, jehož velkou atrakcí byla prohlídka nedávno vybudované obrovské expozice Afrykarium s africkými živočichy vázanými na vodní prostředí. Následně jsme konstatovali, že jsme již dlouho nebyli v pražské zoo, kam směřoval náš podzimní výlet.

Poslední týden v srpnu je tradičně věnován příměstskému táboru; zájem o něj byl i v uplynulém roce velký a dalece převyšoval jeho kapacitu. Děti měly bohatý program, při kterém se dostaly do zázemí zoo, vyzkoušely si nakrmit žirafy, setkaly se s kontaktním pásovcem Růženu a mravenečником Tobym, seznámily se s klokaními samičkami Emily a Amálkou a dozvěděly se, jak se vyvíjí klokaní mládě. Mohly si sáhnout na hroznýše královského, vzít si na ruku oblíbeného pa-

pouška kakadu Luigiho, společně nakrmily ptáky ve velké voliře „bábovce“, povozily se na ponících a pobesedovaly s ošetrovateli ve výběhu makaků. Vyzkoušely si také různé další činnosti související s chodem zoologické zahrady. Rozděleny do skupinek postavily v lese z přírodních materiálů návrhy výběhů pro zvířata, seznámily se s tím, jak se dělá tisková konference, a na plyšovém levhartovi si vyzkoušely, jak by se postupovalo při úniku nebezpečného zvířete. Tábor byl zakončen anketou o nejoblíbenější zvíře v zoo. Vedoucí příměstského tábora byla Kateřina Havlická, spolupracovala Eva Havlická, Karla Břečková, Hana Matysová, Libuše Veselá, Hana Dostálová, Petra Vyslouzilová, Michaela Valová a Eliška Veselá.

25. listopadu se již počtvrté uskutečnila Noc v zoo. Jedním z hlavních bodů programu byla soutěž, při které se děti rozdělily do družstev pohybovaly večer v areálu zoo a vysvobozovaly zakrslé králiky z moci Zlouna. Následovala večere, půlnoční stezka odvahy, vyprávění na dobrou noc a nocleh v zasedací místnosti v budově hlavního vstupu do zoo. Prosincový program souvisel samozřejmě s Vánoce. 19. prosince proběhlo zdobení vánočních stromků pro zvířata jedlými ozdobami, které děti vlastnoručně vyrobily na schůzkách, a společná návštěva oblíbených zvířat v zoo. 22. prosince jsme uspořádali večerní vánoční prohlídku.

*Zpracovaly: RNDr. Eva Havlická,
RNDr. Libuše Veselá*

STANICE PRO HANDICAPOVANÁ ZVÍŘATA

Z důvodu nákazové situace není možné již od roku 2010 do stanice přijímat zejména ptáky, ale ani jiné volně žijící ani exotické živočichy. Při nálezu poraněných nebo jinak handicapovaných ptáků i dalších živočichů je nutné obrátit se na tyto organizace:

Záchranná stanice a centrum ekologické výchovy, ZO ČSOP Nový Jičín, 742 54 Bartošovice na Moravě

Děti se v zooklubu seznámí s kontaktními zvířaty
/Children can be introduced to contact animals/

DDM pořádá v zoo řadu soutěží
/Children Centre organises many competitions/

Foto z akce Noc v zoo
/A photo from the Night in the Zoo/

Rozloučení zooklubu před prázdninami
/The farewell of zoo club before holidays/

Působnost: Bílovec, Bohumín, Bystřice pod Hostýnem, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Hlučín, Hranice, Jablunkov, Karviná, Kopřivnice, Kravaře, Krnov, Lipník nad Bečvou, Nový Jičín, Odry, Opava, Orlová, Ostrava, Rožnov pod Radhoštěm, Třinec, Valašské Meziříčí, Vítkov, Vsetín
Telefon: 556 758 675, 723 648 759, 602 540 037
E-mail: zachr.stanice.bartosovice@csopnj.cz
Web: www.csopnj.cz

Záchranná stanice dravců a sov Stránské, ZO ČSOP Sovinecko, Stránské 55, 793 51 Břidličná
Působnost: Bruntál, Litovel, Mohelnice, Rýmařov, Šternberk, Uničov, Zábřeh
Telefon: 554 291 000, 777 256 577
E-mail: p.schafer@seznam.cz
Web: www.stanicestranske.mistecko.cz

Stanice pro zraněné a handicapované živočichy ZO ČSOP Haná, Komenského náměstí 38, 798 27 Němčice nad Hanou
Působnost: Bučovice, Konice, Prostějov, Slavkov u Brna, Vyškov
Telefon: 602 587 638
E-mail: d.knourek@seznam.cz

Záchranná stanice pro živočichy ORNIS
Ornitologická stanice Muzea Komenského v Přerově, p. o.
Bezručova 10, 750 02 Přerov
Působnost: Přerov, Olomouc
Telefon: 581 219 910, 724 947 543
E-mail: ornis@prerovmuzeum.cz

Záchranná stanice Ruda nad Moravou ZO ČSOP Šumperk, M. R. Štefánika 947/11, 787 01 Šumperk
Působnost: Jeseník, Šumperk, Zábřeh
Telefon: 724 618 060 (Jiří Maixner), 605 347 433 (Marcel Minář)
Azyl pro exotická terarijní zvířata Olomouc (hadi, ještěrky, želvy)
p. Šimek, Olomouc
Telefon: 775 204 327, 731 886 641

Útulek pro psy LOZ ČR Olomouc, areál letiště, Neředínská ul., 779 00 Olomouc
Telefon: 585 418 484
E-mail: olomouc.utulek-loz@seznam.cz
Web: www.olomouckyutulek.cz

AOPK Olomouc, RNDr. Jiří Šafář (volejte pouze v případě nálezu netopýrů)
Telefon: 602 205 589
E-mail: jiri.safar@nature.cz

Další stanice sdružené v Národní síti záchranných stanic, jejich oblasti působení a kontaktní údaje naleznete na této webové adrese: www.csop.cz.

Zpracoval: Milan Kořínek

EXPOZICE DRAVCŮ

Expozice dravců v Zoo Olomouc v roce 2016 oslavila již 20 let svoji existence. Byla zřízena na základě ekologicko-výchovného projektu v roce 1996. Účelem zřízení byla myšlenka seznámit návštěvníky zoo s péčí o nalezene a zraněné dravce přijaté do Záchranné stanice pro handicapované živočichy. Od června 2002 se expozice stala volně přístupnou celoročně. V současné době je zde umístěno 7 dravců trvale handicapovaných, 2 dravci deponovaní ze zoo a 5 sokolnický vedených dravců.

Počty a druhy umístěných dravců

4 ks – 0, 4 káně lesní (*Buteo buteo*)
2 ks – 1, 1 výr velký (*Bubo bubo*)
3 ks – 1, 2 poštolka obecná (*Falco tinnunculus*)

Milan Hulík předvádí výra
/Milan Hulík showing a Horned Owl/

Orel stepní (*Aquila nipalensis*)
/Steppe Eagle/

- 1 ks – 1, 0 orel stepní (*Aquila rapax*)
- 1 ks – 0, 1 sovice sněžní (*Bubo scandiacus*)
- 1 ks – 1, 0 káně rudoocasé (*Buteo jamaicensis*)
- 1 ks – 0, 1 kříženec (*Falco peregrinus* × *Falco cherrug*)
- 1 ks – 1, 0 raroh velký (*Falco cherrug*)

Poděkování patří všem návštěvníkům zoologické zahrady, kteří se zúčastnili prezentací jednotlivých dravců a dobrovolně přispěli na provoz expozice a péči o handicapované dravce částkou 74.000 Kč.

Činnost expozice dravců bude v roce 2017 spočívat v aktivní pomoci zoo při působení na širokou veřejnost v oblasti ekologické výchovy formou oblíbených praktických prezentací jednotlivých dravců v areálu zoo, propagaci ochrany našich dravců a sov, oživení historie a významu českého sokolnictví, které bylo v roce 2011 zapsáno do seznamu UNESCO jako kulturní dědictví.

Zpracoval: Milan Hulík

VETERINÁRNÍ PÉČE

ZOOLOMOUC

Veterinární péči i v roce 2016 zajišťovala MVDr. Lenka Chrastinová, v době její nepřítomnosti jsme se obraceli na Veterinární kliniku MVDr. Michaela Mazocha.

Základem veterinární péče byla preventivní činnost:

- Vakcinace šelem a lichokopytníků podle vakcinačního schématu pro psy, kočky a koně, dále vakcinace některých sudokopytníků a jejich mláďat proti klostridiím a proti bakteriím *Escherichia coli* a vakcinace všech zvířat, která přicházejí do přímého styku s návštěvníky, proti vzteklině.
- Vyšetření trusu a pravidelné odčervování.
- Předtransportní vyšetření zvířat podle požadavků příjemce a vyšetření zvířat v izolaci po příchodu do naší zoo, která provádí Státní veterinární ústav Olomouc.
- Značení, aplikace mikročipů.
- Aplikace antikoncepce u některých druhů řízených EEP.

Nejzajímavější veterinární případy:

- Rozsáhlá keratokonjunktivitida u mývala, způsobená retrobulbárním abscesem, byla řešena celkovým podáním antibiotik, punkcí přední oční komory ke snížení nitrobulbárního tlaku a sešitím víček. Následná terapie probíhala

Sonografie břišní dutiny hroznýše
/Sonography of the abdominal cavity Boa/

pomocí celkové aplikace antibiotik a lokální aplikací masti pod sešité víčko. Oko se podařilo zachránit pouze s mírnou opalescencí na rohovce.

- Vyřešení dlouhodobé pulpitidy u samice jaguára řešil humánní stomatolog MUDr. Jiří Hrabý. Po otevření dřeňové dutiny došlo k otevření abscesu, který vedl až k čelistní kosti. Po vydrénování abscesu se po druhé intervenci dřeňová dutina uzavřela. Zvíře snášelo anestezii i zákrok velmi dobře a po celkovém přeléčení antibiotiky nedošlo k žádné komplikaci.
- Několik sonografických vyšetření ke zjištění březosti, například samice mravenečnicka čtyřprstého a velblouda, dále sonografické vyšetření močopohlavního aparátu u geparda a vyšetření břišní dutiny plazů.
- Chirurgické řešení ran po pokousání u vlků arktických a iberských, v některých případech plastika podkoží a kůže. U některých jedinců vlků iberských se stav nedal zachránit.
- Řešení dermatitidy u binturonga pomocí lokálních antibiotik, opakované řešení dermatitidy kůže u mravenečnicka velkého.
- Opakované infekce v dutinách ústních u klokanů byly řešeny pomocí chirurgického debreedementu.
- Neúspěšně řešený byl případ lemura tmavého, u něhož byla zjištěna velká multilokulární echinokoková cysta v dutině břišní. Vzhledem k neúspěšnosti léčby bylo zvíře utraceno a postoupeno k bádání na VFU v Brně.
- Zhoršená situace artrotického kolenního kloubu samce kočkodana husarského Patachona, spojená s kulháním 4. stupně, byla řešena nitrokloubním podáním depotního kortikoidu a kyseliny hyaluronové.
- Artritida staré velbloudice je zdárně řešena pomocí equinního preparátu Nodolox.
- Postanestetická komplikace u mláďete pakoně – zranění svalů hrudního pletence – bylo řešeno speciálním vyvázáním a podpurnou aplikací selenu.
- Vzhledem k neumístitelnosti mladých samců žirafy Rothschildovy, vyplývající ze strategie evropského záchranného programu, bylo přistoupeno k jejich chemické kastraci.

Sonografické vyšetření ke zjištění březosti
/Sonographical examination of pregnancy/

Sonografické zjištění březosti mravenečnicka
/Sonographic finding of pregnancy in Tamandua/

Ošetření dlouhodobé pulpitidy jaguára
/Long-term treatment of pulpitis Jaguar/

Stomatologické ošetření chrupu jaguára
/Dental treatment of Jaguar/

Uzavření dřevěné dutiny špičáku jaguára
/Closing the pulp chamber of teeth Jaguar/

Korekce paznehtů u koz šrouborohých
/Correction hooves in Markhor/

Sonografické vyšetření oka poníka
/Ultrasound examination of the eye Pony/

Ošetření mláděte kozy šrouborohé
/Treatment of Markhor kid/

Aplikace ušní značky mláděti pakoně
/Applications eartag in Wildbeest calf/

Aplikace mikročipu mláděti urzona
/Applications microchip to American Porcupine cub/

Vakcinace mláďat servalů
/Vaccinating young Servals/

Rok 2016 byl specifický vzhledem k nedostupnosti vyzkoušeného preparátu Etorfin, používaného především k imobilizaci ko-pytníků. Uplynulé období bylo tedy v tomto směru ve znamení hledání náhradních řešení. Pitvy uhynulých zvířat a řadu dalších vyšetření provádí pro zoologickou zahradu Státní veterinární ústav Olomouc. Naše poděkování za velmi vstřícný přístup patří všem pracovníkům této instituce. Po celý rok byla Zoologická zahrada Olomouc pod stálým dozorem Krajské veterinární správy Státní veterinární správy pro Olomoucký kraj. Přímý dohled nad zoo má paní MVDr. Viera Karabová, které děkujeme za velmi dobrou spolupráci, stejně jako všem dalším pracovníkům KVS SVS ČR.

*Zpracovaly: MVDr. Lenka Chrastinová,
RNDr. Libuše Veselá*

VÝŽIVA A KRMENÍ

V roce 2016 bylo spotřebováno krmení v hodnotě 5.725.923 Kč. Náklady na jeden krmný den tedy činily 15.688 Kč. Část nákladů byla uhrazena z dotace Ministerstva životního prostředí, a to v částce 925.536 Kč.

Spotřeba vybraných druhů krmiv v roce 2016

Krmivo	Náklady [Kč]
Maso I. jakosti	415.000
Maso II. jakosti	1.202.000
Ovoce a zelenina	810.000
Granule pro kopytníky	1.145.000
Granule pro ptáky	285.000
Granule pro opice	30.000
Králičí, hlodavci, hmyz	762.000
Seno, sláma	535.000
Zrniny	43.000
Mléčné výrobky	24.000
Mořské plody	20.000
Vejde	54.000
Mazuri Termant	15.000
Arabská guma	12.000
Luvos-Heilderde	5.000

Rok 2016 byl ve znamení velkých změn v krmných dávkách pro všechny druhy opic

Směs zrnin pro střední papoušky
/A mixture of grains for medium-sized parrots/

Ovoce připravené pro binturongy
/ Fruit prepared for binturongs/

v zoo. Jednalo se o kompletní restrukturalizaci krmných dávek dle nejnovějších světových poznatků odborné komise pro primáty. Došlo k omezení cukrů a škrobů v krmné dávce. Bylo doporučeno změnit poměr ovoce a zeleniny na 1 : 3. Veškeré ovoce a zelenina bylo dále rozděleno do skupin dle vhodnosti pro dané druhy zvířat. Skupina A představuje druhy nejvhodnější, s nejnižším obsahem cukru, ale jedná se převážně o sezónní či finančně méně dostupné druhy. Skupina B je celkově dostupnější, ale obsahuje již více cukrů, skupina C je na cukry nejbohatší, proto nejméně vhodná a měla by být v krmné dávce zastoupena nejméně. Z krmné dávky byly úplně vyřazeny veškeré archaické příkrmy, jako piškoty, různé knäckebroty atd. Byly také zcela odstraněny veškeré mléčné výrobky, zkrmované v předešlých letech, z důvodu naprosté nevhodnosti laktózy v krmení primátů. Pro jednotlivé druhy primátů byly nasazeny kompletní, vysoce kvalitní granule či instantní směsi značky Mazuri. Opice měly zpočátku

V letním období dostávají zvířata zelené krmení
/Animals are fed with green feed in summer period/

s přechodem velké problémy, protože sladké jim více chutná; u drápkatých opic se k novému poměru ovoce a zeleniny nakonec přejít nepodařilo, tato zvířata zeleninu ve velkém naprosto odmítala; zůstal jim tedy v dávce původní poměr ovoce a zeleniny 1 : 1.

Tabulka rozdělení zeleniny a ovoce dle obsahu cukru a vhodnosti pro zvířata

Zelenina

A	B	C
Locika	Pór/jarní cibulka	Petržel
Špenát	Zelené lusky	Mrkev
Kadeřávek	Brokolice	Pastiňák
Salát/štěrβάk	Květák	Batáty/topinabur
Mangold	Celer	Tuřín/vodnice
Čekanka	Okurka	Tykev
Řeřicha	Cuketa	Paprika
Čínské zelí	Dýně	Rajče
Artyčok	Kedlubna	Ředkev
Roketa	Meloun	Ředkvičky
Kapusta	Červená řepa	Brambory
Pažitka	Krmná řepa	Zelí
Artyčok	Lilek	Kukuřice

Ovoce

A	B	C
Sezónní bobuloviny:	Švestky/blumy	Ananas
Jahody	Hrušky	Citrusové plody
Maliny	Jablko	Banán
Rybíz	Třešně	Broskev
Borůvky	Meloun	Meruňka
Angrešt	Kiwi	Nektarinky
Exotické ovoce:	Fíky	Hroznové víno
Papája		
Granátové jablko		
Kaki		
Maracuja		
Pitaya		

I letos jsme pro listožravé opice připravili na zimu vítané zpestření v podobě lahodných výhonků mladých lístků vrb, lípy a listů ostružiníku, které uchováváme v mraženém stavu, a zvířatům jsou předkládány po celé zimní období.

Konečně se podařilo navázat spolupráci s chovateli prasat, kdy nám požadovaně

Krmný koš pro žirafy
/Feeding basket for giraffes/

množství mladého vepřového přivezou v tom nejčerstvějším stavu a bez zbytečných přírůžek jako z jatek či od prodejců. Do krmné dávky vzácných druhů zoborožců, které zde chováme, byly včleněny nové a velmi vhodné druhy ovoce, a to papája a borůvky. Papája jako druh obsahující enzym papain, podporující trávení, s protizánětlivým účinkem, velmi dobrou stravitelností, nízkou

kyselostí a vysokým obsahem vápníku. Borůvky s antihelmintickými účinky, snižující obsah cukru v krvi a jako výborný zdroj známého antioxidantu – vitamínu C. V dalším období hodláme do jejich krmné dávky včlenit ještě fíky – další pro ně přirozený druh ovoce, s vysokým obsahem vápníku, draslíku a antioxidantů.

Masová míchanice pro menší šelmy
/Meat mixture for smaller beasts of prey/

Krmení kusovým masem zvířata i zabaví
/Animals like to be fed pieces of meat/

Byl navázán kontakt s firmou ADW, a. s. – výrobcem krmných směsí. Pro nás je velmi zajímavým produktem jejich hydrotermicky upravená ovesná vločka. Jedná se o tepelně opracované zrnó s mechanicky narušenou strukturou: zrnó se určitou dobu napařuje při teplotě 90 °C, poté se rozmáčkne při průchodu mezi dvěma válci. Spolupůsobením kombinace teploty, vlhkosti, tlaku a času vzniká tento finální produkt, který se strukturou, stravitelností a chutí výrazně liší od tradičních krmných surovin. Hydrotermické opracování ovsá způsobuje jeho mnohonásobně vyšší stravitelnost a využitelnost pro organismus. Zvýšení využitelnosti energie škrobu je až o 15 %. Tuto krmnou komoditu v následujícím roce začleníme do krmné dávky žiráf.

I v tomto roce děkujeme sponzorům, jako jsou Dajana Pet, AHOLD ČR a Europasta SE za jejich naturální dary, které nám pomohly při výživě zvířat v zoo.

Zpracovala: Ing. Sylva Procházková

MARKETING ZOO

NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2016

Návštěvnost každého turistického cíle, zejména zoologických zahrad, významným způsobem ovlivňuje počasí. Tento vliv se projevil i v návštěvnosti naší zoo, kdy jejími branami prošlo 339 506 návštěvníků. V porovnání s rokem 2015 se návštěvnost zvýšila o 13 773 osob. Letošní zima byla teplotně nadprůměrná a tento fakt se odrazil i v měsíci lednu, který dosahoval nejvyšších hodnot za posledních 5 let. Břežnová návštěvnost dosahovala vyšších hodnot díky teplému počasí na velikonocní svátky a pomohl také i nově zavedený

Návštěvnost zoo se zvýšila o 13 773 osob /Turnout has increased by 13,773 visitors/

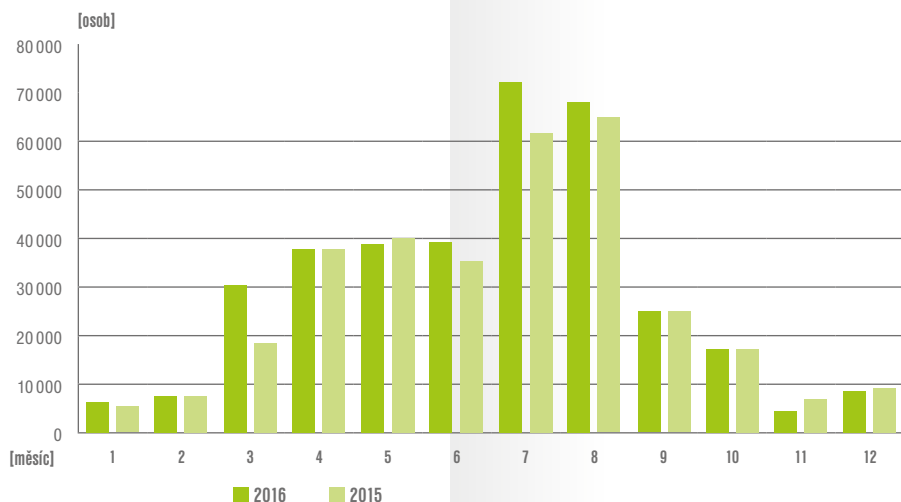
státní svátek Velký pátek. Velikonoční návštěvnost se zvýšila téměř o čtyřnásobek oproti roku 2015 přesto, že termín byl ještě o týden dřívější (v roce 2015 se ovšem promítlo nepříznivé počasí se sněhovými srážkami a teplotami okolo 5 °C). Tato skutečnost dokazuje, že počasí má na návštěvnost prakticky rozhodující vliv. Duben a květen se vyznačovaly chladným počasím, což můžeme pozorovat na poklesu návštěvnosti v těchto měsících oproti

Vývoj návštěvnosti v roce 2016 a její srovnání s rokem 2015

2015	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	1 969	3 009	5 547	13 289	17 800	12 453	29 718	31 976	12 842	7 697	3 203	4 156	143 659
Mládež	949	1 794	2 827	6 669	9 176	6 297	19 618	21 162	6 018	7 446	1 693	3 560	87 209
Sponzoři	500	964	9 108	723	2 015	344	231	1 280	421	461	422	564	17 033
Škola	93	38	177	1 375	4 471	10 769	41	0	862	471	108	315	18 720
Zlevněné vstupné	770	1 305	1 304	3 810	4 706	3 359	8 302	7 182	3 374	1 475	659	1 284	37 530
Platící celkem	4 281	7 110	18 963	25 866	38 168	33 222	57 910	61 600	23 517	17 550	6 085	9 879	304 151
Neplatící	188	111	218	630	894	1 775	1 289	705	713	815	219	330	7 887
Děti do 3 let	108	218	557	1 295	1 792	1 292	2 952	2 962	1 312	708	238	261	13 695
Celková návštěvnost	4 577	7 439	19 738	27 791	40 854	36 289	62 151	65 267	25 542	19 073	6 542	10 470	325 733
Kumulativní	4 577	12 016	31 754	59 545	100 399	136 688	198 839	264 106	289 648	308 721	315 263	325 733	325 733

2016	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	2 920	3 598	13 281	12 073	16 372	15 086	35 075	31 915	13 192	6 100	1 392	3 606	154 610
Mládež	1 210	2 066	6 406	6 108	8 356	6 777	22 168	22 381	6 359	6 938	717	2 768	92 254
Sponzoři	843	284	7 715	1 886	876	623	1 604	192	240	435	627	904	16 229
Škola	55	25	179	696	4 505	10 370	0	0	704	487	142	404	17 567
Zlevněné vstupné	720	864	2 149	3 272	3 307	3 001	7 583	7 114	2 954	1 329	474	1 402	34 169
Platící celkem	5 748	6 837	29 730	24 035	33 416	35 857	66 430	61 602	23 449	15 289	3 352	9 084	314 829
Neplatící	589	206	559	641	1 007	1 703	2 545	1 360	1 315	571	175	344	11 015
Děti do 3 let	198	244	1 010	1 195	1 701	1 481	2 831	2 626	1 131	682	119	444	13 662
Celková návštěvnost	6 535	7 287	31 299	25 871	36 124	39 041	71 806	65 588	25 895	16 542	3 646	9 872	339 506
Kumulativní	6 535	13 822	45 121	70 992	107 116	146 157	217 963	283 551	309 446	325 988	329 634	339 506	339 506
Porovnaní měsíční	+1958	-152	+11 561	-1 920	-4 730	+2 752	+9 655	+321	+353	-2 531	-2 896	-598	+13 773

Graf vývoje návštěvnosti v roce 2015 a 2016

předešlému roku. V červenci prošlo našimi branami 71 806 osob, ale v srpnu počet poklesl o 6 218. V létě bylo zaznamenáno 13 tropických dnů oproti roku předcházejícímu, kdy jich bylo výrazně více, a to konkrétně 36. Meziroční návštěvnost v letních měsících díky tomu stoupla o necelých 8 %, i když srpen vykazoval více deštivých dnů. Návštěvníky oblíbený říjnový Večer duchů proběhl na výbornou. Díky dřívějšímu startu probíhalo odbavení osob na pokladnách plynule. Návštěvníci tak mohli již tradičně nasát atmosféru netradičně nazdobené zoo s vyřezanými dýněmi, podzimní výzdobou, čarodějnicemi u vstupu a mnoha dalšími atrakcemi. Těto akce se zúčastnilo úctyhodných 3 804 osob. Děkujeme!

Listopad se za poslední roky zařadil k těm chladnějším a návštěvnost při něm byla téměř o polovinu nižší než v předchozím období. Poslední měsíc roku dosáhl nízké návštěvnosti z důvodu většího počtu mrazivých dnů. Večerní vánoční prohlídky přilákaly 985 návštěvníků. V průměru na den se prohlídek zúčastnilo 164 osob; v porovnání s předešlým rokem se návštěvnost zvýšila o 17 % v průměru na den. Nejvyšší denní návštěvnícký rekord v roce

Nejnávštěvovanější akcí je Večer duchů
/The most popular event is the Night of Ghosts/

2016 byl dosažen na Boží hod velikonoční s 6 471 návštěvníky.

Detailní vývoj návštěvnosti a rozdily v jednotlivých měsících přibližuje tabulka za poslední dvě období.

Zpracovala: Bc. Markéta Steinerová, DiS.

PROPAGACE ZOO

ZOOLOMOUC

V areálu zahrady pokračovala v roce 2016 výměna informačního systému za prvky odpovídající novému vizuálnímu stylu.

Na řadu přišel stánek se suvenýry, cedule označující jednotlivé pavilony a všechny provozovny gastro úseku. Práce na nových webových stránkách vyústily krátce před Štědrým dnem ve spuštění pilotního provozu. Hlavním důvodem změny byl nový vizuální styl. Stránky měly být zároveň využitelné v rámci široké škály moderních technologií, jako jsou mobilní telefony, tablety a podobně. To vyžadovalo tak velké úpravy, že nakonec došlo ke zcela zásadní změně, přinášející přerod do moderní podoby s jednoduchým použitím, snadnou orientací a zároveň větším množstvím informací, fotografií i video a audio záznamů.

Propagace zahrady se mimo areál zoo soustředila opět na billboardy, projekční stěny, citylight vitríny a další reklamní plochy. Reklama zoo nechyběla ani na webových portálech, Facebook nevyjímaje – zde celkový počet označení stránky „*To se mi líbí*“ stoupl z 10 622 osob (k 31. 12. 2015) na 12 866 osob. Nově byl zřízen účet Zoo Olomouc na Instagramu, kde se počet „sledujících“ ke konci roku vyšplhal na číslo 198.

Nový vzhled webu
/New image of our web/

Cedule označující jednotlivé pavilony
/A sign marking each pavilion/

60. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ZOO PRO VEŘEJNOST

Ve středu Olomouce ve Smetanových sadech vzniklo během 20. století hned několik menších zařízení, kde byla chována zvířata. Zmínky o voliéře s několika desítkami okrasných ptáků pochází již z roku 1902, ale první zookoutek zde byl založen až v roce 1921. Byli tady chováni koně, lišky, kuny, srnky, morčata, čápi, hrdličky, orel, káně, na rybníku pak labutě, okrasné čínské husy, turecké kachny... Později se chov rozšířil o pávy, andulky a několik druhů bažantů. Nejpopulárnějším chovancem byl opičák Fritzi neboli Fricinka, jak se mu také říkalo, v na míru ušitém kabátku. Není ale známo, jak dlouho byl tento zookoutek v provozu.

Někdy počátkem padesátých let vznikl další zookoutek živé přírody, o něj místní obyvatelé – a zejména děti – projevovali velký zájem. O tomto zookoutku se však dochovalo jen velmi málo informací; známe jen několik kusých novinových článků a dobových dokumentů. Hlavně není zcela jasné přesné datum jeho založení.

Nový vizuální styl prodejny suvenýrů
/New visual style of the shop with souvenirs/

Mezi lety 1956–1966 měla tedy Olomouc vlastně dvě zoologické zahrady. V provizorně vytvořených malých ohrádkách se chovali především zástupci naší lovné zvěře (jelen, srnec a srnka), ptáky zastupovali stříbrní a zlatí bažanti, pávi, andulky a hrdličky. Žili zde i dva mývali a dvě želvy, později měli přibýt jezevci, malá opička z Prahy a vodní ptactvo.

Na přelomu 50. a 60. let, kdy se vážně uvažovalo o zrušení zoologické zahrady na Svatém Kopečku a jejím přesunutí do Bezručových sadů, měl být zdejší zookoutek podstatně rozšířen.

Vybudováním nové zoologické zahrady se na počátku 50. let začal vážně zabývat tehdejší Krajský národní výbor a jeho realizaci pověřil odbor přírodních věd Krajského vlastivědného muzea v Olomouci. Kolektiv jeho pracovníků se sešel 1. ledna 1951 a vypracoval několik studií o možnostech zřítit zoo v Olomouci. Jedním ze základních bodů jednání byl výběr místa pro vznikající zoologickou zahradu. Na základě krajinářských, klimatických, geologických a dopravních výzkumů byly vybrány plochy bývalého panství kláštera Hradištského na Kopečku. Odborníci dodnes oceňují členitost terénu vybraného území, které umožňuje budovat výběhy, připomínající životní podmínky zvířat ve volné přírodě. Založení Zoo na Svatém Kopečku bylo zpočátku přijímáno veřejností se značnou nedůvěrou. Zvláště vzdálenost od centra města se mnohým jevila jako nevyhovující. Později se ale ukázalo, že bylo vybráno nejlepší místo z celého blízkého okolí Olomouce.

Již 4. května 1952 zde byli slavnostně přivítáni první brigádníci, kteří přišli budovat novou zoologickou zahradu. Byly vytyčeny první cesty, došlo ke kácení stromů a stavbě prvních výběhů. Později přibývalo oplocení areálu, vodní nádrže, voliéry i stavby nutné k chodu zoo. Dne 3. června 1956 byla Krajská zoologická zahrada v Olomouci na Svatém Kopečku slavnostně otevřena. Pracovalo v ní čtyři až pět zaměstnanců a v prvním roce existence ji navštívilo 58 276 návštěvníků. Lidé zde mohli zhlédnout převážně evropskou faunu. Prvními obyvateli v době otevření zoo byl jelen karpatský, srnec, daňčí laň s mládětem, černý

1956-1966 Olomouc - Zoologické zahrady I.

Poštovní aršík „Zoologické zahrady I.“
/Post archive 'Zoological Gardens I.'/

Opičák Fritzi ze zookoutku v Olomouci
/A male monkey Fritzi from the Zoo-nook/

Vchod do zoo v 50. letech
/Entrance to the zoo in the 1950s/

Maringotka Ivce Šárky
/A trailer of the female lion Šárka/

kozel, vlk, deset mývalů, lišky, samec dikobraza obecného, zlatí a stříbrní bažanti, různé sovy a papoušci. Zpočátku zde byl zvířat poměrně nedostatek, v září přibyla malpa kapucínská ze Zoo Praha, o něco později se zde objevili psi dingo, fretky, jezevec, plch, pavián pláštíkový, bažant diamantový, holub česká čejka, jestřáb, kachny pižmové, kalous ušatý, káně, andulky, páv, sova pálená a želva řecká. Zpráva o činnosti za rok 1956 uvádí, že stav zvířat na konci tohoto roku byl 81 kusů ve 48 druzích.

Plakát z 60. let
/A poster from the 1960s/

Koncem padesátých let podle rozhodnutí Ministerstva školství a kultury a MěNV bylo navrženo Zoo na Kopečku u Olomouce zrušit, ale naštěstí k tomuto řešení nedošlo. Během šedesátých let došlo k dostavbě pavilonu opic, výstavbě nových výběhů a lehčích ubikací, v jejich druhé polovině vzniklo vivárium a pavilon šelem a zoo se pak dařilo získávat stále vzácnější zvířata. V sedmdesátých letech jsme odchovali rysy sibiřské, jaguáry americké, levharty skvrnitě, vlky, psy dingo, nosáky červené, kamzíky horské, paovce hřivnaté, přimorožce jihoafrické, zubry evropské, pakoně modré, antilopy losí, skákavé a nilgau či paviány pláštíkové. Zkvalitňovala se propagace i péče o zvířata, ošetřovatelé nebyli již pouzí nadšenci bez jakéhokoliv vzdělání, ale získávali výuční list v oboru. V této době vznikaly největší pavilony a stavby naší zoo – obří voliéra dravců, vyhlídková věž, zimoviště africké zvěře, rozšířen byl pavilon šelem a mnohé další. V osmdesátých letech stavební činnost utichala díky tenčícím

Průvodce z roku 1968
/A guide from 1968/

se finančním dotacím. Počátkem devadesátých let se znovu obnovila; vznikly další velké stavby a nové expozice – obří voliéra, pavilon žiraf. Během devadesátých let došlo k velké modernizaci pavilonu opic a šelem. Dále pak přibyl pavilon netopýřů, jihoamerický pavilon, výběhy gepardů, pižmoňů, makaků červenolících a další nové expozice. V posledních letech v zoo vznikly společné výběhy pro medvědy a vlky, pavilon levhartů a nový vstup do zoo s chovným zařízením pro lemury kata. Zoo chová a s úspěchem rozmnožuje velmi vzácné a ohrožené druhy zvířat. Od roku 1990 je členem UCSZOO, v roce 1995 se stala řádným členem EAZA, roku 2001 byla přijata do prestižní organizace WAZA a v roce 2012 vstoupila i do EARAZA. Z poměrně řídké zavěšeného zookoutku vznikla respektovaná zoo, patří s téměř 400 druhy a 1 800 kusy chovaných zvířat mezi přední zoo v naší republice. Olomoucká zoologická zahrada se neustále rozrůstá i upravuje a návštěvníkům zvířata představuje v moderních expozicích, které vytváří dojem jejich skutečného životního prostředí. Dne 3. června 2016 oslavila Zoologická zahrada Olomouc, jež je dlouhodobě nejvíce navštěvovaným turistickým cílem celé Olomouckého kraje, 60. výročí otevření svého areálu pro veřejnost. Oslava většiny velkých výročí mívá obvykle bohatý program, nejinak tomu bylo i u nás. Pro návštěvníky bylo na 3.–5. června přichystáno jako dárek jednotné vstupné 60 Kč. Na oslavu našeho jubilea jsme pro ně připravili možnost si návštěvu zoo zpestřit originální hrou, z níž si úspěšně luštitelé odnesli jedinečnou výhru. Hra pak probíhala až do konce roku. Pro současné i bývalé zaměstnance jsme 24. 6. skloubili valnou hromadu s oslavami výročí otevření zoo. Každý ze zaměstnanců i pozvaných hostů dostal knihu „Zoo Olomouc rok za rokem“ a další dárky, připraveno bylo i bohaté občerstvení. Oslavy pokračovaly 28. 6. velkou akcí určenou pro zástupce zřizovatele, média a další významné hosty. Během ní byla pokřtěna nová kniha, zástupci statutárního

Stavba vyhlídkové věže
/Construction of an observation tower/

Porada ředitelů zoologických zahrad v roce 1973
/Meeting of directors of zoological gardens in 1973/

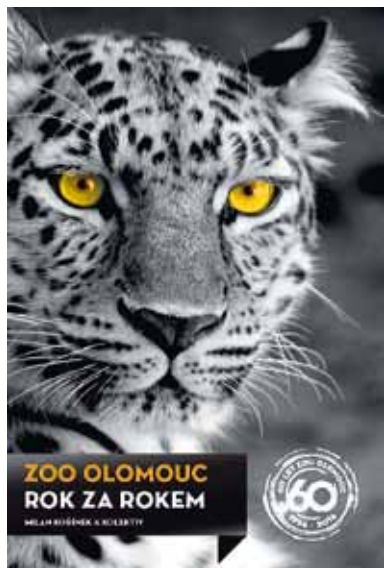

Oslava 60. výročí pro zaměstnance
/Celebration of the 60th anniversary for staff/

města Olomouce primátor Antonín Staněk, náměstci primátora Aleš Jakubec, Martin Major a Filip Žáček poklepali na základní kámen připravovaného pavilonu Kalahari, slavnostně otevřeli nový výběh pro lenochody nazvané Orinoko a zrekonstruované akvárium Karibik se sibami atlantskými. Když to shrneme – něco nového je na světě, něco bude následovat hned vzápětí a na další velké věci se intenzivně pracuje. Dá se tedy říci, že Zoo Olomouc i přes svůj věk neusíná na vavřínech a milovými kroky kráčí stále vpřed...

ZOO OLOMOUC ROK ZA ROKEM

Před deseti lety vyšla k padesátému výročí kniha „Zoo Olomouc včera a dnes“. Dalo by se říci, že byla první kronikou zoo s historickými materiály od dob jejího vzniku, vlastně už od doby vzniku myšlenky otevřít v Olomouci zoologickou zahradu. Kniha měla velký úspěch, a tak její autor Milan Kořínek, dlouholetý zaměstnanec, dalších deset let shromažďoval nové materiály a připravoval vydání nové rozšířené knihy stejného charakteru. Ze 128 je nyní 240 stran formátu A4 s řadou nových dobových dokumentů,

fotografií a hlavně informací. Je možné se v ní dočíst, jak se zahrada vyvíjela z hlediska zvířat, staveb, ale i personálu a třeba také spotřebovaného krmiva. Mapuje po jednotlivých rocích celou její historii od padesátých let až po současnost, provede čtenáře historickým i současným areálem a ukáže mu vývoj chovů většiny druhů zvířat. Publikaci doplňuje na 800 černobílých i barevných fotografií a ilustrací, charakteristika dosavadních ředitelů, obrazový seznam celebrit a významných osobností, které ji navštívily, tabulky obsahující vývoj návštěvnosti a vstupného, stavů zvířat, vybraných ekonomických údajů a dalších důležitých faktů z její historie. Je v ní celá řada historických fotografií, ilustrací a skenů propagačních materiálů, které nebyly nikdy dříve zveřejněny. Publikace vyšla v červnu 2016 v nákladu 1 000 ks a je členěna do tří částí:

Historie Zoo Olomouc 1952–2016 rok za rokem popisuje vznik olomoucké zoo a její historii i vazbu na zookoutek, který existoval až do roku 1966 ve Smetanových sadech, kdy Olomouc měla zoologické zahrady vlastně dvě. Každý rok je rozebrán zvlášť a zejména z období počátků jejího budování a prvních roků po jejím otevření, kdy jí hrozilo zrušení nebo přesunutí jako zookoutku do centra Olomouce, přináší mnoho nových historických faktů a informací i dobových fotografií a ilustrací.

Procházka olomouckou zoo v první kapitole přesune čtenáře v čas, kdy si bude moci „projit“ areál zoo v roce 1966, a na následujících stranách mu pak nabídne procházku současnou zoo se všemi jejími významnými expozicemi a stavbami. Bude si tak moci sám srovnat, jak vývoj areálu v tomto období pokročil.

Zvířata v Zoo Olomouc – tato část je věnovaná historii chovů téměř všech druhů zvířat od počátku založení zoo až do současnosti.

*Zpracovali: Ing. Karla Břečková,
Milan Kořínek*

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ AKCE V ROCE 2016

ZOOOLOMOUC

Kromě tradičních akcí, které návštěvníky lákají nejvíce, byla letos velká pozornost věnována 60. výročí otevření Zoo Olomouc pro veřejnost. Na základě zkušeností z předchozích ročníků opět došlo k vylepšení u akcí realizovaných pravidelně. Jejich návštěvnost samozřejmě ovlivňovalo počasí, které nám však tentokrát bylo většinou příznivě nakloněno.

ZOOINVENTURA

Začátkem roku přišla na pořad dne inventura. A tak měli i návštěvníci už tradičně možnost procvičit si počítání zvířat v naší zoo. Od 28. 1. do 21. 2. 2016 byly na pokladně k vyzvednutí soutěžní lístky. Tam je mohli návštěvníci vyplněné i vracet, případně vřazovat do připraveného boxu u východu ze zoo. Počet účastníků dle odevzdaných lístků tentokrát došplhal k číslu 191. Ti nejlepší dostali po vyhodnocení pěkné ceny.

VELIKONOCE V ZOO

Letošní březnový termín velikonočních svátků v nás vzbuzoval mírné obavy, ale počasí bylo velmi příjemné a v kombinaci s bohatým programem přilákalo do zoo více než 17 tisíc návštěvníků. Čtvrtek a pátek byl rezervován

Velikonoce v zoo
/Easter at the zoo/

Slavnostně nazdobený vstup 3. 6.
/Festive decoration of the entrance on June 3/

pro velikonoční dílny, kde se vyráběly nádherné dekorace z proutí, peří a dalších přírodních materiálů. O víkendy a svátečním pondělí obsadil dětské hřiště v zahradě jarmark. U vchodu probíhalo pletení pomlázek. Rozdílnost velikonočních tradic v různých státech světa přiblížilo sdružení KIRRI, a víkendová komentovaná krmení deseti druhů zvířat si odbyla letošní premiéru.

VÝROČÍ OTEVŘENÍ ZOO OLOMOUC PRO VEŘEJNOST

V pátek předcházela Víkendů děti oslava 60 let od otevření zahrady veřejnosti. Bombastické oslavy se známými osobnostmi jsme se rozhodli nahradit skromněji pojatou záležitostí odpovídající lépe charakteru naší zahrady. Raději jsme tedy s návštěvníky, kteří se v avizované dobu pohybovali v oblasti pavilonu šelem, sfoukli svíčky a šedesát z nich ochutnalo kousek našeho cupcakového dortu. Společně jsme popřáli k narozeninám tygrům koťatům a podívali

Vizuál narozeninové hry
/Visual for a birthday game/

se, jak chutná masový dort jim. Návštěvníci od nás jako dárek dostali jednotné vstupné 60 Kč pro všechny, a to od pátku až do neděle.

VELKÁ NAROZENINOVÁ HRA

Idea, že šedesát let není zahradě jen jeden den, ale minimálně celý zbytek roku, vedla k přípravě dlouhodobějšího dárku, který si mohli návštěvníci užívat od 3. 6. až do 31. 12. Narozeninovou hrou si zpestřilo návštěvu téměř 30 tisíc návštěvníků.

Ušili jsme ji na míru naší zahrady. Při plnění deseti úkolů, vyplňování křížovky a luštění její tajenky se hráči dozvěděli řadu zajímavostí ze světa zvířat. I výhra byla unikátní. Úspěšní dostali hned po odevzdání vyplněné hrací karty na pokladně zoo placku ze speciální edice, a ostatní alespoň cenu útechy.

VÍKEND DĚTI

V sobotu dopoledne začal a v neděli odpoledne končil program pro děti i dospělé. Děti si hrály, dospělí pomáhali nebo přihlíželi, pohádkové bytosti roztroušené po zoo testovaly návštěvníky zajímavými úkoly a vyvcholením bylo divadlo Tramtárie s nedělním představením „O pračlovíčkovi“.

KOMENTOVANÁ KRMENÍ

Komentovaná krmení, která jsme otestovali o velikonočním víkendy, začala u deseti výběhů pravidelně fungovat během květnových víkendů a svátků.

Seznam veřejně hodujících zvířat byl mírně obměněn a byli zařazeni makaci červenolící, kteří se nachází v průchozím výběhu.

Časový harmonogram:

- 10.00 plameňák růžový
- 10.30 klokan rudý / psoun prériový
- 11.00 gepard šťihlý
- 11.30 mravenečník velký
- 12.00 velbloud dvouhrbý
- 12.30 kočkovitě šelmy
- 13.30 makak červenolící

Komentovaná krmení jsou u návštěvníků oblíbená
/Feeding with commentary is very popular/

14.00 vlk arktický / medvěd baribal

14.30 lemur kata

15.00 žirafa Rothschildova

VÍKEND REKORDŮ

Letos měla tato akce dvě tváře. Sobotní nádherné počasí si s námi užilo 3 578 návštěvníků. Krásný den v přírodě a pohled na řadu zajímavých a vzácných zvířat si mohli oživit absolvováním hry v rámci oslavy 60. narozenin zahrady, účasti při tvorbě nových českých rekordů i doprovodným programem. Neděle byla ovšem uplakaná a návštěvníků zahrady bylo minimum.

Plněné rekordy:

Jak dlouhý lidský had dokáže v jednom okamžiku vést elektrický proud, který zprovozní drobnou elektroniku – v jeden okamžik se podařilo propojit 55 osob, jejichž řetěz rozsvítil a rozezněl zvukový signál testovacího balónku. 98 pasažérů safarivláčku se během jedné hodiny proměnilo v domácí mazlíčky. Ve štafetě Zdravotní pojišťovny ministerstva

Tradiční prázdninovou akcí je Víkend rekordů
/A traditional event is the Weekend of Records/

vnitř se na rotopedu po 211 vteřinách vystřídal 32 osob a ujeli celkem vzdálenost 40,9 km. Houpačka pro makaky upletená z hasičských hadic tentokrát měřila 28,4 m, a byla tak o téměř pět metrů delší než ta loňská. Trenažér dopravních nehod, který opět zajistila Generali Pojišťovna, a. s., se ovšem kvůli dešti nepodařilo vůbec uvést do chodu.

VEČER DUCHŮ

Více než šedesátka vyřezávaných a celá hromada různě tvarovaných a zbarvených ozdobných dýní prozářila a vyzdobila zahradu poslední říjnovou sobotu. Chladnější, ale velmi příjemné podvečerní podzimní počasí provázelo strašidla, duchy a jiné roztodivné bytosti plnicí zahradu už od 14.00 hodin. Pokladny byly otevřeny do 18.30 h, areál do 21.00 h a pro všechny bez rozdílu jsme připravili dětské vstupné 70 Kč. Program byl bohatý, výzdoba úžasná, občerstvení voňavé a strašidla děsivá.

- Strašidelné malování na tvář s rádiem Čas
- Čarodějnický punč i něco k zakousnutí
- Vyhodnocení nejlepších masek a křest strašilek jmény vybranými na místě
- Focení strašidel před dušičkovou fotostěnou
- Čarovné pokusy s Pevností poznání

Celková návštěvnost tohoto dne činila 4 761 osob, což bylo víc než v loňském roce.

VÁNOCE V ZOO

Atmosféra adventu začala v zoo hned s prvními prosincovými dny. Výzdoba v přírodním

Strašidla na Večeru duchů
/Bugeymen on the Night of Ghosts/

Nasvětlená vánoční zoo
/Lights of the Christmas zoo/

duchu postupně přibývala a návštěvníci ji obdivovali po celé prohlídkové trase. Poslední adventní víkend děti z DDM přišly i s rodiči nazdobit vánoční stromky pro zvířátka jedlými ozdobami vyrobenými v zooklubu, potom si z dílniček v restauraci Pod Věží odnesli domů na památku vlastnoručně vyrobenou ozdobu a v podvečer proběhla také první Večerní vánoční prohlídka s průvodcem. Na Štědrý den dostali návštěvníci jako dárek dětské vstupné a zvířata před jejich zraky vybalovala své pamlsky z vánočního papíru. Večerní vánoční prohlídky pokračovaly v období mezi Štědrým dnem a Silvestrem. Služeb průvodců využilo 519 zájemců.

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

KALENDÁŘ AKCÍ V ROCE 2016

1.-3. 1. NOVÝ ROK V ZOO A VEČERNÍ VÁNOČNÍ PROHLÍDKY

Večerní prohlídky s průvodcem byly opět s ohledem na trvání vánočních prázdnin prodlouženy, tentokrát do 3. ledna. Na Nový rok navštívilo zoo 333 osob, z nichž 93 se zúčastnilo komentovaných prohlídek. Celkem za první tři dny roku využilo služeb průvodců 289 návštěvníků.

1. 1. - 29. 8. SEZNAMTE SE S FEI

FEI je společnost vyvíjející a vyrábějící elektronové mikroskopy. Většinu z nich vyrábí

Večerní vánoční prohlídky byly ukončeny 3. 1.
/Evening Christmas visits finished on Jan 3/

ve své brněnské pobočce, odkud putují do více než padesáti zemí světa. V rámci popularizace tohoto hi-tech oboru příležitostně vystavuje zajímavé snímky pořízené z elektronových mikroskopů. Výstava, kterou uspořádali v roce 2013 v brněnské zoo, je nyní k dispozici návštěvníkům Zoo Olomouc. Snímky jsou vybrány s ohledem na tematiku zoologické zahrady a vzhledem k tomu, že tato technika vytváří pouze černobílé snímky, jsou všechny obrázky kolorované. Doprovodné panely obsahují informace o společnosti i o použité technologii. Výstava v prostoru vstupní budovy byla k vidění do konce září 2016.

28.-31. 1. ZA SAMÉ JEDNIČKY ZDARMA DO ZOO

Množství premiantů bylo tentokrát ohromující, na pokladně olomoucké zoo se jich za čtyři dny pochlubilo vlastním vysvědčením se samými jedničkami 437. Věříme, že vstup do zoo zdarma bude motivací pro skvělé studijní výsledky i ostatním a jejich počty budou stále stoupat.

28. 1. - 21. 2. ZOOINVENTURA

Téměř 700 dobrovolníků si za tři a půl týdne trvání akce vyzkoušelo práci sčítacích komisařů a na vyzvednutém hlasovacím lístku zapisovalo výsledky svých zjištění o počtu členů vybraných zvířecích rodin. Nejúspěšnější inventaristé byli odměněni krásnými dárky. Vyplněný hlasovací lístek se sečtenými zvířaty a zodpovězenou tipovací otázkou odevzdalo 191 soutěžících.

22.-24. 1. TOURISM EXPO 2016

Každoroční výstavy služeb cestovního ruchu a využití volného času se Zoo Olomouc pravidelně účastní za účelem propagace nejen přímo u potenciálních návštěvníků, ale potažmo i u společností zabývajících se cestovním ruchem – informačním stánkem, propagačními předměty, účastí kontaktních zvířat a pódiovými prezentacemi. Pracovníci marketingu i chovatelského úseku společně s kontaktními zvířaty – lenochodem Bohušem, surikatami Řišou a Máňou – patří k nejoblíbenějším účastníkům akce.

28. 2. NÁVŠTĚVA V MULTIKINĚ CINESTAR

Spolupráce s multikinem CineStar pokračovala i v tomto roce. První Dětské neděle s promítáním filmu „Zootropolis“ se jako živé pozvánky do zoo účastnila celá skupina zvířat – lenochod Bohuš, králíci, morčata a kočka Chlupina, kteří ve foyer vítali malé diváky i jejich rodiče a před promítáním asistovali ředitelce CineStaru a tiskové mluvčí zoo při losování tomboly.

1. 3. - 31. 5. JARNÍ FOTOSOUTĚŽ

Měsíce březen až květen byly opět ve znamení focení mláďat, a tak se po zoo pohybovalo ještě více „fotografů“ než obvykle. Ti pak posílali své úlovky, ze kterých bylo pět nejlepších oceněno a umístěno na webových stránkách.

3. 3. SEMINÁŘ OLOMOUCKÉ KATEDRY DIVADELNÍCH, FILMOVÝCH A MEDIÁLNÍCH STUDIÍ

Prezentace díla účastníka semináře Dominika Gajarského, absolventa AVU Praha, proběhla

ve vstupních prostorách Zoo Olomouc. Tento autor dlouhodobě pracuje s kontextem zobrazování rozličných tvorů živočišné říše v rámci svých výstav, fotografií nebo videí. Proto projevil zájem o možnost uvedení svého videa zaměřeného na lenochody v zoo, a to za přítomnosti našeho lenochoda Bohuše.

19.-20. 3. VÍTÁNÍ JARA V ZOO

Jarní stezka připravená DDM Olomouc a bezpočet čerstvě narozených mláďat byly v druhé polovině března výzvou k procházce po zoo.

24.-28. 3. VELIKONOCE V ZOO

Letos byl termín velikonočních svátků obzvlášť časný, přesto panovalo velmi příjemné počasí, které společně s bohatým programem přilákalo do zoo více než 17 tisíc návštěvníků. Čtvrteční a páteční velikonoční dílny inspirovaly rodiny s dětmi k týmové výrobě nádherných dekorací z proutí, peří a dalších přírodních materiálů. O víkendu a svátečním pondělím doplnil běžnou nabídku zahrady jarmark, pletení pomlázek

Na Velikonoce jsme pořádali různé akce pro děti
/At Easter, we organised various events for children/

a přiblížení velikonočních tradic, včetně jejich rozdílností v různých státech, prostřednictvím sdružení KIRRI. Třešničkou na dortu byla víkendová komentovaná krmení deseti druhů zvířat.

28. 3. DEN PTACTVA

Díky velmi teplé zimě se opeřenci vraceli ze zimovišť dříve. Proto jsme i oslavu jejich svátku naplánovali s předstihem, a to při oslavách svátků jara, tedy o velikonočním víkendu. Jedním z hlavních cílů Mezinárodního dne ptactva je obrátit pozornost k nebezpečím, ohrožujícím ptáky na celém světě, a pomoci tak jejich ochraně a ochraně jejich stanovišť. K tomu byla určena naučná stezka. V press-centru na vstupu do zoo předvedl své kousky kakadu bílý Luigi a sbírka exponátů umožnila návštěvníkům nejen ověřit si, jestli poznají majitele, ale i porovnat rozdíly per a vajec různých ptáků.

26. 3. - 30. 9. KOMENTOVANÁ KRMENÍ

Komentovaná krmení odstartovala o velikonočním víkendu 26.-27. 3. a dále pokračo-

Den ptactva v zoo
/The Day of Birds at the zoo/

Komentované krmení klokánů
/Feeding of kangaroos with commentary/

vala v následujícím režimu: v květnu, červnu a září o víkendech a svátcích, v červenci a srpnu pak denně. Mezi veřejně hoduujícími zvířaty byli tentokrát plameňáci růžoví, klokani a psouni préríovní, gepardi šťihlí, mravečnicki velcí, velbloudi dvouhrbí, velké kočkovité šelmy (střídavě jaguáři, lvi a tygři), makaci červenolící, medvědi baribalové a vlci arktičtí, lemuři kata a žirafy Rothschildovy.

12. 4. DELEGACE Z OPOLSKÉHO VOJVODSTVÍ

Projekt „Biodiverzita Opolského regionu – poklad přírodního dědictví“, kde byla jedním z témat i ochrana ohrožených druhů, coby součástí okolního ekosystému, přivedl do Zoo Olomouc třicet polských delegátů s doprovodem z Krajského úřadu Olomouckého kraje. Prezentaci, zahrnující informace z historie zahrady, její vzdělávací činnosti a samozřejmě i z chovu a rozmnožování vzácných druhů zvířat, včetně zapojení zahrady do ochrannářských projektů, přednesli Milan Kořínek,

Komentované krmení makaků
/Feeding of macaques with commentary/

Ing. Karla Břečková a RNDr. Libuše Veselá. Následovala samostatná prohlídka zoo, která zakončila plánovaný program delegace pro tento den.

13. 4. SÁZENÍ STROMŮ – BRIGÁDA ZŠ VÍTĚZNÁ, LITOVEL

Žáci ze ZŠ Vítězná, Litovel patří mezi nejčastější návštěvníky naší zoo. Chodí nejen na komentované prohlídky, jsou také adoptivními rodiči zvířat a pravidelně v zoo také pomáhají. Tentokrát nešlo o pomoc s úklidem, ale přiložili ruce k dílu ve chvíli, kdy to bylo nejvíc třeba. 3 000 mladých stromků poříдили naši zahradníci jako první várku listnáčů, nahrazujících smrky vykáčené v rámci boje s kůrovcem. A právě s jejich výsadbou, která je v kopcovitém lesním terénu opravdu velmi vyčerpávající, přijela pomoci i pracovní četa 22 žáků této školy.

17. 4. KOČKA CHLUPINA V KINĚ VE ŠTERNBERKU

Pro změnu do šternberského kina se vypravila kočka Chlupina s doprovodem, aby pozvala děti i s rodiči před zahájením pohádky O kocouru Mikešovi na návštěvu živých zvířat v Zoo Olomouc.

20. 4. BÍLÝ SLON

Vyhlášení konečného pořadí a udělování cen „Bílý slon“ 2015, konající se pod záštitou města Fulnek a hejtmana Moravskoslezského kraje, proběhlo v prostorách bývalého kapucínského kláštera ve Fulneku za účasti zástupců Zoo Olomouc.

Brigáda ZŠ Vítězná, Litovel
/Voluntary work of the Primary School in Litovel/

20. 4. SÁZENÍ STROMŮ – BRIGÁDA ZŠ SVATÝ KOPEČEK

Také ZŠ Svatý Kopeček patří k aktivním pomocníkům naší zoo. Zahradníky zajištěné stromky bylo třeba vysadit v co nejkratším časovém úseku. Druhou skupinou pomocníků ze proto stali žáci školy, ze které to mají do zoo „co by kamenem dohodil“.

22. 4. SÁZENÍ STROMŮ – BRIGÁDA ZŠ A MŠ LOGOPEDICKÁ OLOMOUC

Po přestěhování školy z Kopečka do Olomouce brigádnická pomoc žáků tohoto zařízení na pár let ustala. O to víc se hodila letos při výsadbě stromků. 65 dětí 2. stupně této ZŠ investovalo v našich lesích svou aktivitu s chutí a odvedlo obrovský kus práce. Odměnou jim byla prohlídka zoo s průvodcem.

23. 4. DEN ZEMĚ V ZOO ANEB „JAK TO VŠECHNO ZAČALO – PUTOVÁNÍ S PLAMENÁKEM KARLEM“

Program pro malé i velké v režii DDM Olomouc poskytl prostřednictvím 7 zábavných stanovišť v areálu zoologické zahrady hravě úkoly a spoustu zajímavých informací z jejího života. Každé stanoviště reprezentovalo jednu zvířecí rodinu, která se významnějším způsobem zapsala do 60leté historie Zoo Olomouc.

30. 4. PŘEDSLETOVÁ KONFERENCE ČARODĚJNIC

S ohledem na zkušenosti z předchozích let, kdy náš „Slet čarodějnic“ bojoval o účast s celou řadou konkurenčních akcí, jsme se

Den země v zoo pořádá DDM
/Earth Day in the zoo organised by Children Centre/

Čarodějné bytosti na Sletu čarodějnic
/Magical beings at the Witches' Night/

rozhodli vyzkoušet změnu. Akce v zoo jsou vždy směřovány spíše na rodiny s dětmi, proto se nabízelo posunout doby konání na dřívější čas. Novinkou tohoto roku se tedy stala v podstatě „vzdělávací konference“, probíhající od 11 do 15 hodin a zaměřená na poskytnutí informací o tom, kdo jsou, co umí a potřebují znát čarodějnice. Zápisným na akci byl „zjev“ prokazující příslušnost k čarodějnickému cechu a odměnou všem účastníkům byl „dlabanec“ – tedy špekáček, který si vlastnoručně opekli. Mimo to děti i dospělí poznávali své nejslavnější kolegyně, učili se orientovat v bylinách, míchat lektvary, létat na koštěti, ale také se poučili o historických skutečnostech týkajících se čarodějnic. Prvního ročníku se zúčastnilo 340 osob.

3. 5. SÁZENÍ STROMŮ – BRIGÁDA ZŠ VÍTĚZNÁ, LITOVEL

Žáci ze ZŠ Vítězná, Litovel byli z výpomoci zahradě při sázení stromků tak nadšení, že se nabídli a přijeli pomoci ještě jednou. Tentokrát

Návštěvníci ocenili i opékání špekáčků
/Visitors were happy to roast some sausages/

využila jejich aktivity i Česká televize a natočila reportáž pro Události v regionech.

7. 5. VEČERNÍ MÁJOVÁ PROHLÍDKA

I v tomto roce lákala májová romantika. Naší nabídka na podvečerní procházku po zoo se zajímavým komentářem ze života zahrady využilo asi dvacet zájemců a počasí jim přálo.

8. 5. NÁVŠTĚVA V MULTIKINĚ CINESTAR

Druhá Dětské neděle lákala na film „Angry birds“ a jako živá pozvánka do zoo se jí zúčastnil kakaďu bílý Luigi s ošetřovatelkou Petrou Vysloužilovou.

9. 5. ZLATÝ LIST

Tři naši zaměstnanci (K. Břečková, L. Veselá a E. Veselá) se jakožto zástupci Zoo Olomouc stali na Krajském kole přírodovědné ekologické soutěže v ZŠ Břidličná součástí odborné komise. Připravili a zajistili realizaci jednoho ze stanovišť, kde si žáci základních škol rozdělili do tří věkových kategorií ověřují své znalosti a porovnávají je s konkurencí.

19. 5. ADOPTIVNÍ RODIČE KŘTILI KLOKANA

Několik tříd dětí s doprovodem z MŠ Šternberk, která adoptovala naši uměle odchovanou klokaní samičku Emily, ji přijely navštívit a oficiálně „pokřtít“, přinesly dárky v podobě ovoce a dalších klokanů oblíbených dobrot.

21. 5. VÝLET ZOOKLUBU DO ZOO WROCLAW

Tradiční jednodenní výlet dětí a rodičů ze zooklubu, pořádaný každé pololetí do jiné zoologické

Krajské kolo soutěže Zlatý list
/Regional round of the biological competition/

zahrady, proběhl tentokrát v krásné zoo ve Wrocławu.

28. 5. ARMÁDNÍ DEN

Zástupci zoo se svými kontaktními svěřenci byli opět velkou atrakcí na stadionu Lokomotivy Olomouc při tradičním Dětském dnu pořádaném Armádou České republiky.

28. 5. GEPARDÍK ROZBÍHÁ RODINNÝ BĚH V ZOO OLOMOUC

RunCzech, pořadatel 1/2Maratonů po celé ČR, připravil pro rodiny s dětmi v Zoo Olomouc odpoledne se zábavnými soutěžními stanovišti, které bylo završeno losováním o 3 registrace na červnový rodinný běh. I tady byla účast poměrně nízká, ale spokojení výherci si odnesli domů zaslouženě odměny a ostatní alespoň dárkové předměty.

3. 6. 60. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ZOO OLOMOUC PRO VEŘEJNOST

Zoo Olomouc oslavila v pátek před Víkendem dětí 60 let od otevření pro veřejnost. V rámci oslavy tohoto jubilea jsme s návštěvníky sfoukli svíčky a šedesát z nich ochutnalo kousek našeho cupcakového dortu. Společně jsme popřáli k narozeninám našim tygřím koťatům a podívali se, jak chutná masový dort jim. Návštěvníci od nás jako dárek dostali jednotně vstupné 60 Kč pro všechny, a to po celý pro nás prodloužený slavnostní víkend od 3. do 5. 6.

3. 6. - 31. 12. VELKÁ NAROZENINOVÁ HRA

V den našeho výročí jsme také spustili narozeninovou hru, kterou si mohli zpestřit den všichni návštěvníci zahrady od 3. 6. až do 31. 12. 2016. Hra byla zcela jedinečná, ušili jsme ji na míru naší zahrady a také výhra byla jedinečná. Úspěšní dostali hned po odevzdání vyplněné hrací karty na pokladně zoo placku ze speciální edice a ostatní alespoň cenu útechy. Od začátku června do konce roku si hru v zoo zahrálo téměř 30 tisíc návštěvníků.

Děti z MŠ Šternberk pokřtily klokana /Christening party of kangaroo/

Výlet zoo klubu do Zoo Wrocław /A trip of Zoo-club to the Wrocław Zoo/

Zástupci zoo na Armádním dnu /Zoo representatives on the Day of Army/

Oslavy 60. výročí otevření zoo /Celebration of the 60th anniversary of the zoo/

Narozeninový dort pro návštěvníky
/Birthday cake for visitors/

CO MUSÍ ŽIRAFÁ V PŘÍRODĚ UDĚLAT, ABY SE HOHLA MAMIT?
Odpověď najdete na stránce www.zoo.olomouc.cz
BĚHĚNA DO TAJNÉ ABECEDY.
I L U

STANOVISŤE ŽIRAFÁ

Narozeninová hra trvala až do konce roku
/Birthday game lasted until the end of the year/

Vyplněná hrací karta
/A game card filled in/

Foto z Víkendů dětí
/Photo from the Weekend of Children/

4. 6. S VYSLOUŽILCI ZDARMA DO ZOO

51 dětí získalo volnou vstupenku za elektrický spotřebič, přinesený do kontejneru, který k zoo přistavila společnost ELEKTROWIN.

4.-5. 6. VÍKEND DĚTÍ

Oslavy pokračovaly celý víkend; počasí přálo, návštěvníků přišlo hodně a odcházeli spokojeni. Celodenní program pro děti i dospělé, plný her, zábavy, soutěží a pohádková stezka po zoo ve spolupráci s partnery. Vyvrcholením bylo divadlo Tramtárie s nedělním představením „O pračlovičkovi“.

4.-5. 6. NÁRODNÍ ŽRALOČÍ TÝDEN

U příležitosti světového dne moří a oceánů přiblížila zájemcům rozmanitost života pod hladinou skupina obránců divočiny „FOREST“ osvětovou akci v altánku na vrstevnicové cestě u výběhu vlků.

8. 6. HANÁČKÉ MAZEL

Spolupráce s Rádiem Haná přivedla Hanu Dostálovou s hroznýmšem královským a Karlu Břečkovou se surikatami Říšu a Máňou do hypermarketu TESCO na den, který v rámci akce zaměřené na zvířata pořadatelé věnovali Zoo Olomouc.

11. 6. ŠANTOVKA – FESTIVAL POHÁDEK

Galerie Šantovka v tomto roce pořádala novou akci a v průběhu léta několikrát byla jejími hosty kontaktní zvířata jako živá pozvánka do Zoo Olomouc. Tentokrát to byla surikata Říša v doprovodu Karly Břečkové.

15. 6. V. MEZINÁRODNÍ TERAPEUTICKÝ KONGRES

Domov „Na zámku“, p. o., Nezamyslice pořádá každoročně vzdělávací akci pro pracovníky z oblasti sociálních služeb. Součástí akce je seznámení s terapeutickými programy tohoto zařízení a jejich praktická ukáзка. Vzhledem k tomu, že jsou do těchto programů zahrnuty i činnosti týkající se péče o zvířata, která Domovu poskytla Zoo Olomouc, zúčastnily se Libuše Veselá a Karla Břečková letošní konference jako čestní hosté.

16. 6. ŠANTOVKA - FESTIVAL POHÁDEK

Dalšími reprezentanty Zoo Olomouc byli kaka-du Luigi v doprovodu Petry Vysloužilové.

17. 6. VELETRH VĚDY A VÝZKUMU NA PEVNOSTI POZNÁNÍ

Veletrhu vědy a výzkumu pořádaného Univerzitou Palackého v areálu Pevnosti poznání se účastnily Eva Šlosarčíková a Katka Šteckerová. Návštěvníky seznámily s podstatou projektu na záchranu outloňů váhavých na Sumatře a zapojením Zoo Olomouc.

17. 6. ŠKOLENÍ ČLENŮ MP OLOMOUC

Školení členů Městské policie Olomouc na odchyt plazů proběhlo v dopoledních hodinách v tiskovém centru ve vstupu do zoo. Na školení, které provedl Milan Kořínek, byly předvedeny odchyťové pomůcky i praktické ukázky odchytu různých druhů ještěřů a hadů.

18. 6. SVĚTOVÝ DEN ŽIRAF

Vzdělávací stezka s informacemi a otázkami ze života žiraf, které slaví svůj mezinárodní den 21. 6., přinesla zvědavým návštěvníkům spoustu zajímavostí o těchto nádherných zvířatech. Komentované krmení v 15 hodin bylo bonusem a zároveň přineslo odpovědi na otázky.

18. 6. LÉČEBNÉ SLAVNOSTI ŠTERNBERK

Lamy alpaky a zakrslé kozy navštívily společně s Libou Veselou a Karlou Břečkovou pacienty v areálu Psychiatrické kliniky Šternberk, kde jsou naše zvířata pro pacienty a jejich rodiny při této akci velkou atrakcí.

18. 6. NOC SNŮ V ZOO

Několik stanovišť s kontaktními zvířaty si v průběhu dvou hodin prošlo více než 150 zdravotně znevýhodněných osob s doprovodem.

24. 6. VALNÁ HROMADA ZOO OLOMOUC

Setkání pracovníků Zoologické zahrady Olomouc se konalo v pracovním zázemí zahrady. I tato akce se nesla v duchu 60. výročí otevření zahrady pro veřejnost. Počasí přálo, před intenzivními slunečními paprsky poskytli úkryt nově

Národní žraločí týden v Zoo Olomouc
/National Shark Day in the Olomouc Zoo/

Školení členů MP Olomouc
/Training of the members of MP Olomouc/

Světový den žiraf jsme oslavili i v naší zoo
/Celebration the World Day of Giraffes/

Léčebné slavnosti ve Šternberku
/Festival of the convalescent home in Šternberk/

Noc snů pro postižené děti
/Dream Night for handicaped children/

přízený párty stan, který byl postaven naproti haly u kotelny, v jejichž chladnějších prostorách byl situován honosný raut. Gastro úsek zajistil tradičně dokonalé menu, účastníci dostali nejen výroční zprávy za rok 2015, ale i knihu „Zoo Olomouc rok za rokem“ a speciální narozeninový dárek – hodinky s logem zahrady. Pozváni byli tentokrát kromě důchodců i významní zaměstnanci z dob minulých. Nechyběly ani hry, hudba a příjemná atmosféra.

25. 6. MATTONI ½MARATON OLOMOUC

Stánek Zoo Olomouc s kontaktními surikatami Říšou a Máňou byl opět součástí veletrhu aktivního a zdravého životního stylu Moravia Sport Expo u příležitosti konání 7. ročníku Mattoni 1/2Maratonu Olomouc.

26. 6. DEN PRO SUMATERSKÉ OUTLONĚ VÁHAVÉ

Olomoucká zoologická zahrada jako jeden z hlavních partnerů projektu na záchranu outlonů váhavých na Sumatře seznámila

Valnou hromadu zahájil ředitel zoo
/Director of the zoo opened a general meeting/

Bohaté občerstvení připravilo naše gastro
/Our gastro services prepared delicious snacks/

veřejnost s jeho problematikou. Na návštěvníky čekala:

- outloní stezka pro děti plná úkolů,
- stánek se suvenýry a dárkovými předměty k projektu,
- fotografická stěna s outloni,
- informace o důvodech ohrožení těchto zvířat v přírodě,
- film „Zelená poušť“, zaměřený na nutnost ochrany indonéské přírody.

28. 6. OSLAVA 60. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ZOO OLOMOUC PRO ŽRIZOVATELE A MÉDIA

Součástí oslav výročí zahrady bylo také dopoledne věnované zástupcům Statutárního města Olomouce, jakožto žrizovatele Zoo Olomouc, a zástupcům médií. I pro ně jsme sestavili bohatý program zakončený rautem na vyhlídkové terase restaurace Pod Věží. V rámci oficiálního programu jsme pokřtili knihu „Zoo Olomouc rok za rokem“, sepsanou formou kroniky a popisující vývoj zahrady od jejího vzniku až po rok 60. výročí. Zástupci investorů poklepali na základní kámen ke stavbě afrického pavilonu Kalahari. Poté se přesunuli do pavilonu šelem a odhalili rekonstruované akvárium s novými sibami atlantskými, které přijely ten den. Posledním bodem programu bylo otevření rekonstruované expozice v Jihoa-merickém pavilonu, nyní obývané společně lenochody a mravenečnickými čtyřprsty.

30. 6. TOULAVÁ KAMERA

Natáčení reportáže pro tento velmi oblíbený pořad České televize, který již řadu let v neděli dopoledne informuje o široké nabídce

Sešli se bývalí i současní pracovníci
/Employees had the opportunity to meet/

turistických cílů v České republice, proběhlo za ideálního počasí. Součástí bylo i upozornění na kulaté výročí zahrady a akce, které jsou jako součást oslav plánovány. Pořad však byl ČT odvysílán až 20. listopadu, což bylo pro nás velkým zklamáním.

30. 6. - 6. 7. ZA SAMÉ JEDNIČKY ZDARMA DO ZOO

Každý premiant s vysvědčením se samými jedničkami dostal vstup do zoo zdarma. Navíc každý školák, který navštívil zoo a pochlubil se vysvědčením, dostal malou odměnu.

4.-7. 7. LETNÍ TÁBOR CHATA POD VĚŽÍ RADÍKOV

Děti, které trávily začátek léta na táboře v ne-dalekém Radíkově, jezdily na valníku taženém koňským spřežením do zoo, kde pro ně Libuše Veselá připravila program plný informací, setkání s kontaktními zvířaty a dalších zážitků spojených s životem zoologické zahrady.

5. 7. PODVEČERNÍ VÝPRAVA ZA NOČNÍMI TVORY

Nabídka procházky po stopách nejen soumráčných a nočních živočichů v doprovodu průvodce tentokrát nikdo nevyužil, nebo možná strávili pěkné podvečerní chvíle v blízkosti zvířat pod vlastní taktovkou. Zoo zavírala v tento den své brány až ve 22 hodin.

11. 7. - 19. 8. PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY BIG JUMBO

Po celkem pět turnusů (11.-15. 7., 18.-22. 7., 25.-29. 7., 8.-12. 8., 15.-19. 8.) děti ve věku

Den pro outloně váhavé
/Slow Loris Day/

Položení základního kamene pavilonu Kalahari
/Starting construction of Kalahari pavilion/

Otevření výběhu Orinoko
/The opening of the Orinoko outdoor enclosure/

Odhalení akvária Karibik
/The unveiling of the Karibik aquarium/

Letní tábor Radíkov
/Radíkov Summer Camp/

7–15 let prožily v zoo pět dní. Program zaměřený nejen na život zvířat a smysl jejich ochrany, ale i na význam a chod zoologické zahrady, včetně nebezpečných situací, které se mohou v zoo přihodit, učí děti lásky k přírodě a ukazuje různé stránky práce se zvířaty. Dětem se velkou měrou věnoval i brigádník úseku propagace Vířa Dostál.

8.–10. 7. SVOPAP V OLOMOUCI

Od pátku do neděle v naší zoologické zahradě již druhým rokem probíhal výukový blok rekvalifikačního kurzu „Chovatel zvířat v zoo“.

22. 7. – 18. 8. DĚTI Z DĚTSKÝCH DOMOVŮ POMÁHÁJÍ ZOO

Společnost Euforall, o. s., opět realizovala v rámci projektu „Rovné příležitosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami“ několik brigádnických dopolední pro děti z dětských domovů. Brigádníci různého věku se zapojili do úklidu lesních prostor zahrady a odměnou jim bylo odpoledne strávené

Proběhlo pět turnusů letních táborů
/There were 5 summer camp terms this year/

in zoo. Tentokrát ve čtyřech termínech (22. 7. osm dětí, 29. 7. čtrnáct dětí, 5. 8. devatenáct dětí a 18. 8. dvacet čtyři dětí, vždy s doprovodem dospělých) pomáhaly i s péčí o stromky, které byly na jaře vysazeny.

30. 7. LETNÍ DOVÁDĚNÍ S RODINNÝMI PASY V ZOO OLOMOUC

Rodinné pasy vsadily tentokrát na Mimoně a Frozen show – Ledové království s Olafem, Elsou a Kryštofem.

30. 7. MINISTRYŇE ŠKOLSTVÍ PODPOŘILA ZÁCHRANNÝ PROGRAM JEŘÁBŮ

Při návštěvě Svatého Kopečka u Olomouce zavítala ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Kateřina Valachová v doprovodu poslance Parlamentu ČR Mgr. Jiřího Zemánka také do Zoo Olomouc. Při své návštěvě věnovala velkou pozornost zejména rodině jeřábů mandžuských, kteří jsou jedním ze dvou druhů vzácných jeřábů zapojených do reintrodukčního programu na Dálném východě.

31. 7. – 10. 8. LETNÍ UNIVERZITA JUNIORŮ V ZOO OLOMOUC

CEAF (Central European Association of Zoo Friends) v čele se svým prezidentem Dr. Dušanem Kozlem uspořádal 17. ročník Letní univerzity juniorů v Zoo Olomouc. Tato akce je stěžejním projektem jejich činnosti v oblasti výchovy juniorů. Vrátili se tak do naší zoo po čtyřech letech, a to hlavně na základě žádostí svých členů. Tuto aktivitu pořádají střídavě i v Zoo Plzeň, Dvoře Králové a Ostravě. Akce se účastní cca 45 osob z celého ČR. Libuše Veselá a Karla Břečková připravily program mnohem odborněji zaměřený než pro běžné tábory. Vzhledem k tomu, že účastníky této akce jsou děti průběžně se vzdělávající v této problematice, plnily v průběhu týdne úkoly, které je naučily, že provozovat zoo neznamená jen péči o zvířata.

7. 8. NÁVŠTĚVA V MULTIKINĚ CINESTAR

Další Dětské neděle – tentokrát s filmem „Tajný život domácích mazlíčků“ – se zúčastnili

Letní dovádění s rodinnými pasy
/Summer fun with family pass/

králíci a kočka Chlupina v doprovodu Karly Břečkové.

20.-21. 8. VÍKEND REKORDŮ V ZOO OLOMOUC

Počasí této akci tentokrát přálo jen napůl, a v neděli se tak podařilo realizovat jen jeden rekord ze dvou plánovaných.

Rekordy:

- jak dlouhý lidský had dokáže v jednom okamžiku vést elektrický proud, který zprovozní drobnou elektroniku – v jeden okamžik se podařilo propojit 55 osob, jejichž řetěz rozsvítil a rozezněl zvukový signál testovacího balónku;
- 98 pasažérů safarivláčku se během jedné hodiny proměnilo v domácí mazlíčky;
- ve štafetě Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra se na rotopedu po 211 vteřinách vystřídalo 32 osob a ujeli celkem vzdálenost 40,9 km;
- houpačka pro makaky upletená z hadičkových hadic tentokrát měřila 28,4 m, a byla tak o téměř pět metrů delší než ta loňská;

Ministryně školství v naší zoo
/The minister of education in our zoo/

Letní univerzita juniorů
/Summer University for Juniors/

- trenážér dopravních nehod, který opět zajistila Generali Pojišťovna, a. s., se ovšem kvůli dešti nepodařilo vůbec uvést do chodu.

22.-26. 8. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR DDM OLOMOUC

Příměstský tábor DDM Olomouc organizovaný v areálu Zoo Olomouc ve spolupráci s Libuší Veselou se vyznačuje tím, že internetové přihlášky na něj jsou aktivovány o silvestrovské půlnoci, a během dopoledne 1. ledna je obsazen. Děti se pak téměř osm měsíců těší na pět dní, během kterých si užijí seznámení s vybranými zvířaty, skvělý program, atraktivní hry a spoustu zábavy v báječném kolektivu.

27. 8. AKCE CENTROPOLU

Hledání zvířat podle hádanek, jízdy na elektro-kolech nebo v elektroautech, stavění obřích puzzle a mnoho dalších soutěží a pestré zábavy připravila společnost CENTROPOL prostřednictvím agentury NOESIS na poslední prázdninovou sobotu.

Foto z Víkendu rekordů
/Photo from the Weekend of Records/

Příměstský tábor DDM
/A community camp Children and Youth Centre/

28. 8. ŠANTOVKA - FESTIVAL POHÁDEK

Králicí a surikaty v doprovodu Karly Břečkové reprezentovali Zoo Olomouc na divadelním představení pohádky pod širým nebem.

30. 8. AKCE PRO KLIENTY ČSOB

Setkání s kontaktními surikatami, králíky a kozlíkem, komentovaná prohlídka a zajištěný oběd s pitím objedнала ČSOB pro 70 svých klientů v Zoo Olomouc.

2. 9. MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

Akce, která rozšířila svou působnost z evropské na mezinárodní, zahrnuje prezentaci odborníka na slovo vzatého – RNDr. Jiřího Šafáře, člena České společnosti pro ochranu netopýrů; dále interaktivní hry a procházku po večerní zoo. Zájemci se dozví hromadu zajímavostí ze života letounů, při hrách si vyzkouší odchyt, měření i kroužkování a pomocí techniky si ověří přítomnost lovců netopýrů. Letos technika selhala, ale o to zajímavější byl zbytek tohoto setkání.

3. 9. DEN S ANTILOPOU

Ve spolupráci se sdružením Derbianus proběhla akce pro podporu ochranných aktivit. Hlavním cílem tohoto sdružení je záchrana kriticky ohroženého největšího druhu antilopy na světě, antilopy Derbyho. Výtěžek z akce bude použit přímo na záchranářskou činnost v Senegal. Navštěvníci mohli navštívit stánek, zasoutěžit si, využít malování na obličej a koupit si trička nebo jiné předměty s motivem antilop. My jsme při té příležitosti

Foto z akce Noc pro netopýry
/Photo from the Night for Bats/

domluvili zařazení Zoo Olomouc mezi oficiální partnery sdružení.

3. 9. ČESKÁ POTRAVINA POMÁHÁ 2016

Charita ČR a Maltéžská pomoc lidem v nepříznivé životní situaci shromažďuje v „Rodinném obchodě“ české trvanlivé potraviny přinesené lidmi a následně je rozdělují lidem v nouzi. „Obchod“ je součástí akce podporované ministrem zemědělství Marianem Jurečkou, která se pravidelně koná na Korunní pevnůstce a láká davы lidí. Součástí interaktivního odpoledne jsou nejen hry a soutěže pro celou rodinu, ale i stánek Zoo Olomouc s živými zvířaty. Dětem totiž udělá radost i kontakt s hadem, potkanem, mnohonožkou nebo želvou.

3. 9. CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

Děti i rodiče nejen z Tověře navštěvující tuto tradiční akci pořádanou obcí Tověř, na kterou starosta nikdy nezapomene domluvit návštěvu kontaktních zvířat z naší zoo, se

Akce Den s antilopou
/The event titled a Day with Antelope/

seznámili s kozou Rozmarýnou, kozlíkem Viktorem, lamou a samozřejmě i surikatami Říšou a Máňou.

11. 9. BEZPEČNÁ CESTA DO ŠKOLY

7. veletrh volnočasových aktivit je podnázve akce pořádané nadací „Bezpečná Olomouc“ v pavilonu H Výstaviště Flora Olomouc a jeho přilehlém okolí. Letošními zástupci ze zoo byli kakadu bílý Luigi se svou ošetřovatelkou Petrou Vysloužilovou.

12. 9. NATÁČENÍ ČT - POŘAD ŠIKULOVÉ

Česká televize, tentokrát studio Ostrava, opět oslovila naši zoo s nabídkou natáčení oblíbeného dětského pořadu. Ve spolupráci se zooklubem, působícím u nás s organizačním zajištěním z DDM Olomouc už řadu let, se naše zahrada v tento den stala kulisou pro výrobu houpačky z tubusů od koberců, krabičky poslední záchrany, lisu na květiny a přírodních krmítek pro ptáčky. Pořad byl na ČT ART odvysílán 2. 10.

17.-18. 9. DOŽÍNKY OLOMOUCKÉHO KRAJE

Lamy, koza a ovce tvořily živou expozici zvířat na akci pořádané Krajským úřadem Olomouc.

20. 9. METODICKÝ SEMINÁŘ K ENVIRONMENTÁLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ (2. stupeň ZŠ)

Seminář pro učitele základních škol jsme ve spolupráci se Zoo Liberec realizovali v rámci projektu Vzdělávání zoopedagogů. Praktická ukázka tří výukových programů

Natáčení pořadu Šikulové
/The filming of the show Šikulové - Apt Kids/

Seminář pro učitele základních škol
/A seminar for primary school teachers/

s tématy ohrožených druhů zvířat, ekologie palmy olejné ve spojení s naším spotřebitelským chováním, zločiny v divočině a regulace obchodu se zvířaty (úmluva CITES) byla doplněna o nabídku výukových programů, které naše zahrada realizuje, a procházku po zoo s prezentací zvířat v záchovných programech.

21. 9. BRANNÝ ZÁVOD PRO SENIORY

Závod konaný pod záštitou primátora Statutárního města Olomouc Mgr. Antonína Staňka, Ph.D., uspořádala Městská policie Olomouc ve spolupráci s informačním střediskem Europe Direct na Svatém Kopečku u Olomouce. Zázemí branného závodu bylo v zoo na dětském hřišti. Pro jedenadvacet tříčlenných družstev byla připravena zhruba tříkilometrová trasa, na které účastníci plnili úkoly z oblasti topografie, zoologie, botaniky, tábornictví, historie a činností spojených s mimořádnými událostmi. Trať byla doplněna o dovednostní úkoly.

Branný závod pro seniory
/A defence competition for seniors/

21. 9. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO UKRAJINSKOU DĚTSKOU DELEGACI

Setkání s kontaktními zvířaty a komentovaná prohlídka zahrady zajistil pro delegaci dětí z Ukrajiny s doprovodem Krajský úřad Olomouc, odbor životního prostředí a zemědělství, oddělení ochrany přírody.

22. 9. ROZLOUČENÍ S LÉTEM - SETKÁNÍ ÚSTAVŮ SOCIÁLNÍ PÉČE

Pod záštitou Olomouckého kraje proběhlo toto setkání opět na hřišti zoo. Bezmála dvě stě účastníků si užilo netradiční den. Kromě prohlídky zoologické zahrady byl připraven doprovodný program, jehož protagonisté byli někteří ze zúčastněných, živá kapela a občerstvení.

23. 9. NÁVŠTĚVA ZOOKLUBU V ZOO PRAHA

Tentokrát byla cílem zooklubu z DDM Olomouc Zoo Praha.

24. 9. BĚH S KLOKANEM

Běh s klokanem je krosový závod určený jak dětem a mládeži, tak dospělým, zejména výkonným sportovcům. Je součástí Běžec-kého poháru dětí a mládeže Olomouckého kraje a Velké ceny vytrvalců Olomouckého kraje, v jehož rámci běží muži 9 km a ženy 7 km. Koná se každoročně koncem září v Olomouci-Hejčíně u Mlýnského potoka, prezence probíhá v hospodě U Travise. Organizátoři, toužící po účasti živého klokana, domluvili se zoo vytvoření a instalaci soutěžně vzdělávací „stezky“ se zaměřením na život klokanů.

Zahájení setkání ústavů sociální péče
/The meeting of social work institutes/

25. 9. NÁVŠTĚVA V MULTIKINĚ CINESTAR

Na zářijovou Dětskou neděli se do multikina CineStar vrátili kakadu bílý Luigi s Petrou Vysloužilovou.

29. 9. PÁVI ZE ZOO V ZÁMECKÉM PARKU V ČECHÁCH POD KOSÍŘEM

Mladý pár pávů korunkatých našel svůj nový domov v zámeckém parku v Čechách pod Kosířem. Zoo Olomouc je zapůjčila Vlastivědnému muzeu v Olomouci, které plánuje v okrajové části parku za velkým zámeckým rybníkem postupně zřídit minizoo s herními prvky pro děti. Pávi měli od svých nových ošetřovatelů připravená i jména – samec je „Pepi“ a samice „Jetty“.

1. 10. 24. SETKÁNÍ SPONZORŮ

V úvodním slově sobotního setkání sponzorů a přátel zoo zmínil ředitel zahrady 60. výročí jejího otevření, seznámil naše věrné příznivce s novinkami a plány. Procházka po zoo byla doplněna výkladem několika střídajících se průvodců, kteří zároveň zodpovídali četné dotazy. Děti jako vždy nejvíce zajímala kontaktní zvířata (poníci, králíci, morčata, surikaty a kozlík). Dospělé potěšil i skvělý raut z produkce gastro úseku.

1.-2. 10. VÍKEND ROZHLEDEN

Cesta na vrchol naší vyhlídkové věže, která je pro návštěvníky velkou atrakcí, byla oživena zajímavými otázkami a na vyhlídkové plošině čekaly správné odpovědi a superotázka. Soutěžně vzdělávacím kvízem slavíme

Den sponzorů zahájil ředitel zoo
/The Sponsors' Day was opened by the director/

Komentované krmení na Dni sponzorů
/Commented feeding with sponsors/

každoročně Den věži a rozhleden ČR, který zahajuje Měsíc věží a rozhleden ČR.

1.-2. 10. SVĚTOVÝ DEN ZVÍŘAT

Podzimní vědomostní stezka s názvem „Bude zima, bude mráz“ – opět v režii DDM Olomouc – poskytla malým i velkým návštěvníkům zoo spoustu překvapivých informací o tom, jak se zvířata připravují na zimu, i kde a jak přezimují.

1.-2. 10. NÁRODNÍ VLČÍ TÝDEN 2016

Pravidelnou možností připojit se návštěvou „vlčího stánku“ skupiny FOREST k Národnímu vlčímu týdnu, pořádanému ve Spojených státech amerických, jehož cílem je zvýšit povědomí veřejnosti o nezastupitelné úloze velkých šelem v přírodě, využila řada milovníků těchto zvířat. Osvětová kampaň, doplněná bohatou vlčí expozicí v altánku u vlčích výběhů na vrstevnicové cestě, přiblížila malým i velkým život těchto zvířat a důležitost jejich ochrany. Některé ze získaných informací si mohli rovnou ověřit na našich vlastních chovancích.

5. 10. 16. ROČNÍK BRANNÉHO ZÁVODU

„O putovní pohár primátora SMOI“

Akce „O putovní pohár primátora SMOI“ pořádaná strážníky MP Olomouc je příležitostí k měření sil žáků základních škol. V prostředí lesů okolo Zoo Olomouc na Sv. Kopečku na 14 stanovíštích s úkoly z přírodovědy, topografie, zdravotvědy a tábournictví otestovali svou zdatnost, obratnost i střelecké umění. Zájemům závodu se opět stalo dětské hřiště v zoo.

Národní vlčí týden v naší zoo
/National Week of Wolfs in our zoo/

7.-9. 10. EXOTA 2016 OLOMOUC

Je to již více než čtyřicet let od doby, kdy se pro návštěvníky poprvé otevřely brány výstavy exotického ptactva Exota Olomouc. Hlavními pořadateli tehdy byly dvě moravské organizace chovatelů okrasného ptactva ČSČH – ZO Olomouc a ZO Kroměříž. Až do roku 1978 se tato výstava konala každý rok, v letech 1981–2011 potom každý lichý rok, a další ročníky pak proběhly v letech 2014 a 2016. Hlavní ideou založení této tradice bylo předvést plody práce chovatelů sobě navzájem i široké veřejnosti. Zoo Olomouc je pravidelným účastníkem už řadu let. Do expoziční části výstavy jsme tentokrát poskytli hned několik druhů ptáků: čája obojková, toko šedý, turako fialový, husice rezavá, agapornis růžohlavý, agapornis hnědohlavý, holub nikobarský a kur bankívký. V prodejní části byli naši papoušci mniší a amazonci černotemenní. Kromě toho byla ve foyer pavilonu A expozice naší zoo, kde si mohli návštěvníci popovídat

Foto z branného závodu pro školy
/Photo of a defence competition for school/

Náše prezentace na výstavě Exota
/Our presentation at the Exota exhibition/

Výstavy Exota se zúčastňujeme už řadu let
/We participated at the bird show Exota again/

Kostýmovaní průvodci na Večeru duchů
/Guides in costumes on the Night of Ghosts/

Strašidelná atmosféra Večera duchů
/Scary atmosphere on the Night of Ghosts/

s ošetřovatelkou, prohlédnout pera i vejce celé řady námi chovaných ptáků a seznámit se s našimi kontaktními exotickými ptáky i jinými živými zvířaty.

29. 10. VEČER DUCHŮ

Chladnější, ale velmi příjemné podvečerní podzimní počasí provázelo strašidla, duchy a jiné roztodivné bytosti plnící zahradu už od 14 hodin. Nezapomenutelnou atmosféru zoo osvětlenou halloweenskou výzdobou a spoustou lampiónů v rukách návštěvníků si přišlo užít stejné množství návštěvníků jako v loňském roce. Chladno podporovalo zájem o stánky s punčem pro malé i velké, stejně jako o něco dobrého k zakousnutí. Vyhodnocené nejlepší masky dostaly na památku krásné knihy a ostatní strašidla ptačí pírká, dikobrazí bodliny, hadí kůže a jiné trofeje, o které byl velký zájem. Osm strašilek bylo pokřtěno nejlepšími jmény, navrhovanými davem dětí i jejich rodiči. Profesionální fotografie od PHOTODIENST, zachycující atmosféru tohoto kouzelného večera, si odnesl každý, kdo se nepolekal Fantomase. Ve stanu rádia ČAS vymalovali na obličejce celou paletu barev a zástupci Pevnosti poznání zapálili nepočítaně rukou. Od 9 do 14 hodin přišlo 957 návštěvníků a na akci od 14 do 19 hodin si počkalo dalších 3 804 osob všech věkových kategorií.

25. 11. NOC ZOOKLUBU V ZOO

Zooklubáci testovali nejen svou odvahu, ale i znalosti a schopnosti. Při hře, která začala v pozdním odpolední a trvala do nočních ho-

Pevnost poznání na Večeru duchů
/The science centre on Night of Ghosts/

Noc zooklubu v zoo
/Night of Zoo-club in zoo/

din, se dětem podařilo díky nashromážděným schopnostem osvobodit ze zajetí temného strašidla všechny vězněné králíčky. Ti jim pak asistovali při konzumaci dobrot, dodaných starostlivými maminkami, a také při poslechu napínavého vyprávění historek ze života zahrady na dobrou noc. Rodiče si převzali všechny své ratolesti druhý den ráno.

26. 11. DEN PRO DĚTSKOU KNIHU V KNIHOVNĚ MĚSTA OLOMOUCE

Městská knihovna uvítala ve svém dětském oddělení Petru Vyslouzilovou s jejími svěřenci kakadu Luigim, aro a hrdličkou. Malí čtenáři napjatě poslouchali při líčení zkušeností této chovatelky, ptali se na věci, které je v souvislosti s možností mít doma vlastního zvířecího miláčka nejvíce zajímaly a pak se nezděráhaly vystát si frontu a mít možnost sáhnout si na přítomné opeřence, případně se s nimi i vyfotit na památku.

1.-23. 12. BETLÉM NA DOLNÍM NÁMĚSTÍ

Po roční pauze byl v rámci vánočních trhů v centru Olomouce na Dolním náměstí opět umístěn i betlém se zvířaty z naší zoo. Lamy, kozy zakrslé a ovce valašky trávil tři první prosincové týdny reprezentaci Zoo Olomouc na této akci navštěvované nejen obyvateli Olomoucka.

3. 12. MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA V MDO

Kozlík Viktor si vyzkoušel kariéru fotomodela na mikulášské akci v Moravském divadle Olomouc, která navazovala na dopolední dětské představení pohádky.

Návštěva ze zoo v městské knihovně
/A visit of zoo representatives in the town library/

5. 12. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO SKAUTSKÝ 3. ODDÍL RARÁŠCI Z HLUŠOVIC

Na konec roku objednala vedoucí skautského oddílu Rarášci pro děti komentovanou prohlídku naší zahrady, kterou doplnili hledáním dárků schovaných v areálu. Tímto způsobem poděkovali vedoucí svým členům za celoroční práci.

10.-19. 12. BETLÉM NA FLOŘE

Lamy, kozy zakrslé a ovce valašky tvořily živý betlém vánočních trhů v pavilonu A Flory Olomouc.

17. 12. STROM PRO ZVÍŘATA

Vánočních stromů pro zvířátka bylo letos v zahradě opět několik. Vyzdobeny jablíčky, šiškami, lojovými koulemi, oříšky a dalšími dobrotami jsou divoce žijícími zvířátky hojně vyhledávány. První zdobení tradičně obstarali zástupci DDM Olomouc a dál přidávali své jedlé ozdoby i návštěvníci. Vzhledem k tomu, že ostatní potrava je střídavě pod ledem

Zdobení stromu pro zvířata
/Decorating a tree for animals/

Vánoční dílny jsou oblíbené zejména u dětí
/Christmas workshops are popular among children/

Sváteční výzdoba areálu zoo
/Festive decoration of the zoo campus/

I zvířata dostala svou nadílku
/Also animals got their portion of goodies/

Vánoční atmosféra v zoo
/Christmas atmosphere in zoo/

Ponici byli zpestřením večerních prohlídek
/Ponies were a fun diversification of night visits/

Večerní vánoční prohlídky jsou velmi oblíbené
/Christmas night visits are very popular/

a sněhem, pokračovala tato bohubilá činnost i mimo vánoční období.

17.-18. 12. KDYŽ PŘÍRODA ZDOBÍ - VÁNOČNÍ DÍLNY

Otevřená náruč restaurace Pod Věží, kde výtečný punč místní výroby funguje jako skvělá inspirace, byla opět místem konání vánočních dílen. Kromě celé řady šiškových sov se z přírodních materiálů tentokrát vyloupl také jeřáb, velbloud, křeček, sněhové vločky a jiná překvapení. Děti se snažily konkurovat šikovným maminkám i tatínkům a všichni si užívali kouzlo adventu.

24. 12. VÁNOČNÍ DÁREK PRO NÁVŠTĚVNÍKY A NADÍLKA PRO ZVÍRATA

Ukrátit čekání na večer si do zahrady přišlo 1 086 návštěvníků. Poděkováním za návštěvu bylo dětské vstupné pro všechny přichozí. Zpestření prohlídky poskytla vybraná zvířata předvedením svého pojetí rozbalování dárků. Dostala totiž vánočně zabalené dobroty

a rozhodně nedbala na to, aby se balící papír dal ještě někdy použít.

17. 12., 23. 12., 25.-30. 12. a 1. 1. VEČERNÍ VÁNOČNÍ PROHLÍDKY

Střídavě oblačno je naprosto přesný popis počasí v průběhu vánočních svátků. Idyllická bílá zima, pravidelně střídaná nepříjemným mlhavem, doprovázela podvečerní procházky zahradou. Ty byly okořeněné spoustou zajímavostí z jejího každodenního života. Prohlídek s průvodcem se zúčastnilo 519 milovníků přírody od velmi útlého až po zralý věk.

*Zpracovaly: Ing. Karla Břečková,
RNDr. Libuše Veselá*

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

ZOOLOMOUC

Veřejností vyhledávané informace ze života zoo, které zveřejňují různá média, jsou důležitou součástí naší propagace. Snažíme se tak přibližovat se lidem i přes obrazovky, rozhlasové přijímače, tiskoviny a webové zpravodajství. Pozitivních informací není v dnešní době nazbyt, zprávy ze zoo jsou proto oblíbeným zpestřením i pro reportéry.

V roce 2016 jsme ve spolupráci s médii všeho druhu výrazně zvýšili počet takzvaných „rychlých zpráv“, které jsou operativním nástrojem, urychlujícím celý proces posunu informací k veřejnosti. Kromě klasických tiskových konferencí a tiskových zpráv jsou aktuální novinky drobnějšího charakteru rozepisovány mailem v podobě několika málo

Spolupráce s médii je na velmi dobré úrovni
/The cooperation with media is very good/

vět. Následně si zájemci domluví návštěvu zahrady a reportáže vznikají individuálně na základě specifických potřeb jednotlivých médií. Vydali jsme celkem 13 tiskových zpráv, odeslali 21 rychlých mailových zpráv s aktuálními informacemi a zrealizovali 7 tiskových konferencí.

Zoo Olomouc se díky tomu průběžně objevuje v širokém spektru sdělovacích prostředků, což nám umožňuje pokrýt celý okruh našich potenciálních návštěvníků.

Otevření nového výběhu Orinoko
/Opening of the new Orinoko outdoor enclosure/

Tiskové konference pořádáme pravidelně
/We hold media conferences regularly/

Posluchače nejen regionálních, ale i celoplošných rádií informujeme o dění v zoo formou spotů, v rámci zpravodajství, i přímými vstupy do tematických pořadů. Stejně tak na televizních obrazovkách mohou diváci sledovat reportáže z hanácké zoo na programech kabelových i celorepublikových televizí. Navázali jsme také zajímavou spolupráci s ostravským studiem České televize, kde se naše tisková mluvčí dvakrát během roku (v lednu a v červnu) účastnila natáčení „Dobrého rána“.

Reportáž natáčená pro „Toulavou kameru“ v červnu byla odvysílána až v listopadu, což nás příliš netěšilo, ale v září proběhlo natáčení dětského pořadu „Šikulové“, který byl vysílán už začátkem října. V dubnu byl v České televizi odvysílán další cyklus detektivních příběhů s názvem „Detektivové od Nejsvětější Trojice“. Trilogii „Pět mrtvých psů“ natáčel podle literární předlohy Michala Sýkory a scénáře Petra Jarchovského filmový štáb režiséra Jana Hřebejka na podzim roku 2015 i v naší zoo. Vysílání celého cyklu proběhlo v dubnu 2016.

Vydané tiskové zprávy v roce 2016:

- PEJSCI BUDOU MÍT SVOU VSTUPENKU
- VELIKONOCE V ZOO OLOMOUC
- MLÁDATA V ZOO OLOMOUC
- HAPPY BIRTHDAY
- 60. VÝROČÍ OTEVŘENÍ ZOO OLOMOUC
- MLÁDATA ZE ZOO OLOMOUC MÍŘÍ DO SVĚTA
- MINISTRYNĚ ŠKOLSTVÍ PODPOŘILA ZÁCHRANNÝ PROGRAM JEŘÁBŮ

Představení nového webu médiím
/The presentation of new web to media/

- LETNÍ UNIVERZITA JUNIORŮ V ZOO OLOMOUC
- POZVÁNKA NA VÍKEND REKORDŮ V ZOO OLOMOUC
- VÍKEND REKORDŮ V ZOO OLOMOUC
- TUCET A JEDEN MALÝ KROKODÝL
- ADAXI JEDOU DO MAĎARSKA
- NOVÝ WEB JAKO DÁREK POD STROMEČEK

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

Natáčení pořadu Českou televizi
/Tappings for Czech Television/

VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Poskytování informací ze života zvířat chovaných v naší zoo nejen dětem, ale i dospělým, probíhá v zahradě v průběhu celého roku. V různých obdobích se mění pouze složení posluchačů a forma výkladu. Podzimní a jarní měsíce stejně jako začátek léta patří zejména školským zařízením různého typu. Přes prázdniny se věnujeme hlavně táborům, ale jejich nedílnou součástí jsou i denně probíhající komentovaná krmení vybraných druhů zvířat, která si může široká veřejnost užít i o víkendech a svátcích v květnu, červnu a září.

Velmi oblíbené jsou i prohlídky s průvodcem, objednávané u nás pro ztraktivnění narozeninových a jiných oslav, firemních večírků, výletů pro skupiny handicapovaných návštěvníků, výletů v rámci dětských táborů, ale i akcí cestovních kanceláří, kongresů či konferencí a podobně. Služeb průvodců využívají návštěvníci i při akcích zoologické zahrady (Večerní májové prohlídky, Výpravy za nočními tvory a Večerní vánoční prohlídky). Celkem průvodci provedli zahradou 1 219 osob, mimo školáků.

V letošním roce jsme se více zaměřili na vzdělávací stezky, které jsou součástí mnoha akcí v zahradě (Vítání jara v zoo, Den Země, Mezinárodní den ptactva, Mezinárodní den žiraf, Den s antilopou, Víkend rozhleden a podobně). Touto zábavnou formou jsou poskytovány zajímavé informace širokému spektru návštěvníků. V rámci 60. výročí otevření Zoo Olomouc pro veřejnost jsme připravili návštěvníkům zahrady hru, kterou si mohli zpestřit prohlídku zoo všichni zájemci od 3. 6. až do 31. 12. Atraktivním způsobem, završeným dárkem pro všechny, kteří prošli všech deset soutěžních stanovišť a vyplněnou soutěžní kartu odevzdali na pokladně,

Výukové programy v zoo jsou u škol oblíbené
/Educational programmes for schools/

jsme veřejnosti naservírovali zajímavé informace ze zvířecí říše a zároveň motivovali hráče ke čtení informačních tabulek, umístěných u expozic.

Výrazného nárůstu dosáhl také zájem o program „Dopoledne ošetřovatelem“, který zájemcům nabízí možnost vyzkoušet si práci u vybraných zvířat, nahlédnout do provozní části zahrady a zjistit více o svých oblíbených přímo od lidí, kteří se o ně denně starají. Oproti 82 poukazům vydaným v roce 2015 se letos počet zvýšil o 55% a zastavil se na čísle 127 vydaných poukazů, přičemž prodaných bylo 125. Tím pádem se zvyšuje i počet realizovaných programů, a to ze 41 v loňském roce na 88 letos. V tomto případě jsou kladné reference šířené absolventy dopolední ošetřovatelem skvělou reklamou nejen pro program samotný, ale pro celou zahradu.

Projížďka areálu safarivláčkem je také stále vyhledávanější, k čemuž přispívá nejen výhodnější umístění nástupiště, které se s otevřením nové etapy Safari Afrika přesunulo do centrální části zoo k pavilonu žiraf. Do vláčky byla instalována potřebná technika a pasažéři mají nově k dispozici i komentář upozorňující na zajímavosti v průběhu jízdy a zároveň poskytující i základní informace o zvířatech v zoo chovaných.

Osvětu zajišťuje i virtuální časopis Oryx, který dostávají zájemci každý měsíc přímo do své e-mailové schránky a ostatní si ho mohou přečíst na našem Facebooku, případně stáhnout z webových stránek zoo. Obsahuje

Školy a školky často využívají průvodce
/Schools often use our guiding services/

novinky ze zoo a plánované aktivity, ale i zhodnocení těch proběhlých a nesmí chybět ani zajímavosti z živočišné a rostlinné říše. Přes všechny jmenované aktivity je stále největší pozornost věnována školám. V průběhu školního roku mají školská zařízení zlevněné vstupné a mohou využít i dalších výhod nabízených prostřednictvím výukových programů. V první polovině roku 2016 si mohli pedagogové pro své svěřence vybrat na našich webových stránkách z celkem 4 programů pro MŠ, 6 programů pro 1. stupeň ZŠ, 8 programů pro 2. stupeň ZŠ a střední školy, 3 „vysokoškolských“ výukových programů, 3 programů pro handicapované a 5 speciálních programů. Protože se podle komunikace se školami při objednávání programů stále jeví, že se v této široké a obsáhle podávané nabídce špatně orientují, rozhodli jsme se jí v průběhu prázdnin zjednodušit. Došlo k jejímu kompletnímu předělání a naprostému zjednodušení. Nyní si zájemci mohou poskládat program sami dle vlastního uvážení z jednotlivých nabízených položek. Vzhledem k tomu, že podzim je obecně pro školní programy výrazně méně využíván, jestli se záměr podaří, ukáže až jaro 2017. Prostředí zoologické zahrady je využíváno i jako přírodní ateliér, kde je možné malovat podle živých zvířat, k dispozici je široká škála zátiší a řada dalších zajímavostí jako reálné předlohy. Další velkou skupinou vzdělávaných dětí jsou letní tábory, a to ať už příměstské nebo pobytové. V roce 2016 se v zoo konalo 5 turnusů

Seminář k environmentálnímu vzdělávání
/A seminar on environmental education/

příměstských táborů organizovaných panem Donátkem a jeho společností Big Jumbo. Dalším táborem, jehož součástí byl i program v naší zoo, byl pobytový tábor z radkovské chaty Pod Věží. Po čtyřech letech se na Kopečku opět konala Letní univerzita juniorů, organizovaná CEAF (Central European Association of Zoo Friends). A poslední srpnový týden v zoo již tradičně trávily děti z příměstského tábora organizovaného DDM Olomouc. Pro děti z táborů připravujeme programy odlišné náročností i zaměřením, s ohledem na schopnosti a znalosti dětí, které se jich účastní. Kontaktní zvířata s ošetřovateli nebo pracovníky marketingového oddělení přispívají svým dílem k osvětové činnosti v rámci spolupráce s jinými institucemi – např. s Moravským divadlem Olomouc, multikinem CineStar Olomouc, výstavištěm Flora Olomouc, knihovnou města Olomouce, obchodním centrem Šantovka apod. Realizace těchto aktivit je soustředěna na mimosezónní období a udržuje tak povědomí o provozu zoo zejména u občanů Olomoucka.

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

SPONZOŘI ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Tradiční „Den sponzorů a přátel Zoo Olomouc“ proběhl 1. října již po čtyřicetileté v pořadí. Zoologická zahrada pořádá tato setkání jako poděkování dárcům za finanční a naturální příspěvky k chovu a výživě vzácných a ohrožených druhů zvířat v naší zoo. Díky krásnému slunečnému počasí se den vydařil a setkání adoptivních rodičů proběhlo na výtečnou. V úvodu programu pan ředitel přivítal hosty v hospodářské části zoologické zahrady, odkud se společně přemístili na komentovanou prohlídku zahrady za doprovodu pracovníků zoo. V poledne čekal na sponzory bohatý raut, zajištěný našimi pracovníky gastro provozu, a další program s našimi kontaktními zvířaty.

Naši sponzoři věnováním finančních darů významnou měrou pomáhají plnit hlavní cíle zoologické zahrady a poskytují možnosti k jejímu dalšímu rozvoji. Velmi nás těší zájem dárců, kteří svým adoptovaným zvířatům zůstali věrni i v uplynulém roce. Zoologická zahrada získala od občanů, žáků základních škol, studentů středních škol, gymnázií a vysokých škol, sdružení, kroužků, podnikatelů a firem částku 698.655 Kč.

Den sponzorů a přátel zoo
/The Day of Sponsors and Friends of the zoo/

Děkujeme všem sponzorům a dobrovolníkům za podporu chovu zvířat v naší zoologické zahradě. Bez vaší pomoci bychom nemohli chovat takové množství druhů zvířat. Věříme, že nám zachováte přízeň i v následujících letech a těšíme se na další setkání sponzorů a přátel zoo.

Peněžitě dary – fyzické osoby, spolky, kolektivy, kroužky

Akce Běh s klokanem, Olomouc
Barbořík Jiří, Olomouc
Bardoňová Eva, Olomouc
Benko Jiří, Olomouc
Beran Jan, Olomouc
Beranová Jana, Ústí nad Orlicí
Braunová Marcela, Praha
Brázdová Hana, Majetín
Calábková Markéta, Rokytnice
Cimbota Tomáš, Olomouc
Dejl Jaromír, Olomouc
Dittrichová Veronika, Postřelmov
Dvořák Karel, Litovel
Dvořáková Šárka, Prostějov
Emini Eva, Šumperk
Gábovi Václav, Tereza a Matylda, Olomouc
Grecmanová Jitka, Olomouc
Havlíčková Petra, Ruda nad Moravou
Hubáček Šárka, Praha
Hyánková Zdena, Libina
Chalánková Anežka, Prostějov
Charvát Martin, Moravská Třebová
Chromek Zbyněk, Frenštát pod Radhoštěm
Jakubec Ondřej, Břeclav
Jakůbková Pavlína, Nový Jičín
Jedlička Michal, Mikolajice

Zahájení dne sponzorů
/The opening of the Sponsors' Day/

Jordová Vladimíra, Olomouc
 Jurášek Petr, Olomouc
 Kacar Kristián, Olšany u Prostějova
 Kavková Michaela, Olomouc
 Kociánová Šárka, Krnov
 Koukalová Helena, Medlov
 Královi Antonín a Jaroslava, Olomouc
 Kubátová Jana, Polička
 Kučerová Fialová Jana, Olomouc
 Kurková Iva, Choceň
 Kurkovi, Zálší
 Leckie Ina, Křemeneč
 Lottman Vojtěch, Olomouc
 Macáková Futerová Olga, Hořice
 Machovská Zlatica, Samotišky
 Maksantová Eva, Senice na Hané,
 Matoušková Iva, Šternberk
 Matuszná Veronika, Praha
 Novák Ondřej, Olomouc
 Odstrčilová Simona, Přerov-Předmostí
 Orság Lukáš, Dětfichovice
 Osvaldová Barbora, Praha
 Pastyříková Věra, Sudkov
 Pavelka František, Bohuňovice
 Pivoňková Tereza, Olomouc
 Podolská Markéta, Olomouc,
 Pohořelský Radek, Šternberk
 Poláková Andrea, Olomouc
 Poštolková Pavlína, Citov
 Rajmonová Marie, Olomouc
 Rašková Michaela, Krnov
 Rozsival Leoš, Litovel
 Růžičková Jana, Olomouc
 Ryšánek Miroslav, Rousínov
 Skřebský Jan, Postřelmov

Sponzoři se svým adoptovaným zvířetem
 /Sponsors with their adopted animals/

Smetana Roman, Bystrovany
 Soukup Milan, Praha
 Stoklasová Tereza, Náchod
 Středoevropská asociace přátel zoo, Plzeň
 Suchý Milan, Olomouc
 Sůvová Petra, Olomouc
 Svobodová Drahomíra, Olomouc
 Šanderová Andrea, Práslavice
 Špalek Radoslav, Horní Moštěnice
 Vajčnerovi, Olomouc
 Vejmolá Karel, Prostějov
 Vybíralová Lenka, Olomouc
 Vysloužilová Jana, Olomouc
 Zaměstnanci OŽP, Olomouc
 Zapletal Josef, Brodek u Přerova
 Zdražil Martin, Olomouc
 Žufniček Jiří, Olomouc

Peněžitě dary - právnické osoby, živnostníci

CENTROPOL ENERGY, a. s., Ústí nad Labem
 Český bezdrát Mobile, s. r. o, Příbor
 Datamar International, s. r. o., Ostrava-Ma-
 riánské Hory
 Hroší stavby Morava, a. s., Olomouc
 Lékárna U Zlatého Iva, Hranice
 MAIER CZ, s. r. o., Prostějov
 Mertl Alexandr, Trstěnice
 Obec Tověř
 PLATIT, s. r. o., Šumperk
 PRIMA PACK, s. r. o., Olomouc
 Přírodní koupaliště Roudná
 Rádio Haná, s. r. o., Olomouc
 SHM, s. r. o., Šumperk
 Vidovičová Lenka, advokátní kancelář,
 Olomouc

Adopční listina
 /Certificate of Adoption/

Peněžité dary – školy a zařízení zřizovaná ministerstvem školství

Centrum celoživotního vzdělání, UP, Olomouc
Gymnázium Čajkovského, Olomouc
Gymnázium J. Škody, Přerov
MŠ Horka nad Moravou
MŠ Komenského, Olomouc
MŠ Pohádka, Zábřeh
MŠ Radova, Olomouc
SRPŠ při ZŠ a MŠ Tršice
Tererka, z. s., Olomouc
UP, katedra geografie, Olomouc
ZŠ a MŠ Demlova, Olomouc
ZŠ a MŠ Dvorce
ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová-lázně
ZŠ a MŠ Libavá
ZŠ a MŠ Olšany u Prostějova
ZŠ a MŠ Palackého tř., Prostějov
ZŠ a MŠ Řepčinská, Olomouc
ZŠ a MŠ Řezníčkova, Olomouc
ZŠ a MŠ Třebařov
ZŠ Břidličná
ZŠ Dlouhá Loučka
ZŠ Doloplazy
ZŠ E. Valenty, Prostějov
ZŠ Senice na Hané
ZŠ Vítězná, Litovel
ZUŠ CAMPANELLA, Olomouc

Věcné dary

DAJANA PET, s. r. o., Bohuňovice
Frnek Antonín, Olomouc
Tenora Josef, Olomouc
Kofola ČeskoSlovensko, a. s., Ostrava-Poruba
Bidvest Czech Republic, s. r. o., Kralupy nad Vltavou

Reklama

Auto Kubiček, s. r. o., Šumperk
ROKOSPOL, a. s., Olomouc
Vodohospodářská společnost, a. s., Olomouc
Čedok, a. s., Praha
Globus ČR, k. s., Praha
Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra, Olomouc
GOLEM GROUP, s. r. o., Letohrad
GOLEMPRESS, s. r. o., Letohrad

MAFRA, a. s., Praha
NEJLEPŠÍ ADRESA, Praha
Bidvest Czech Republic, s. r. o., Kralupy nad Vltavou
Kofola ČeskoSlovensko, a. s., Ostrava-Poruba
Plzeňský Prazdroj, a. s., Plzeň
CENTROPOL ENERGY, Ústí nad Labem

Významní partneři

MLADÁ FRONTA
DNES

AUTO s.r.o.
KUBÍČEK

Zpracovala: Bc. Markéta Steinerová, DiS.

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE

Údaje o majetku Zoo Olomouc

Název položky	Stav k 1. 1. 2016 [Kč]	Stav k 31. 12. 2016 [Kč]
AKTIVA		
Software	155.090,46	155.090,46
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	293.752,50	293.752,50
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00
Oprávky k softwaru	-133.355,00	-138.371,00
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-293.752,50	-293.752,50
Pozemky	11.846.651,71	11.846.651,71
Stavby	136.795.238,16	140.453.069,18
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	22.792.537,29	22.901.418,83
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	7.219.687,91	7.315.930,85
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	6.044.438,81	5.891.810,56
Oprávky ke stavbám	-52.447.420,77	-56.599.680,84
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-20.979.229,07	-21.187.333,07
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-7.219.687,91	-7.315.930,85
STÁLÁ AKTIVA CELKEM	104.073.951,59	103.322.655,83
Materiál na skladě	847.057,40	938.520,73
Zboží na skladě	616.803,58	806.801,39
Zboží na cestě	0,00	0,00
Ostatní zásoby - zvířata	7.894.757,31	7.960.922,84
Odběratelé	400.073,20	173.552,19
Krátkodobé poskytnuté zálohy	290.845,76	280.306,50
Pohledávky za zaměstnanci	99.869,00	76.955,00
Daň z příjmů	0,00	0,00
Daň z přidané hodnoty	58.543,00	216.900,00
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0,00	0,00
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	0,00	0,00
Náklady příštích období	485.396,76	389.064,73
Příjmy příštích období	67.535,00	118.519,00
Dohadné účty aktivní	206.228,24	153.729,37
Ostatní krátkodobé pohledávky	252.993,00	398.199,00
Běžný účet	4.571.695,69	8.022.586,21
Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	530.088,75	696.803,75

Název položky	Stav k 1. 1. 2016 [Kč]	Stav k 31. 12. 2016 [Kč]
Ceniny	32.136,00	35.478,00
Peníze na cestě	70.000,00	85.000,00
Pokladna	242.943,94	211.828,31
OBĚŽNÁ AKTIVA CELKEM	16.666.966,63	20.565.167,02
ÚHRN AKTIV	120.740.918,22	123.887.822,85

PASIVA		
Jmění účetní jednotky – fond dlouhodobého majetku	89.856.678,50	89.485.822,74
Jmění účetní jednotky – fond oběžných aktiv	8.794.806,39	8.860.971,92
Transfery (dotace) na pořízení dlouhodobého majetku	13.311.069,99	13.023.913,05
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-13.439,00	-13.439,00
Fond odměn	409.948,00	409.948,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	630.176,75	812.539,75
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	56.623,55	416.705,94
Rezervní fond z ostatních titulů	635.976,00	1.275.110,00
Investiční fond	2.169.578,80	2.540.434,56
Výsledek hospodaření běžného účetního období	360.082,39	3.202.156,69
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	116.211.501,37	120.014.163,65
Dlouhodobé úvěry	380.440,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy	403.000,00	203.300,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00
Dodavatelé	743.365,57	863.426,00
Krátkodobé přijaté zálohy	2.702,50	0,00
Zaměstnanci	176.123,00	159.672,00
Sociální zabezpečení	509.272,00	513.442,00
Zdravotní pojištění	218.471,00	220.148,00
Důchodové spoření	742,00	0,00
Daň z příjmů	153.900,00	108.410,00
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	130.811,00	127.311,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	0,00
Jiné daně a poplatky	0,00	0,00
Výdaje příštích období	549,00	2.461,00
Výnosy příštích období	384.527,00	476.021,00
Dohadné účty pasivní	38.215,00	23.123,00
Ostatní krátkodobé závazky	1.387.298,78	1.176.345,20
CIZÍ ZDROJE CELKEM	4.529.416,85	3.873.659,20
ÚHRN PASIV	120.740.918,22	123.887.822,85

Údaje o nákladech a výnosech Zoo Olomouc

Název položky	rok 2015		rok 2016		rozdíl 2016-2015	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Spotřeba materiálu	10.023.497,17	15,17	11.241.320,15	16,04	1.217.822,98	30,54
Spotřeba energie	3.160.924,18	4,78	2.770.814,91	3,95	-390.109,27	9,78
Prodané zboží	7.194.252,01	10,89	7.597.523,68	10,84	403.271,67	10,11
Aktivace dlouhodobého majetku	0,00	0,00	-12.429,00	-0,02	-12.429,00	0,31
Aktivace oběžného majetku - krmivo	-136.566,00	-0,21	-267.086,50	-0,38	-130.520,50	3,27
Opravy a udržování	2.893.971,70	4,38	704.289,09	1,01	-2.189.682,61	54,91
Cestovné	127.641,25	0,19	286.023,19	0,41	158.381,94	3,97
Náklady na reprezentaci	101.018,12	0,15	212.000,28	0,30	110.982,16	2,78
Aktivace vnitroorganizačních služeb	-34.655,98	-0,05	-20.817,71	-0,03	13.838,27	0,35
Ostatní služby	8.469.697,41	12,82	12.308.426,11	17,57	3.838.728,70	96,26
Mzdové náklady	18.443.644,00	27,92	19.398.466,00	27,69	954.822,00	23,94
Zákonné sociální pojištění	6.066.888,00	9,18	6.392.563,00	9,12	325.675,00	8,17
Jiné sociální pojištění	99.314,00	0,15	105.090,00	0,15	5.776,00	0,14
Zákonné sociální náklady	178.258,00	0,27	283.017,00	0,40	104.759,00	2,63
Daň silniční	3.600,00	0,01	3.600,00	0,01	0,00	0,00
Daň z nemovitostí	1.208,00	0,00	825,00	0,00	-383,00	0,01
Jiné daně a poplatky	4.500,00	0,01	3.420,00	0,01	-1.080,00	0,03
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	16.000,00	0,03	51,60	0,00	-15.948,40	0,40
Manka a škody	11.433,00	0,02	159,10	0,00	-11.273,90	0,28
Ostatní náklady z činnosti	3.463.768,73	5,24	3.509.091,65	5,01	45.322,92	1,14
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	5.154.969,00	7,80	4.381.679,07	6,25	-773.289,93	19,39
Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	5.016,00	0,01	5.016,00	0,01	0,00	0,00
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek - zůstatková cena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tvorba a zúčtování opravných položek	39.833,00	0,06	-30.819,50	-0,04	-70.652,50	1,77
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	141.720,98	0,21	483.164,57	0,69	341.443,59	8,56
Kurzové ztráty	7.576,57	0,01	33.632,80	0,05	26.056,23	0,65
Daň z příjmů	637.000,00	0,96	693.910,00	0,99	56.910,00	1,43
Dodatečné odvody daně z příjmů	380,00	0,00	-20.330,00	-0,03	-20.710,00	0,52
Náklady celkem	66.074.889,14	100,00	70.062.600,49	100,00	3.987.711,35	
Výnosy ze vstupného	23.515.497,00	35,40	25.154.959,33	34,34	1.639.462,33	24,00
Ostatní výnosy z prodeje služeb	1.483.911,80	2,23	1.504.535,68	2,05	20.623,88	0,30
Výnosy z pronájmu	707.586,16	1,07	500.550,90	0,68	-207.035,26	3,03
Výnosy za prodané zboží	12.151.648,10	18,29	14.159.472,79	19,33	2.007.824,69	29,40
Výnosy z prodeje materiálu	1.169.043,32	1,76	1.578.882,52	2,16	409.839,20	6,00

Název položky	rok 2015		rok 2016		rozdíl 2016-2015	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Čerpání fondů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní výnosy z činnosti	3.302.025,74	4,97	2.650.217,97	3,62	-651.807,77	9,54
Úroky přijaté	2.263,96	0,00	3.444,68	0,00	1.180,72	0,02
Kurzové zisky	65,00	0,00	0,37	0,00	-64,63	0,00
Příspěvek na činnost od zřizovatele	22.600.000,00	34,02	22.600.000,00	30,85	0,00	0,00
Příspěvek od zřizovatele na propagaci	0,00	0,00	3.900.000,00	5,32	3.900.000,00	57,10
Dotace od MŽP	1.215.773,00	1,83	925.536,00	1,26	-290.237,00	4,25
Časové rozlišení transferů	287.157,45	0,43	287.156,94	0,39	-0,51	0,00
Výnosy celkem	66.434.971,53	100,00	73.264.757,18	100,00	6.829.785,65	
Výsledek hospodaření	360.082,39		3.202.156,69			
Soběstačnost		64,07		65,02		

Údaje o dotacích

Příspěvek na provoz od zřizovatele:

22.600.000,00 Kč

Příspěvek od zřizovatele na propagaci:

3.900.000,00 Kč

Dotace na provoz ze státního rozpočtu (MŽP):

925.536,00 Kč

Časové rozlišení transferů (dotace na „Výzkumné centrum lemurů kata

a vstup do zoo“, „Safari Euroasie“ a „Pavilon levhartů“):

287.156,94 Kč

Hospodaření Zoologické zahrady Olomouc v roce 2016 skončilo se ziskem

3.202.156,69 Kč. Hodnota majetku správného organizací se zvýšila o **3.146.904,60 Kč**,

tj. o 2,61 %. Hodnota dlouhodobého majetku (stálých aktiv) se snížila o **751.295,76 Kč**,

tj. o 0,72 %, a hodnota oběžných aktiv se zvýšila o **3.898.200,39 Kč**, tj. o 23,39 %.

V roce 2016 bylo v zoologické zahradě proinvestováno 4.015.839,31 Kč, jednalo se o tyto investiční akce:

Pořízení celoskleněné vitríny na vstup do zoo:

63.326,74 Kč

Dopravní značka parkoviště s proměnným

nápisem volno/obsazeno:

66.869,80 Kč

Rekonstrukce výběhu mravenečníků:

628.979,32 Kč

Projekt na stavbu objektu pro drobné africké savce („Pavilon Kalahari“):

443.379,94 Kč

Dětské hřiště:

223.477,46 Kč

Rekonstrukce vstupu do skladu objemového krmiva u žiraf:

55.567,86 Kč

Rekonstrukce trafostanice:

2.085.699,90 Kč

Rekonstrukce skladu řeziva:

68.098,29 Kč

Splátka půjčky SFŽP:

380.440,00 Kč

Zpracoval: Ing. Jan Hüttner

GASTRO

Rok 2016 se pro gastro nesl ve znamení velkých čísel. Do jisté míry jej ovlivnily oslavy 60. jubilea zahrady. Ty pro gastro znamenaly značný podíl na oslavách, které zaštitilo dobrým jídlem a pitím spolu s plnohodnotným servisem, který k takovýmto významným akcím neodmyslitelně patří. Slavilo se prakticky celý červen. Oslavu 60. výročí otevření zahrady jsme pro naše partnery a zastupitele uspořádali na terase v restauraci Pod Věží. V podobném duchu, ale ve značně větším rozsahu jsme pokračovali na hospodářském dvoře, kde jsme oslavy spojili s tradiční valnou hromadou, tentokrát ve stylu letního grilování. I přes velké tropy, které nám počasí přichystalo, se akce vydařila a pozitivní ohlasy našich kolegů byly příjemným ohodnocením za vynaložené úsilí.

Stávající provozy v areálu zahrady pokračovaly v hojně míře na občerstvování statisíců návštěvníků. Nová pojmenování stánků se za uplynulý rok pěkně vžila nejen do našich povědomí, ale jsou funkční i pro návštěvníky. Malé mapy občerstvovacích provozů najdou návštěvníci jako součást mapy zoo a na jízděnkách zoo vláčku.

Bistro U Lemurů jsme posílili posezením, které do značné míry napomohlo růstu tržeb. Určitě k tomu pomohl i zájem o mléčné šejky. V každém případě se bistro U Lemurů podařilo utržit o 600 tisíc více než v roce 2015 a zároveň se mu také podařilo snížit rozdíl v tržbách s grilem U Lvů, který v roce 2015 byl 345 tisíc Kč a v roce 2016 už pouhých 150 tisíc Kč. Přiblížení se výkonnějšímu provozu u lvů je známkou výrazného posunu k lepšímu. Bistro U Lemurů také dostalo nový sklad, který jsme vybudovali přístavbou a přestavbou stávajícího a prostorově nevyhovujícího skladu, což zlepšilo nejen kapacitu

Vedoucí gastro provozu Mgr. Adéla Tomečková
/The manager of the gastro/

Rauty připravujeme pro různé příležitosti
/We organise receptions for various occasions/

Jídlo bývá vždy atraktivně připraveno
/Food looks always very tempting/

Občerstvení na valné hromadě
/Snacks at the general meeting/

pro zásoby, ale také provozní možnosti a orientaci ve skladových zásobách. U všech provozů jsme instalovali nové nabídkové cedule s vizuálem speciálně ušitým pro gastro. Pro restauraci Pod Věží to znamenalo také rozdělení nabídky na letní a zimní, a tím její lepší uchopitelnost a operativnější reagování na sezónní produkty, ale i míru návštěvnosti. Zároveň došlo k nevelké redukci některých pokrmů z původní nabídky. Tržby našeho největšího provozu vzrostly oproti předchozímu roku o bezmála 1,5 milionu Kč. Nárůst jistě podpořila změna dodavatele nealkoholického sortimentu. Točené nápoje se tak staly velmi žádanou komoditou. Pro zákazníky restaurace Pod Věží jsme pro příjemnější posezení připravili pohodlnou relax zónu. V ní mohou pod majestátní konstrukcí vyhlídkové věže odpočívat v sedacích vacích. Relax zóna bude pro návštěvníky připravena od jara i pro sezónu 2017.

Už tradiční Večer duchů opět prověřil naši připravenost, která byla opravdu důsledná. Vzhledem k masovému zájmu o občerstvení jsme o strašidelném mumraji otevřeli i stávající provoz u pavilonu šelem. Občerstvovací provozy v areálu zoo tak byly dimenzovány na maximum a maskovaní návštěvníci mohli využít nejen venkovní stánky s punčí, ale všechny provozy, které v areálu jsou. Velmi důkladně jsme se zaměřili také na výzdobu stánků a opět nezklamal ani personál, který dal vše nejen do příprav občerstvení. O náročnosti akce svědčí bezmála 400 litrů prodaných punčů, což je rekordní číslo, kterému přispěla hlavně zručnost a vytrvalost našich gastro čarodějnic, zombií a strašidel. Večer duchů tak dostává punc velmi významné akce, která již má svůj standard a která vyžaduje časově a fyzicky náročné přípravy, aby uspokojila očekávání tisíců natěšených návštěvníků.

Velmi dobře se v roce 2016 dařilo vratným kelímkům. Díky točené kofele vzrostl prodej na úctyhodných 24 tisíc kelímků, což je cca o 10 tisíc kusů více než v roce předchozím. Nepatrně sice klesl reálný prodej nevrá-

Stánek U Veselého druida
/A stand named The Happy Druid/

cených, tj. prodaných kelímků ze 70 % na 63 %, ale zato si kelímek zakoupilo o 2 % více návštěvníků než v předchozím roce, a to 5,57 %. Tržby z prodeje kelímků tvoří nedílnou součást nárůstu obrátu na provoznách gastru. Pro nadcházející sezónu opět rozšíříme naši sbírku o další edici. Tentokrát si budou moci návštěvníci zhasit žízeň s vlkem či surikatkami. Oba tyto motivy mohou návštěvníci očekávat na přelomu května a června 2017.

Ale nejen návštěvníci utráceli za občerstvovací služby v areálu zoo. Do tržeb gastru přispěli i zaměstnanci. Ti s osobními gastro kartami nakoupili za 106.523 Kč. Díky slevám byly pro ně jejich útráty příjemnější o 22.038 Kč. V nadcházející sezóně budou moci zaměstnanci nově čerpat slevy na všech gastro provozech v areálu. I přesto, že návštěvnost za poslední tři roky nejvíce nadstandardní čísla, rok 2016 byl pro gastro opět rekordním. Neustále tedy držíme krok s každoročním pozvolným nárůstem

Pizza U Medvěda
/A Pizza U Medvěda/

Obsluha na Večeru duchů
/Catering on the Night of Ghosts/

tržeb, které bez ohledu na nepřímý úměrný nárůst návštěvnosti vzrostly oproti předchozímu roku o cca 2,2 milionu Kč. Příznivé počasí bylo pozitivně nakloněno prodeji nápojů. Výtoče vzrostly díky točené kofole a krásných 10 tisíc litrů teklo na třech provozech proudem. Pivo se udrželo na obdobném čísle jako rok předchozí, a to na 137 hektolitrech vyčepovaného piva. Do standardu se dostaly i další komodity a prodalo se přes 40 tisíc porcí párků v rohlíku. Také hranolky se přiblížily svými 5,15 tunami k rekordnímu 5,18 tun z roku 2014. Rostoucí trend nezklamal ani v prodeji francouzských palačinek. A tak si mlsné jazýčky návštěvníků pochutnaly na bezmála 19 tisících palačinkách. Ani pizza U Medvěda nezůstala pozadu a navýšila tak laťku čerstvě připravených pizz o 4 000 ks. Celkem jich bylo upečeno 11 500. V občerstveních zoologické zahrady 339 506 návštěvníků utratilo 15.244.071 Kč. Odvody daní činí 2.168.440 Kč. Náklady provozu gastru v roce 2016 se vyšplhaly

Bistro U Lemurů
/A Bistro U Lemurů/

Odpočinková zóna pod vyhlídkovou věží
/Relaxing area under the observation tower/

na 12.013.055 Kč. Gastro tak za rok 2016 generuje zisk 1.062.576 Kč.

Jak bývá zvykem, s další sezónou se provoz gastru posune opět o krůček dál a pro své zákazníky připraví nemálo novinek.

Jistě velmi vítanou inovací bude nový sortiment zmrzlinových výrobků. Přibude další prodejní stánek, a tak si nejen návštěvníci budou moci pochutnat na točené zmrzlině.

Pro ty, co nejsou na sladké, budou do nabídky zařazeny poctivé hovězí burgery.

Myslíme ale i na příznivce zdravých pokrmů a v nabídce nebude chybět koncept ovocných a zeleninových smoothies. To vše návštěvníkům zahrady zpřijemní rozšířené posezení u pavilonu šelem, kde najdou své útočiště nejen velcí, ale hlavně ti nejmenší.

Prognóza dalšího úspěšného roku je také ale jako obvykle závislá na personálu, jakožto základní stavební jednotce gastru. Erudovaný personál je vždy základem úspěchu. Proto bude jako již tradičně počátkem jara otevřen nábor nejen brigádníků, ale

také stálého sezónního personálu, kterým doplníme aktuální gastro tým. Všem, kteří mají lví podíl na pozitivním progresu gastru přejí, aby je neopouštěla energie a zápal pro práci a aby je stále více naplňoval pocit z dobře odvedené práce, která může zpříjemnit den nejen jim, ale také statisícům návštěvníků naší zoo.

Zpracovala: Mgr. Adéla Tomečková

VÝSTAVBA A ÚDRŽBA

STAVEBNÍ PRÁCE REALIZOVANÉ NA ÚSEKU ÚDRŽBY A VÝSTAVBY

Investiční akce:

- Nejvýznamnější stavební akcí bylo zahájení výstavby nového pavilonu „Afrika 2 – Kalahari“ v prosinci 2016. Zákonem předepsané výběrové řízení na realizátora stavby se oproti předpokladům trochu protáhlo. Po jeho uzavření v listopadu předal ředitel zoo v nejkratším možném termínu prostor stavební firmě a ta po nezbytných přípravách zahájila koncem roku stavbu vyměření daného prostoru dle projektové dokumentace a přípravou staveniště včetně jejího oplocení.
- Z důvodu plánovaného navýšení rezervovaného příkonu byla realizována stavba nové trafostanice 1 000 kVA a vedení nízkého napětí.
- Proběhla první etapa výstavby nového skladu řeziva, který vznikl v zázemí zoo na místě bývalé norčí farmy. Původní budova byla pro tyto účely v nevyhovujícím stavu, proto jsme ji odstranili a vystavěli nový dřevěný přístřešek.

Další drobnější stavební akce a práce prováděné převážně prostřednictvím zaměstnanců údržby:

- Generální oprava prosakujícího mořského akvária pro rejnoky obnášela vybourání celé čelní strany s vypouklým sklem a stropu nad nádrží. Zhotovila se nová železobetonová vana s izolačními stěrkami a usazen byl ocelový rám, do kterého externí sklenářská firma vsadila ploché sklo o rozměru 300 × 100 cm. Nová střecha z polykarbonátu umožňuje průnik denního světla do nádrže; pro odvod vlhkosti v ní bylo osazeno střešní okno. Zrekonstruován byl také prostor pro filtraci.
- Pro hrabáče kapského byla provedena rekonstrukce pavilonu izolace v zázemí zoologické

zahrady, při které byl zřízen nový venkovní výběh a kompletně zrekonstruována vnitřní ubikace.

- V zájmu ulehčení práce ošetřovatelů byl vybudován nový vodovod k výběhu makaků. Vodovod byl rovněž zaveden k výběhu poníků, u kterého byly také kompletně vyměněny dřevěné palisády.
- Změnou prošel i Jihoamerický pavilon. Venkovní „voliéra“, kterou původně obývaly malpy plačtivé, odvezené před několika lety do zoo ve Vyškově, byl propojen s vnitřní ubikací mravenčníků čtyřprstých. Jejich propojením a přebudováním venkovní voliéry na výběh, ohraničený kruhovou umělou skálou, vznikla společná expozice pro mravenčníky čtyřprsté a lenochody dvouprsté. Původní umělý strom, tvořící středovou část venkovního prostoru, byl upraven a vybaven vyhřívanou plochou využívanou oběma druhy zvířat. Venkovní prostor přebudovala externí firma specializující se na vytváření napodobených přírodních prvků. Naopak úpravy vnitřní ubikace byly v gesci pracovníků údržby.
- U dvou ubikací malých šelem byly opraveny a natřeny omítky, obnoveny nátěry ocelových konstrukcí a palisád a nakonec vyměněno pletivo.
- Aby bylo možné umístit exotické ptactvo ze zázemí zoologické zahrady do prostor přístupných veřejnosti, a tím návštěvníkům atraktivní prohlídku zoologické zahrady, byla provedena úprava expozice malých šelem na voliéru pro exotické ptactvo, při které byly opraveny omítky, vyměněno pletivo, zřízena tepelná izolace objektu, elektrické vytápění a osvětlení.
- V objektu kanceláří v hospodářském dvoře byla vyměněna okna a začala rekonstrukce rozvodů telefonních a datových linek.
- V souvislosti s výsadbou dřevin ve výběhu medvědů byla ve spolupráci s úsekem péče o zeleň vybudována oplocenka s elektrickým ohradníkem.
- Pro zvýšení bezpečnosti a komfortu při zásobování zimoviště africké zvěře byla zřízena průmyslová vrata pro zásobování pavilonu.

Odstranění voliéry za Jihoamerickým pavilonem
/The removal of aviary behind the South American pavilion/

Výstavba výběhu Orinoko
/The construction of the Orinoko outdoor enclosure/

Umělé skály vytvořila externí firma
/Artificial rocks were built by an external company/

Výběh pro lenochody po dokončení
/Outdoor enclosure for sloths after being finished/

Rekonstrukce akvária pro siby atlantské
/The reconstruction of aquarium for Cow-nosed Rays/

Betonování vnitřních stěn akvária
/Applying concrete on the inner walls of the aquarium/

Stavba skladu u gastro provozu
/The construction of a storage near our gastro services/

Betonování nájezdu u výběhu žiraf
/Reconstruction of giraffes enclosure/

Drobnou údržbu si provádíme sami
/Our zoo takes care of simple maintenance/

Vybudována byla také betonová plocha pro bezpečný přechod žiraf ze zimoviště do venkovního výběhu.

- Pro možnost realizace večerních vánočních prohlídek byla provedena oprava a doplnění veřejného osvětlení a nasvětlení výběhů.
- Na WC, která se nachází na vstupu do zoologické zahrady, došlo k výměně dožívajících zásobníků na papírové ručníky za elektrické vysoušeče.
- Zastřešení voliéř exotického ptactva v zázemí zoologické zahrady.
- Oprava prosakujícího bazénku ve voliéře „bábovce“ a bazénku plameňáků.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Také v tomto roce jsme zaměřili pozornost na bezpečnost a ochranu zdraví při práci. Byly provedeny následující akce:

Požární ochrana

- Školení zaměstnanců, požárních hlídek a ostražky zoo.
- Revize hasicích přístrojů a hydrantů.
- Zakoupení nových přenosných hasicích přístrojů.
- Kontrola pracovišť dle zákona o požární ochraně.

Bezpečnost práce

- Vstupní školení nových zaměstnanců.
- Školení řidičů.
- Evidence jednoho pracovního úrazu.

Zpracoval: Ing. Radek Dvořák

V zoo začala vznikat nová geostezka
/A new geo-path is being built in the zoo/

Produkce a nakládání s odpady

Technické služby města Olomouce jsou naším hlavním partnerem pro likvidaci odpadů. Za rok 2016 Zoo Olomouc vyprodukovala uvedené množství tříděného odpadu:

Papírové a lepenkové obaly	5,480 t
Absorpční činidla, filtrační materiály, čisticí tkaniny a ochranné oděvy	0,010 t
Obaly se zbytky nebezpečných látek nebo těmito látkami znečištěné	0,060 t
Ostré předměty – odpad z veterinární ordinace	0,030 t
Plasty	5,080 t
Plastové obaly	0,180 t
Směsný komunální odpad	36,262 t
Elektrické přístroje – vyřazené elektrospotřebiče, odpad z elektroinstalace, tiskárny atd.	0,140 t

Likvidaci chlévské mrvy jsme v roce 2016 řešili odvozem na pole firmy Nela Dostálová, soukromý zemědělec, Bochoř. Za celý rok bylo z centrálního hnojiště vyvezeno zhruba 300 tun mrvy. Odpad z jímek vyváží podle potřeby v průběhu roku firma Podlas, s. r. o.

Zpracovaly: RNDr. Libuše Veselá,
Ing. Karla Břečková

PÉČE O ZELENĚ

ZOOOLOMOUC

V roce 2016 jsme po dlouhých letech konečně naplnili podstatu práce našeho úseku. Tento rok byl totiž věnován hlavně výsadbám. Podařilo se nám vysadit přes tři tisíce odrostlých lesnických sazenic dubu, buku, babyky, lípy a habru. Újmavost těchto stromů sledujeme a zdá se být dobrá. Jednoznačné stanovisko však bude možné zaujmout až v další sezóně. Bohužel velké množství sazenic vysazených v roce předchozím utrpělo vážná poškození odíráním, okusem a někdy i zlomy od srnčí zvěře. Tento problém se stále řeší, počet zvěře byl částečně zredukován myslivci, používáme nátěry na odpuzování zvěře a plánujeme i feromonové ohradníky. Dále jsme zvládli vysadit sto dvacet alejových stromů, které byly zvoleny pro výsadby ve výběžích medvědů baribalů a vlků arktických, kde jsme letos museli dle dřívějšího předpokladu provést razantní zásah do porostu. Jednak tyto výběhy dostihla kůrovcová kalamita, jednak bylo nutné pokácet stromy oslabené a narušené stavbou, která zde proběhla před několika lety. Posledním faktorem ztrát v tomto porostu byla – stejně jako v minulém roce u makaků – provozní bezpečnost. Porost zde byl totiž již tak poškozen, že hrozily vývraty. Na druhou stranu to, že jsme části

Výstavba oplocenky ve výběhu medvědů a vlků
/The construction of fence in the outdoor enclosure/

Náprstník červený (*Digitalis purpurea*)
/Purple Foxglove/

výběhů takřka dotěžili, nám umožnilo započít se smysluplnou obnovou. Nově vysazené alejové stromy jsou chráněny oplocením a elektrickým ohradníkem proti poškození zvěří a zároveň je minimalizováno riziko poškození zmíněnými vývraty. U takto realizované práce je velice pravděpodobné, že zde vyroste nová, stabilnější zeleň, aniž by bylo nutno některé kroky opakovat. To neznamená, že nebude potřeba následná péče. Samozřejmě musíme stromy ošetřovat, tvarovat a dohlížet na zdravý růst. Ve finále budeme muset některé z nich jistě i vyřezat. V začátcích je nutné stromů vysadit větší počet jako prevenci ztrát a ochranu půdy, v průběhu času pak provést volbu, který strom je na stanovišti vhodnější, je v lepší kondici, a který potřebuje uvolnit prostor pro svůj růst. Skupiny alejových stromů byly dále vysazeny podél služebního parkoviště a spalovny biologického odpadu, také při vstupu do expozice dravců. Tyto stromy slouží jako náhradní výsadba za vzniklou ekologickou

Postřik proti kůrovci provádí naši zahradníci
/Our gardeners spraying against bark beetle/

újmu, která je ze zákona povinná. Stejně tak to je i v případě medvědího a vlčích výběhů. Jiná je situace u vjezdu do Safari Euroasie a kolem vstupu do výběhu makaků, kde proběhla poslední etapa výsadby alejových stromů. Toto území spadá již spíše do kategorie lesa. Zde je ochrana rostlin řešena trochu jiným způsobem a výsadba alejových stromů má za cíl jen rychleji dosáhnout citelného efektu, tj. poskytnutí stínu v letních měsících a odclonění nežádoucích pasek. Méně uspokojivě se jeví spolupráce se společností 2H ProForest. Stejně jako si na složité podmínky těžby a prodeje dřeva stěžovala společnost Městské lesy Olomouc, tak ani tato firma není schopna odklízet kůrovcovou hmotu tak rychle, jak bychom si představovali. Oproti loňskému roku se rapidně snížily ceny vykupovaného dřeva a pořadníky na výkup jsou stále delší. K dovršení vši smůly se jednomu zaměstnanci zmíněné firmy „poštěstilo“ převrátit traktor, což bylo důvodem několikaměsíční stagnace

ve vyvážení pokácených stromů. Přesto všechno se nám podařilo včasnými zásahy a s použitím insekticidů výrazně snížit počet kalamitou postižených stromů. I počasí nám bylo v tomto roce nakloněno a spadlo výrazně více srážek. Úctyhodným výsledkem našeho úsilí jsou ztráty na porostech představující pouze jednu třetinu až dvě pětiny množství z roku minulého. Podle dostupných informací pokračovala kalamita na okolních lesích minimálně stejným tempem jako vloni, nebo dokonce ještě gradovala. V důsledku nedostatečně zpracované škody z roku minulého docházelo ke gradaci napadení kůrovcem na porostech některých majitelů i v tomto roce, ač byly lepší klimatické podmínky. Zde je třeba dodat, že asi málokterý lesník má možnost tak intenzivní péče o les, jakou jsme v posledních dvou letech vyvinuli my. Pro další externí spolupráci bude zásadní, jak si firma poradí s úklidem dřevní hmoty před další sezónou. V případě přetrvávajících problémů budeme muset oslovit někoho

Dřevorubecké závody na Svatém Kopečku
/Lumberjack competition in Svatý Kopeček/

Uklid klestí po kůrovcové kalamitě
/Clearing loppings after bark beetle calamity/

dalšího, abychom přešli situaci z minulých let, kdy se pozůstatky kácení v jedné vegetační sezóně odklízely ještě začátkem hlavní návštěvnícké sezóny v roce následujícím.

Povinnost dočistit lesní porosty od kůrovcem napadených stromů je zákonná a les musí být do konce března vyčištěný.

V tomto roce se nám opět podařilo využít poměrně velký objem dřeva ve prospěch zásob řeziva, a navíc jsme se podíleli na renovaci stávajícího skladu řeziva s využitím kůrovcové dřevní hmoty jako konstrukčních prvků. Mobilním katrem bylo zpracováno okolo sedmdesáti kubických metrů dřeva. Zde musím vyzdvihnout a pochválit spolupráci s kolegou Ing. Dvořákem, kdy se po dlouhých letech začíná uvažovat rozumně jak z hlediska životnosti staveb, tak využitelnosti pracovní síly, a naše zoo tak snad má lepší vyhlídky do budoucna.

V roce 2016 jsme také dosáhli rekordního prodeje palivového dřeva jako dřevního odpadu. Objem této komodity se pohyboval okolo 180 kubických metrů. To představuje více než sto tun materiálu, který je třeba transportovat. Některé dřevo se navíc překládá, protože nejsme schopni najet vlečkou do všech koutů zoo. Také objem stromů, které sami kácíme, se stále zvětšuje. Je to práce náročná a únavná, kterou dělají nejen muži, ale pomáhají i ženy zaměstnané na úseku zahradníků. Další potřebné činnosti, jako sečení trávy, kopání jam pro výsadby anebo zatlukání kůlů k alejovým stromům se pak jeví jako „odpočinek“. Ani pálení klestí není

Se sázením stromků pomáhaly i školy
/School children helped with planting trees/

zrovna relaxace, předchází mu totiž celý den chůze do kopce a z kopce na mrazu nebo dešti, ohýbání zad při sběru větví a jejich tahání zpod sněhu.

V zahradní části se nám ke konci roku podařilo připravit další z plánované řady kapradinových záhonů, které by se v budoucnu měly táhnout jako „zelená nit“ podél celé návštěvní trasy. Měly by tak podtrhnout naše jedinečné prostředí jehličnatého lesa, o které budeme částečně usilovat i nadále.

Většinu času během roku jsme letos věnovali obnově lesa. V souhrnu je letos pozitivní fakt, že jsme hodně sázeli a ztráty v lese nebyly tak velké jako v předchozím roce.

Pracovníci našeho úseku však vypomáhají také na úseku kuchyně pro zvěř a příležitostně i na dopravě. Každopádně je třeba poděkovat i dalším kolegům, kteří nám již několikrát pomohli při péči o zahradu, a to jak výsadbou stromů, tak kopáním jam nebo tolik potřebným úklidem. Je potěšující, že se v zahradě krystalizují lidé, kterým jde o dobrou prezentaci naší zoo a o výsledek celku.

Stejně tak si zaslouží ocenění i charitativní organizace nebo školáci, kteří nám v uplynulém roce pomohli hlavně s výsadbami. Na organizování pomoci ze strany škol se podílely naše kolegyně z úseku propagace.

Na závěr děkuji také svým kolegům za odvedenou práci, ač to není vždy jednoduché. Stejně tak děkuji za podporu i panu řediteli.

Zpracoval: Robert Nádvorník, DiS.

KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2016

WAZA, Puebla, Mexiko 8.-13. 10.

71. zasedání konference Světové asociace zoologických zahrad a akvárií proběhlo 8.-13. října v mexické Pueble. Součástí konference byla prohlídka Safari Africam v Pueble. Konference se za Zoo Olomouc zúčastnil Dr. Ing. Radomír Habáň.

EAZA, Belfast, Velká Británie 20.-24. 9.

V roce 2016 se výroční konference EAZA konala v irském Belfastu. V tomto městě je na kopci velmi zajímavá zoologická zahrada plná velmi atraktivních zvířat. Bohužel jsme se během konference dozvěděli, že město plánuje zoologickou zahradu zrušit a nahradit ji přírodním parkem. Proběhlo i jednání na úrovni EAZA a všichni věříme, že zvířetí zdravý rozum a Belfast si zoo ponechá. Konference se účastnili Ing. Jitka Vokurková a Dr. Ing. Radomír Habáň. Během konference jsme ještě navštívili Zoo Dublin v Severním Irsku a ptačí park přímo v přístavu v Belfastu. Součástí jednání byla informace o jednotlivých družích a *in situ* projektech. Členové ESB kozořočů kavkazských obdrželi během jednání TAGU *Caprini* plemennou knihu na DVD.

EARAZA, Dvůr Králové 5.-9. 9.

Zasedání 22. mezinárodní konference Euroasijské asociace zoologických zahrad a akvárií proběhlo v Zoo Dvůr Králové nad Labem v termínu 5.-9. září, v době oslav 70. výročí založení této zoologické zahrady. Za Zoo Olomouc se zúčastnili RNDr. Libuše Veselá a Dr. Ing. Radomír Habáň.

Zoo Puebla Africam
/Zoo Puebla Africam/

Zoo Mexico City
/Zoo Mexico City/

Konference EAZA se konala v Belfastu
/The EAZA conference took place in Belfast/

Účastníci zasedání EARAZA
/Participants of the EARAZA meeting/

Valná hromada UCSZO, Zlín 11.–13. 5.

28. valná hromada UCSZO proběhla 11.–13. května v Zoo Zlín-Lešná. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Dr. Ing. Radomír Habáň. Následně proběhla ještě mimořádná valná hromada UCSZO v termínu 23. června v Zoo Jihlava. Zúčastnil se jí taktéž Dr. Ing. Radomír Habáň.

ODBORNÉ SEMINÁŘE

Metodický seminář k environmentálnímu vzdělávacímu programu, Ostrava 15. 3.

Pracovníci marketingu Milan Kořínek a Karla Břečková se zúčastnili semináře pořádaného Městským střediskem ekologické výchovy Divizna při Zoo Liberec, který se konal tentokrát v prostorách Zoo Ostrava. Program byl zaměřen na prezentaci prvního z řady výukových programů pro žáky základních škol, zpracovaných v rámci projektu „Vzdělávání zoopedagogů“, r. č. 03221562. Pro tento den se skupina marketingových pracovníků různých zoo z ČR i SR stala žáky 5.–7. třídy a vyzkoušela si tento způsob výuky na vlastní kůži. Závěrem byly předány kompletní pomůcky pro realizaci programu „Zvířata v ohrožení“, připravené pro všechny přítomné zahrady.

Seminář pro pracovníky zoo a veterinárních lékařů s praxou v zoo, Vyškov 28.–29. 4.

V Zooparku Vyškov pořádala výživářská firma MIKROP Slovensko, s. r. o., dvoudenní odborný seminář. Tématem byla výživa

Seminář pro zoopedagogy v Ostravě
/A seminar for zoo-educators in Ostrava/

a poruchy metabolismu malých přežvýkavců v zoo. Mezi odbornými hosty byly i takové výživářské kapacity, jako například prof. Ing. Ladislav Zeman, CSc., dr. h. c., z MZLU v Brně, přednášející o minerálním metabolismu makroprvků u přežvýkavců. Dále pak doc. MVDr. Leoš Pavlata, Ph.D., z MZLU v Brně se svou přednáškou o acidózách a ketózách v chovech malých přežvýkavců (diagnostika, rozpoznání příznaků, první pomoc, prevence) a MVDr. Dana Hyláková s přednáškou o rozdílu trávení u přežvýkavců a velbloudovitých. Tato odborná akce byla velmi kvalitní a určitě budeme rádi účastni dalších aktivit, pořádaných touto firmou.

Konferencja akwarystyczna, Wrocław, Polsko 19.–20. 5.

Ve dnech 19.–20. května se v Zoo Wrocław konala akvaristická konference pod patronací Rady ředitelů polských zoologických zahrad a akvárií. Akce probíhala v konferenčním sále nedávno otevřeného pavilonu Afrykarium a zúčastnili se jí zástupci všech akvaristických expozic polských zoo. Za Českou republiku se spolu s kolegy ze Zoo Ostrava zúčastnil Josef Drtil.

Zástupci polských akvárií zde prezentovali své akvarijní expozice, problematiku chovu různých druhů živočichů a vlastní praktické zkušenosti. Velká pozornost byla také věnována ochraně přírody a volně žijících ohrožených druhů. Měli jsme možnost důkladně se seznámit i se zázemím pavilonu Afrykarium, prohlédnout si filtrační zařízení, technické zázemí a odchovny.

Foto z akvarijní konference ve Wrocławu
/Photo from aquarium conference in Wrocław/

Seminář CITESové evergreeny, Bohuslavice u Telče 22.-23. 6.

Jednou ročně pořádá AOPK ve spolupráci s MŽP seminář zaměřený na problematiku ochrany přírody. Přednášky jsou vždy velmi dobře zpracované a je možné se dozvědět velké množství informací zpravidla i z míst, kam se většina z nás nemá možnost dostat. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Michal Trizma a zooložka Jitka Vokurková, která prezentovala zkušenosti týkající se chovu pand velkých v čínských centrech a jejich problémy.

Přehled prezentací:

- **Nelegální obchod s žaky šedými** (Jitka Kufnerová)
- **Panda velká - symbol ochrany přírody v novém tisíciletí** (Josef Suchomel)
- **Panda velká - symbol Číny** (Jitka Vokurková)
- **Velcí masožravci vačnatci: dobré a špatné zprávy** (Jan Plesník)
- **Veterinářem v manéži aneb jak se žije zvířatům v cirkuse** (Dušan Usvald)
- **Mezinárodní obchod s žakem šedým a jeho právní aspekty** (Silvie Ucová)
- **Návrh přeřazení žaka šedého z přílohy II do přílohy I CITES** (Silvie Ucová)

TBCC konference pro ochranu tropické biodiverzity, Chaping, Mexiko 5.-7. 10.

3. mezinárodní konference TBCC proběhla 5.-7. října na zemědělské univerzitě v mexickém Chapingu. Konference měla za cíl představit účastníkům jednotlivé ochranné aktivity, které probíhají v Mexiku a na jihoamerickém kontinentu. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Dr. Ing. Radomír Habáň.

Metodický seminář k environmentálnímu vzdělávacímu programu, Dvůr Králové 11. 10.

Dalšího semináře pořádaného Městským střediskem ekologické výchovy Divizna při Zoo Liberec, který se konal tentokrát v prostorách Zoo Dvůr Králové, se zúčastnili Milan Kořínek a Karla Břečková z propagačního oddělení. Program byl zaměřen na

Seminář pro zoopedagogy ve Dvoře Králové
/A seminar for zoo-educators in Dvůr Králové/

prezentaci dalších dvou výukových programů pro žáky základních škol, zpracovaných v rámci projektu „Vzdělávání zoopedagogů“, r. č. 03221562. Závěrem byly předány kompletní pomůcky pro realizaci programů „Pochybné suvenýry“ a „Prales na talíři“.

ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZO

Komise pro obojživelníky a plazy, Praha 27.-28. 1.

Zasedání odborné komise pro chov obojživelníků a plazů, která se tradičně konala v zoologické zahradě v Praze, zahájil její ředitel Mgr. Miroslav Bobek. Zazněla zde celá řada zajímavých přednášek a pracovníci úseku plazů pražské zoo nám také ukázali nové expozice i zázemí jejich chovu. Nosným tématem letošního setkání bylo krmení a etologie terarijních zvířat. Velkou část nově získaných poznatků bude možné v budoucnu využít i v chovech plazů v naší zoologické zahradě, za kterou se zúčastnil Milan Kořínek. Na komisi jsme předvedli prezentaci „Co je nového v teráriích olomoucké zoo“.

Program jednání:

Středa 27. 1.

- **Drahokam z Augrabies aneb pestrý člen rodiny kruhochvostů** (Jiří Novák; Zoo Ostrava)
- **Co všechno je krmení - aneb proč, jak, čím a k čemu** (naučené chování lovců býložravé želvy,

jak se krmí vejcožrout) (Nataša Velenská; Zoo Praha)

- **Varan komodský (*Varanus komodoensis*)** mezi Rotterdamem a Prahou (Petr Velenský; Zoo Praha)
- **Záchranné centrum pro české plazy a obojživelníky** (Roman Rozínek; Natura servis)
- **15 rokov výskumu korytnačky močiarnaej (*Emys orbicularis*)** na východnom Slovensku – prekvapenie na pokračovanie (Petr Havaš, Stano Danko; Fauna Carpathica)
- **Království jedu v plzeňské zoo** (Jan Konáš; Zoo Plzeň)
- **Nový tropický pavilon v Zoo Jihlava** (Lubomíra Ševčíková; Zoo Jihlava)
- **Chov a odchov trnoještěra koziho (*Acanthosaurus capra*)** (Kateřina Lochovská; Zoo Liberec)

Čtvrtek 28. 1.

- **Rok zkušeností s velemlokáriem - je možné skloubit expozici s welfare?** (Petr Velenský; Zoo Praha)
- **Chov a odchov krokodýla siamského (*Crocodylus siamensis*)** (Tomáš Jirásek; Zoo Plzeň)
- **Jak správně postupovat při zadržené snůšce u želv** (MVDr. Roman Vodička; Zoo Praha)
- **Příběh jedné želvy** (Eberhard von Leipziger Hauptbanhof) (Nataša Velenská; Zoo Praha)
- **Zajímavé aspekty teritoriálních soubojů (*Varanus salvadorii*)** v lidské péči (Lukáš Kopec; Zoo Ostrava)
- **Předvedení chovu želv hvězdnatých (*Geochelone elegans*)** (Vít Toman; Zoo Ostrava)
- **Co je nového v teráriích olomoucké zoo** (Milan Kořínek; Zoo Olomouc)

Zahájení zasedání komise pro plazy
/The opening of the reptile committee session/

Komise pro jeleny a *Caprini*, Liberec 20.-21. 4.

Zasedání obou komisí probíhalo v Zoo Liberec. Součástí jednání byla také prohlídka zoologické zahrady, hlavně se zaměřením na jelenovitě a *Caprini*. Zasedání se účastnili: Michal Trizma, Pavel Vidlár a Jitka Vokurková.

Komise *Caprini*

Přehled prezentací:

- **Přehled chovu v UCSZOO** (Jan Robovský)
- **Proč a jak uchovávat biologické vzorky?** (Luděk Čulík)
- **Kozorožec kavkazský a úmluva CITES** (Silvie Ucová)
- ***Caprinae* TAG (EAZA konference Wrocław)** (Jan Robovský)
- **Názvosloví *Caprini*** (Jan Robovský)
- **Chov kozorožce kavkazského v EAZA** (Jitka Vokurková)
- **Chov ovce tlustorohé v Zoo Praha** (Barbora Dobiášová)
- **Obnovení chovu kozorožcov sibírských v Zoo Košice** (Patrik Pastorek)
- **Postřehy nad goralý** (Petr Hrabina)
- **Chov a plemenná kniha takinů zlatých** (Luboš Melichar)

Komise jelenovití

Přehled prezentací:

- **MYM Berlín 2015** (Jan Pluháček)
- **Vývoj početnosti jelenů, kančílů a kabará v UCSZOO** (Jan Pluháček)
- **Změny v chovech českých a slovenských zoologických zahrad za rok 2015** (Jan Pluháček)
- **Chov losů v Zoo Hluboká** (Jitka Králíčková)

Komise pro jeleny a *Caprini* se konala v Liberci
/Photo from *Caprini* Comitee meeting/

- Co si myslíte o komisí (Jan Pluháček)
- Biotechnology Wild and Farm Animals (Jaroslav Pokoradi)
- Peter Lupták a jelení (Jan Pluháček)
- Klíkáni u kopytníků (Radim Kotrba)

Komise pro antilopy, žirafy, koňovité a velbloudovité, Jihlava 16.-18. 3.

Společné zasedání čtyř komisí pro kopytníky tentokrát uspořádala Zoologická zahrada Jihlava a uskutečnilo se ve dnech 16. až 18. března. Za zoologickou zahradu Olomouc se zúčastnili Li-buše Veselá, Pavel Vidlár, Michaela Valová a jako garant komisí ředitel zoo Radomír Habaň.

Komise pro žirafy

Přehled prezentací:

- Rekapitulace uplynulého roku v chovu žiraf v ČR a SR (L. Čulík; Zoo Dvůr Králové)
- Antikoncepce u žiraf (L. Čulík; Zoo Dvůr Králové)
- Taxonomie žiraf (J. Robovský; PfF JU)
- Kritika vyhodnocení validity jednotlivých žiraf pro chov (B. Dobiášová, L. Melichar, L. Čulík; ČZU Praha, Zoo Liberec, Zoo Dvůr Králové)
- Imobilizace 23leté žirafy Rothschildovy v Zoo Liberec a porod žirafy obrácenou polohou (L. Melichar; Zoo Liberec)
- Kolik váží žirafa Rothschildova? (K. Brandlová, M. Gloneková, M. Žáčková, K. Pechrová, B. Dobiášová, J. Šimek; ČZU Praha)
- Výzkum žiraf v České republice dobyl svět (M. Gloneková, K. Brandlová; ČZU Praha)
- Zateplování pavilonu a žirafy (P. Ševčíková; Zoo Ostrava)
- Rok 2015 opět ve znamení žiraf (L. Veselá, P. Vidlár; Zoo Olomouc)
- Vliv přežvykování na zdravotní stav žiraf (M. Slepica; Zoo Jihlava)
- Chov žiraf v Zoo Ústí nad Labem (M. Králová; Zoo Ústí n. L.)
- Chov žiraf v Zoo Brno (F. Ptáček; Zoo Brno)

Komise pro antilopy

Přehled prezentací:

- RCP - antilopy chované v zahradách UCSZ v kontextu evropských populací (L. Melichar; Zoo Liberec)

- Rekapitulace chovu antilop v českých a slovenských zoo od komise 2015, aktuální přehled chovu v březnu 2016 (L. Veselá; Zoo Olomouc)
- Co můžeme očekávat od antilopího mid-year TAGu aneb jak se plánuje v EAZA (K. Brandlová; ČZU Praha)
- Odběr a uchování biologických vzorků pro další využití (L. Čulík; Zoo Dvůr Králové)
- Fixace prasklého rohu antilopy koňské v Zoo Liberec
- 1. rok fungování safari v Ostravě (I. Firla; Zoo Ostrava)
- Zpřístupnění výběhu oryxů jihoafrických pro návštěvníky (L. Veselá; Zoo Olomouc)
- Antilopy Derbyho po 15 letech české péče (K. Brandlová; ČZU Praha)

Komise pro koňovité

Přehled prezentací:

- Úvod, seznámení s činností, složení komise, stránky www.zirafy-antilopy.cz (L. Melichar; Zoo Liberec)
- Druhy koňovitých chované v zahradách UCSZ v kontextu evropských populací (L. Melichar; Zoo Liberec)
- Představení koňovitých aneb kdo je kdo a kdo je komu příbuzný (J. Robovský; PfF JU)
- Taxonomické zhodnocení fenotypové variability zebry stepní (*Equus quagga*) (L. Melichar, J. Robovský; Zoo Liberec, PfF JU)
- Plemenná kniha stepních zebek (L. Čulík; Zoo Dvůr Králové)
- Zebra stepní (*Equus quagga*) - rodinné stříbro československých zoologických zahrad (L. Melichar, L. Čulík; Zoo Liberec, Zoo Dvůr Králové)
- Lze ještě zachránit zebra bezhřívou? (L. Melichar, R. Osterballe; Zoo Liberec)
- „A-linie“ koně Převalského - chovat, nebo zahodit? (J. Robovský; PfF JU)
- Koňský pas / průkaz koně - jak moc se nechat trápit?! (L. Melichar; Zoo Liberec)
- Chov onagerů v Zoo Ostrava (R. Střížik; Zoo Ostrava)
- Archiv fotografií Lothara Schlaweho (L. Melichar, J. Robovský, J. Ambrožová, M. Doležalová; Zoo Liberec, PfF JU)

Komise pro velbloudovité

Přehled prezentací:

- **Ohlédnutí za rokem 2015** (D. Hyláková; Zoo Vyškov)
- **Přehled chovu velbloudovitých v ČR a SR** (D. Hyláková; Zoo Vyškov)
- **Vyhodnocení chovu po 15 letech** (D. Hyláková; Zoo Vyškov)
- **Lama krotká - prevence je důležitější než léčba** (D. Hyláková; Zoo Vyškov)
- **1. velbloudí mládě narozené v Zooparku Vyškov** (D. Hyláková; Zoo Vyškov)
- **Přehled chovu lamy guanako ve VÚŽV v Lánech**

Společné jednání komisí UCSZOO pro poloopice, novosvětské a starosvětské primáty, gibony, lidoopy, malé a velké kočky, Jihlava 5.-8. 4.

Jednání primátích a kočičích komisí letos proběhlo v Zoo Jihlava. Za naši zoo se zúčastnili Ing. Jitka Vokurková, Eva Šlosarčíková a Josef Drtil. Všechny komise vydaly sborník a všichni účastníci obdrželi DVD s veškerými prezentacemi. Jednání probíhalo do pozdních večerních hodin. Novým vedoucím komise pro velké kočky byl zvolen Jan Vašák, kterého následně schválila i valná hromada UCSZOO.

Komise pro poloopice

Během zasedání všichni chovatelé obdrželi sborník v tištěné a elektronické podobě na CD. Ve sborníku je přehled všech chovaných druhů poloopic v UCSZ, včetně historických dat a spousty odborných článků a překladů. Během roku jsou chovatelské problémy konzultovány buď telefonicky, nebo pomocí e-mailů.

Přehled prezentací

- **Poloopice v UCSZOO v roce 2015** (Jitka Vokurková)
- **Jaká je budoucnost Madagaskaru** (Jitka Vokurková)
- **MYM 2015 v Plzni** (Jitka Vokurková)
- **Chov poloopic v Zoo Jihlava** (Richard Viduna, Šárka Krčilová)

- **Kukang** (Eva Šlosarčíková)
- **Tarsius** (Milada Řeháková)
- **Přehled toho, co se dělo u poloopic u nás i ve světě v roce 2015** (Jitka Vokurková)

Starosvětští primāti

Přehled prezentací:

- **OWM primāti v roce 2015 v UCSZOO** (Petr Čolas, Jana Kanichová)
- **Jak správně spočítat krmnou dávku** (Petra Bolechová)
- **Primāti v UCSZOO 1973-2016** (Petr Čolas, Jana Kanichová)
- **Zkušenosti s chovem drilů černolicích** (Michal Podhrázký)
- **OWM primāti v Zoo Ostrava v roce 2015** (Jana Kanichová)
- **OWM primāti v Zoo Jihlava nejen v roce 2015** (Richard Viduna)
- **Primāti Bioka** (Petr Čolas)
- **Vývoj mateřského chování u samic hulmana jávského** (Petra Padalíková)

Novosvětští primāti

Přehled prezentací:

- **Přehled NWM v UCSZOO v roce 2015** (Zuzana Mihálovová)
- **Projekt Titi** (Zuzana Mihálovová)
- **Kosmanovití primāti v Zoo Jihlava** (Richard Viduna)
- **Alternativní komponenty v KD kosmanovitých** (Petra Bolechová)

Giboni a lidoopi

Přehled prezentací:

- **Přehled druhů a jedinců chovaných v UCSZOO v roce 2015** (Jana Pluháčková)
- **Enrichment u goril v Zoo Praha** (Šárka Hanzálková)
- **Giboni v Zoo Ostrava** (Jana Kanichová)
- **Výevik a transport Budiho do Zoo Köln** (Jana Klementová)
- **Sexuální chování sameců šimpanzů v závislosti na reprodukčním cyklu samic** (Martin Janouš)
- **Sherley** (Petra Bílková)
- **Šimpanzi v Zoo Ostrava** (Karin Tančiboková)
- **Šimpanzi v Zoo Ostrava** (Jana Pluháčková)

Malé kočky

Přehled prezentací:

- **Přehled druhů chovaných v UCSZOO v roce 2015** (Jiří Novák)
- **Početnost a populační hustota rysa ostrovida v CHKO Kysuce** (Martin Ďula)
- **Kočka divoká v evropských chovech aneb vracet či nevracet tento druh zpět do přírody?** (Adéla Obračajová)
- **Monitoring stavu rysa karpatského vo Švajčiarsku a na Slovensku** (Braňo Tám)
- **Rys v Javorníkoch na slovensko-českom pomezí** (Vlado Trulík)
- **Souhrn chovu malých koček v Zoo Jihlava v roce 2015** (Jan Vašák)

Velké kočky

Přehled prezentací:

- **Přehled druhů a jedinců chovaných v UCSZOO** (Jan Vašák)
- **Tygr ussurijský v Zoo Olomouc** (Eva Šlosarčíková)
- **Nudíte se?! Poříd'te si... lvi safari** (Radek Hlávka)
- **Porod lva indického v Zoo Ostrava** (Pavel Thiemel)

Komise pro výživu zvířat, Liberec 20. 7.

Krmivářská komise proběhla v Zoo Liberec pod vedením Ing. Petry Bolechové, která se letos stala oficiálním koordinátorem této komise. Šlo především o seznámení se či připomenutí si kolegů krmivářů, dále o zhodnocení úrovně a možností krmivářské vybavenosti v jednotlivých zoologických zahradách a vymezení zásadních problémů

Komise pro primáty a kočky probíhaly v Jihlavě
/Committee meetings for primates and felines/

ve výživě exotických zvířat v zoo. Výhledově budeme pracovat na pořízení výživářského programu pro přesný výpočet krmných dávek jednotlivých druhů dle jejich výživových norem. Bylo spuštěno webové úložiště odborných článků, přístupných jednotlivým členům komise. Hostem byl i Mgr. Stanislav Lhota, přednášející problematiku palmového oleje.

Z diskuze na téma palmový olej:

Ing. Darina Havlíčková z firmy De Heus:

- Snaha o potlačení obsahu palmového oleje v krmivech je z hlediska ekonomiky velmi problematická, neboť se nyní v zemědělství potýkáme s velmi nízkými výkupními cenami produktů. Z toho důvodu jsou i ceny krmných směsí tlačeny co nejnižší a my k používání co nejlépejších surovin.
- Firma De Heus bude tlačit na dodavatele, aby dodávali certifikované produkty – alespoň u sojových produktů (certifikát se vydává společně, které kvůli produkci dané suroviny používají již minimálně 20 let obhospodařovanou zemědělskou půdu).

Mgr. Stanislav Lhota, Ph.D.:

- Nahrazení sojových produktů by bylo velmi složité, zde se bude muset cesta ubírat zřejmě pouze přes certifikace.
- V rámci EU se již používají schválená loga *Palmoil free*, o která lze bezplatně požádat v případě, že daný výrobce nepoužívá produkty z palmy olejné.

Ing. Darina Havlíčková z firmy De Heus:

- Pokud se odmítnou výrobky z palmy olejné, bude třeba je nahradit něčím jiným, otázka

Naše prezentace na komisi v Jihlavě
/Our presentation at the committee meeting/

je, ale čím; bude to znamenat naopak destrukci přirozených biotopů v Evropě kvůli pěstování řepky?

Mgr. Stanislav Lhota, Ph.D.:

- Většina řepky u nás je používána na výrobu bionafty, cílem Koalice proti palmovému oleji tedy je nepěstovat plodiny na výrobu biopaliv obecně.
- Po roce 2020 se povinnost přidávat tzv. zelená paliva – biopaliva do ropných produktů ruší, mohlo by tedy dojít k opětovnému pěstování řepky zejména k produkci potravin.
- Bylo také prokázáno, že degradace půdy je v případě pěstování palmy olejné rychlejší.
- Je třeba vytvořit síť spojenců, tvořenou např. zemědělci, výrobci krmiv, chovateli, záchrannými stanicemi, univerzitami atd. To by mohlo napomoci k šíření povědomostí o této problematice a zároveň zvýšit tlak na používání certifikovaných produktů a možná i k potlačení produkce rostlinných biopaliv.

Komise pro chov ryb, Bojnice 19.–20. 9.

Ve výukovém centru Zoo Bojnice se konalo pracovní setkání odborných komisí UCSZO pro chov ryb a ploutvonožců, kterého se za naši zoo zúčastnil Josef Drtil. Program setkání začal společnou prohlídkou areálu Zoo Bojnice a seznámením se zázemím pavilonu akvárií a terárií. Odpoledne proběhlo jednání komise pro chov ploutvonožců.

Druhý den ráno bylo na programu jednání komise pro chov ryb. Účastníci z jednotlivých zoo nás nejprve seznámili s novinkami v jejich akvarijních expozicích a s plány do budoucna. Hlavním tématem letošního setkání bylo předávání zkušeností s účinností filtračních systémů a seznámení se s méně obvyklými druhy ryb.

Setkání členů vzdělávací a marketingové komise, Košice 12.–14. 10.

Společné setkání členů komisí pro vzdělávání a marketing se konalo na Slovensku v Zoologické zahradě Košice a zúčastnilo se jej

přes čtyřicet zástupců ze sedmnácti českých a slovenských zoologických zahrad. Setkání zahájil ředitel košické zoo Erich Kočner. Za Zoo Olomouc zde byli přítomni Ing. Karla Břečková a Milan Kořínek, který na setkání vystoupil s příspěvkem „60 let Zoo Olomouc“. V rámci přednášek jsme byli informováni i o novinkách na úseku propagace a marketingu v ostatních zoo a uskutečnila se prohlídka zoologické zahrady. Měli jsme možnost navštívit i centrum města Košice a zúčastnili jsme se zahájení výstavy „30 sezón Zoo Košice“ ve Východoslovenském muzeu. Poslední den jednání byl vyhrazen na návštěvu ptačího území Senné rybníky, jednu z nejvýznamnějších ptačích lokalit ve střední Evropě.

Přehled prezentací:

12. 9.

- **První učebna z vrbového proutí** (Zoo Chomutov)
- **Rok v nové zooškole** (Andrea Klasová; Zoo Bojnice)
- **Ne-viditelná Zoo** (Pavla Jarošová; Zoo Jihlava)

13. 9.

- **Malý výlet do systematiky ptáků aneb Co má společného ara s havranem** (Jiří Novák; Zoo Ostrava)
- **Běh Zoo Ostrava pro Kukang** (Šárka Nováková; Zoo Ostrava)
- **60 let Zoo Olomouc** (Milan Kořínek; Zoo Olomouc)
- **Zoo Zlín Family** aneb roční permanentky úplně jinak (Romana Bujačková; Zoo Zlín)
- **Společná prezentace k nové kampani EAZA Let it grow** (Zoo Ostrava)
- **Projekt vzdělávání zoopedagogů – jak to jde?** (Aleš Kočí; Zoo Liberec)

Komise pro chov papoušků, Ostrava 18.–19. 10.

Zasedání Komise pro papoušky UCSZO se uskutečnilo ve dnech 18. a 19. října v Zoologické zahradě Ostrava. Za naši zoo se jednání zúčastnila ošetřovatelka Petra Vyslouzilová.

Jednání marketingové komise probíhalo v Košicích
/Marketing committee meeting took place in Košice/

- **Prezentace jednotlivých zoo, pohyby zvířat, zhodnocení chovné sezóny**
- **Nové voliéry a odchovy** (Hana Škrháková; Papouščí zoo v Bošovcích)
- **Novinky z EAZA 2015 a 2016 / nomenklatura, ohrožené druhy papoušků** (Yveta Svobodová, Jana Michálková; Zoo Ostrava)
- **Ara horská** (Yveta Svobodová, Lia Justová, Věra Farbiaková; Zoo Ostrava)
- **Amazoňan vějířový** (Věra Farbiaková; Zoo Ostrava)
- **Papoušek šedý - CITES II, nebo CITES I?** (AOPK ČR)
- **Papoušek šedý** (Milan Bartl)
- **Lori vlkovaný** (Milena Vaňková)
- **Výživa papoušků - nutriční výživa ořechů** (Vojtěch Trhoň)

Komise pro evidenci zvířat a transporty, Kostelec nad Černými lesy 2.-3. 11.

Koncem roku již tradičně probíhá setkání pracovníků UCSZOO zabývajících se transporty a evidencí zvířat v Kostelci nad Černými lesy v penzionu Marie Terezie, kněžny Savojské.

Evidenční komise se věnovala problematice spojené s evidováním jednotlivých druhů zvířat v programech, které jednotlivé zahrady využívají, včetně celosvětové evidence ZIMS a kompletací dat pro ročenku UCSZOO. Transportní komise se naopak zabývala problematikou koordinace transportů v rámci zahrad UCSZOO, problematikou transportu biologického materiálu ze třetích zemí, výjimkami na požadování CITES dokumentů, přemisťováním zvířat zabavených ČIŽP v rámci EU, problematikou vývozu zvířat do Ruské federace a problematikou označování domácích zvířat při přesunech v rámci ČR. Zpestřením bylo v tomto roce setkání s několika pracovníky AOPK v Praze, kteří nás informovali o tom, jak probíhala výroční konference CITES v Pretorii a o komplikacích spojených s požadavkem zařazení kozorožec kavkazského do úmluvy CITES. Požadavek se nakonec podařilo prosadit a kozorožec kavkazský je zařazen v příloze II, což je velký úspěch, na němž se pracovalo několik let.

Naše prezentace na marketingové komisi
/Our presentation at the marketing committee/

Stavební komise, Jihlava 9.-11. 11.

Podzimní zasedání stavební komise proběhlo ve dnech 9. až 11. listopadu v prostorách Zoologické zahrady v Jihlavě. Kromě panelové diskuze a prohlídky jihlavské zoo se zaměřením na stavby proběhly následující prezentace:

- **Expozice anakond v Zoo Brno** (Ing. Piskač; Zoo Brno)
- **Solární kolektory v Zoo Plzeň** (VacuSol, spol. s r. o., Dolní Rožínka)
- **Plotové systémy, chovatelská pletiva** (Screen servi, spol. s r. o., Luběnice)

Ekonomická komise, Liberec 14.-16. 11.

V Zoo Liberec v polovině listopadu zasedala ekonomická komise v rámci Unie českých a slovenských zoologických zahrad. Setkání bylo zahájeno ředitelem hostitelské zoo MVDr. Davidem Nejedlem. Mezi diskutovanými tématy byl registr smluv, výběrová řízení, aktivace materiálu a služeb, pracovní úrazy, dohody o pracích konaných mimo pracovní

poměr a další. Za naší zoo se komise zúčastnila Bc. Markéta Steinerová, DiS.

*Zpracovali: Dr. Ing. Radomír Habáň, RNDr. Li-
buše Veselá, Ing. Jitka Vokurková, Ing. Sylva
Procházková, Ing. Karla Břečková, Milan Koří-
nek, Bc. Markéta Steinerová, DiS., Ing. Radek
Dvořák, Josef Drtil, Petra Vysloužilová*

TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC

Oddělení	Jméno	Mobil	Telefon	E-mail
VEDEŇÍ ZOO				
Ředitel Zoo Olomouc	Dr. Ing. Radomír Habáň	774 450 413	585 151 605	reditel@zoo-olomouc.cz
Ekonomický náměstek	Ing. Jan Hüttner	774 450 412	585 151 603	huttner@zoo-olomouc.cz
Vedoucí údržby	Ing. Radek Dvořák	774 450 423	585 151 607	dvorak@zoo-olomouc.cz
Asistentka ředitele, sponzoring	Bc. Markéta Steinerová, DiS.	774 450 013	585 151 600	steinerova@zoo-olomouc.cz
Vedoucí gastro provozu	Mgr. Adéla Tomečková	774 450 014	585 151 636	tomeckova@zoo-olomouc.cz
Návštěvnický servis	Hana Kliková	774 450 425	585 151 630	klikova@zoo-olomouc.cz
Vedoucí péče o zeleň	Robert Nádvorník, DiS.	774 450 414	585 151 607	nadvornik@zoo-olomouc.cz
ZOOÚSEK				
Zoolog	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Zoolog	Ing. Jitka Vokurková	774 450 415	585 151 608	vokurkova@zoo-olomouc.cz
Krmivářka	Ing. Sylva Procházková	774 450 418	585 151 608	prochazkova@zoo-olomouc.cz
Veterinářka	MVDr. Lenka Chrastinová	603 360 312	585 151 634	info@zoo-olomouc.cz
Zimoviště afrických zvířat	Pavel Vidlář	774 450 428	585 151 604	info@zoo-olomouc.cz
Pavilon šelem, akvária	Josef Drtil	774 450 424		info@zoo-olomouc.cz
Úsek ptáků	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Pavilon opic	Jitka Harnová	774 450 429		info@zoo-olomouc.cz
MARKETING				
Tisková mluvčí, marketing	Ing. Karla Břečková	774 450 411	585 385 382	breckova@zoo-olomouc.cz
Marketing, fotograf	Milan Kořínek	774 450 416	585 151 609	korinek@zoo-olomouc.cz
DALŠÍ DŮLEŽITÉ KONTAKTY				
Účtárna	Zdeňka Šolcová		585 151 606	solcova@zoo-olomouc.cz
Sklad	Stanislava Kořínková		585 151 630	korinkova@zoo-olomouc.cz
Pokladna zoo			585 310 411	
Vrátnice, GSM brána		774 450 419	585 151 601	

ANNUAL REPORT 2016 ZOOLOGICAL GARDEN IN OLOMOUC, CZECH REPUBLIC

Summary

Dear Friends,

Since 1995 you have been receiving an annual report of the Zoological Garden in Olomouc in which we summarise the previous year in great detail. Last year was marked by the 60th anniversary of the opening of our zoo. On this occasion we published a book titled *Zoo Olomouc rok za rokem [Olomouc Zoo Year by Year]*, which gradually sums up significant events that occurred from the beginning of the zoo until today. As part of the celebrations, we officially opened new expositions with anteaters and sloths that bears the name Orinoko. Our new sea-water aquarium has new occupants, Cow-nosed Rays (*Rhinoptera bonasus*) and Bluespotted Ribbontail Rays (*Taeniura lymma*). The celebration also started the construction of a new African pavilion named Kalahari, designed for meerkats, hyraxes, and other newly acquired species – aardvarks and honey badgers, which have never been kept in our zoo before. To make a visit to our zoo more interesting, we prepared a game which soon became very popular among our visitors.

Last year, our zoo had 339,506 visitors. Even though it is not a record turnout, considering the favourable weather which we were able to enjoy throughout the entire visiting season, we still received 14,000 more visitors than in 2015. The Zoological Garden in Olomouc breeds 397 species, which is a slightly higher number com-

pared to last year. We increased the number of species among birds, fish, and invertebrates. The overall number of individual animals kept in our zoo is 1,811, which is around the same number as in the previous years. Last year, we had 251 young, which is lower than the year before, but some species do not have young every year because of extended maternity care. Therefore I can evaluate this breeding year as successful. Since 2009, Olomouc Zoo has run, and continued to improve, its own gastronomic services. Even though there is still a long way to go before we reach perfection, our efforts have been rewarded by annually increasing popularity among our visitors.

In conclusion, I would like to thank all our visitors for their ongoing support and our founder, the Statutory City of Olomouc, for its cooperation and support for our zoo. My thanks also go to the Ministry of Environment of the Czech Republic and to all of our sponsors, and also to our employees, whose daily efforts are reflected in the smooth running of the zoo and the satisfaction of our visitors. It is my belief we will continue to maintain our distinction of being one of the most important tourist destinations in the Czech Republic and one of the most visited sites in our region.

Dr. Dipl.-Ing. Radomír Habáň
Director of the Olomouc Zoo

TABLE OF CONTENTS

ZOOOLOMOUC

INFORMATION ABOUT THE ZOO	6
TELEPHONE AND CONTACT DIRECTORY OF THE OLOMOUC ZOO STAFF	141
A FEW WORDS OF INTRODUCTION FROM THE DIRECTOR	142
BREEDING ACTIVITIES IN 2016	144
MAMMALS	144
CARNIVORES	144
PRIMATES	144
UNGULATES	145
OTHER MAMMALS	145
BREEDING OF BOLIVIAN NIGHT MONKEY	146
BREEDING OF SERVALS	146
BREEDING OF RED KANGAROO	146
BIRDS	146
RE-INTRODUCTION PROGRAMME FOR CRANES	146
TERRARIA	146
BREEDING OF WESTERN BEARDED ANOLE	147
BREEDING OF WEST AFRICAN DWARF CROCODILE	147
AQUARIA	147
RECONSTRUCTION OF THE AQUARIUM FOR COW-NOSED RAYS	148
BLUE SPOTTED STINGRAY	148
OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT	148
RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS	148
PUBLISHING ACTIVITIES	148
COMPETITION FOR 'BREEDING OF THE YEAR'	149
THE KUKANG PROJECT	149
THE SVOPAP EDUCATIONAL CENTRE S.R.O. IN OLOMOUC	149
VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO	149
OUR COOPERATION WITH THE CENTRE FOR CHILDREN AND YOUTH IN OLOMOUC	149
RESCUE STATION FOR HANDICAPPED ANIMALS	150
BIRDS OF PREY	150
VETERINARY CARE	150
NUTRITION AND FEEDING	150
ZOO MARKETING	150
VISITORS' TURNOUT AT OLOMOUC ZOO IN 2016	150
PROMOTION OF THE ZOO	150
60TH ANNIVERSARY OF THE GRAND OPENING OF OUR ZOO	151
OLOMOUC ZOO YEAR BY YEAR	151
MOST SIGNIFICANT EVENTS IN 2016	151
'ZOOINVENTURA' - TAKING STOCK IN THE ZOO	152
EASTER IN THE ZOO	152
ANNIVERSARY OF THE GRAND OPENING OF OUR ZOO	152
GREAT BIRTHDAY GAME	152
THE CHILDREN'S WEEKEND	152
ANIMAL FEEDING WITH COMMENTARY	152
WEEKEND OF RECORDS AT OLOMOUC ZOO	153
GHOST NIGHT AT THE ZOO	153
CHRISTMAS AT THE ZOO	153
COOPERATION WITH THE MEDIA	153
EDUCATION AT OLOMOUC ZOO	153
SPONSORS OF OLOMOUC ZOO	154
BASIC ECONOMIC DATA	154
CATERING SERVICES	155
CONSTRUCTION AND MAINTENANCE	155
GARDENING	156
CONFERENCES AND SEMINARS IN 2016	156
MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF UCSZOO	156
LIST OF ANIMAL SPECIES KEPT AT THE ZOO IN 2016	157
MAMMALS	157
BIRDS	161
REPTILES	165
FISH	167
CARTILAGINOUS FISHES	169
INVERTEBRATES	169
LIST OF PROTECTED ANIMAL SPECIES	173

BREEDING ACTIVITIES IN 2016

ZOOLOMOUC

PAGE 10

As of Dec 31, 2016, Olomouc Zoo had 397 species and 1811 individual animals with a total registered value of 296,468 EUR. In comparison with the previous year, it is four species more, but also 36 individual animals less. 2016 can also be considered a very successful year in terms of our breeding activities. A lot of young ones were born. After many years, we managed to breed the Bolivian Night Monkey, Emperor Tamarin, West African Dwarf Crocodile, Japanese Macaque, and Servals. For the first time, we managed to breed the Western Bearded Anole and Black-headed Parrot. Also this year, we were successful in breeding the Geoffroy's Marmoset, Silvery Marmoset, Amur Leopard, Gemsbok, Siberian Ibex and West Caucasian Turs, Northern Bald Ibis, Southern Tamandua, Southern Ground Hornbill, and Macklot's python.

Species and Individuals in the Animal Collection of Olomouc ZOO as of December 31, 2016

	Species	Individuals	Loan	Price [EUR]
Mammals	90	624	132	226,991
Birds	58	363	50	38,159
Reptiles	27	104	11	7,268
Fish	117	363		5,887
Chondrichthyes	4	6		17,745
Invertebrates	101	351	1	418
Total	397	1811	194	296,468

MAMMALS

PAGE 11

CARNIVORES

PAGE 11

As for Canidae, we were successful in breeding the Hudson's Bay wolf (*Canis lupus hudsonicus*), who had three cubs. We terminated the rearing of Iberian Wolves by sending our last two males to the Jihlava Zoo. After the death of a male Fennec Fox, we brought a new one from Prague Zoo. As for Ursidae, we have a 29-year-old female Sun Bear named Bára, and black bears. An old female black bear named Mary had to be put down at the end of the year as she became immobile in the rear part of her body. We had treated her extensively for arthrosis, which she had when she arrived at our zoo from Rome Zoo. A young couple mated in summer and so we are looking forward to a young cub in winter. In Viverridae, we have been successful for some time now in breeding all species. We had young Meerkats, Yellow Mongoose, and Binturongs. We also acquired a new species, namely Long-nosed Cusimanse, who joined our collection of interesting animals. Among the Felidae, we were successful in breeding a young Amur Leopard. A young female born in 2015 was sent to Vienna Zoo. This species continues to be one of the rarest Felidae in the world. After a 15-year break, we had two young servals. Both of them were successfully reared and will travel to other zoos at the beginning of 2017. We also acquired a young male lynx to join our young female because the older and genetically valuable male, who is 16 years old, can no longer sire young ones.

sonicus), who had three cubs. We terminated the rearing of Iberian Wolves by sending our last two males to the Jihlava Zoo. After the death of a male Fennec Fox, we brought a new one from Prague Zoo. As for Ursidae, we have a 29-year-old female Sun Bear named Bára, and black bears. An old female black bear named Mary had to be put down at the end of the year as she became immobile in the rear part of her body. We had treated her extensively for arthrosis, which she had when she arrived at our zoo from Rome Zoo. A young couple mated in summer and so we are looking forward to a young cub in winter. In Viverridae, we have been successful for some time now in breeding all species. We had young Meerkats, Yellow Mongoose, and Binturongs. We also acquired a new species, namely Long-nosed Cusimanse, who joined our collection of interesting animals. Among the Felidae, we were successful in breeding a young Amur Leopard. A young female born in 2015 was sent to Vienna Zoo. This species continues to be one of the rarest Felidae in the world. After a 15-year break, we had two young servals. Both of them were successfully reared and will travel to other zoos at the beginning of 2017. We also acquired a young male lynx to join our young female because the older and genetically valuable male, who is 16 years old, can no longer sire young ones.

PRIMATES

PAGE 18

Among the primates, we are successful in breeding smaller species, such as lemurs, Pygmy Marmosets, and Cebidae. After a longer break, we succeeded in breeding the Golden Lion Tamarin, Silvery Marmosets, five Geoffroy's Marmosets, four Ring-tailed Lemurs, two South American Squirrel Monkeys, and Night Monkeys. We also had a young female Macaque. The coordinators have paused the reproduction of all the gibbon families, in which hormonal implants were applied to female gibbons.

UNGULATES

PAGE 23

The rearing of ungulates in our Euro-Asian Safari has improved in terms of the variety of species. Currently, we have several Mesopotamian Fallow Deer, a large herd of Indochinese Sika Deer, moufflons, and wild goats. Our female European Elk was joined by another female that arrived from Chomutov. Both adult females from the bison herd bred young. Both young are females. A young female named Arya born last year was sent to Karlsruhe Zoo. There were also some changes in the rearing of mountain ungulates. The West Caucasian Turs were joined by a promising male. We had eight young and we succeeded in rearing six of them. Some of the superfluous males were sent abroad. From the herd of Siberian Ibexes all nine females had young, eight of which were successfully reared. Thanks to the preventive coccidiostat added to the feeding rations during the summer season, the young ones and adults are very healthy.

The herd of Rothschild's giraffes consists of 18 members which are divided into two groups. One group is living together with Chapman's zebras during the summer season; the other group is in an enclosure which is a part of the African safari. Both the breeding males are separated from the females because they should not mate with them, and the four young males are being treated to suppress their fertility. During the year 2016 no calf was born and one female died. Olomouc Zoo has a group of 3,4 adaxes. Two females left for Sosto Zoo within the framework of the EEP. The gemsbok is not only a very attractive antelope but it turned out that it is also a very appropriate species for our African Safari enclosure. In the year 2016 we reared five calves. The white-tailed gnu were not lucky in the year 2016. The calves born in January lost their lives after they were placed in the enclosure in spring and one adult female died because of an accident, but in the autumn one other young female was born. Zebras

are very important in the exhibition of large African hooved animals. We have a group of five zebras; one foal was born in 2016.

The mountain goats markhors and chamois are doing all right in our zoo but now we are looking for a new male chamois for breeding. There is a bad situation in breeding musk ox because we have only one adult male after the old female's death. We are looking for some young animals. As far as breeding domesticated animals goes, we have five young alpacas as the offspring of the new breeding male but we are still waiting to see if the increased sexual activity of the male camel will bring results.

We have used high-protein pellets for feeding the herd of reindeer for nine years. All of our females are in a very good condition, the oldest being at the age of 18 years. Our breeding male has never been very interested in mating with the females when they were in heat. Last year only one female became pregnant. In summer the male died and his one-and-a-half-year-old son was very active in the herd during the mating season. We will see the results in the spring. The weight of the antlers of the old male was 14.4 kg.

OTHER MAMMALS

PAGE 31

In Xenarthra, we were successful in breeding the Southern Tamandua. We acquired a new male and thereby enriched the genetic variability of the whole population within Europe. In autumn, a young female Giant Anteater named Romy was sent to Dudley Zoo in England. The female sloths were joined by a young male from Warsaw Zoo. At the moment, the sloths are placed together with the Southern Tamanduas in the South American pavilion. The enclosure went through an extensive reconstruction. Our Rodrigues flying foxes are breeding successfully; we had eight young in 2016.

The Indian porcupines are very successful; last year they had three litters of cubs. We have also reared one cub of the North American

porcupine. The group of rock hyrax is prepared for the new pavilion of South African animals. The Red Kangaroos are very expressive in their enclosure, which is accessible for visitors. A lot of young ones were reared and several specimens left our zoo during the last year.

BREEDING OF BOLIVIAN NIGHT MONKEY

PAGE 35

In 2016, we were again successful in breeding a young Azara's Night Monkey. Even though the mother was inexperienced and carried her young in an unusual way, the young one is now in a good health condition. This species is kept in human care very rarely, which is why every breeding is most valuable. There are more females in the population, which is why our little male will be much sought after. Azara's Night Monkeys are the only nocturnal South American primates and because of their appearance they are also referred to as owl monkeys.

BREEDING OF SERVALS

PAGE 36

Our young were born in June 2016 to a new couple brought from the Republic of South Africa. The last young ones were born to the previous couple in our zoo 15 years ago. Despite severe complications with the health condition of the male and with the mating, the rearing was successful, and the newly born pair will be much wanted among many zoological gardens. Both of the young are already reserved and will travel at the beginning of 2017.

BREEDING OF THE RED KANGAROO

PAGE 37

Last January one small female Red Kangaroo left her mother's pouch prematurely. We helped her and she was reared successfully. Now she is back in the herd of kangaroos in their enclosure.

BIRDS

PAGE 39

The last year was not very good for the birds in Olomouc Zoo. One of the giant aviaries urgently needs reconstruction and the enclosure with a pond for water birds became a part of the building ground for a new house, so a lot of birds were put into temporary housing. In spite of that, we were successful in breeding some species. The rearing of a Rock Ibis chick is a very important. The parrots reproduced too and for the Black-headed Amazones it was the first time they had done so in our zoo'. Olomouc Zoo also has some European birds in its collection. One example is partridges, which bred 13 chicks, and after many years our herons bred four young. Unfortunately, the flamingos did not reproduce last year because there were many disturbing factors at the beginning of the nesting season.

RE-INTRODUCTION PROGRAM FOR CRANES

PAGE 44

Olomouc Zoo, together with Brno Zoo and the Chomutov Zoo Park, participated for the first time in the reintroduction programme for Japanese cranes and White-napped cranes. Fertile eggs of both species were transported to Chabarovsk by air in a special incubator and then to the Khingan reservation and after some days chicks were hatched from our three eggs. The keepers taught the chicks to go to the graft and find food. Two male Japanese cranes and one White-napped crane were reared. The programme is organised within the framework of EARAZA. The greatest credit for the realisation goes to Petr Suvorov from Brno Zoo.

TERRARIA

PAGE 47

Just as in the past year, this year too we were successful in rearing young West African Rainbow Lizards (*Agama africana*) and Macklot's Python (*Liasis mackloti*). Other

interesting rearing includes a West African Dwarf Crocodile (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*), our largest protégé, and a very interesting Cuban endemic Western Bearded Anole (*Chameleolis barbatus*), both of which are described in detail elsewhere. In the exposition, we managed to join a couple of Frilled Dragons (*Chlamydosaurus kingii*). In an exchange, we acquired a young trio of Blue Spiny Lizards (*Sceloporus cyanogenys*), and a long-awaited Green Tree Python (*Morelia viridis*) and Malaysian Orchid Mantis (*Hymenopus coronatus*). The terrarium with a trio of Madagascar Tree Boas (*Sanzinia madagascariensis*) was joined by a Standing's Day Gecko (*Phelsuma standingi*). A new enclosure for the African Spurred Tortoise (*Centrochelys sulcata*) and other species of Shelled Box Turtles was built beside the enclosure for the addaxes. We also ranked third in the competition titled White Elephant [Bílý Slon] in the category of 'others' for rearing a West African Rainbow Lizard.

BREEDING OF WESTERN BEARDED ANOLE

PAGE 53

In 2015, we acquired two males of this peculiar lizard, originally from Cuba, from Wrocław Zoo and coupled them with females from Plzeň Zoo. One of the couples was shown in the exposition part of the terrarium named Karibik, together with the rare species of reptiles, the Haitian Giant Galliwasp (*Celestus warreni*). In the same year, we were successful in rearing five young. Incubation took place in the hatchery at a temperature of 27–29 °C with 85 % humidity. The incubation period was approximately 48 days. Three females and two males hatched. The young, just like their parents, were fed insects of an appropriate size, especially crickets covered in a mixture of minerals and vitamins. The terraria are moistened twice a day; the animals drink almost exclusively from a feeder or plant leaves. From the very first days these lizards have been very friendly. They are character-

ised by their rotating eyes and partial skin colour change – similar to chameleons. They also have a robust head, an adhesive system of pulvilli and tiny claws, just like anoles have.

BREEDING OF WEST AFRICAN DWARF CROCODILE

PAGE 55

Our biggest reptiles, a couple of West African Dwarf Crocodiles (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*), gave us 20 eggs on May 15 which were subsequently put into an incubator. This time, the parents broke only one egg from the whole clutch. After 14 days we took away three non-fertilised eggs. The rest of the clutch started to turn white. The incubation period was extended to 101 days, when we helped the first young one out of the egg and opened another egg. On the 114th day of incubation and with a little help, another 17 babies hatched. Despite minor difficulties, we reared 13 young crocodiles. We showed three of them to their mum. Over the next two days, the female calmed down and lost interest in the nest. Similarly to their parents, these young crocodiles were also named after the states of Africa where they appear naturally.

AQUARIA

PAGE 57

In 2016, the most significant change in the aquaria in the pavilion of beasts of prey was its general reconstruction. Its dominant features are now three Cow-nosed Rays (*Rhinoptera bonasus*). We have also acquired several new and interesting fish, especially a Leafy Filefish (*Chaetodermis penicilligerus*), Horned Bannerfish (*Heniochus varius*), Donkey Fish (*Equetuslan ceolatus*), Black Dotted Sandperch (*Parapercis cephalopunctata*), Talbot's Demoiselle (*Chrysiptera talboti*), Blue-lined Rabbitfish (*Siganus puellus*), Creamy Striped Blenny (*Meiacanthus grammistes*), Marble Cichlid (*Astronotus cellatus*), and Plain Metynnis (*Metynnis hypsauchen*). We were also successful in forming a breeding

couple of Banggai Cardinal Fish (*Pterapogon kauderni*), which try to breed regularly. Our largest reef sea aquarium at the entrance to the Zoo is up and running without any serious issues for the past five years. The quality of the water is successfully kept at a very good level. We also contribute to other domestic and foreign zoos and aquaria with anthozoan breeding in our zoo.

RECONSTRUCTION OF THE AQUARIUM FOR THE COW-NOSED RAY

PAGE 60

The largest task carried out in the department of aquaria in 2016 was the general reconstruction of our second largest container, with a volume of 17,000 l, located in the pavilion of beasts of prey. The entire front wall was lowered into the hallway and the curved glass was removed. A new cement pool with a stainless steel frame for flat glass was moulded in the original container. The ceiling above the container was also removed and the space for filtration was reconstructed. The following fish were put into the new container: Blue and Yellow Grouper (*Epinephelus flavocaeruleus*), Highfinned Grouper (*Cromileptes altivelis*), a Blue-spotted Grouper (*Cephalopholis miniata*), Porkfish (*Anisotremus virginicus*), Gold-spotted Rabbitfish (*Siganus punctatus*), Indian Yellowtail Angelfish (*Apothemichthys xanthurus*), and Blue-streak Cleaner Wrasse (*Labroides dimidiatus*). The main inhabitants of this aquarium, the Cow-nosed Rays (*Rhinoptera bonasus*), were brought on the day of the official opening on June 28. After a one-hour-long acclimatisation period, they were carefully brought in a net to the display tank, after which the aquarium was officially opened.

BLUE SPOTTED STINGRAY

PAGE 63

Another new species that we acquired for our aquarium is the Blue Spotted Stingray (*Taeniura lymma*). We were successful in procuring

two young ones taken from the wild by a company based in Bali in Indonesia. After such a long journey, we had to acclimatise them for several hours before releasing them into a prepared quarantine container. We placed an adequate hiding place in a container with a volume of 2,500 l, and filled the bottom with sand, in which they buried themselves immediately. The best thing to feed them on right after arrival turned out to be sliced small fresh-water aquarium fish. We were gradually able to get them used to anchovy, squid, shrimps, and bivalve bittersweets cut into small pieces.

OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT

PAGE 65

RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS

PAGE 65

Olomouc Zoo has established cooperation in research activities with a number of universities and other institutes both in the Czech Republic and abroad. Many students use the facilities of our zoo to work on their bachelor's, master's, and PhD theses. Some students work here to gain valuable experience in terms of practical training.

PUBLISHING ACTIVITIES

PAGE 66

In 2016, the Zoological Garden in Olomouc published two specialised books. One is an anthology of a specialised UCSZOO committee for prosimians. It was the 17th anthology and in it numerous specialised articles can be found, as well as translated articles from foreign literature and detailed information on the current situation of prosimians in the UCSZOO member zoos. All the zoos that keep prosimians received the book in printed and electronic versions at a meeting in Jihlava. The second publication is a stud book on West Caucasian Turks complying with the

terms of EAZA. This time it was a celebratory 20th issue. All the members of the breeding programme received a copy of the book at the annual conference in Belfast.

COMPETITION FOR 'BREEDING OF THE YEAR'

PAGE 67

On April 20, 2016, the citizens' association Česká zoo [Czech Zoos] announced the winner of the 22nd annual breeding competition for the best breeding of the year and the best construction of the year in Czech and Slovak zoos, 'BÍLÝ SLON' [WHITE ELEPHANT]. The Zoological Garden in Olomouc came third in the 'others' category for its breeding of the West African Rainbow Lizard. The prize was collected by the keeper Eva Šlosarčíková.

THE KUKANG PROJECT

PAGE 67

In 2016, the rescue centre for the Slow Loris in Sumatra was reconstructed; in particular, a new storage space and entrance were built. The centre was also newly fenced. The reconstruction of the rented house for visitors was completed this year. The running of the centre is now ensured by an Indonesian team with six members. After all the necessary licences had been arranged for, six lorises were able to be received in the centre and are now in the process of rehabilitation. All of them have teeth so there is a good chance they will be released into the wild. In the region, there have been lectures in schools on the protection of lorises and other animals. At schools in the vicinity of the rescue centre, there were seven lectures, and some lectures were also held in the Czech Republic. Apart from cooperating with schools, we also work with farmers who farm near forests and come into contact with wild animals. The campaign 'I am not your toy!' is still on. It fights the popularisation of lorises on the internet. To support this programme, there have been several events organised in the Czech Republic, such as 'Běh Zoo Ostrava pro Kukang' [Ostrava

Zoo Runs for Kukang]. On June 26, there was a 'Den pro outloně' [Day for Lorises], the purpose of which was to introduce lorises to children in a fun way. More than 100 children attended this event.

THE SVOPAP EDUCATIONAL CENTRE IN OLOMOUC

PAGE 68

For the second time this year, we organised an educational section of a retraining course on 'Animal Keepers in Zoos' which was scheduled for the period of 8-10 July. The seminars dealt with animal nutrition in zoos, ethology, and the breeding of small animals and of Canifomia. Students had the opportunity to work with the animals the course was focused on; the course on animal nutrition also had a practical part. The lessons were partly given by our employees. One student who followed the course has completed her practice in our zoo.

VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO

PAGE 69

Volunteering in our zoo started in 2013, with 40 registered volunteers at that time. Currently, we have 19 registered volunteers of various ages who regularly participate in volunteering. This year, volunteers participated in eight events, which is two more compared to 2015. The attendance at each event is about 10 volunteers.

OUR COOPERATION WITH THE CENTRE FOR CHILDREN AND YOUTH IN OLOMOUC

PAGE 70

The cooperation with the Centre for Children and Youth (DDM) in Olomouc was also very good in the year 2016. The regular meetings of the Zoo Club took place in the zoo each Thursday, and the staff of DDM helped us with the preparation and organisation of popular events for visitors. The most successful events were the Earth Day, the Night in the

Zoo, World Animal Day, and the Lighting of Christmas Trees for Animals. Two trips for the Zoo Club and friends took place in 2016 – we visited Wrocław Zoo and Prague Zoo.

RESCUE STATION FOR HANDICAPPED ANIMALS

PAGE 71

Owing to the incidence of infection, the station can no longer receive birds or other wild animals. In the event of finding an injured or otherwise handicapped bird or other animal, please approach the above-mentioned stations.

BIRDS OF PREY

PAGE 72

In 2016, the exposition of birds of prey in Olomouc Zoo celebrated 20 years of its existence. It was established on the basis of an ecological and educational project in 1996. The purpose of this exposition was to show visitors the level of care provided to found and injured birds of prey accepted by the Rescue Station for handicapped animals. Since June 2002, the exposition has been open to the public. Currently, there are seven birds of prey with a permanent handicap, two birds of prey from our zoo, and five birds of prey undergoing training for falconry.

VETERINARY CARE

PAGE 74

Veterinary prevention is the most important part of the work. Some groups of animals are vaccinated on a regular basis, and the animals which are in contact with visitors are vaccinated against rabies. Veterinary prevention also includes parasitological testing and deworming and marking the animals with microchips or ear tags. Testing before transportation or testing animals after they come to our zoo during the quarantine period is performed by the State Veterinary Institution. The most curious case in the year 2016 was the dental nursing and treatment of a female jaguar. Dr. Jiří Hrabý was the attending dentist.

NUTRITION AND FEEDING

PAGE 77

In 2015, the amount of 211,914 EUR was spent on animal food. The cost of one day of feeding was therefore 581 EUR. The cost was partly covered by a subsidy from the Ministry of the Environment, amounting to 34,254 EUR. In 2016, there were many changes in the feeding rations for all the species of monkeys kept in our zoo. In particular, the entire feeding rations were restructured according to the latest world knowledge of a specialised committee on primates. There was a decrease in the levels of sugar and starch in the feeding rations. This year we would once again like to extend our thanks to our sponsors, who are Dajana Pet s.r.o., AHOLD Česká republika a.s., and Europasta SE for their natural gifts which helped us in feeding the animals in our zoo.

ZOO MARKETING

PAGE 80

VISITORS' TURNOUT AT OLOMOUC ZOO IN 2016

PAGE 80

In 2016, Olomouc Zoo welcomed 339,506 visitors, which is 13,773 more visitors than in the previous year. In the month of July, 71,806 visitors passed through the turnstiles, but there was a decrease by 6,218 visitors in the following month. Late Christmas visits attracted 985 visitors. The highest turnout of visitors on one day in 2016 was on Easter Sunday, amounting to 6,471 visitors.

PROMOTION OF THE ZOO

PAGE 82

The replacement of the information system with elements corresponding with the new visual style continued this year, in particular as regards the souvenir shop, the signs marking each pavilion, and all the outlets providing gastro services. New web pages were launched on Christmas Eve. They were completely redone in a modern way, with user-friendly aspects and more information, photographs, videos, and

audio recordings. The second line of promotion took place outside the zoo via billboards, a projection wall, City Light displays, and other promotions. Advertisements for the zoo were also present on web portals, Facebook, and the new Instagram account of our zoo.

60TH ANNIVERSARY OF THE GRAND OPENING OF OUR ZOO

PAGE 82

The 'Nook of Living Nature' zoo, which was established at the beginning of the 1950s, was so popular among local citizens and children that the Regional National Committee decided to build a new zoological garden at the beginning of the 1950s. Between 1956 and 1966, Olomouc had in fact two zoological gardens. The new zoo in Svatý Kopeček was at first accepted with little trust by the public. The distance from the city centre was seen by many as inconvenient. It later turned out to be the best possible location in the nearby surroundings of Olomouc. The Regional Zoological Garden in Svatý Kopeček was officially opened on June 3, 1956. There were four or five employees, and it had 58,276 visitors in the first year. People were able to admire mainly European fauna. During the 1960s, a pavilion for monkeys was completed, as well as new enclosures and simpler quarters. A vivarium and a pavilion for beasts of prey were finished in the second half of this period, when the zoo began to acquire increasingly rare animals. In the 1970s, the largest pavilions and constructions were completed – a giant aviary for birds of prey, an observation tower, a wintering site for our African animals, the extension of the pavilion for beasts of prey, and many others. At the beginning of the 1990s, there were new constructions and expositions – a giant aviary, and a giraffe pavilion, and the pavilion for monkeys and beasts of prey was modernised. A new pavilion for bats, a South American pavilion, and enclosures for cheetahs, musk oxen, and Japanese Macaques were soon added. Recently, joint enclosures for bears and

wolves were created, as well as a pavilion for leopards, and the new entrance to the zoo, with a breeding facility for Ring-tailed Lemurs. In our zoo, we keep and successfully breed very rare and endangered species. Since 1990, our zoo has been a member of UCSZOO, in 1995 we became a member of EAZA, in 2001 we were accepted into the prestigious organisation WAZA, and in 2012 we also joined EARAZA. On June 3, 2016, the Zoological Garden in Olomouc celebrated the 60th anniversary of its grand opening to the public. Current and former employees celebrated our anniversary at a general meeting held on June 24. There was an event organised for the representatives of our founder, media, and other significant guests on June 28.

OLOMOUC ZOO YEAR BY YEAR

PAGE 86

On June 3, 2016, the Zoological Garden in Olomouc, which has consistently been one of the most visited tourist destinations in the whole Olomouc region, celebrated the 60th anniversary of its grand opening to the public. On this occasion we published a representative book titled *Zoo Olomouc rok za rokem* [Olomouc Zoo Year by Year], which sums up on 240 pages significant events that occurred from the beginning of the zoo until today. It also guides readers through our zoological garden and shows them the history of the breeding of all species. The book is completed with 800 black-and-white and colour photographs and illustrations; the format of the book is A4.

MOST SIGNIFICANT EVENTS IN 2016

PAGE 87

Apart from traditional events which are very popular among visitors, huge attention was directed this year to the 60th anniversary of the grand opening of the Olomouc Zoo. On the basis of the experience from the past years, regular events have been adjusted and improved. Their popularity is mostly influenced

by the weather, which was rather favourable this time.

Some of the traditional events worth mentioning include:

'ZOOINVENTURA' - TAKING STOCK IN THE ZOO

PAGE 87

At the beginning of the year, we organised a stock-taking event and, as is traditional, visitors were also invited to exercise their counting skills. From Jan 28 to Feb 21, 2016, visitors were invited to collect competition charts and return them after filling them in at the cash desk. According to the number of returned charts, 191 visitors took part in this event. The best ones received good prizes after evaluation.

EASTER IN THE ZOO

PAGE 87

This year's Easter holidays fell in March, a date that worried us a bit, but the weather turned out to be very pleasant and in combination with a very diverse programme, our zoo attracted more 17,000 visitors. Thursday and Friday were reserved for Easter workshops in which visitors were able to make decorations from osiers, feathers, and other natural materials. A fair was opened at the children's playground in the zoo for the weekend and Easter Monday. At the entrance to the zoo, those who were interested could make their own hand-made woven whipping sticks (a Czech Easter tradition). The differences in the Easter traditions of various states were explained by the KIRRI organisation. Also this year, weekend feeding of ten species with commentary took place for the first time at Easter.

ANNIVERSARY OF THE GRAND OPENING OF OUR ZOO

PAGE 88

On the Friday before the Children's Weekend, we celebrated the 60th anniversary of the grand opening of our zoo to the public. We decided to prepare a celebration which would

be modest and more suited to the character of our zoo rather than a spectacular show with celebrities. That is why we preferred to blow out the candles on the cake with visitors who were at the pavilion for beasts of prey at the announced time, and we had a taste of our cake made of cupcakes with sixty of them. Together we wished the tiger cubs a happy birthday and watched how they liked their meat cake. As presents to all our visitors, we gave them a unified fee of 60 CZK that applied for the whole weekend from Friday to Sunday.

GREAT BIRTHDAY GAME

PAGE 88

The idea that our zoo is not 60 only on one day but throughout the whole year led us to create a long-term present which could be enjoyed by visitors from June 3 to Dec 31. About 30,000 visitors spiced up their visit with a birthday game. By completing 10 tasks and solving crosswords, visitors had the opportunity to learn many interesting facts about the world of animals. The prize was also unique. The winners received a limited edition zoo button upon handing their game chart in at the cash desk, and the others were given at least a consolation prize.

THE CHILDREN'S WEEKEND

PAGE 88

A programme for both children and adults was prepared for Saturday and Sunday. Children played, adults helped or observed. Fairy-tale characters scattered around the zoo gave visitors interesting tasks. The highlight of the weekend was a play titled 'On a Little Prehistoric Man' performed by the Tramtarie theatre troupe on Sunday.

ANIMAL FEEDING WITH COMMENTARY

PAGE 88

Animal feeding with commentary, opened and tested at Easter, began to be performed regularly from May and was scheduled during

bank holidays and weekends. Feeding with commentary took place at 10 enclosures. There was a slight change in the animals, as the Japanese Macaques, placed in a walk-through enclosure and so popular among visitors, made it onto the list. Individual commentaries offered visitors information on the everyday work with animals, with room being given for visitors' questions.

WEEKEND OF RECORDS AT OLOMOUC ZOO

PAGE 89

This year, the event had two faces. 3,578 visitors enjoyed the beautiful Saturday weather with us. An amazing day in natural surroundings and the sight of many interesting and rare animals were complemented by a game organised as part of the 60th anniversary celebrations, which was to take part in establishing new Czech records and in additional programmes. Sunday, on the other hand, was rainy and there were only a few visitors.

GHOST NIGHT AT THE ZOO

PAGE 89

More than sixty curved and many variously formed and coloured decorative pumpkins lit up our zoological garden on the last Saturday in October. Slightly chilly but very pleasant autumn weather accompanied our ghosts, bogeymen, and other unimaginable beings, which came to our zoo from 2 pm onwards. The cash desk was open till 6.30 pm and the whole area closed at 9 pm. All the visitors paid a unified fee of 70 CZK. The programme was well prepared, the decoration was great, the snacks tasty, and the ghosts scary.

CHRISTMAS AT THE ZOO

PAGE 89

Olomouc Zoo was given its Christmas decorations at the beginning of December, and our visitors were able to enjoy them along the whole route for visitors. At the last Advent weekend, children from the Centre for Children and Youth (DDM) came with

their parents to decorate Christmas trees for animals with edible decorations made in the Zoo Club.

They could also bring decorations they had made by hand at the traditional workshop in the Pod Věží restaurant. In the evening, there was the first night-time Christmas guided visit. We prepared a gift for all visitors in the form of a children's fee for Christmas Eve, after which they could watch the animals opening their Christmas goodies. Nocturnal Christmas visits also continued in the period between Christmas Eve and New Year's Eve and we received 519 visitors.

COOPERATION WITH THE MEDIA

PAGE 110

Giving information to the wider public on life in the zoo is one of our regular and key activities in promoting our zoo. That is also how we get closer to people via television, radio, newspapers, or web news. Apart from typical press conferences and press reports, we also send the latest news to our followers via brief emails. Those interested arrange for a visit during which individual reports are drafted according to the interest of the particular media partner. In total, we issued 13 press reports, sent 21 brief emails with the latest information, and held seven press conferences.

The listeners of the local radio stations, but also those with coverage of the whole Czech Republic, are regularly informed on the activities of the zoo by way of spots, brief spots, or live broadcasting. As for the TV medium, viewers can see coverage from our zoo on the programmes of both cable and national television stations.

EDUCATION AT OLOMOUC ZOO

PAGE 112

Olomouc Zoo offers educational programmes for both children and adults that are designed not only for formal educational institutions but also for various activities, children's

summer camps, and the wider public. Every day during the holidays and at weekends and bank holidays in May, June, and September, our zoo organises feeding of selected animals with commentary. Guided visits are also very popular. These can be part of birthday and other parties, company parties, trips with a group of handicapped visitors, trips organised by summer camps, and also events organised by travel agencies, congresses and conferences, and others. Guiding services are also frequently used during our events.

This year, we focused more on educational pathways, which are included in many of our events. Visitors who are interested can thus learn many interesting facts in a fun way.

Our programme titled 'A keeper in the morning' has been growing in popularity. It offers an opportunity to work with selected animals, to look behind the curtain at the operational aspects of our zoo, and to find out more about the animals from the people that take care of them on a daily basis. The journey through our zoo on a safari train was fitted with a reproduced commentary announcing interesting facts throughout the journey, as well as basic information on all the animals kept in our zoo.

Our zoo is also promoted via a virtual journal, ORYX, which includes the latest news from our zoo and scheduled activities, but also evaluation of past events and interesting facts about fauna and flora.

The greatest attention is still paid to schools. During the academic year, schools are offered discounted fees and many educational programmes. The list of our educational programmes was completely redesigned over the summer holidays. Visitors can now assemble their own programme from the individual educational items that we have on offer.

In 2016, there were five one-day camps organised by Big Jumbo in our zoo. Another camp that included one of our programmes into their activities was a summer camp at the Chalet 'Pod věží' in Radíkov. After a four-year period, a Junior Summer University was organised by CEAF (Central European Association of ZOO

Friends) at Svatý Kopeček. As is traditional, children from a one-day camp organised by the Centre for Children and Youth in Olomouc (DDM) came to our zoo in the last week of August.

SPONSORS OF OLOMOUC ZOO IN 2016

PAGE 114

For the 24th year, the traditional 'Day of Sponsors and Friends' took place on the first Saturday in October. Thanks to beautiful weather, the day was great and the meeting of the adoptive parents went very well. Olomouc Zoo organises these meetings as a way of expressing our gratitude for the financial and natural support for breeding and feeding rare and endangered species. Olomouc Zoo received the amount of 23,654 EUR from citizens, schoolchildren, students, grammar schools and universities, associations, clubs, entrepreneurs, and companies. We would like to extend our thanks to all our sponsors and volunteers for their ongoing support in keeping animals in our zoo.

BASIC ECONOMIC DATA

PAGE 117

Information on Subsidies

Contribution for the daily operation from the founder: **€ 836,417**

Contribution from the founder for promotion: **€ 144,337**

Subsidy for daily operation from the national budget (Ministry of the Environment): **€ 34,254**

Time distinguisher of transfers (subsidies for 'Research Centre of Ring-tailed lemur and the Entrance to the Zoo', 'Euro-Asia Safari', and 'Enclosure for Leopards'): **€ 10,628**

The management of Olomouc Zoo made a profit of 118,510 EUR in 2016. The value of the property managed by the organisation grew by 116,466 EUR, that is, by 2.61 %. The value of

long-term property (permanent assets) grew by 27,807 EUR, that is, by 0.72%, and the value of circulating assets by 144,271 EUR, that is, by 23.39%.

In 2016, Olomouc Zoo invested 148,625 EUR in the following items:

- A glass showcase for the entrance to the zoo: **€ 2,344**
- A traffic sign in the parking lot with an interchangeable 'free/full' sign: **€ 2,475**
- Reconstruction of the enclosure for anteaters: **€ 23,278**
- Construction project for small African mammals ('Kalahari Pavilion'): **€ 16,409**
- Children's playground: **€ 8,271**
- Reconstruction of the entrance to the large feed store near the giraffes: **€ 2,057**
- Reconstruction of a transformer station: **€ 77,191**
- Reconstruction of the store for cut timber: **€ 2,520**
- Loan from the State Environmental Fund of the Czech Republic: **€ 14,080**

CATERING SERVICES

PAGE 121

In 2016, our gastronomic services made a lot of effort to be more effective in all six of their outlets and to ensure smooth running during the 60th anniversary of our zoo. For this occasion, we prepared a rich menu for all the invited guests, as well as for our current and former employees. The celebration also extended to the general meeting.

The existing outlets are well marked on the map of our zoo, which corresponds with the visual style of our gastro services. To improve our outlets, we decided on several larger and smaller changes so that these can comply better with requirements for effectiveness. There is a new storage at the 'Bistro U Lemurů', and a new relaxing zone in the 'Pod Věží' restaurant. All the outlets have been changed to comply with the new visual style, which improves visitors' orientation in the area. These changes translated into increased sales. The difference

between the sales of the 'Bistro U Lemurů' and 'Gril U Lvů' decreased by half, and both of the outlets are now used equally. The overall turnover of our gastro services increased by 81,000 EUR in comparison with the previous year.

The traditional Ghost Night proved the consistency of our preparation. We focused on perfect decoration; the staff prepared amazing masks and at the same time they were very effective in serving our visitors. The fact that this event was particularly successful is evidenced by almost 400 litres of punch being sold. Ghost Night thus became one of the most popular events among visitors, but it demands thorough preparation. Only then can thousands of visitors be fully satisfied.

Reusable cups are still very popular. We sold 10,000 more of these in the past year than in 2015, in total 24,000 cups, with 5.57% of our visitors buying one. In June 2017, we will have another two motifs, a wolf and meerkats. The most observed commodities are also showing record numbers in sales. In total, we sold 100 hectolitres of Kofola and 137 hectolitres of beer. Visitors bought over 40,000 hot dogs and 5.15 tons of French fries. Crepes too established a record this year – we made almost 19,000 portions. And the pizzeria was a success too, with 11,500 pizzas baked.

The innovations for next year include soft ice cream, beefburgers, and fruit and vegetable smoothies. We are also planning to extend the seating area near the pavilion for beasts of prey, where there will be a new seating area for both adults and children.

The success of our gastro services in the next years depends on well-trained staff. The recruitment for the following season will take place at the beginning of spring, as is traditional. The aim is to recruit diligent people with the prospect of long-term cooperation.

CONSTRUCTION AND MAINTENANCE

PAGE 125

The most significant construction event was the commencement of the new pavilion

named *Afrika 2 – Kalahari*. Because of the scheduled increase in the reserved input power, we built a new 1000-kVA transformer station and low-voltage wiring. The enclosure for Southern Tamanduas and Southern Two-toed Sloths named *Orinoko* was reconstructed. We also reconstructed an aquarium with a volume of 16,000 l for Cow-nosed Rays; the exposition is now called *Karibik*. The first construction phase of a new store for cut timber was completed. Other construction works were carried out while repairing and maintaining individual pavilions.

GARDENING

PAGE 128

Finally, we fulfilled the purpose of our work in 2016. This year, we focused mainly on planting. We managed to plant over 3,000 grown young forest plants and 120 avenue trees. However, we cannot manage to remove bark beetle mass as fast as we would like. But we were successful in significantly reducing the number of affected trees by timely actions and the application of insecticides. We prepared a good supply of timber and completed the reconstruction of the store. We reached a record in sales of firewood by selling approximately 180 cubic metres. Charities, schoolchildren, and many of our employees helped with planting trees. I would like to take this opportunity to thank all my colleagues and our director.

CONFERENCES AND SEMINARS

PAGE 131

MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF THE UNION OF CZECH AND SLOVAK ZOOLOGICAL GARDENS

PAGE 133

Just as in the past years, we also participated in many conferences and seminars in 2016. The director of our zoo, Dipl.-Ing. Habáň, represented us at the WAZA conference, which

took place in Puebla in Mexico. At the EAZA meeting held in Belfast, Northern Ireland, our zoo was represented by Dipl.-Ing. Habáň and Dipl.-Ing. Vokurková, who also participated in the annual USSZ00 (The Union of Czech and Slovak Zoological Gardens) meeting held at Zlín Zoo (CZ). The EARAZA conference held in Dvůr Králové (CZ) was attended by Dr. Dipl.-Ing. Habáň and RNDr. Vesela. Within the scope of the Union of Czech and Slovak Zoological Gardens, our staff attended meetings of committees for reptiles and amphibians, felines, primates, aquarium fish, deer, giraffes, antelopes and odd-toed ungulates, birds, a meeting of a committee on education and marketing, on animal nutrition, and many others.

PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2016

SAVCI MAMMALIA

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
Vačnatci (Marsupialia)								
klokan parma <i>Macropus parma</i>	3.12 RDB=NT	1.0			2.0		0.2	2.10
klokan rudý <i>Macropus rufus</i>	5.11 ESB,RDB=LC	0.2	3.6	3.6	3.4		0.4	5.11
klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	0.2 EEP,RDB=CR,CITES=I	1.0						1.2
vačiče bělobřichá <i>Didelphis albiventris</i>	0.2 RDB=LC						0.2	
Chudozubí (Xenarthra)								
lenochod dvourpřstý <i>Choloepus didactylus</i>	1.2 ESB,RDB=LC	1.0						2.2
mravenečník čtyřprstý <i>Tamandua tetradactyla</i>	2.2 ESB,RDB=LC		1.0	1.0			0.1	3.1
mravenečník velký <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=VU				0.1			1.1
pásovec štetinatý <i>ChaetophRACTUS villosus</i>	1.2 RDB=LC		0.0.4				0.1	1.1
Letouni (Chiroptera)								
kaloň rodriguezský <i>Pteropus rodricensis</i>	12.26 EEP,ISB,RDB=CR		4.4	4.4			2.5	14.25
listonos světlý <i>Phyllostomus discolor</i>	10.9.8 RDB=LC		0.0.4	0.0.4			0.3	10.6.12
Primáti (Primates)								
gibon lar <i>Hylobates lar</i>	2.2 EEP,RDB=LC,CITES=I							2.2
gibon zlatolící <i>Nomascus gabriellae</i>	4.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							4.3
kalimiko <i>Callimico goeldii</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=NT,CITES=I							1.1
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	2.5 ESB,RDB=LC				0.1			2.4

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i>	4.2 EEP,RDB=VU		3.2.	3.2	1.0			6.4
kosman stříbřitý <i>Mico argentatus</i>	1.1 ESB		1.0.2	0.0.1				1.1.1
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea</i>	6.4 RDB=LC	1.0			4.2			3.2
kotul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	3.18 EEP,RDB=LC		0.0.2	0.0.2			0.1	3.17.2
lemur běločelý <i>Eulemur albitrons</i>	1.1 RDB=EN,CITES=I	0.1						1.2
lemur černý <i>Eulemur macaco</i>	1.4 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I						1.0	0.4
lemur kata <i>Lemur catta</i>	3.7 ESB,RDB=EN,CITES=I		2.2	2.2	2.3			3.6
lvíček zlatý <i>Leontopithecus rosalia</i>	1.0 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I	0.1						1.1
makak červenolící <i>Macaca fuscata</i>	10.6 RDB=DD		0.1	0.1				10.7
mírikina bolivijská <i>Aotus azarai boliviensis</i>	1.1 ESB,RDB=LC		1.0	1.0				2.1
siamang <i>Hylobates syndactylus</i>	2.0 EEP,RDB=LC,CITES=I							2.0
tamarin vousatý <i>Saguinus imperator subgriseescens</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=LC		0.0.3	0.0.2			1.0	1.1.2
vari černobilý <i>Varecia variegata</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I		1.0		0.2			1.1

Šelmy (Carnivora)

baribal <i>Ursus americanus</i>	1.2 RDB=LC		0.0.1				0.1	1.1
binturong <i>Arctictis binturong</i>	2.1 EEP,RDB=LC		0.2	0.1	1.1			1.1
fenek <i>Vulpes zerda</i>	1.1 ESB,RDB=LC	1.0					1.0	1.1
gepard štíhlý <i>Acinonyx jubatus</i>	2.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I		1.2		1.0			1.3
charza žlutohrdlá <i>Martes flavigula</i>	1.1 RDB=LC						1.0	0.1
jaguár <i>Panthera onca</i>	0.1 EEP,RDB=NT,CITES=I							0.1
jaguár – černá forma <i>Panthera onca</i>	1.0 EEP,RDB=NT,CITES=I							1.0
kočka arabská <i>Felis silvestris gordonii</i>	0.2 ISB,CROH=KOH,RDB=LC				0.2			
kočka evropská <i>Felis silvestris silvestris</i>	1.2 CROH=KOH,RDB=LC						1.0	0.2

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
kočka krátkouchá <i>Prionailurus bengalensis euptilura</i>	1.0 RDB=LC							1.0
kočka rybářská <i>Prionailurus viverrinus</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=EN							1.1
lev berberský <i>Panthera leo leo</i>	1.1 RDB=VU		0.2					1.1
levhart mandžuský <i>Panthera pardus orientalis</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I		1.0	1.0	0.1			2.2
mangusta liščí <i>Cynictis penicillata</i>	3.3 RDB=LC		4.1.2	4.1	2.2		0.1	5.1
mangusta tmavá <i>Crossarchus obscurus</i>	RDB=LC	1.1						1.1
mangusta trpasličí <i>Helogale parvula</i>	1.1 RDB=LC							1.1
medvěd malajský <i>Helarctos malayanus</i>	0.1 ESB,RDB=VU,CITES=I							0.1
mýval severní <i>Procyon lotor</i>	1.3 RDB=LC				0.1			1.2
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	1.2 RDB=LC							1.2
rys karpatský <i>Lynx lynx carpathicus</i>	1.1 ESB,CROH=SOH,RDB=NT	1.0						2.1
serval <i>Leptailurus serval</i>	1.1 RDB=LC		1.1	1.1				2.2
surikata <i>Suricata suricatta</i>	5.4 RDB=LC	0.1	2.0.7	2.0	2.2			5.3
šakal čabrákový <i>Canis mesomelas</i>	1.0 RDB=LC							1.0
tygr ussurijský <i>Panthera tigris altaica</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I				0.1			1.2
vlk arktický <i>Canis lupus arctos</i>	4.3 CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I				3.1			1.2
vlk Hudsonův <i>Canis lupus hudsonicus</i>	3.5 CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I		1.2	1.2				4.7
vlk iberský <i>Canis lupus signatus</i>	3.2 EEP,CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I				2.0	1.1	0.1	

Damani (*Hyracoidea*)

daman skalní <i>Procavia capensis</i>	5.6 ESB,RDB=LC	1.0	2.2	1.1	2.2		1.3	4.2

Lichokopytníci (*Perissodactyla*)

kůň domácí - minipony <i>Equus caballus</i>	1.1							1.1
kůň domácí - shetlandský pony <i>Equus caballus</i>	2,3						2,3	

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
oseľ domáci – zakrstý <i>Equus asinus</i>	0.1							0.1
zebra Chapmanova <i>Equus quagga chapmani</i>	2.4 RDB=LC		0.1	0.1	1.1			1.4
Sudokopytníci (Artiodactyla)								
adax <i>Addax nasomaculatus</i>	3.6 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I				0.2			3.4
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	7.13		5.2	4.2	5.2			6.13
daněk evropský <i>Dama dama</i>	1.4 RDB=LC				0.2			1.2
daněk mezopotámský <i>Dama mesopotamica</i>	0.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I	1.0						1.1
hrošík liberijský <i>Choeropsis liberiensis</i>	0.1 EEP,ISB,RDB=EN							0.1
kamzik alpský <i>Rupicapra rupicapra rupicapra</i>	1.2 RDB=LC		1.0	1.0			1.0	1.2
kamzik horský <i>Rupicapra rupicapra</i>	2.3 RDB=LC		1.1	0.1	2.0			0.4
koza bezoárová <i>Capra aegagrus</i>	0.4 RDB=VU		2.4	2.2	2.2			0.4
koza domáci – kamerunská <i>Capra hircus</i>	3.28.3	1.0					0.1.1	4.27.2
koza domáci – kašmírská <i>Capra hircus</i>	0.5						0.2	0.3
koza krétská <i>Capra aegagrus cretica</i>	2.0 RDB=VU							2.0
koza šrouborohá <i>Capra falconeri</i>	7.8 RDB=EN,CITES=I		5.1	5.1	6.0		0.1	6.8
kozorožec kavkazský <i>Capra caucasica</i>	7.14 ESB,RDB=EN	1.0	6.2	5.1	4.0		0.4	9.11
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	3.12 RDB=LC	1.0	2.7	2.6	1.3		2.0	3.15
los evropský <i>Alces alces</i>	0.1 CROH=SOH,RDB=LC	0.1						0.2
muflon <i>Ovis aries musimon</i>	3.13.8		0.0.8	0.0.8	2.4.8	0.1		1.8.8
oryx jihoafrický <i>Oryx gazella gazella</i>	5.16 RDB=LC		5.4	3.2	1.0	3.1	0.2	4.15
ovce domáci – kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	1.4	0.3	3.6	3.6	3.3			1.10
ovce domáci – valašská <i>Ovis aries aries</i>	0.4							0.4
pakůň běloocasý <i>Connochaetes gnou</i>	2.5 RDB=LC		2.2	0.1			0.1	2.5

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
pižmoň <i>Ovibos moschatus</i>	1.0 EEP,ISB,RDB=LC							1.0
sika <i>Cervus nippon</i>	4.17.1 RDB=LC		2.1	1.1	3.12	0.0.1	0.1	2.5
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	0.4 EEP,ISB,RDB=LC	1.8					0.1	1.11
sob <i>Rangifer tarandus</i>	2.12 RDB=LC		0.1				1.0	1.12
štětkoun kamerunský <i>Potamochoerus porcus pictus</i>	0.2 EEP,RDB=LC							0.2
velbloud dvouhrbý - domácí <i>Camelus bactrianus</i>	1.3 RDB=CR							1.3
vikuňa <i>Vicugna vicugna</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=LC,CITES=I							2.1
zubr <i>Bison bonasus</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=VU		0.2	0.2	0.1			1.4
žirafa Rothschildova <i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>	6.13 EEP,RDB=EN						0.1	6.12

Hlodavci (Rodentia)

aguti středoamerický <i>Dasyprocta punctata</i>	2.2 RDB=LC				1.0			1.2
dikobraz srstnatonosý <i>Hystrix indica</i>	4.3 RDB=LC		4.3	3.3	2.0			5.6
psoun prériový <i>Cynomys ludovicianus</i>	10.23 RDB=LC		0.0.8	0.0.8	0.0.8			10.23
urzon kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	3.5 RDB=LC	1.1	0.1	0.1	1.1		1.0	2.6
veverka kapská <i>Xerus inauris</i>	2.0 RDB=LC	1.1					1.0	2.1

PTÁCI (AVES)

Nanduové (Rheiformes)

nandu pampový <i>Rhea americana</i>	2.2.3 RDB=NT	0.0.1			1.0		0.2	1.0.4

Kasuárové (Casuariiformes)

emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	0.2 RDB=LC							0.2

Tinamy (Tinamiformes)

tinama přilbová <i>Eudromia elegans</i>	1.0 RDB=LC				1.0			

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
Brodiví (Ciconiiformes)								
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	1.1 ESB,CROH=SOH,RDB=LC					1.0		0.1
ibis skalní <i>Geronticus eremita</i>	8.3 EEP,RDB=CR,CITES=I		0.0.1	0.0.1				8.3.1
volavka popelavá <i>Ardea cinerea</i>	1.1 RDB=LC		0.0.4	0.0.4				1.1.4
Plameňáci (Phoenicopteriformes)								
plameňák růžový <i>Phoenicopeterus roseus</i>	20.18.27 RDB=LC				0.0.11		0.1.1	20.17.15
Vrubozobí (Anseriformes)								
berneška havajská <i>Branta sandvicensis</i>	1.0 RDB=VU,CITES=I				1.0			
čája obojková <i>Chauna torquata</i>	2.3 RDB=LC						1.0	1.3
husa kuří <i>Cereopsis novaehollandiae</i>	1.0 RDB=LC					1.0		
husa tibetská <i>Anser indicus</i>	1.0 RDB=LC							1.0
husice egyptská <i>Alopochen aegyptiacus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	2.1.9 RDB=LC					0.0.2	0.0.1	2.1.6
husička dvoubarvá <i>Dendrocygna bicolor</i>		0.0.8						0.0.8
kachnička mandarínská <i>Aix galericulata</i>	1.1.2 RDB=LC		0.0.14	0.0.9	0.0.4	0.0.1		1.1.6
kachnička šedoboká <i>Callonetta leucophrys</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
Dravci (Falconiformes)								
hadílov pisář <i>Sagittarius serpentarius</i>	1.1 ESB,RDB=VU							1.1
kondor havranovitý <i>Coragyps atratus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
kondor královský <i>Sarcoramphus papa</i>	1.1 ESB,RDB=LC							1.1
kondor krocanovitý <i>Cathartes aura</i>	2.0 RDB=LC							2.0
moták pochop <i>Circus aeruginosus</i>	0.1 CROH=OH,RDB=LC					0.1		
orel stepní <i>Aquila nipalensis</i>	3.5 RDB=LC				1.2			2.3
sup hnědý <i>Aegyptius monachus</i>	0.1 EEP,RDB=NT				0.1			

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/ /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
Hrabaví (Galliformes)							
koroptev polní <i>Perdix perdix</i>	2.2 CROH=OH,RDB=LC		0.0.13	0.0.12		1.0	1.2.12
křepel horský <i>Oreortyx picta</i>	1.1.3 RDB=LC		0.0.5	0.0.4	0.0.7		1.1
křepelka korunkatá <i>Rollulus rouloul</i>	1.0 RDB=NT					1.0	
kur bankivský <i>Gallus gallus</i>	1.3 RDB=LC		0.0.10	0.0.10	0.0.5	0.1	1.2.5
páv korunkatý <i>Pavo cristatus</i>	3.4.8 RDB=LC		0.0.2	0.0.2	1.1	0.0.2	2.3.8

Krátkokřídlí (Gruiformes)

jeřáb bělošijí <i>Grus vipio</i>	3.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I		0.0.1		0.1		3.2
jeřáb královský <i>Balearica regulorum gibbericeps</i>	1.1 RDB=VU						1.1
jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	3.3 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I		0.0.1		2.1		1.2
jeřáb panenský <i>Anthropoides virgo</i>	1.1 RDB=LC						1.1
jeřáb popelavý <i>Grus grus</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC						1.1

Měkkozobí (Columbiformes)

holub nikobarský <i>Caloenas nicobarica</i>	2.0 RDB=NT,CITES=I					1.0	1.0

Papoušci (Psittaciformes)

agapornis hnědohlavý <i>Agapornis nigrigenis</i>	0.0.28 RDB=VU				0.0.4	0.0.1	0.0.23
agapornis růžovohlavý <i>Agapornis lilianae</i>	0.0.30 RDB=NT		0.0.13	0.0.13		0.0.4	0.0.39
agapornis šedohlavý <i>Agapornis canus</i>	1.1 RDB=LC	2.1	1.1	1.1	0.1	2.0	2.2
ara arakanga <i>Ara macao</i>	1.0 RDB=LC,CITES=I	0.1					1.1
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	1.0 RDB=LC	0.1					1.1
ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i>	1.1 ESB,RDB=VU,CITES=I						1.1
aratinga sluneční <i>Aratinga solstitialis</i>	1.1 RDB=EN						1.1
kakadu bílý <i>Cacatua alba</i>	1.0 RDB=EN						1.0

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
nandej černohlavý <i>Nandayus nenday</i>	0.0.14 RDB=LC							0.0.14
papoušek černotemenný <i>Pionites melanocephala</i>	2.2 RDB=LC		2.1.1	2.1.1	2.1			2.2.1
papoušek mniší <i>Myiopsitta monachus</i>	0.0.20 RDB=LC		0.0.26	0.0.26	0.0.11		0.0.3	0.0.32
papoušek nádherný <i>Polytelis swainsonii</i>	1.1 RDB=LC	0.1					0.1	1.1
papoušek šupinkový <i>Pionus maximiliani</i>	RDB=LC	1.0						1.0

Kukačky (*Cuculiformes*)

turako fialový <i>Musophaga violacea</i>	1.1 ESB,RDB=LC							1.1

Sovy (*Strigiformes*)

sova pálená <i>Tyto alba</i>	4.4 CROH=SOH,RDB=LC		0.0.3	0.0.3	0.0.3			4.4
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	3.2 RDB=LC		1.1.1	1.1.1	1.1.1		1.0	2.2
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	2.2 CROH=SOH,RDB=LC		0.0.2	0.0.1	0.0.1			2.2
výr velký <i>Bubo bubo</i>	1.1 CROH=OH,RDB=LC					0.1		1.0
výreček malý <i>Otus scops</i>	3.5.1 CROH=KOH,RDB=LC						1.0	2.5.1

Myšáci (*Coliiformes*)

myšák hnědokřídý <i>Colius striatus</i>	0.0.4 RDB=LC				0.0.3		0.0.1	

Srostloprstí (*Coraciiformes*)

toko Deckenův <i>Tockus deckeni</i>	1.1 ESB,RDB=LC							1.1
toko šedý <i>Tockus nasutus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
zoborožec kaferský <i>Bucorvus leadbeateri</i>	2.2 ESB,RDB=VU		1.0.1	1.0			0.1	3.1
zoborožec šedolící <i>Ceratogymna brevis</i>	3.2 RDB=LC	1.0			2.0			2.2
zoborožec tmavý <i>Anthracoceros malayanus</i>	1.1 ESB,RDB=NT							1.1

Šplhavci (*Piciformes*)

arassari zlatolící <i>Selenidera culik</i>	2.0 RDB=LC					1.0		1.0
vousák senegalský <i>Lybius dubius</i>	2.2 RDB=LC						1.0	1.2

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
Pěvci (Passeriformes)								
čečetka zimní <i>Acanthis flammea</i>	1.1.1 RDB=LC						1.0	0.1.1
hýl mexický <i>Carpodacus mexicanus</i>	0.0.1 RDB=LC							0.0.1
kraska červenožobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	1.1 RDB=LC		0.0.1					1.1
křivka obecná <i>Loxia curvirostra</i>	2.1 RDB=LC		1.1	1.1	1.1		1.0	1.1

PLAZI (REPTILIA)

Želvy (Chelonia)

kajmanka dravá <i>Chelydra serpentina</i>	0.0.2 RDB=LC							0.0.2
klapavka obecná <i>Sternotherus odoratus</i>	1.0	0.1						1.1
želva amboinská <i>Cuora amboinensis</i>	0.0.1 ESB,RDB=VU							0.0.1
želva nádherná <i>Trachemys scripta elegans</i>	RDB=LC	0.1.8			0.0.3		0.0.2	0.1.3
želva nádherná <i>Trachemys scripta scripta</i>	RDB=LC	0.0.1						0.0.1
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	3.1 RDB=VU	0.1						3.2
želva skalní <i>Malacochersus tornieri</i>	2.0 ESB,RDB=VU							2.0
želva stepní <i>Testudo horsfieldii</i>	5.5.1 RDB=VU	0.1.1			0.1			5.5.2
želva tuniská <i>Testudo graeca nabeulensis</i>	3.0 RDB=VU							3.0
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	1.1 RDB=NT	1.1						2.2

Krokodýli (Crocodylia)

krokodýl čelnatý <i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	1.1 ESB,RDB=VU,CITES=I		0.0.17	0.0.13				1.1.13

Šupinatí (Squamata)

agama límcová <i>Chlamydosaurus kingii</i>	1.1.1						0.0.1	1.1
agama západoafrická <i>Agama africana</i>	2.3.17	0.0.6	0.0.8		0.0.14		0.2.2	2.1.7
dvojazyčník haitský <i>Celestus warreni</i>	1.1.1				1.1		0.0.1	

Název /Species/	Stav 01. 01. 2016 /Status/	Příchod /Arriva/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2016 /Status/
felsuma <i>Phelsuma grandis</i>	1.1 RDB=LC	0.1.3	0.0.2	0.0.2	0.0.2		0.1	1.1.3
felsuma <i>Phelsuma nigristriata</i>	0.0.3				0.0.3			
felsuma Standingova <i>Phelsuma standingi</i>	RDB=VU	2.1						2.1
gekon obrovský <i>Gekko gecko</i>	0.0.2	0.0.4					0.0.1	0.0.5
hroznýš Dumerilův <i>Acrantophis dumerili</i>	3.3 RDB=VU,CITES=I				2.0		0.1	1.2
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	1.2							1.2
hroznýš psohlavý <i>Sanzinia madagascariensis</i>	2.1 ESB,RDB=LC,CITES=I							2.1
hroznýšek pestrý <i>Eryx colubrinus loveridgei</i>	1.1				1.1			
chameleolis vousatý <i>Anolis barbatus</i>	2.2		0.0.6	0.0.5	0.0.5			2.2
chameleon jemenský <i>Chamaeleo calytratus</i>		1.0			1.0			
korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum suspectum</i>	3.0 EEP,RDB=NT							3.0
krajta Macklotova <i>Liasis mackloti</i>	1.1		0.0.11	0.0.10	0.0.10			1.1
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	RDB=LC	0.0.1						0.0.1
leguánek modrý <i>Sceloporus cyanogenys</i>		0.0.3						0.0.3
tilíkva obrovská <i>Tiliqua gigas</i>	1.1							1.1
trnorep skalní <i>Uromastyx acanthinura</i>	2.2.1				1.1			1.1.1
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	1.1						1.0	0.1

RYBY (PISCES)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016

Holobříši (Anguilliformes)

muréna hvězdovitá <i>Echidna nebulosa</i>		

Trnobříši (Characiformes)

kolosoma brazilská <i>Colossoma macropomum</i>	0.0.6	0.0.1
metynis rostlinožravý <i>Metynnis hypsauchen</i>	0.0.44	0.0.43
piraňa Nattererova <i>Pygocentrus nattereri</i>	0.0.52	0.0.26

Volnoostní (Gasterosteiformes)

jehla Janssova <i>Doryrhamphus janssi</i>	0.0.1	0.0.1

Ropušnicotvární (Scorpaeniformes)

perutýn ohnivý <i>Pterois volitans</i>	0.0.6	0.0.6

Ostnoploutví (Perciformes)

akara diadémová <i>Aequidens diadema</i>	0.0.3	0.0.3
akara modrá <i>Aequidens pulchrus</i>	0.0.2	0.0.1
akילו zelený <i>Gomphosus varius</i>	1.1	1.1
bičonoš zobanovitý <i>Zanclus canescens</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok běloprsý <i>Acanthurus leucosternon</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok bezrohý <i>Naso lituratus</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok Desjardinův <i>Zebrasoma desjardini</i>	0.0.2	0.0.2
bodlok Dussumierův <i>Acanthurus dussumieri</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok dvouskvrnný <i>Ctenochaetus binotatus</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok fialový <i>Zebrasoma xanthurum</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok hnědý <i>Zebrasoma scopas</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok japonský <i>Acanthurus japonicus</i>	1.0	1.0

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
bodlok krátkorohý <i>Naso brevirostris</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok maskovaný <i>Acanthurus pyroferus</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok modrý <i>Acanthurus coeruleus</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok olivový <i>Acanthurus olivaceus</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok pestrý <i>Paracanthurus hepatus</i>	0.0.5	0.0.5
bodlok plachtonoš <i>Zebrasoma veliferum</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok proužkováný <i>Acanthurus lineatus</i>	0.0.2	0.0.2
bodlok pŕvabný <i>Naso elegans</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok rudomořský <i>Acanthurus sohal</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok tominský <i>Ctenochaetus tominiensis</i>	0.0.4	0.0.4
bodlok zlatolemý <i>Acanthurus nigricans</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok žlutý <i>Zebrasoma flavescens</i>	0.0.14	0.0.13
bradáč šupinoploutvý <i>Pseudanthias squamipinnis</i>	0.0.10	0.0.9
hlaváč dvoupruhý <i>Valenciennesa helsdingenii</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč hnědopruhý <i>Amblygobius phalaena</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč korálový <i>Gobiodon citrinus</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč modropruhý <i>Valenciennesa strigata</i>	0.0.2	0.0.2
hlaváč okinawský <i>Gobiodon okinawae</i>	0.0.3	0.0.3
hlaváč opásaný <i>Cryptocentrus cinctus</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváčovec nádherný <i>Nemateleotris decora</i>	0.0.1	0.0.1
chňapal vláknoploutvý <i>Symphoricthys spilurus</i>	0.0.1	0.0.1
chňapal žlutoocasý <i>Caesio cuning</i>	0.0.1	0.0.1
chrochtal <i>Plectorhinchus diagrammus</i>	0.0.1	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
chrochtal prasečí <i>Anisotremus virginicus</i>	0.0.1	0.0.1
chrochtal pruhovaný <i>Plectorhynchus vittatus</i>	0.0.1	0.0.1
kanic modrosokvrnný <i>Cephalopholis miniata</i>	0.0.1	0.0.1
kanic rubinový <i>Liopropoma rubre</i>	0.0.1	0.0.1
kanic tečkovaný <i>Cromileptes altivelis</i>	0.0.1 RDB=DD	0.0.2
kanic žlutomodrý <i>Epinephelus flavocaeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kaníček fialovožlutý <i>Gramma loreto</i>	0.0.1	0.0.1
klaun Allardův <i>Amphiprion allardi</i>	0.0.2	0.0.2
klaun Clarkův <i>Amphiprion clarkii</i>	0.0.1	0.0.1
klaun očkátý <i>Amphiprion ocellaris</i>	0.0.10	0.0.10
klaun sametový <i>Premnas biaculeatus</i>	0.0.2	0.0.2
klaun sedlatý <i>Amphiprion ephippium</i>	0.0.4	0.0.3
klaun tmavý <i>Amphiprion melanopus</i>	0.0.1	0.0.1
klaun uzdičkatý <i>Amphiprion frenatus</i>	0.0.1	0.0.1
klaun zdobený <i>Amphiprion percula</i>	0.0.3	0.0.2
klipka <i>Heniochus varius</i>		0.0.1
klipka červenoocasá <i>Chaetodon collare</i>	0.0.1	0.0.1
klipka dlouhonošá <i>Forcipiger longirostris</i>	0.0.1	0.0.1
klipka hrotcová <i>Heniochus acuminatus</i>	0.0.5 RDB=LC	0.0.5
klipka Kleinova <i>Chaetodon kleinii</i>	0.0.4	0.0.4
klipka poloměsíčitá <i>Chaetodon lunula</i>	0.0.2	0.0.2
kněžík Hardwickův <i>Thalassoma hardwicke</i>	0.0.1	0.0.1
kněžík indický <i>Coris formosa</i>	0.0.1	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
kněžík ocasosokvrnný <i>Halichoeres pictus</i>	0.0.1	0.0.1
kněžík žlutý <i>Halichoeres chrysus</i>	0.0.2	0.0.2
komorník běloocasý <i>Dascyllus aruanus</i>	0.0.6	0.0.6
komorník síťovaný <i>Dascyllus reticulatus</i>	0.0.2	0.0.2
králíčkovec liščí <i>Siganus vulpinus</i>	0.0.3	0.0.2
králíčkovec modropruhý <i>Siganus puellus</i>		0.0.1
králíčkovec vznešený <i>Siganus magnificus</i>	0.0.1	0.0.1
králíčkovec žlutosedlý <i>Siganus guttatus</i>	0.0.1	0.0.1
oblohlav vysokoploutvý <i>Callopleysiops altivelis</i>	0.0.1	0.0.1
parmavec příčnopruhý <i>Sphaerama nematoptera</i>	0.0.4	0.0.4
parmavec skvělý <i>Pterapogon kauderni</i>	0.0.8	0.0.5
pestřenec tanganický <i>Neolamprologus brichardi</i>		0.0.34 RDB=LC
písečník jazykosokvrnný <i>Parapercis cephalopunctata</i>		0.0.1
ploskozubec dvoubarvý <i>Cetoscarus bicolor</i>		0.0.1
ploskozubec modropruhý <i>Scarus ghobban</i>	0.0.1	0.0.1
pomčik citrónový <i>Centropyge flavissima</i>	0.0.1	0.0.1
pomčik dvoubarevný <i>Centropyge bicolor</i>	0.0.1	0.0.1
pomčik korálový <i>Centropyge bispinosus</i>	0.0.1	0.0.1
pomčik ohnivý <i>Centropyge loricula</i>	0.0.2	0.0.1
pomec indický <i>Apolemichthys xanthurus</i>	0.0.1	0.0.1
pomec paví <i>Pygoplites diacanthus</i>	0.0.1	0.0.1
pomec skvělý <i>Pomacanthus navarchus</i>	0.0.1	0.0.1
pyskoun červenohlavý <i>Cirrhitilabrus solorensis</i>		0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
pyskoun Dianin <i>Bodianus diana</i>	0.0.1	0.0.1
pyskoun rohatý <i>Novaculichthys taeniourus</i>	0.0.1	0.0.1
pyskoun rozpílený <i>Labroides dimidiatus</i>	0.0.15 RDB=LC	0.0.13
pyskoun šestipruhý <i>Pseudocheilinus hexataenia</i>	0.0.2	0.0.2
pyskoun zlatoskvrnný <i>Bodianus perditio</i>	0.0.1	0.0.1
sapín zelený <i>Chromis viridis</i>	0.0.26	0.0.25
sapínek Allenův <i>Pomacentrus alleni</i>	0.0.1	0.0.1
sapínek Talbotův <i>Chrysiptera talboti</i>		0.0.1
sapínek zlatoocasý <i>Chrysiptera parasema</i>	0.0.14	0.0.14
sapínek žlutomodrý <i>Chrysiptera hemicyanea</i>	0.0.6	0.0.6
sapínovec Fridmannův <i>Pseudochromis fridmani</i>	0.0.1	0.0.1
sapínovec páskovaný <i>Labracinus lineatus</i>	0.0.2	0.0.1
sapínovec zlatohlavý <i>Pseudochromis dilectus</i>	0.0.1	0.0.1
sapínovec žlutofialový <i>Pictichromis paccagnellae</i>	0.0.1	0.0.1
slizoun dvoubarevný <i>Ecsenius bicolor</i>	0.0.1	0.0.1
slizoun pruhovaný <i>Salarias fasciatus</i>	0.0.1	0.0.1
slizoun vlajkopruhý <i>Meiacanthus grammistes</i>		0.0.1
slizoun vločkovitý <i>Salarias ramosus</i>	0.0.1	0.0.1
šavlatka kopinatá <i>Equetus lanceolatus</i>		0.0.1
štetičkovec dlouhohlavý <i>Oxycirrhites typus</i>	0.0.1	0.0.1
tlamoun mosambický <i>Oreochromis mossambicus</i>	0.0.4	0.0.4
tlamovec Füllebornův <i>Labeotropheus fuelleborni</i>	RDB=LC	0.0.3
tlamovec modrozlutý <i>Metracalma estherae</i>		0.0.4

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
útesník neonový <i>Neoglyphidodon oxyodon</i>	0.0.1	0.0.1
vrubozubec paví <i>Astronotus ocellatus</i>		0.0.3
vřeténka mandarínská <i>Synchiropus splendidus</i>	0.0.1	0.0.1
zobec obecný <i>Chelmon rostratus</i>	0.0.3	0.0.3

Čtverzubci (*Tetraodontiformes*)

havýš rohatý <i>Lactoria cornuta</i>	0.0.1	0.0.2
pilníkotrn šedozelený <i>Acreichthys tomentosus</i>	0.0.1	0.0.1
pilníkotrn třásnitý <i>Chaetodermis penicilligera</i>		0.0.1

PARYBY (*CHONDRICHTHYES*)

Žralouni (*Carcharhiniformes*)

žralok černoploutvý <i>Carcharhinus melanopterus</i>	0.0.1 ESB,RDB=LC	0.1
žralok lagunový <i>Triaenodon obesus</i>	0.1 RDB=LC	0.1

Rejnoci (*Rajiformes*)

siba atlantská <i>Rhinoptera bonasus</i>	RDB=NT	2.1
trnucha modroskvrnná <i>Taeniura lymma</i>	ESB,RDB=LC	0.1

BEZOBRATLÍ (*EVERTEBRATA*)

Žahavci (*Cnidaria*)

laločník <i>Heteroxenia</i> sp.	1	1
laločník <i>Pinnigorgia</i> sp.	4	4
laločnice <i>Sinularia</i> sp.	10	11
laločník šedý <i>Anthelia glauca</i>	2	2
laločnice dura <i>Sinularia dura</i>	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
papírník lékařský <i>Pectinia paeonia</i>	1	1
sasankovec <i>Zoanthus</i> sp.	3	3
sasanka čtyřbarevná <i>Entacmaea quadricolor</i>	16	16
varhánitka červená <i>Tubipora musica</i>	1	1
dendrofyla vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	1	1
dendrofyla listovitá <i>Turbinaria mesenterina</i>	1 RDB=VU	1
merulína plochá <i>Merulina ampliata</i>	1	1
okulína kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i>	1	1
houbovník <i>Fungia</i> sp.	1	1
houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	2	2
houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	5	5
korálovník ušatý <i>Rhodactis mussoïdes</i>	1	1
montipóra <i>Montipora confusa</i>	2	2
montipóra <i>Montipora capricornis</i>	2	2
montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i>	2	2
rohovitka <i>Gorgia</i> sp.	2	2
trsovník <i>Menella</i> sp.	1	1
stolon zelený <i>Clavularia viridis</i>	1	1
útesovník bodavý <i>Echinopora lamellosa</i>	1	1
útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	6	6
útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	10	10
útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	1	1
turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	10	10

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
turbinatka <i>Nemenezophyllia</i> sp.	1	1
větevnik <i>Acropora</i> sp.	4	4
větevnik <i>Acropora tumida</i>	2	2
větevnik <i>Acropora elegans</i>	1	1
větevnik útlý <i>Acropora tenuis</i>	6	6
větevnik proměnlivý <i>Acropora valida</i>	3	3
pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	1	1
pórovník úhledný <i>Seriatoxypora caliendrum</i>	1	1
pórovník bodlnatý <i>Seriatoxypora hystrix</i>	2	2
pórovník různobarvý <i>Stylophora pistillata</i>	3	4
laločnice <i>Cladiella</i> sp.	2	2
laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	4	4
laločnice <i>Sarcophytum</i> sp.	6	6
laločnice <i>Sinularia notanda</i>	1	1
laločnice měkká <i>Sinularia mollis</i>	1	1
laločnice houbovitá <i>Sarcophytum ehrenbergi</i>	1	1
laločnice elastická <i>Sarcophytum glaucum</i>	1	1
laločnice hvězdnatá <i>Sinularia asterolobata</i>	2	2
laločnick žlábkovaný <i>Capnella imbricata</i>	10	10
sasanka <i>Heteractis</i> sp.	2	2
sasanka tečkovaná <i>Phymanthus crucifer</i>	1	1
sasanka velkolepá <i>Heteractis magnifica</i>	1	1
dendrofyla šarlatová <i>Tubastraea coccinea</i>	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
rifovník <i>Symphyllia</i> sp.	1	1
rifovník <i>Lobophyllia</i> sp.	1	1
rifovník Welsův <i>Blastomussa wellsii</i>	1	1
rifovník zubatý <i>Lobophyllia hemprichii</i>	1	1
houbovnik obecný <i>Fungia fungites</i>	1	1
houbovnik chorošovitý <i>Pachyseris rugosa</i>	1	1
korálovník <i>Ricordea</i> sp.	1	1
korálovník <i>Discosoma</i> sp.	3	3
korálovník <i>Actinodiscus</i> sp.	3	3
korálovník juma <i>Ricordea yuma</i>	2	2
korálnatec modrý <i>Heliopora coerulea</i>	1	1
rohovitka svazčitá <i>Rumphella aggregata</i>	1	1
stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	5	5
útesovník <i>Favia</i> sp.	1	1
útesovník plástvový <i>Favia fавus</i>	1	1
turbinatka hladká <i>Euphyllia glabrescens</i>	1	1
turbinatka lištovitá <i>Plerogyra sinuosa</i>	1	1
větevnik <i>Acropora yongei</i>	1	1
dírkovnik obecný <i>Porites porites</i>	1	1
sasanka čtyřbarevná – red <i>Entacmaea quadricolor</i>	7	7

Členovci (Arthropoda)

veleštír Petersův <i>Heterometrus petersii</i>	3	18
strašilka <i>Trachyretaeon brueckneri</i>	16	10

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
strašilka australská <i>Extatosoma tiaratum</i>		4
sklípkan Emiliin <i>Brachypelma emilia</i>		0.1
sklípkan Smithův <i>Brachypelma smithi</i>	1	1
sklípkan hrabavý <i>Aphonopelma seemanni</i>	1	1
sklípkan parahybýský <i>Lasiodora parahybana</i>	1	1
krab <i>Gecarcinus quadratus</i>		1
krevelta drsná <i>Stenopus hispidus</i>	2	2
krevelta pruhovaná <i>Lysmata amboinensis</i>	3	3
ostrorep americký <i>Limulus polyphemus</i>	3 RDB=LR/nt	1
kudlanka orchidejová <i>Hymenopus coronatus</i>		0.2
lupenitka obrovská <i>Phyllium gigantea</i>		2
šváb velkokřídý <i>Archimandrita tessellata</i>	70	70
mnohonožka <i>Dendrostreptus macracanthus</i>	24	10
strašilka <i>Diapherodes gigantea</i>		2
strašilka <i>Eurycantha calcarata</i>	1	1

Měkkýši (Mollusca)

kotouč indický <i>Trochus niloticus</i>		1
žéva šupinatá <i>Tridacna squamosa</i>	1 RDB=LR/cd	1

Ostnokožci (Echinodermata)

ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>	7	9
hadice olivovězelená <i>Ophiarachna incrassata</i>	2	2
ježovka <i>Diadema</i> sp.	7	7
ježovka křehká <i>Triploneustes gratilla</i>	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2016	Stav /Status/ 31. 12. 2016
ježovka Mathaeova <i>Echinometra mathaei</i>	2	2
ježovka pruhovaná <i>Echinothrix calamaris</i>	2	2
ježovka olivovězelená <i>Eucidaris tribuloides</i>	1	1
hvězdice Linckova <i>Protoreaster linckii</i>	1	1
hvězdice páskovaná <i>Archaster typicus</i>	6	6
hvězdice hranatá <i>Archaster angulatus</i>	2	2
hvězdice uzlovitá <i>Protoreaster nodosus</i>	2	2

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
Milan Kořínek

PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ

CITES – Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Taxony jsou rozděleny podle stupně ohrožení do tří skupin:

- **CITES I** – zahrnuje na 500 druhů živočichů a 300 druhů rostlin, které jsou bezprostředně ohroženy vyhubením. Mezinárodní obchod s těmito druhy je zakázán; povoluje se jen výjimečně.
- **CITES II** – zahrnuje na 4 000 druhů živočichů a 25 000 druhů rostlin, které by mohly být ohroženy, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl regulován.
- **CITES III** – zahrnuje 220 druhů živočichů a 8 taxonů rostlin. Jedná se o druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem pouze v určitých zemích a jsou chráněny na návrh těchto zemí.

RDB – Kategorie IUCN „Red List of Threatened Species“ (tzv. „Červená kniha“ nebo také „Červený seznam ohrožených druhů“). Lze jej nalézt na webové adrese www.iucnredlist.org.

- **NE** – nevyhodnocený druh (*not evaluated*)
- **DD** – málo informací o daném druhu (*data deficient*)
- **LC** – neohrožený druh (*least concern*)
- **NT** – druh blízký ohrožení (*near threatened*)
- **VU** – zranitelný druh (*vulnerable*)
- **EN** – ohrožený druh (*endangered*)
- **CR** – kriticky ohrožený druh (*critically endangered*)
- **EW** – druh vyhubený ve volné přírodě (*extinct in the wild*)
- **EX** – vyhubený druh (*extinct*)

ČR-OH – Chov ohrožených druhů chráněných v České republice podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tyto druhy se dále rozdělují na:

- **KOH** – kriticky ohrožené druhy
- **SOH** – silně ohrožené druhy
- **OH** – ohrožené druhy

EEP – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských záchovných programů.

ISB – Chov ohrožených druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih.

ESB – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských plemenných knih.

Gfond – Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečných genofondů.

V roce 2016 jsme chovali 33 druhů zařazených do evropských záchovných programů, 25 druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih, 30 druhů zařazených do evropských plemenných knih, 3 druhy chráněné v ČR a zařazené mezi druhy kriticky ohrožené, 5 druhů patřících mezi silně ohrožené a 2 druhy ohrožené. Ze seznamu CITES jsme chovali 137 druhů. Jako vzácná a vymírající plemena domácích zvířat za účelem záchrany jejich genofondů chováme jako jediný druh ovce valašsky v počtu 0,4.

Slav ke dni: 31. 12. 2016		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
Savci (Mammalia)								128,202,6
adax	<i>Addax nasomaculatus</i>	I	CR		✓	✓		3,4,0
aguti středoamerický	<i>Dasyprocta punctata</i>	III						1,2,0
baribal	<i>Ursus americanus</i>	II						1,1,0
binturong	<i>Arctictis binturong</i>	III	VU				✓	1,1,0
daman skalní	<i>Procapra capensis</i>						✓	4,2,0
daněk mesopotámský	<i>Dama mesopotamica</i>	I	EN		✓			1,1,0
fenek	<i>Vulpes zerda</i>	II					✓	1,1,0
gepard štíhlý	<i>Acinonyx jubatus</i>	I	VU		✓	✓		1,3,0
gibon lar	<i>Hylobates lar</i>	I	EN		✓			2,2,0
gibon zlatolící	<i>Hylobates concolor gabriellae</i>	I	EN		✓	✓		4,3,0
hořík liberijský	<i>Hexaprotodon liberiensis</i>	II	EN		✓	✓		0,1,0
charza žlutohrdlá	<i>Martes flavigula</i>	III					✓	0,1,0
jaguár	<i>Panthera onca</i>	I	NT				✓	0,1,0
jaguár – černá forma	<i>Panthera onca</i>	I	NT				✓	1,0,0
kalimiko	<i>Callimico goeldii</i>	I	VU		✓	✓		1,1,0
kaloň zlatý	<i>Pteropus rodricensis</i>	II	CR		✓	✓		14,5,0
klokan parma	<i>Macropus parma</i>		NT					2,10,0
klokan rudý	<i>Macropus rufus</i>						✓	5,1,0
klokánek králikovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	I	CR		✓	✓		1,2,0
kočka evropská	<i>Felis silvestris silvestris</i>	II		KOH				0,2,0
kočka krátkouchá	<i>Prionailurus bengalensis euptilura</i>	II						1,0,0
kočka rybářská	<i>Prionailurus viverrinus</i>	II	EN		✓	✓		1,1,0
kočkodan husarský	<i>Erythrocebus patas</i>	II					✓	2,4,0
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	II			✓			6,4,0
kosman stříbřitý	<i>Mico argentata</i>	II					✓	1,1,1
kosman zakrslý	<i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	II						3,2,0
kotul veverovitý	<i>Saimiri sciureus</i>	II			✓			3,7,2
koza bezoárová	<i>Capra aegagrus</i>		VU					0,4,0
koza krétská	<i>Capra aegagrus cretica</i>		VU					2,0,0
koza šrouborohá	<i>Capra falconeri</i>	I	EN		✓			6,8,0
kozorožec kavkazský	<i>Capra caucasica</i>	II	EN				✓	9,11,0
lemur běločelý	<i>Eulemur fulvus albifrons</i>	I	EN					1,2,0
lemur kata	<i>Lemur catta</i>	I	EN				✓	3,6,0
lemur tmavý	<i>Eulemur macaco macaco</i>	I	VU		✓	✓		0,4,0
lenochod dvoupřstý	<i>Choloepus didactylus</i>						✓	2,2,0
lev berberský	<i>Panthera leo leo</i>	II	EW					1,1,0
levhart mandžuský	<i>Panthera pardus orientalis</i>	I	CR		✓	✓		2,2,0
los evropský	<i>Alces alces alces</i>			SOH				0,2,0
lviček zlatý	<i>Leontopithecus rosalia</i>	I	EN		✓	✓		1,1,0
makak červenolící	<i>Macaca fuscata</i>	II				✓		10,6,1
medvěd malajský	<i>Helarctos malayanus</i>	I	VU				✓	0,1,0
mirikina noční	<i>Aotus azarai boliviensis</i>	II					✓	2,1,0
mravenečník čtyřprstý	<i>Tamandua tetradactyla</i>						✓	3,1,0
mravenečník velký	<i>Myrmecophaga tridactyla</i>	II	VU		✓	✓		1,1,0

Slav ke dni: 31. 12. 2016		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
pižmoň	<i>Ovibos moschatus</i>				✓	✓		1,0
rys karpatský	<i>Lynx lynx carpathicus</i>	II		SOH			✓	2,1,0
serval	<i>Leptailurus serval</i>	II						2,2,0
siamang	<i>Hylobates syndactylus</i>	I	EN		✓			2,0,0
sika vietnamský	<i>Cervus nippon pseudaxis</i>		CR		✓	✓		1,1,0
štětkoun kamerunský	<i>Potamochoerus porcus pictus</i>						✓	0,2,0
tamarin vousatý	<i>Saguinus imperator subgriseus</i>	II			✓	✓		1,1,2
tygr ussurijský	<i>Panthera tigris altaica</i>	I	EN		✓	✓		1,2,0
vari černobílý	<i>Varecia variegata variegata</i>	I	CR		✓	✓		1,1,0
vikuňa	<i>Vicugna vicugna</i>	I			✓	✓		2,1,0
vlk arktický	<i>Canis lupus arctos</i>	II						1,2,0
vlk Hudsonův	<i>Canis lupus hudsonicus</i>	II						4,7,0
zubr	<i>Bison bonasus</i>		VU		✓	✓		1,4,0
žirafa Rothschildova	<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>		EN		✓			6,12,0

Ptáci (Aves)

74,63,150

ara arakanga	<i>Ara macao</i>	I						1,1,0
ara ararauna	<i>Ara ararauna</i>	II						1,1,0
ara vojenský	<i>Ara militaris mexicana</i>	I	VU			✓	✓	1,1,0
aratinga černohlavý	<i>Nandayus nenday</i>	II						0,0,14
aratinga sluneční	<i>Aratinga solstitialis</i>	II						1,1,0
čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	II		SOH			✓	0,1,0
hadilov pisař	<i>Sagittarius serpentarius</i>	II	VU				✓	1,1,0
holub nikobarský	<i>Caloenas nicobarica</i>	I	NT					1,0,0
husice egyptská	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	III						1,1,0
husička dvoubarvá	<i>Dendrocygna bicolor</i>	III						0,0,8
ibis skalní	<i>Geronticus eremita</i>	I	CR		✓	✓		8,3,1
jeřáb bělošíjí	<i>Grus vipio</i>	I	VU		✓	✓		3,2,0
jeřáb královský	<i>Balearica regulorum gibbericeps</i>	II	EN					1,1,0
jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	I	EN		✓	✓		1,2,0
jeřáb panenský	<i>Anthropoides virgo</i>	II						1,1,0
jeřáb popelavý	<i>Grus grus</i>	II		KOH				1,1,0
kakadu bílý	<i>Cacatua alba</i>	II	EN					1,0,0
kondor havranovitý	<i>Coragyps atratus</i>	II						1,1,0
kondor královský	<i>Sarcoramphus papa</i>	II					✓	1,1,0
kondor krocánovitý	<i>Cathartes aura</i>	II						2,0,0
koroptev polní	<i>Perdix perdix</i>			OH				1,2,2
nandu pampový	<i>Rhea americana</i>	II	NT					1,0,4
orel stepní	<i>Aquila rapax nipalensis</i>	II	EN					2,3,0
papoušek černotemenný	<i>Pionites melanocephala</i>	II						2,2,1
papoušek mniší	<i>Myiopsitta monachus</i>	II						0,0,32
papoušek nádherný	<i>Polytelis swainsonii</i>	II						1,1,0
papoušek různobarvý	<i>Ecluctus roratus</i>	II						0,0,0
papoušek šupinkový	<i>Pionus maximiliani</i>	II						1,0,0
papoušek hnědohlavý	<i>Agapornis nigrigenis</i>	II	VU					0,0,23
papoušek růžovohlavý	<i>Agapornis lilianae</i>	II	NT					0,0,39

Slav ke dni: 31. 12. 2016		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
papoušek šedohlavý	<i>Agapornis cana</i>	II						2,2, 0
plameňák růžový starosvětský	<i>Phoenicopiterus ruber roseus</i>	II						20,17,15
sova pálená	<i>Tyto alba</i>	II		SOH				4,4,0
sovice sněžní	<i>Nyctea scandiaca</i>	II						2,2,0
sýček obecný	<i>Athene noctua</i>	II		SOH				2,2,0
turako fialový	<i>Musophaga violacea</i>	III					✓	1,1,0
výr velký	<i>Bubo bubo</i>	II		OH				1,0,0
výřeček malý	<i>Otus scops</i>	II		KOH				2,5,1
zoborožec Deckenův	<i>Tockus deckeni</i>						✓	1,1,0
zoborožec kaferský	<i>Bucorvus leadbeateri</i>		VU				✓	3,1,0
zoborožec tmavý	<i>Anthracoceros malayanus</i>	II					✓	1,1,0

Plazi (Reptilia)

28,19,21

felsuma madagaskarská	<i>Phelsuma madagascariensis grandis</i>	II						1,1,3
felsuma Standingova	<i>Phelsuma standingi</i>	II	VU					2,1,0
hroznýš Dumerilův	<i>Acrantophis dumerili</i>	I						1,2,0
hroznýš královský	<i>Boa constrictor</i>	II						1,2,0
hroznýš psohlavý	<i>Sanzinia madagascariensis</i>	I					✓	2,1,0
korovec jedovatý	<i>Heloderma suspectum suspectum</i>	II	NT		✓	✓		3,0,0
krajta vodní	<i>Liasis mackloti</i>	II						1,1,0
krajta zelená	<i>Morelia viridis</i>	II						0,0,1
krokodýl čelnatý	<i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	I	VU					1,1,13
trnorep skalní	<i>Uromastix acanthinurus</i>	II						1,1,1
želva amboinská	<i>Cuora amboinensis</i>	II	VU				✓	0,0,1
želva čtyřprstá	<i>Testudo horsfieldii</i>	II	VU					5,5,2
želva ostruhatá	<i>Geochelone sulcata</i>	II	VU					3,2,0
želva skalní	<i>Malacochersus tornieri</i>	II	VU				✓	2,0,0
želva zelenavá	<i>Testudo hermanni</i>	II	NT					2,2,0
Želva žlutohnědá – tuniská	<i>Testudo graeca nabeulensis</i>	II	VU					3,0,0

Paryby (Chondrichthyes)

2,2,2

trnucha modroskvrnná	<i>Taeniura lymma</i>		NT				✓	0,0,1
siba atlantská	<i>Rhinoptera bonasus</i>		NT					2,1,0
žralok černoploutvý	<i>Carcharhinus melanopterus</i>		NT				✓	0,0,1
žralok lagunový	<i>Triaenodon obesus</i>		NT					0,1,0

Hrotnatci (Merostomata)

0,0,1

ostrorop americký	<i>Limulus polyphemus</i>		VU					0,0,1

Pavoukovci (Arachnida)

0,1,1

sklípkan	<i>Brachypelma emilia</i>	II						0,1,0
sklípkan Smithův	<i>Brachypelma smithii</i>	II						0,0,1

Korálnatci (Anthozoa)

0,0,71

dendrofyla šarlatová	<i>Tubastraea coccinea</i>	II						0,0,1
dírkovník obecný	<i>Porites porites</i>	II						0,0,1
houbovník	<i>Fungia</i> sp.	II						0,0,1
houbovník chorošovitý	<i>Pachyseris rugosa</i>	II	VU					0,0,1

Slav ke dni: 31. 12. 2016		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
houbovnik kaktusový	<i>Pavona cactus</i>	II	VU					0,0,5
houbovnik lupenitý	<i>Pavona decussata</i>	II	VU					0,0,2
houbovnik obecný	<i>Fungia fungites</i>	II	NT					0,0,1
korálnatec modrý	<i>Heliopora coerulea</i>	II	VU					0,0,1
merulína plochá	<i>Merulina ampliata</i>	II						0,0,1
montipóra	<i>Montipora confusa</i>	II	NT					0,0,2
montipóra	<i>Montipora capricornis</i>	II	VU					0,0,2
montipóra prstovitá	<i>Montipora digitata</i>	II						0,0,2
okulína kuželovitá	<i>Galaxea fascicularis</i>	II	NT					0,0,1
papírník lékařský	<i>Pectinia paeonia</i>	II	NT					0,0,1
pórovník bodlinatý	<i>Seriatopora hystrix</i>	II						0,0,2
pórovník různotvarý	<i>Stylophora pistillata</i>	II	NT					0,0,2
pórovník úhledný	<i>Seriatopora caliendrum</i>	II	NT					0,0,1
rífovník	<i>Lobophyllia</i> sp.	II						0,0,1
rífovník	<i>Symphyllia</i> sp.	II						0,0,1
rífovník Welsův	<i>Blastomussa wellsii</i>	II	NT					0,0,1
rífovník zubatý	<i>Lobophyllia hemprichii</i>	II						0,0,1
turbinatka	<i>Euphyllia</i> sp.	II						0,0,10
turbinatka hladká	<i>Euphyllia glabrescens</i>	II	NT					0,0,1
turbinatka lištovitá	<i>Pterogyra sinuosa</i>	II	NT					0,0,1
útesovník	<i>Favia</i> sp.	II						0,0,1
útesovník bodavý	<i>Echinopora lamellosa</i>	II						0,0,1
útesovník pichlavý	<i>Hydnophora exesa</i>	II	NT					0,0,6
útesovník plástvový	<i>Favia fava</i>	II						0,0,1
útesovník rozvětvený	<i>Hydnophora rigida</i>	II						0,0,1
varhanitka červená	<i>Tubipora musica</i>	II	NT					0,0,1
větevnik	<i>Acropora</i> sp.	II						0,0,4
větevnik	<i>Acropora tumida</i>	II	DD					0,0,2
větevnik proměnlivý	<i>Acropora valida</i>	II						0,0,3
větevnik	<i>Acropora yongei</i>	II						0,0,1
větevnik	<i>Acropora elegans</i>	II	VU					0,0,1
větevnik útlý	<i>Acropora tenuis</i>	II	NT					0,0,6
Mži (Bivalvia)								0,0,1
zěva šupinatá	<i>Tridacna squamosa</i>	II						0,0,1

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
Mgr. Dana Bräuerová, Milan Kořínek

Přehled počtů chráněných druhů živočichů

		Druhů					
		Savci	Ptáci	Plazi	Paryby	Ostální	Celkem
CITES	I	20	6	3	0	0	29
	II	22	29	13	0	38	102
	III	3	3	0	0	0	6
	Celkem	45	38	16	0	38	137
RDB	LC	18	22	3	0	9	52
	NT	3	3	2	4	10	22
	VU	9	5	7	0	7	28
	EN	13	4	0	0	0	17
	CR	6	1	0	0	0	7
	EW	1	0	0	0	0	1
	Celkem	50	35	12	4	26	127
Ochrana v ČR	OH	0	2	0	0	0	2
	SOH	2	3	0	0	0	5
	KOH	1	2	0	0	0	3
	Celkem	3	7	0	0	0	10
EEP	26	3	1	0	0	33	
ISB	20	4	1	0	0	25	
ESB	17	8	3	2	0	30	
Celkem	63	15	5	2	0	85	

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková, Mgr. Dana Bräuerová, Milan Kořínek

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Společnost	Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace Darwinova 222/29, Svatý Kopeček, 779 00 Olomouc IČ: 000 96 814
Příjemce zprávy	ředitel příspěvkové organizace
Zástupce společnosti	Dr. Ing. Radomír HABÁŇ – ředitel Ing. Jan HÜTTNER- ekonomický náměstek
Audit účetní závěrky za období:	1.1.2016 – 31.12.2016
Součástí účetní závěrky:	Rozvaha k 31.12.2016 Výkaz zisku a ztráty za období 1.1.2016 – 31.12.2016 Příloha k účetní závěrce za období 1.1.2016 – 31.12.2016 Výroční zpráva za rok 2016
Auditor:	Ing. Vladimíra JORDOVÁ Božetěchova 945/5, 772 00 Olomouc Oprávnění KAČR č. 1398

Výrok auditora

Provedla jsem audit přiložené účetní závěrky společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2016, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2016, a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace k 31.12.2016 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2016 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsem provedla v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Moje odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsem na společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace nezávislá a splnila jsem i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domnívám se, že důkazní informace, které jsem shromáždila, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s §2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a moji zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace.

Můj výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí mých povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s mými znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzuji, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobilé ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokáži posoudit, uvádím, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsem povinna uvést, zda na základě poznatků a povědomí o společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace, k nimž jsem dospěla při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsem v obdržených ostatních informacích žádné významné (materiální) nesprávnosti nezjistila.

Odpovědnost vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace za účetní závěrku

Vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace povinno posoudit, zda je společnost Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případu, kdy vedení společnosti plánuje zrušení společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Mým cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující můj výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost.

Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně přepokládat, že by jednotlivé nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je mojí povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je mojí povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abych na jejich základě mohla vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalím významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalením významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol vedením společnosti .
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abych mohla navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abych mohla vyjádřit názor na účinnost vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo společnosti uvedeno v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitosti trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost společnosti trvat nepřetržitě. Jestliže dojde k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je mojí povinností upozornit v mojí zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Moje závěry týkající se schopnosti společnosti trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsem získala do data mojí zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že společnost ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně příloh, a dále to, zda závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Mojí povinností je informovat vedení společnosti radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsem v jeho průběhu učinila, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum zprávy auditora :

13. února 2017

Ing. Vladimíra JORDOVÁ

Božetěchova 945/5,

772 00 Olomouc

Oprávnění KAČR č. 1398

EUROPEAN ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

EUROASIAN REGIONAL ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

World Association of Zoos
and Aquariums | **WAZA**
United for Conservation

INTERNATIONAL ZOO
EDUCATORS ASSOCIATION

UCSZO
UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

ZOOLOMOUC

OKO DO SVĚTA DIVOČINY

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA OLOMOUC**
DARWINOVA 29
779 00 OLOMOUC
SVATÝ KOPEČEK

+420 585 151 601
INFO@ZOO-OLOMOUC.CZ

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ